

k k k "VU_Ub!_b^][UWa

IAN FLEMING

DIJAMANTI SU VJEČNI

Ian Fleming Dijamanti su vječni

Naslov izvornika Diamonds Are Forever

Copyright © Glidrose Productions Ltd 1956

1. Otvaranje cjevovoda

Držeći borbena kliješta pred sobom u hrvačkom gardu, krupna škorpija *pandinus* suho je šušnula kad se pomolila iz prst široke rupe podno kamena.

Pred rupom se nalazila mala čistina tvrde, ravne zemlje, i škorpija je stala nasred nje na vršcima četiriju pari svojih nogu, živčevlja i mišićja spremnih na brz uzmak, osjetilima osluškujući sićušne vibracije koje će odrediti njezin sljedeći potez.

Mjesečina se prosijavala kroz velik trnov grm, safirno ljeskala s tvrde crne ljuštore šest palaca dugog tijela i blijedo svjetlucala s vlažne, blijede bodlje ispružene iz završnog članka repa, sada nadvijenog naporedo s plosnatim leđima škorpije.

Bodlja se polako uvukla natrag u korice, a živci u vrećici s otrovom podno nje opustili su se. Škorpija je donijela odluku. Pohlepa je nadjačala strah.

Dvanaest palaca dalje, u dnu strme pješćane kosine, malog je kornjaša zanimalo samo pentranje prema ispaši bogatijoj od one koju je pronašao ispod trnova grma, a hitar nalet škorpije niz strminu nije mu pružio vremena da otvori krila. Kornjaš se pobunio migoljenjem nožica kad su ga oštra kliješta stisnula oko tijela, a onda se bodlja zarila u njega preko škorpijine glave i smjesta ga usmrtila.

Nakon što je ubila kornjaša, škorpija je gotovo pet minuta samo nepomično stajala. To je vrijeme utrošila na utvrđivanje naravi svog plijena i ponovno traganje za neprijateljskim vibracijama u tlu i zraku. Kad se smirila, odmaknula je borbena kliješta s napola presječenog kornjaša, ispružila par malih štipaljki i zarila ih u kornjaševo meso. Idućih sat vremena, i to izuzetno pedantno, škorpija se hranila svojom žrtvom.

Veliki trnov grm pod kojim je škorpija ubila kornjaša isticao se kao međaš na blagim brežuljcima prostranog *rekla* četrdesetak milja južno od Kissidougoua u jugozapadnome kutu Francuske Gvineje. Ondje su svaki obzor prekrivala bregovi i džungla, ali tu se na dvadeset četvornih milja prostirala kamenita, gotovo pustinjska ravnica, a među niskim tropskim raslinjem jedino je ovaj trnov grm, možda zato što je duboko pod njegovim korijenjem bilo vode, izrastao do visine kuće, tako da ga se dalo uočiti s razdaljine od mnogo milja.

Grm se nalazio praktički na tromeđi afričkih država. Rastao je u Francuskoj Gvineji, ali samo desetak milja sjeverno od najsjevernijeg vrha Liberije, te pet milja istočno od granice Sjeverne Leonea. U tom se pograničnom kraju nalaze veliki rudnici dijamanata oko Sefadua. Vlasnik im je Sierra International, koji pripada moćnome rudarskome carstvu Afric International, koje je pak unosan kapitalni posjed britanskog Commonwealtha.

Sat vremena prije toga, škorpiju su u rupi među korijenjem velikog trnova grma uzбудila dva skupa vibracija. Najprije je došlo do grebuckanja stvorenog kretnjama kornjaša, a takve je vibracije škorpija smjesta prepoznavala i određivala. Zatim je nastao niz neshvatljivih udara oko grma, popraćenih završnim teškim treskom od kojeg se urušio dio škorpijine rupe. Nakon njih je uslijedilo blago ritmično podrhtavanje tla, tako ustaljeno

da je uskoro preraslo u nimalo važnu pozadinsku vibraciju. Nakon stanke, grebuckanje hrušta se nastavilo, i upravo je pohlepa za kornjašem, nakon dana provedena u zaklanjanju od najsmrtonosnijeg neprijatelja, sunca, napokon u škorpiji nadjačala sjećanje na one druge šumove i nagnala je da se iz brloga pomoli na prosijanu mjesečinu.

A sada, dok je polagano srkala komadiće kornjaševa tkiva sa štipaljki za hranjenje, daleko s istočnog obzorja začuo se i signal za smrt same škorpije, čujan čovjeku, ali sastavljen od vibracija koje su daleko nadmašivale raspon osjetilnog sustava škorpije.

I nekoliko stopa odatle, jedna je teška, tupa šaka, izgrizenih noktiju, tiho podigla kamen oštih bridova.

Ništa se nije čulo, ali škorpija je osjetila sitan pokret u zraku iznad sebe. Smjesta je podigla borbene kandže i počela sezati njima, bodlje ispružene u ukrućenom repu, zureći uvis kratkovidnim očima ne bi li opazila neprijatelja.

Teški se kamen obrušio.

"Crna mrcina."

Čovjek je gledao kako se smrskani insekt batrga u smrtnoj agoniji.

Čovjek je zijevnuo. Uspravio se na koljenima u pješčanom uleknuću uz deblo grma gdje je sjedio već gotovo dva sata i, ruku nadvijenih preko glave za svaki slučaj, izvukao na otvoreno.

Buka motora koju je čovjek iščekivao, i koja je potpisala smrtnu presudu za škorpiju, sad je bila glasnija. Kad je čovjek ustao i počeo pogledom prelaziti po mjesečevoj stazi, uspio je nazreti nezgrapno crno obličje što mu brzo prilazi s istoka, i mjesečina se na trenutak odrazila s vrtnje elisa rotora.

Čovjek je obrisao ruke o nogavice prljavih kaki kratkih hlača i brzo obišao grm do mjesta gdje je stražnji kotač pohabanog motocikla virio iz skrovišta. Pod stražnjim su sjedalom s obje strane bile pričvršćene kožne kutije za alat. Iz jedne je izvadio malen, težak paket i spremio ga u otkopčanu košulju, uz голу kožu. Iz druge je uzeo četiri jeftine baterijske svjetiljke i otišao s njima pedeset metara dalje od velikog trnova grma, gdje se nalazila ravna čistina velika otprilike kao teniski teren. U sva tri kuta sletišta zavrnuo je po jednu svjetiljku stražnjim krajem u tlo i uključio ih. Zatim je s upaljenom zadnjom svjetiljkom u ruci zauzeo mjesto u četvrtom kutu i pričekao.

Helikopter mu se polagano približavao, leteći ni stotinu stopa od tla, dokono vrteći velikim elisama. Izgledao je kao golem, loše sazdan kukac. Čovjeku na tlu činilo se, kao i uvijek, da stvara preveliku buku.

Helikopter je zastao, blago se nagnuvši, točno iznad njegove glave. Jedna se ruka ispružila iz kabine i baterijska je svjetiljka zasjala prema njemu. Bljesnula je točku-crticu, slovo A u Morseovoj abecedi.

Čovjek na tlu bijeskovima mu je uzvratilo slova B i C. Zario je četvrtu svjetiljku u tlo i udaljio se, zaklanjajući oči pred nadolazećim kovitlacem prašine. Iznad njega, brzina elisa rotora neopazivo se smanjila i helikopter je glatko prizemljio u prostor između četiriju baterijskih svjetiljaka. Motor je još jedanput kašljucnuo i prestao tandrkat, repna se elisa još kratko nastavila vrtjeti u leru, a glavne su elise rotora nespretno izvele nekoliko obrtaja prije nego što su se zaustavile i objesile.

U tišini punoj odjeka jedan je cvrčak počeo cvrčati iz trnova grma, a negdje u blizini noćna je ptica zabrinuto zacvrkutala.

Nakon što je pričekao da se prašina slegne, pilot je s treskom otvorio vrata kabine, izbacio male aluminijske ljestve i ukočeno se njima spustio na tlo. Pričekao je pokraj svojeg stroja da drugi čovjek obiđe sva četiri kuta sletišta i usput izvadi i pogasi baterijske svjetiljke. Pilot je kasnio pola sata na sastanak i obuzimala ga je dosada već od same pomisli na slušanje neizbježne pritužbe drugog čovjeka. Prezirao je sve Afrikanere. Naročito ovoga. Za jednog *Reichsdeutschera* i pilota Luftwaffe koji se borio pod Gallandom u obrani Reicha, oni su bili rasa izroda, podmuklih i zatucanih, iskvarene krvi. Naravno, zadatak ovog prostaka je zahtjevan, ali upravo ništavan spram prevaljivanja petsto milja helikopterom preko džungle usred noći, te povratnog Teta istom trasom.

Kad mu je drugi čovjek prišao, pilot je pridigao ruku u znak pozdrava. "Sve u redu?"

"Nadam se. Ali opet kasniš. Jedva da ću stići prijeći granicu prije nego što počne svitati."

"Magnetske nevolje. Svi mi imamo svoje brige. Hvala Bogu da je mjesec pun samo trinaest puta u godini dana. Dakle, ako si donio robu, daj mi je, pa da napunim spremnik i krenem dalje."

Čovjek iz rudnika dijamanata šutke je zavukao ruku u košulju i uručio mu uredan, težak paketić.

Pilot ga je uzeo. Bio je vlažan od znoja s krijumčarevih rebara. Pilot ga je spremio u bočni džep svoje pripijene tropske košulje. Zavukao je ruku iza leđa i obrisao prste o stražnju stranu kratkih hlača.

"Dobro je", rekao je. Okrenuo se prema svojem stroju.

"Samo trenutak", rekao je krijumčar dijamanata. U glasu mu se osjetio tračak mrzovolje.

Pilot se okrenuo natrag prema njemu. Pomislio je: to je glas slugana koji je smogao odvažnosti da prigovora zbog hrane koju jede. "Ja. Što je?"

"Situacija postaje prevruća. U rudniku. Nimalo mi se ne sviđa. Iz Londona je svratio važan obavještajac. Čitao si o njemu. Dotični Sillitoe. Kažu da ga je uposlio Diamond Corporation. Donijeli su svu silu novih propisa, a sve kazne su udvostručene. To je prestrašilo dio mojih ljudi na nižim položajima. Morao sam biti nasmiljen i, eto, jedan od njih nekako je pao u drobilicu. To je donekle opet uvelo red. Ali moram im isplaćivati više. Dodatnih deset posto. A svejedno nisu zadovoljni. Samo čekam kad će ti ljudi iz osiguranja sklepati nekog mog posrednika. A znaš kakve su te crne svinje. Ne mogu podnijeti prave batine." Načas je pogledao pilota u oči, pa opet odvratio pogled. "Kad smo već kod toga, sumnjam da bi itko mogao podnijeti *sjambok*. Pa čak ni ja."

"Pa?" rekao je pilot. Zastao je. "Želiš da prenesem dotičnu prijetnju ABC-ju?"

"Nikome ja ne prijetim", brže-bolje je rekao drugi čovjek. "Samo bih htio da znaju kako tu postaje teško. Sigurno to znaju i sami. Sigurno znaju za dotičnog Sillitoea. A gledaj što je Predsjedatelj napisao u našem godišnjem izvještaju. Naveo je da nam rudnici godišnje gube više od dva milijuna funti zbog krijumčarenja i posrednikovanja i da vlasti imaju dužnost da to zaustave. A što to znači? Znači da 'zaustave mene!'"

"I mene", smireno je rekao pilot. "Što bi ti onda htio? Više novca?"

"Da", tvrdoglavo je rekao drugi čovjek. "Želim veći udio. Dvadeset posto više, ili ću morati prekinuti s ovim." Pokušao je iz pilotova lica iščitati tračak razumijevanja.

"U redu", nezainteresirano je rekao pilot. "Prenijet ću poruku Dakaru, a ako ih bude zanimala, očekujem da će je proslijediti u London. Ali to nema nikakve veze sa mnom, a na tvome mjestu", pilot se prvi put uspravio do svoje pune visine, "ne bih previše pritiskao te ljude. Mogu oni biti daleko gadniji od dotičnog Sillitoea, ili Kompanije, bilo kojih vlasti za koje sam u životu čuo. Samo na ovom kraju cjevovoda u proteklih su dvanaest mjeseci trojica izgubila život. Jedan zato što je bio kukavica. Dvojica zato što su potkradala pakete. I to dobro znaš. Tvog prethodnika snašla je ružna nezgoda, zar ne? Baš je na čudnome mjestu držao gelignit. Pod krevetom. Ne bi se to od njega očekivalo. Uvijek je oko svega bio tako pažljiv."

Na trenutak su samo stajali i gledali jedan u drugoga na mjesečini. Krijumčar dijamanata slegnuo je ramenima. "U redu", rekao je. "Samo im reci da mi nije lako i da mi treba više novca za ostale sudionike lanca. To će im biti shvatljivo, a ako imaju imalo mozga u glavi, pridodat će još deset posto za mene. U suprotnom..." Ne potrudivši se dovršiti rečenicu, prišao je helikopteru. "Hajde. Pomoći ću ti oko goriva."

Deset minuta nakon toga pilot se popeo u kabinu i uvukao ljestve za sobom. Prije nego što će zatvoriti vrata, podigao je ruku. "Doviđenja", rekao je. "Vidimo se za mjesec dana."

Čovjek na tlu odjednom se osjetio osamljeno. "*Tot ziens*", rekao je, mahnuvši mu rukom gotovo poput ljubavnika. "*Alles van die beste*." Odmaknuo se i prinio dlan očima zbog prašine.

Pilot se smjestio u sjedalo i privezao, stopalima napipavajući upravljačke pedale. Provjerio je jesu li kočnice kotača uključene, spustio ručicu kontrole nagiba do kraja, pustio gorivo i pritisnuo paljenje. Zadovoljan ritmom motora, otpustio je kočnicu rotora i polako dodao gas na kontroli nagiba. S druge strane prozora kabine polako su promicale duge elise rotora, a pilot se osvrnuo prema vrtnji repne elise. Zavali se i počeo gledati kako kazaljka brzine rotora polako dolazi do 200 obrtaja u minuti. Čim je prešla 200, otpustio je kočnice kotača i polagano, čvrsto povukao ručicu nagiba uvis. Iznad njega, elise rotora nagnule su se i uzele dublje gristi zrak. Uz još malo gasa, stroj se polako, brektavo počeo uzdizati u nebo, sve dok, na visini od stotinjak stopa, pilot nije u isti mah skrenuo nalijevo i gurnuo palicu između koljena naprijed.

Helikopter je zavinuo prema istoku i, dobivajući na visini i brzini, gromko krenuo na povratak mjesečevom stazom.

Čovjek na tlu ispratio ga je pogledom, kao i dijamantne u vrijednosti od 100 000 funti koje su njegovi ljudi u proteklih mjesec dana krišom uzimali iz iskopa i potom nehajno isplazili na ružičastim jezicima dok je on stajao pokraj zubarske stolice i odsječno ih pitao gdje ih boli.

Govoreći i dalje o njihovim zubima, uzimao im je kamenje iz usta i prinomio ga zubarskom reflektoru, a zatim bi tiho rekao 50, 75, 100; oni bi svaki put kimnuli glavom, uzeli novčanice i sakrili ih u odjeću, te izašli iz ordinacije s par aspirina u papirnatom smotuljku kao alibijem. Morali su prihvaćati njegovu cijenu. Nije bilo nade da jedan domorodac iznese dijamante. Kad rudari i uspiju dobiti dopust za izlazak, možda jedanput godišnje povodom posjeta plemenu ili pokopa nekog rođaka, valja im se podvrgnuti cijeloj rutini rendgena i ribljeg ulja, a ako ih ulove, crno im se piše. Tako je lako otići u zubarsku polikliniku i izabrati dan kad je "On" na dužnosti. A papirnati se novac na rendgenu ne vidi.

Čovjek je skrenuo motociklom preko neravna tla na usku stazu i zaputio se prema pograničnom pobrđu Sijera Leonea. Već se razdanjivalo. Imat će tek toliko vremena da prije zore stigne do kolibe u kojoj živi Susie. Složio je grimasu od pomisli da će morati voditi ljubav s njom na kraju ovako naporne noći. Ali što se mora, mora se. Novac nije dovoljan da se plati alibi koji mu ona daje. Ona želi njegovo bijelo tijelo. A zatim još deset milja do kluba, do doručka i grubih šala njegovih prijatelja.

"Kako je prošlo bušenje, doktore?"

"Čujem da ima najbolji par redu ih u Provinciji i "

"Reci, doktore, što to biva s tobom kad je puni mjesec?"

Ali svakih sto tisuća funti znači tisuću funti za njega u bankovnom sefu u Londonu. U lijepim, novim petacima. Vrijedi to truda. Zaboga, vrijedi. Ali ne još dugo. Nikako! Kad skupi dvadeset tisuća, definitivno će prestati. A onda...?

Glave pune izdašnih snova, čovjek na motociklu drndao se što je brže mogao preko ravnice — udaljavajući se od velikog trnova grma gdje cjevovod najskuplje operacije krijumčarenja na svijetu prepređenom trasom polazi prema mjestu gdje će se, pet tisuća milja dalje, naposljetku izliti na meka njedra.

2. Kakvoća dragulja

"Nemoj ga gurati. Zavrni si ga", nestrpljivo je rekao M.

James Bond je, podsjetivši se da svakako mora Šefu ureda prenijeti ovaj M-ov naputak, ponovno uzeo draguljarsko povećalo sa stola na koji je palo i ovaj ga put uspio čvrsto namjestiti u duplju desnog oka.

Premda je bio konac srpnja i prostorija je blistala suncem, M je upalio stolnu svjetiljku i nakrivio je tako da sja ravno prema Bondu. Bond je uzeo kamen brilijantskog reza i prinio ga svjetlu. Dok ga je okretao između prstiju, preplet ploha uzvraćao mu je odbljescima svih duginih boja, tako da mu se oko napokon zamorilo od blještavila.

Izvadio je draguljarsko povećalo i pokušao smisliti što bi primjereno rekao.

M ga je upitno pogledao. "Dobar kamen?"

"Čudesan", rekao je Bond. "Sigurno vrijedi hrpu novca."

"Nekoliko funti zbog brušenja", suho je rekao M. "To je komad kvarca. Hajde onda, pokušajmo ponovno." Pregledao je popis na stolu pred sobom i izabrao smotuljak svilenog papira, provjerio broj napisan na njemu, pa ga razmotao i gurnuo prema Bondu nasuprot sebi.

Bond je vratio komad kvarca u pripadajući omot i uzeo drugi uzorak.

"Lako je vama, gospodine", osmjehnuo se M-u. "Imate šalabahter." Zavrnuo si je povećalo natrag u oko i prinio kamen, ako je to kamen, svjetlu.

Ovaj put, pomislio je, ne može biti nikakve sumnje. I ovaj kamen ima brilijantski rez od trideset dvije plohe gore i dvadeset četiri dolje, i također otprilike dvadeset karata, ali to što sada drži ima srce modrobijela plamena, a beskrajne boje što se odražavaju i prelamaju iz njegovih dubina bodu mu oči kao igle. Lijevom je rukom uzeo kvarcni lažnjak i prinio ga dijamantu pred svojim povećalom. Bio je to beživotan komad stvari, gotovo neproziran spram iskričave prozirnosti dijamanta, a dugine boje koje je vidio prije nekoliko minuta sad su mu bile grube i mutne.

Bond je odložio komad kvarca i opet se zagledao u srce dijamanta. Sad je shvaćao strast koju dijamanti raspiruju kroz vijekove, gotovo putenu ljubav koju pobuđuju u onima koji se njima bave, koji ih režu i trguju njima. Dominiraju ljepotom takve čistoće da u sebi kriju svojevrstnu istinu, božanski autoritet pred kojim se sve ostale materijalne stvari pretvaraju, poput komada kvarca, u glinu. U tih nekoliko minuta Bond je shvatio mit dijamanta, i znao da nikad neće zaboraviti što je iznenada opazio u srcu ovoga kamena.

Spustio je dijamant na pripadajući papirić i ispustio draguljarsko povećalo sebi na dlan. Pogledao je u M-ove pozorne oči sebi prekoputa. "Da", rekao je. "Shvaćam."

M se naslonio u stolici. "To je Jacoby htio reći kad sam neki dan ručao s njim u Diamond Corporationu", rekao je. "Kazao mi je da, ako se kanim uplesti u posao s dijamantima, trebam pokušati shvatiti to što zaista leži u dnu cijele stvari. Ne samo

milijunske novčane iznose koji su u igri, ni vrijednost dijamantata kao sredstva zaštite od inflacije, ni sentimentalnu pomodnost dijamantata za zaručničke prstenove i tako dalje. Rekao je da se tu mora shvatiti strast prema dijamantima. I tako mi je samo pokazao ovo što ja pokazujem tebi. A," M se tanko osmjehnuo Bondu, "ako će ti od toga biti iole lakše, i mene je taj komad kvarca opčinio baš kao i tebe."

Bond je samo nastavio mirno sjediti i ništa nije rekao.

"A sada, da pregledamo ostatak", rekao je M. Mahnuo je prema hrpi papirnatih smotuljaka pred sobom. "Rekao sam im da bih htio posuditi pokoji uzorak. Nisu imali ništa protiv. Sve su mi ovo jutros dostavili kući." M je pregledao popis, otvorio jedan smotuljak i gurnuo ga prema Bondu. "Taj koji si upravo razgledavao bio je najbolji — 'Vrsni modrobijeli'." Pokazao je na veliki dijamant pred Bondom. "A ovo ti je 'Vrhunski kristal', deset karata, rez *baguette*. Vrlo lijep kamen, ali vrijedi otprilike tek upola kao 'Modrobijeli'. Vidjet ćeš da u sebi ima najsitniji tračak žutila. 'Cape' sljedeći koji ću ti pokazati, ima blago smečkastu natruhu, tvrdi Jacoby, ali vrag me odnio ako je vidim. Sumnjam da je itko osim stručnjaka može zapaziti."

Bond je poslušno uzeo "Vrhunski kristal" i u sljedećih ga je četvrt sata M proveo kroz cijeli raspon dijamantata, sve do čudesnog slijeda raznobojnih kamenova, rubinski crvenih, plavih, ružičastih, žutih, zelenih i ljubičastih. Naposljetku je M prema njemu gurnuo smotuljak manjih kamenova, listom s pokojom manom ili greškom, ili neprihvatljive boje. "Industrijski dijamanti. Nisu, kako se kaže, 'kakvoće dragulja'. Rabe se za strojne alate i tomu slično. Ali ne preziri ih. Amerika ih je prošle godine kupila u vrijednosti od pet milijuna funti, a to je tek jedno tržište. Bronsteen mi kaže da je takvim kamenovima probijen tunel St. Gotthard. Na drugom kraju ljestvice, zubari njima buše zube. Oni su najtvrdja supstancija na svijetu. Traju vječno."

M je izvadio lulu i počeo je puniti. "I sada o dijamantima znaš koliko i ja."

Bond se naslonio i nejasno zagledao u komadiće svilenog papira i svjetlucave kamenove raštrkane po crvenoj koži radne plohe M-ova stola. Pitao se o čemu se tu radi.

Žigica je kresnula o kutiju, i Bond je gledao kako M nabija zapaljeni duhan u zdjelu lule, te vraća kutiju žigica u džep i naginje si stolicu u najdraži položaj za razmišljanje.

Bond je pogledao na sat. Bilo je 11.30. Bond je sa zadovoljstvom pomislio na ulaznu ladicu kreatu spisima s oznakom Vrhunske tajne koju je drage volje ostavio kad ga je prije sat vremena pozvao crveni telefon. Sada je bio prilično siguran da se njima više neće morati baviti. "Valjda je zadatak", odgovorio je Šef ureda na Bondov upit. "Šef kaže da prije ručka više neće primati pozive, a uročio ti je sastanak u Yardu za dva popodne. Nagazi." I Bond je uzeo Bako i izašao u vanjski ured, gdje je sa zadovoljstvom primijetio kako njegova tajnica prima u zapisnik još jedan odeblji dosje s natpisom Iznimni prioritet.

"M", rekao je Bond kad ga je pogledala. "A Bill kaže da mu izgleda kao zadatak. Zato nemoj da ti padne na pamet da mi to veselo tutneš u ulaznu ladicu. Što se mene tiče, slobodno to poštom pošalji u *The Daily Express*." Široko joj se osmjehnuo. "Nije li onaj njihov Sefton Delmer tvoj momak, Lil? Prava stvar za njega, sve mi se čini."

Odmjerila ga je pogledom. "Kravata ti stoji nahero", hladno je rekla. "A, uostalom, jedva da ga poznajem." Nagnula se nad zapisnik, a Bond je izašao i krenuo hodnikom razmišljajući o tome koliki je sretnik što ima ljepoticu za tajnicu.

M-ova stolica je škripnula i Bond je pogledao preko stola u čovjeka kojemu poklanja velik dio svoje prvrženosti i svu svoju odanost i poslušnost.

Sive su mu oči zamišljeno uzvratile pogled. M je izvadio lulu iz usta. "Koliko ima da si se vratio s onog odmora u Francuskoj?"

"Dva tjedna, gospodine."

"Bilo ti je lijepo?"

"Nije bilo loše, gospodine. Pred kraj sam se pomalo dosađivao."

M nije imao komentara. "Gledam baš tvoj karton. Ocjene iz osobnog naoružanja dobrano su ti u najvišem razredu. Nenaoružana borba zadovoljava, a tvoj posljednji zdravstveni pokazuje da si u dosta dobroj kondiciji." M je zastao. "Stvar je u tome", nastavio je bez emocija, "što imam za tebe jedan prilično težak zadatak. Htio sam se uvjeriti da ćeš se moći snaći."

"Naravno, gospodine." Bonda je to blago žacnulo.

"Da ne bi bilo zabune oko ovog zadatka, 007", rekao je M oštro. "Kad kažem da bi mogao biti težak, nisam melodramatičan. Postoji sva sila nezgodnih ljudi koje još nisi upoznao, a pokoji od njih mogli bi biti umiješani u ovu rabotu. Kao i neki od najsposobnijih. Ne budi zato razdražljiv kada dobro razmislim prije nego što te odlučim uključiti u to."

"Ispričavam se, gospodine."

"U redu, onda", M je odložio lulu i prignuo se, prekrživši ruke na radnom stolu. "Ispričat ću ti priču, pa onda odluči želiš li se toga prihvatiti."

Prije tjedan dana", rekao je M, "u posjet mi je došao jedan od glavnih iz Riznice. Sa sobom je doveo Stalnog tajnika pri Trgovinskom odboru. Radilo se o dijamantima. Kako se čini, većina takozvanih 'draguljskih' dijamanata na svijetu potječe iz iskopa na britanskom teritoriju, a devedeset posto sve prodaje dijamanata odvija se u Londonu. To obavlja Diamond Corporation." M je slegnuo ramenima. "Ne pitaj zašto. Mi Britanci domogli smo se tog posla početkom stoljeća i uspjeli ga zadržati. Sada je to golemo trgovanje. Pedeset milijuna funti godišnje. Naš najveći izvor dolarskih prihoda Zato se vlasti zabrinu kad god nešto s njim krene po krivu. A do toga je došlo." M je smireno pogledao u Bonda. "Svake se godine iz Afrike prokrijumčari dijamanata u vrijednosti od najmanje dva milijuna funti."

"To je velik novac", rekao je Bond. "Što misle poduzeti?"

"Upiru prstom u Ameriku", rekao je M. "A ja se slažem s njima. To je neprijeporno najveće tržište dijamanata. A oni njihovi gangovi jedini mogu voditi operaciju tih razmjera."

"Zašto rudarske kompanije to ne prekinu?"

"Učinile su sve što mogu", rekao je M. "Vjerojatno si vidio u novinama da je De Beers uposlio našeg prijatelja Sillitoea nakon što je napustio MI5, i on je sada tamo, surađuje s ljudima iz južnoafričkog osiguranja. Kako čujem, podnio je prilično drastičan izvještaj i smislio cijeli niz pametnih prijedloga za učvršćivanje situacije, ali na Riznicu i Trgovinski odbor to nije ostavilo naročit dojam. Smatraju da je stvar prekrupna da bi je riješila hrpa zasebnih rudarskih kompanija, ma kako sposobne bile. A imaju i jedan vrlo dobar razlog za želju da sami nešto službeno poduzmu."

"Koji razlog, gospodine?"

"Upravo sada u Londonu se nalazi velika pošiljka krijumčarenih kamenova", rekao je M, i oči su mu se zakrijesile prema Bondu preko stola. "Čeka prebacivanje u Ameriku. A Posebni ogranak zna tko bi joj trebao biti nositelj. Znaju i tko će mu biti pratnja koja ga ima držati na oku. Kad je Ronnie Vallance naišao na tu priču — procurila je do jednog od njegovih iz narkotičkog u Sohou, čovjeka iz njegova 'Ghost Squada', kako ga je odlučio prozvati — smjesta se obratio Riznici. Riznica je obavila razgovor s Trgovinskim odborom, a onda su se oba njihova Ministra obratila Premijeru. A Premijer im je dao ovlast da se posluže Službom."

"Zašto ne bi povjerali zadatak Posebnom ogranku M15, gospodine?" upitao je Bond, spomenuvši se da M očito prolazi kroz lošu fazu pačanja u tuđi posao.

"Jasno da bi mogli uhititi nositelje čim prime pošiljku i pokušaju napustiti zemlju", nestrpljivo je rekao M. "Ali to ne bi zaustavilo krijumčarenje. Takvi ljudi ne propjevaju. A nositelji su ionako sitna riba. Vjerojatno dobiju robu od čovjeka u parku i uruče je drugom čovjeku u parku kad stignu na drugu stranu. Do srži rabote može se stići samo ako se cjevovod isprati do Amerike, da se vidi kamo ondje vodi. A FBI nam pritom neće biti od velike pomoći, bojim se. To je tek sitan dio njihove bitke s krupnim gangovima. A Sjedinjenim Državama ne nanosi štetu. Baš naprotiv, dapače. Jedino je Engleska tu na gubitku. Policija i MI5 nemaju pak ovlasti u Americi. To može odraditi jedino Služba."

"Da, to shvaćam", rekao je Bond. "Ali imamo li ikakav drugi trag?"

"Jesi li ikada čuo za 'House of Diamonds'?"

"Da, naravno, gospodine", rekao je Bond. "Veliki američki draguljari. Na Zapadnoj 46. ulici u New Yorku i Rue de Rivoli u Parizu. Čujem da danas stoje gotovo uz bok Cartieru, Van Cleefu i Boucheronu. Vrlo su se brzo uzdigli od kraja rata."

"Da", rekao je M. "To bi bili ti. Imaju i malu draguljarnicu u Londonu. Hatton Garden. Nekada su bili vrlo veliki kupci na mjesečnim izložbama Diamond Corporationa. Ali u protekle tri godine kupuju sve manje. Premda se, kao što kažeš, čini da iz godine u godinu prodaju sve više nakita. Dijamante moraju odnekud nabavljati. Upravo ih je Riznica spomenula neki dan na našem sastanku. Ali ne mogu pronaći ništa protiv njih. Jedan od njihovih čelnih ljudi vodi posao kod nas. Što djeluje čudno, budući da tako malo posluju. Čovjek se zove Rufus B. Saye. Ne zna se naročito mnogo o njemu. Ruča svaki dan u American Clubu na Piccadillyju. Igra golfu Sunningdaleu. Ne pije i ne puši. Živi u Savoyu. Uzoran građanin." M je slegnuo ramenima. "Ali poslovanje s dijamantima ugodno je i dobro regulirano, svojevrsna obiteljska stvar, i u njemu postoji dojam da House of Diamonds ostavlja pomalo nezgrapnan dojam. Ništa više od toga."

Bond je odlučio da je vrijeme za postavljanje pitanja od šezdeset četiri tisuće dolara. "A gdje je tu moja uloga, gospodine?" upitao je, pogledavši M-a u oči preko stola.

"Imaš sastanak s Vallanceom u Yardu za" — M je pogledao na sat — "nešto više od sat vremena. Započet ćeš s njim. Oni će večeras privesti tog nositelja i ubaciti tebe u cjevovod namjesto njega."

Bondovi su se prsti lagano savili oko naslona za ruke njegove stolice. "A onda?"

"A onda", neuvijeno je rekao M, "ti imaš prokrijumčariti te dijamante u Ameriku. Takva je barem namjera. Što kažeš na to?"

3. Vrući led

James Bond zatvorio je vrata M-ova ureda za sobom. Osmjehnuo se u tople smeđe oči gospođice Moneypenny i kroz njezin ured otišao u sobu Šefa ureda.

Šef ureda, vitak, opušten čovjek otprilike Bondovih godina, odložio je .penkalu i naslonio se u stolici. Gledao je kako Bond automatski poseže u prednji džep hlača za tabakerom mat boje čelika, prilazi otvorenom prozoru i spušta pogled na Regent's Park.

U Bondovim je kretnjama bilo zamišljene odlučnosti koja je Šefu ureda dala odgovor na pitanje.

"Znači, prihvatio si."

Bond se okrenuo. "Da", rekao je. Pripalio je cigaretu. Kroz dim, oči su mu vrlo izravno pogledale u Šefa ureda. "Ali reci mi samo ovo, Bill. Zašto se stari skanjuje oko ovog zadatka? Čak je pregledao rezultate mog zadnjeg zdravstvenog. Što ga to toliko brine? Pa nije da se radi o poslu sa Željeznom zavjesom. Amerika je civilizirana zemlja. Više-manje. Što ga to ždere?"

Šef ureda imao je dužnost znati većinu onoga što se zbiva u M-ovoj glavi. Njegova se cigareta ugasila, pa ju je pripalio i bacio sagorjelu žigicu preko lijevog ramena. Osvrnuo se da vidi je li pala u koš za otpatke. Jest. Uputio je osmijeh Bondu. "Stalna vježba", rekao je. Zatim: "Nema mnogo toga što bi zabrinjavalo M-a, James, što ti znaš bolje od ikoga u Službi. SMERŠ, naravno. Njemački dešifranti. Kineski opijumski obruč — ili bar moć koju uživa diljem svijeta. Autoritet Mafije. I oni prema kojima gaji vraški zdravo poštovanje, američki gangovi. Oni veliki. To je sve. Jedino ga navedeni zabrinjavaju. A čini se prilično izvjesnim da će te ova rabota s dijamantima dovesti u sukob s gangovima. Nije mu bilo ni nakraj pameti da bismo se mogli potkvačiti još i s njima. Na tapeti već ima sasvim dovoljno toga i bez njih. To je sve. Zbog toga se skanjuje oko ovog zadatka."

"Nema ničeg naročito izuzetnog u američkim gangsterima", usprotivio se Bond. "Oni nisu Amerikanci. Nego uglavnom hrpa talijanskih protuha s monogramima na košuljama koji povazan jedu špagete s mesnim okruglicama i naštrcavaju se mirisom."

"To ti misliš", rekao je Šef ureda. "Ali poanta je u tome da se jedino takvi vide. Iza njih stoje oni bolji, a iza tih stoje još bolji. Gledaj narkotike. Deset milijuna ovisnika. Odakle sve to nabavljaju? Gledaj kockanje — zakonito kockanje. Godišnja zarada Las Vegasa iznosi dvjesto pedeset milijuna dolara. Tu su onda i ilegalne igre na sreću u Miamiu i Chicagu, i tako dalje. Svima su vlasnici gangovi i njihovi prijatelji. Prije nekoliko godina Bugsyju Siegelu raznijeli su zatiljak zato što mu se prohtjelo prigrabiti prevelik dio utrška iz poslovanja u Las Vegasu. A on je bio prilično jak. Velike su to operacije. Je li tebi jasno da je kockanje najveća zasebna industrija u Americi? Veća od čelične. Veća od automobilske? A vraški se dobro brinu oko njezina glatkog funkcioniranja. Pribavi si primjerak Kefauverovog izvještaja ako mi ne vjeruješ. A sad, ti dijamanti. Šest milijuna dolara godišnje lijepa je svota, i možeš se kladiti u sve na svijetu da je dobro čuvaju." Šef ureda je

zastao. Nestrpljivo je pogledao uvis, u visoku priliku u tamnoplavom jednoreznom odijelu i u tvrdoglave oči na uskom smeđem licu. "Možda nisi pročitao Izvještaj FBI-a o američkom zločinu za ovu godinu. Zanimljivo štivo. Samo trideset četiri umorstva svaki dan. Gotovo 150 000 Amerikanaca poginulo je u zločinima u proteklih dvadeset godina." Na Bondovu se licu vidjela nevjerica. "To je činjenica, vrug te odnio. Pribavi te Izvještaje i uvjeri se. I zato se M htio uvjeriti da si u formi prije nego što te stavi u cjevovod. Suprotstaviti ćeš se tim gangovima. I bit ćeš prepušten sebi. Zadovoljan?"

Bond se lice opustilo. "Ma daj, Bill", rekao je. "Ako je samo o tome riječ, častim te ručkom. Na meni je red, a baš mi je do slavlja. Nema više papirologije do kraja ljeta. Vodim te u Scotts' i uzet ćemo njihove rakove s umakom i pintu crnog baršuna. Skinuo si mi kamen s vrata. Mislio sam da možda postoji neka gadna kvaka u ovom zadatku."

"Pa dobro, proklet bio." Šef ureda stavio je na stranu nedoumice koje je u cijelosti podijelio sa svojim Šefom, te izašao za Bondom iz ureda i nepotrebno snažno zalupio vratima za sobom.

Kasnije, točno u dva sata, Bond se rukovao s uglađenim čovjekom mirnih očiju u staromodnome uredu koji čuje više tajni od bilo koje druge prostorije Scotland Yarda.

Bond se sprijateljio s pomoćnikom povjerenika Vallanceom za vrijeme afere oko Moonrakera i nije bilo potrebe da se gubi vrijeme na uvodne riječi.

Vallance je preko stola gurnuo par identifikacijskih fotografija Odjela za kriminalističke istrage. Prikazivale su tamnokosog, prilično markantnog mladog čovjeka s urednim, pustolovnim licem čije se oči nedužno smiješe.

"To je taj", rekao je Vallance. "Slični vam u dovoljnoj mjeri da prođete kod nekog tko ima samo njegov opis. Peter Franks. Naočit svat. Iz dobre obitelji. Privatna škola i sve to. Zatim je krenuo ukrivo i nastavio ukrivo. Struka su mu pljačke ladanjskih kuća. Možda je sudjelovao u okradanju Vojvode od Windsora u Sunningdaleu pred koju godinu. Priveli smo ga pokoji put, ali nikad mu nismo ništa uspjeli čvrsto prišiti. Sada mu se omaklo. Često tako bude kad se upletu u rabote u koje se ne razumiju. Imam dvije-tri djevojke koje inkognito rade u Sohou, a jedna mu se omilila. Za divno čudo, i on se njoj pomalo omilio. Smatra da ga može izvesti na pravi put i sve tomu slično. Ali ona mora obavljati svoj posao, a kad joj je on kazao za ovaj poslić, posve usput, kao da je riječ o vraški dobrom kapricu, dojavila je vijest ovamo."

Bond je kimnuo. "Specijalizirani lupeži nikad ozbiljno ne shvaćaju tuđe stručnosti. Kladio bih se da joj nikad ne bi spomenuo neki svoj poslić u ladanjskim kućama."

"Ni za živu glavu", složio se Vallance. "Inače bi nam već godinama bio iza brave. Uglavnom, čini se da mu se javio prijatelj prijatelj i da je pristao obaviti krijumčarski posao do Amerike za 5000 dolara. Isplata po isporuci. Moja ga je djevojka upitala je li riječ o drogi. A on se nasmijao i rekao: 'Ne — još bolje, o vrućem ledu.' Jesu li dijamanti kod njega? Ne. Idući mu je zadatak upoznati se sa svojom 'čuvaricom'. Sutra navečer u Trafalgar Palaceu. U pet u njezinoj sobi. Djevojka se zove Case. Ona će mu reći što da radi i poći na put s njim." Vallance je ustao i počeo hodati tamo-amo pred uokvirenim krivotvorinama novčanica od pet funti poredanim na zidu prekoputa prozora. "Ti krijumčari obično idu u paru kad se prevozi krupna roba. Nositelju se nikad u cijelosti ne vjeruje, a ljudi na suprotnome kraju vole imati svjedoka za slučaj da nešto pođe ukrivo na carini. Tako se glavešine ne ulove na spavanju ako nositelj propjeva."

Prijevoz krupne robe. Nositelji. Carina. Čuvarice. Bond je dokrajčio cigaretu u pepeljari na Vallanceovu stolu. Kako li je često, u ranim danima u vlastitoj Službi, bio sudionik iste te rutine — kroz Strassbourg u Njemačku, kroz Njegoreloje u Rusiju, Simplonom, preko Pireneja. Napetost. Suha usta. Nokti zariveni u dlanove. A sad, nakon što je zaslužio poštedu od svega toga, evo, ponovno ima sve to prolaziti.

"Da, shvaćam", rekao je Bond, izbjegavajući uspomene. "Ali kakva je šira slika? Imate li kakvih predodžbi? U kakvu se to operaciju Franks trebao uklopiti?"

"Pa, dijamanti svakako potječu iz Afrike." Vallanceove su oči bile nepronikle. "Po svoj prilici, ne iz rudnika Unije. Vjerojatnije iz tog velikog curenja u Sijera Leoneu za kojim traga naš prijatelj Sillitoe. Kamenovi nakon toga možda izlaze kroz Liberiju, ili vjerojatnije kroz Francusku Gvineju. Moguće je da zatim idu u Francusku. A budući da se ova pošiljka pojavila u Londonu, može se pretpostaviti da im London također služi kao nastavnica cjevovoda."

Vallance je prestao koračati i okrenuo se prema Bondu. "A sada znamo da je ova pošiljka na putu za Ameriku, dok se o onomu što se tamo zbiva može samo nagađati. Operateri jamačno ne žele uštedjeti na brušenju — odatle potječe polovica cijene dijamanta — tako da se čini kako se kamenovi prelijevaju u neko zakonito poslovanje s dijamantima i potom režu i planiraju na tržište kao bilo koji drugi kamenovi." Vallance je zastao. "Neće vam smetati ako vam dadem mali savjet?"

"Ne pričajte koješta."

"Pa," rekao je Vallance, "u svim tim poslovima isplata podčinjenima općenito je uzeo najslabija karika. Kako bi tih 5000 dolara trebalo biti isplaćeno Peteru Franksu? Tko bi to trebao obaviti? A bude li on uspješno obavio posao, hoće li ga ponovno prihvatiti? Na vašemu mjestu motrio bih na te točke. Uložio bih trud u to da putem posrednika koji obavlja isplatu doprem još dalje uz cjevovod, sve do krupnijih. Ako im se svidite, to ne bi smjelo biti teško. Nije lako doći do dobrih nositelja, pa će čak i one na vrhu zanimati netom unovačen čovjek."

"Da," rekao je Bond zamišljeno, "to ima smisla. Glavna će poteškoća biti da se dopre dalje od prve veze u Americi. Nadajmo se da mi se cijeli posao neće obiti o glavu u carinskoj kućici na Idlewildu. Ispast ću prilično glup ako me inspektor otkrije. Doduše, očekujem da će ta žena Case imati pokoji pametan prijedlog konkretnog načina prenošenja robe. A sad, koji je prvi korak? Kako ćete me podmetnuti umjesto Petera Franksa?"

Vallance je opet počeo koračati tamo-amo. "Mislim da bi to trebalo proći u redu", rekao je. "Franksa ćemo privesti večeras i zadržati ga zbog urote s ciljem izbjegavanja carine." Kratko se osmjehnuo. "Bojim se da će to prekinuti jedno prekrasno prijateljstvo s mojom djevojkom. Ali s time se valja suočiti. A onda je nakana da se vi pojavite na sastanku s gospođicom Case."

"Zna li ona išta o Franksu?"

"Samo njegov opis i ime", rekao je Vallance. "Tako barem pretpostavljamo. Sumnjam da ona uopće poznaje čovjeka koji se javio njemu. Posrednici postoje duž cijele trase. Svaki od njih obavlja zasebnu dužnost u hermetičkoj komori. A zatim, ako se u čarapi i pojavi rupa, kroz nju ne procuri."

"Znamo li išta o toj ženi?"

"Podatke iz putovnice. Američka državljanka. Dvadeset sedam godina. Rođena u San Franciscu. Plava kosa. Plave oči. Visoka pet stopa i šest palaca. Dvanaest je puta bila ovdje u protekle tri godine. Možda i češće, pod nekim drugim imenom. Uvijek odsjeda u Trafalgar Palaceu. Hotelski detektiv kaže da nema dojam da često izlazi. Malobrojni posjetitelji. Nikad se ne zadržava dulje od dva tjedna. Nikad ne pravi probleme. To je sve. Ne zaboravite da ćete i sami morati imati dobru priču kad je upoznate. Zašto obavljate taj posao i tako dalje."

"Pobrinut ću se za to."

"Možemo li pomoći oko još nečega?"

Bond je razmislio. Čini se da je ostatak na njemu. Nakon što uspije ući u cijev, radit će se samo o potrebi za improviziranjem. Zatim mu je na pamet pala ona draguljarska tvrtka. "Što ćemo s tom indicijom vezanom uz House of Diamonds koju je izmislila Riznica? Čini se slabo vjerojatnom. Imate li kakvih gledišta?"

"Da vam pravo kažem, nisam se trudio oko njih." U Vallanceovu se glasu čula isprika. "Provjerio sam dotičnog Sayea, ali ponovno nemamo ničega izuzev podataka iz njegove putovnice. Amerikanac. Četrdeset pet. Trgovac dijamantima. I tako dalje. Često ide u Pariz. Putuje onamo jedanput mjesečno već tri godine, točnije rečeno. Vjerojatno tamo ima djevojku. Znae što. A da vi ipak svratite onamo i bacite pogled na to mjesto i na njega? Nikad se ne zna."

"Kako bih to mogao izvesti?" sumnjičavo ga je upitao Bond.

Vallance mu nije odgovorio. Umjesto toga, pritisnuo je prekidač velikog interkoma na svom stolu.

"Izvolite, gospodine?" rekao je limeni glas.

"Pošaljite Dankwaertsa iz ovih stopa, narednice, molim. I Lobinierea. A onda mi uspostavite telefonsku vezu s House of Diamonds. To su trgovci draguljima u Hatton Gardenu. Tražite gospodina Sayea."

Vallance je prišao prozoru i pogledao prema rijeci. Izvadio je upaljač za cigarete iz džepića na prsluku i zamišljeno ga počeo kresati. Začulo se kucanje na vratima i kroz njih je provirila tajnica Vallanceova ureda. "Narednik Dankwaerts, gospodine."

"Recite mu da uđe", kazao je Vallance. "Zadržite Lobinierea dok ga ne pozovem."

Tajnica je pridržala otvorena vrata i kroz njih je ušao neupadljiv čovjek u civilu. Kosa mu je bila prorijeđena, nosio je naočale i bio je blijede puti. Imao je ljubazan i pedantan izraz lica. Mogao je biti bilo koji viši činovnik u bilo kojoj ustanovi.

"Dobar dan, naredniče", rekao je Vallance. "Ovo je zapovjednik Bond iz Ministarstva obrane." Narednik mu se ljubazno osmjehnuo. "Htio bih da odvedete zapovjednika Bonda u House of Diamonds u Hatton Gardenu. Bit će 'narednik James' iz vašeg osoblja. Smatrate da su dijamanti iz one pljačke u Ascotu na putu za Argentinu preko Amerike. Kazat ćete to gospodinu Sayeu, tamošnjem glavnom čovjeku. Upitat ćete ga je li moguće da je gospodin Saye čuo da se išta priča s druge strane. Njegov ured u New Yorku možda je nešto našao. Znae već, sve vrlo uljudno i ljubazno. Ali samo ga gledajte u oči. Pritisnite ga koliko god se dade a da mu pritom ne pružite povoda za pritužbu. Zatim se ispričajte i otidite i sasvim zaboravite na to. U redu? Ima li pitanja?"

"Nema, gospodine", rekao je narednik Dankwaerts predanim tonom.

Vallance je progovorio u interkom i trenutak potom pojavio se bljedunjav, pomalo snishodljiv čovjek u izuzetno elegantnom civilnom odijelu, s malom aktovkom u ruci. Zastao je i pričekao odmah nakon što je prošao kroz vrata.

"Dobar dan, naredniče. Dodite i bacite pogled na ovog mog prijatelja."

Narednik je prišao Bondu, zaustavio se blizu njega i obzirno ga okrenuo prema svjetlu. Dva vrlo oštra tamna oka punu su minutu minuciozno proučavala njegovo lice. Čovjek je zatim odstupio.

"Ne mogu više od šest sati jamčiti za ožiljak, gospodine", rekao je. "Ne po ovoj vrućini. Ali ostatak je u redu. Tko bi on trebao biti, gospodine?"

"Trebao biti narednik James, član osoblja narednika Dankwaertsa." Vallance je pogledao na sat. "Samo na tri sata. U redu?"

"Svakako, gospodine. Da počnem?" Kad mu je Vallance kimnuo, policajac je odveo Bonda do stolice uz prozor, položio svoju malu aktovku na pod pokraj stolice, kleknuo na jedno koljeno i otvorio je. Zatim su se, idućih pet minuta, njegovi laki prsti marljivo bavili Bondovim licem i kosom.

Bond se pomirio s tim i krenuo slušati što Vallance govori kad je dobio House of Diamonds. "Ne do 3.30? U tom slučaju, biste li molim vas rekli gospodinu Sayeu da će ga dva moja čovjeka posjetiti točno u 3.30. Da, nažalost, stvar je prilično važna. Puka formalnost, naravno. Rutinska istraga. Ne očekujem da će gospodinu Sayeu oduzeti više od deset minuta. Hvala vam najljepša. Da. Pomoćnik povjerenika Vallance. Tako je. Scotland Yard. Da. Hvala vam. Doviđenja."

Vallance je spustio slušalicu i okrenuo se prema Bondu. "Tajnica kaže da se Saye neće vratiti do 3.30. Predložio bih da stignete onamo u 3.15. Nikad ne škodi najprije baciti pogled. Uvijek je korisno dočekati svog čovjeka pomalo na krivoj nozi. Kako ide?"

Narednik Lobiniere postavio je džepno ogledalce pred Bonda.

Dašak sjedina na zaliscima. Ožiljak uklonjen. Tračak studioznosti u kutovima očiju i usta. Jedva primjetne sjene pod jagodičnim kostima. Ništa u što bi se moglo uprijeti prstom, ali sve je zajedno tvorilo nekoga tko svakako nije James Bond.

4. "Što se ovdje zbiva?"

U ophodnom je vozilu narednik Dankwaerts bio zaokupljen vlastitim mislima, i šutke su se odvezli Strandom, pa po Chancery Laneu u Holborn. Kod Gamagesa skrenuli su lijevo u Hatton Garden i kola su se zaustavila blizu lijepih bijelih portala londonskog Diamond Cluba.

Bond je pločnikom otišao za svojim suputnikom do otmjениh vrata na čijoj je sredini stajala dobro ulaštena mjedena pločica s ugraviranim natpisom "House of Diamonds". I ispod toga: "Rufus B. Saye. Potpredsjednik za Europu." Narednik Dankwaerts pozvonio je i vrata im je otvorila elegantna mlada Židovka, te ih provela kroz predvorje s debelim tepihom do čekaonice sa zidnim panelima.

"Očekujem gospodina Sayea svaki tren", rekla je nezainteresirano, te izašla i za sobom zatvorila vrata.

Čekaonica je bila luksuzna i, zahvaljujući godišnjem dobu neprimjerenoj vatri od cjepanica u Adamovu kaminu, tropski vrela. Nasred po mjeri skrojenog tamnocrvenog tepiha stajao je okrugli Sheratonov stol od ružina drva sa šest jednakih stolica s naslonima za ruke, za koje je Bond pretpostavio da vrijede bar tisuću funti. Na stolu su stajale najnovije revije, uz pokoji primjerak *The Kimberley Diamond Newsa*. Dankwaertsu su oči zasjale kad ih je ugledao, pa je sjeo i počeo prelistavati lipanjski broj.

Na sva četiri zida visjele su velike slike cvijeća u zlatnim okvirima. Nešto praktički trodimenzionalno u tim slikama privuklo je Bondovu pozornost, pa je prišao jednoj da je prouči. Nije se radilo o slici, već o stiliziranom aranžmanu svježe ubrana cvijeća iza stakla u niši obloženoj baršunom boje bakra. Ostale su bile iste takve, a četiri Waterfordove vaze u kojima je stajalo cvijeće tvorile su savršen komplet.

U prostoriji je bilo vrlo tiho, izuzev hipnotičkih otkucaja velikog zrakastog zidnog sata i tihog mrmora glasova iza vrata nasuprot ulazu. Začuo se škljocaj, vrata su se odškrinula za palac-dva i otkrila kako glas jake strane intonacije gromko prigovara: "No *mister* Grunspan, šemu tagfa grupost? Sfi mi moramo saraditi sa šifot, da? Gašem vam, ofaj difni gamen goštao me deset tisuša funti. Deset tisuša! Ne fjerujete mi? No gunem se. Šasnu fam riješ dajem." Nakon negativne stanke, glas je uložio završnu ponudu. "Dapaše! Gladim se u pet funti!"

Začuo se smijeh. "Willy, baš si mustra", rekao je američki glas. "Ali ništa od toga. Rado bih ti pomogao, ali taj kamen ne vrijedi više od devet tisuća, i dat ću ti još sto funti pride za tebe osobno. Idi sad i razmisli o ponudi. Bolju na Streetu nećeš dobiti."

Vrata su se otvorila i teatralan je američki poslovni čovjek s cvikerom i čvrsto zaklopljenim ustima ispratio sitnog, bjelodano ispaćenog Židova s velikom crvenom ružom u zapučku. Vidno su se zapanjili kad su otkrili da u čekaonici nekog ima, pa je Amerikanac promrmljao: "Ispričavam se" nikome konkretno i gotovo istrčao s gostom kroz prostoriju u predvorje. Vrata su se zatvorila za njima.

Dankwaerts je pogledao u Bonda i namignuo mu. "Ovo vam je cjelokupno poslovanje s dijamantima u kratkim crtama", rekao je. "To je bio Willy Behrens, jedan od najpoznatijih slobodnih brokera na Streetu. Pretpostavljam da je drugi bio Sayeov kupac." Opet se uživio u svoje novine, a Bond se odupro potrebi da pripali cigaretu i vratio proučavanju cvjetnih "slika".

Odjednom je izdašna, podstavljena, otkucavajuća tišina prostorije odzvonila poput sata s kukavicom. U isti mah, cjepanica je pala u rešetku, zrakasti sat na zidu otkucao je pola sata, vrata su se silovito otvorila i krupan, taman čovjek brzo je prešao dva koraka i zaustavio se, ostrim pogledom prelazeći s jednoga na drugog.

"Zovem se Saye", oštro je rekao. "Što se ovdje zbiva? Što hoćete?"

Vrata su ostala otvorena za njim. Narednik Dankwaerts ustao je i pristojno ali čvrsto obišao čovjeka i zatvorio ih. Zatim se vratio na sredinu prostorije.

"Ja sam narednik Dankwaerts iz Posebnog ogranka Scotland Yarda", rekao je tihim, mirnim glasom. "A ovo je", pokazao je na Bonda, "narednik James. Obavljam rutinsku istragu o nekim ukradenim dijamantima. Pomoćnik povjerenika iznio je prijedlog", glas je bio sav od baršuna, "da nam vi možda možete pomoći."

"Da?" rekao je gospodin Saye. Pogledom punim prezira obuhvaćao je ovu dvojicu slabo plaćenih žbira koji su se drznuli oduzeti mu vrijeme. "Izvolite."

Dok je narednik Dankwaerts, tonovima koji bi prijestupniku zvučali prijeteće mirno, i pogledavajući s vremena na vrijeme u malu crnu bilježnicu, recitirao priču načičkanu izrazima poput "šesnaestog ovog mjeseca" i "primili smo na znanje", Bond je nimalo prikriveno proučio gospodina Sayea, što čovjeka nije uočljivo onespokojilo ništa više od prikrivenog značenja recitacije narednika Dankwaerts.

G. Saye bio je krupan, zbijen čovjek tvrdoće grumena kvarca. Imao je vrlo četvrtasto lice čije je oštre bridove isticala kratka, čvrsta crna kosa, ošišana *en brosse* i lišena zalisaka. Obrve su mu bile crne i ravne, a pod njima su se usadila dva izuzetno oštra i smirena crna oka. Bio je golobrad, a usne su mu tvorile tanku i poširoku ravnu crtu. Na četvrtastoj je bradi počivala duboka jamica, a mišići su se napinjali u kutovima vilice. Nosio je prostrano, crno, jednoredno odijelo, bijelu košulju i crnu kravatu tanku gotovo poput vezice za čizmu, pričvršćenu zlatnom kravatnom iglom u obliku kopija. Duge su mu se ruke opuštено spuštale uz bok sve do vrlo krupnih šaka, sada blago svijenih prema unutra, nadlanica obraslih crnim dlakama. Na velikim je stopalima nosio skupe crne cipele, naoko broj 12.

Bond ga je sažeo kao čvrstog i sposobnog čovjeka koji je izvojevao pobjede u nizu teških škola i koji izgleda kao da još uvijek služi u jednoj od njih.

"... a ovo su kamenovi koji nas napose zanimaju", zaključio je narednik Dankwaerts. Provjerio je u crnoj bilježnici. "Jedan Wesselton od 20 karata. Dva Vrsna modrobijela od po oko 10 karata. Jedan Žuti premijer od 30 karata. Jedan Vrhunski Cape od 15 karata i dva Cape Uniona od 15 karata." Zastao je. Zatim je vrlo oštro podigao pogled sa svoje knjižice prema tvrdim crnim očima g. Sayea. "Je li ijedan od njih prošao kroz vaše ruke, gospodine Saye, ili kroz vašu tvrtku u New Yorku?" tiho ga je upitao.

"Ne", smjesta je rekao g. Saye. "Nije." Okrenuo se prema vratima iza sebe i otvorio ih. "A sada, želim vam ugodan dan, gospodo."

Ne trudeći se dalje oko njih, odlučno je izašao iz prostorije i čuli su kako se njegovi koraci brzo uspinju uz nekoliko stuba. Vrata su se otvorila i zalupila, i zavladao je muk.

Nimalo smeten, narednik Dankwaerts vratio je bilježnicu u džep na prsluku, uzeo kapu i izašao u predvorje, te odande na ulicu. Bond je otišao za njim.

Sjeli su u ophodno vozilo i Bond je dao adresu svoga stana pokraj King's Rooda. Kad su kola krenula, narednik Dankwaerts opustio je službeni izraz lica. Okrenuo se prema Bondu. Izgledao je veselo. "Da znate da mi je bilo zabavno", vedro je rekao. "Ne susreće se često tako tvrd orah. Jeste li dobili što vam je trebalo, gospodine?"

Bond je slegao ramenima. "Da vam pravo kažem, naredniče, nisam baš znao što mi točno treba. Ali bilo mi je drago dobro promotriti gospodina Rufusa B. Sayea. Kakav svat. Ne odgovara naročito mojoj predodžbi trgovca dijamantima."

Narednik Dankwaerts tiho se nasmijao. "Nije vam on trgovac dijamantima, gospodine," rekao je, "jer inače ću drage volje pojesti svoju kapu."

"Odakle to znate?"

"Kad sam mu čitao onaj popis nestalih kamenova," narednik Dankwaerts sretno se osmjehnuo, "spomenuo sam Žuti premijer i dva Cape Uniona."

"Da?"

"Pa eto, takvi kamenovi ne postoje, gospodine."

5. Feuilles mortes

Bond je na sebi osjećao pogled poslužitelja dizala dok je hodao prema sobi na kraju dugog, tihog hodnika, sobi 350. Bonda to nije iznenadilo. Znao je da u ovom hotelu ima više sitnog kriminala nego u bilo kojem drugom velikom hotelu u Londonu. Vallance mu je svojedobno pokazao veliku mjesečnu kartu zločina u Londonu. Upro je prstom u šumu zastavica oko Trafalgar Palacea. "To mjesto baš jedi dežurne kartografe", tada mu je rekao. "Svaki se mjesec taj kut izbuši s toliko rupica da moraju preko njega nalijepiti novi papir koji će izdržati rupice iz sljedećeg mjeseca."

Kad se Bond približio dnu hodnika, začuo je klavirsku izvedbu neke pomalo tužne melodije. Pred vratima sobe 350 shvatio je da glazba dopire kroz njih. Prepoznao je melodiju. Bila je to *Feuilles mortes*. Pokucao je.

"Uđi." Recepcionar je stigao telefonirati i glas ga je očekivao. Bond je ušao u maleni dnevni boravak i zatvorio za sobom vrata. "Zaključaj ih", rekao je glas. Dopro je iz spavaće sobe.

Bond je poslušao i krenuo sredinom boravka sve dok se nije našao u razini otvorenih vrata spavaće sobe. Dok je prolazio pokraj prijenosnog gramofona za LP ploče na pisaćem stolu, klavirist je zasvirao *La ronde*.

Sjedila je polugola na natraške okrenutoj stolici pred toaletnim stolićem i preko naslona zurila u trostruko ogledalo. Gole je ruke preklopila na visokom naslonu stolice, a bradu položila na podlaktice. Leđa su joj bila svijena, a držanje glave i ramena odisalo joj je nadmenošću. Crna traka grudnjaka preko nagih leđa, tijesne crne čipkaste gaćice i raširene noge zajednički su ošamarile Bondova osjetila.

Djevojka je prestala promatrati svoje lice i proučila ga u odrazu, kratko i hladno.

"Ti si mi valjda nova ispomoć", kazala je dubokim, pomalo hrapavim glasom koji se ni na što nije obvezivao. "Sjedni i uživaj u glazbi. Najbolje ikad snimljene lake note."

Bondu je to bilo simpatično. Poslušno je prešao nekoliko koraka do dubokog naslonjača, malo ga pomaknuo da je i dalje vidi kroz otvorena vrata, te sjeo.

"Smeta li ti ako zapalim?" rekao je, izvadio tabakeru i stavio cigaretu u usta.

"Ako tako želiš umrijeti."

Gospođica Case ponovno se uživjela u šutljivo razmatranje svoga lica u ogledalu dok je klavirist svirao *J'attendrai*. Zatim je ploča došla do kraja.

Nezainteresiranim je trzajem odmaknula kukove od stolice i ustala. Napola je okrenula glavu i plava kosa koja joj je gusto padala do dna zatiljka Bavila se od kretnje i pala na svjetlo.

"Ako ti se sviđa, okreni je", nehajno je rekla. "Odmah ću doći." Maknula se s vidika.

Bond je otišao do gramofona i podigao ploču. Bio je to George Feyer uz ritam-pratnju. Pogledao je broj i upamtio ga. Bio je to Vox 500. Proučio je drugu stranu i, preskočivši *La vie en rose* jer u njemu budi uspomene, spustio iglu na početak skladbe *Avril au Portugal*.

Prije nego što se udaljio od gramofona, tiho je izvukao notes ispod njega i prinio ga standardnoj svjetiljci pokraj pisaćeg stola. Postavio ga je ukoso pod svjetlo i pogledao ga sa strane. Nije bilo tragova pisanja. Slegnuo je ramenima, gurnuo ga natrag pod aparat i prošetao natrag do naslonjača.

Glazba mu se učinila primjerenom djevojci. Kao da joj sve te melodije pripadaju. Nije ni čudo da joj je to najdraža ploča. Odiše njezinim drskim seksepilom, grubom reskošću njezina garda i onom ganutljivošću koje je bilo u njezinim očima kad su ga zamišljeno pogledale iz zrcala.

Bond u glavi nije imao nikakvu predodžbu te gospođice Case koja će ga krišom slijediti do Amerike. Smatrao je samorazumljivim da će to biti neka čvrsta, istrošena djevojčura mrtvih očiju — tvrda, tmurna žena koja je "prevalila put" i čije tijelo više nimalo ne zanima gang za koji radi. Ova je djevojka čvrsta, nego što, čvrsta držanjem, ali kakvu god da povijest njezino tijelo ima, koža joj je na svjetlu blistala životom.

Kako joj glasi ime? Bond je opet ustao i otišao do gramofona.

S ručke je visjela etiketa Pan-American Airwaysa. Na njoj je pisalo *Gđica T Case*. T? Bond se vratio do svog naslonjača. Teresa? Tess? Thelma? Trudy? Tilly? Nijedno od njih nekako joj ne odgovara. Svakako ne ni Trixie, ni Tony ni Tommy.

Još uvijek se poigravao tim problemom kad se tiho pojavila na vratima spavaće sobe i stala, lakta položena visoko na dovratk i glave oslonjen na šaku. Počela ga je promatrati odozgo, razmišljajući.

Bond je bez žurbe ustao i uzvratio joj pogled.

Bila je odjevena za izlazak, osim što joj se šešir, malen i crn, još njihao u slobodnoj ruci. Nosila je elegantan crni kostim, skrojen po mjeri, preko tamne maslinastozelene bluze zakopčane do vrata, te zlaćanosmeđe najlonke i crne cipele četvrtastog vrha od krokodilske kože koje su izgledale vrlo skupo. Na jednom je zapešću imala uski zlatni sat na crnom remenu, a na drugom tešku narukvicu od zlatnih karika. Veliki dijamant reza *baguette* blistao joj je na prstenjaku desne ruke, a naušnica s mat biserom u filigranskom zlatu vidjela joj se na desnom uhu, otkrivenom gadom teške kose boje bljedog zlata.

Bila je vrlo lijepa, onako kao da je baš briga za sve, kao da održava izgled zbog sebe i ne zanima je što o tome muškarci misle, i ironično je nakrivila tanko ocrtane obrve nad širokim, mirnim, pomalo prezirnim sivim očima, kao da želi reći: "Ma svakako. Samo ti pokušaj. Ali, buraz, bolje ti je da budeš vrhunski."

Same su se oči odlikovale rijetkom osobinom zvanom *chatoyance*. Draguljima koji imaju *chatoyance* nijansa se mijenja pri pomicanju pod svjetlom, a oči ove djevojke kao da su mijenjale boju između svijetlosive i zagasito sivoplave.

Koža joj je bila blago osunčana i lišena šminke, izuzev zagasitog crvenila na usnama, punim i mekim i pomalo ćudljivim, što je stvaralo dojam takozvanih "grešnih usta". Ali ne i, pomislio je Bond, usta koja su često sklona grijehu — ako je suditi prema mirnim očima i tračku autoriteta i napetosti podno njih.

Te su oči sada posve službeno gledale u njegove.

"Znači, ti si Peter Franks", rekla je, i glas joj je bio dubok i privlačan, ali s natruhom prepotentnosti.

"Da", rekao je. "I baš se pitam što znači to T."

Razmislila je na trenutak. "Valjda to možeš otkriti i na recepciji", rekla je. "Znači Tiffany." Otišla je do gramofona i zaustavila ploču usred skladbe *Je n'en connais pas la fin*. Okrenula se. "Ali nije raspoloživo javnosti", ledeno je dodala.

Bond je slegnuo ramenima, otišao do prozorske daske i lagano se naslonio na nju, prekrivši gležnjeve.

Činilo se da joj njegova nonšalantnost ide na živce. Sjela je za pisaći stol. "Pa dakle," rekla je glasom koji je sad postao pomalo napet, "prijeđimo na posao. Prije svega, zašto si prihvatio ovaj zadatak?"

"Netko je smrtno stradao."

"Oh." Oštro ga je pogledala. "Kazali su mi da se baviš krađom." Zastala je. "Iz strasti ili hladnokrvno?"

"Iz strasti. U obračunu."

"Znači, ti bi htio izlaz?"

"Otprilike. I novac."

Promijenila je temu. "Imaš drvenu nogu? Lažne zube?"

"Ne. Sve mi je pravo."

Namrštila se. "Stalno im govorim da mi nađu čovjeka s drvenom nogom. Dobro, imaš li kakav hobi ili nešto slično? Imaš li ikakvu predodžbu o tome na koji ćeš način prenijeti kamenove?"

"Ne", rekao je Bond. "Kartam se i igram golf. Ali mislio sam da bi ručke kovčega i kofera bili zgodno mjesto za takve stvari."

"Misle to i carinici", suho je rekla. Na trenutak je samo šutke sjedila, uživljena u promišljanje. Zatim je privukla sebi list papira i olovku. "Kakve loptice za golf koristiš?" upitala ga je bez najmanjeg smiješka.

"Zovu se Dunlop 65." Bio je jednako ozbiljan. "Možda ima nečega u tome."

Nije to prokomentirala, ali zapisala je naziv. Podigla je pogled. "Imaš putovnicu?"

"Pa, imam", priznao je Bond. "Ali glasi na moje pravo ime."

"Oh." Ponovno je postala sumnjičava. "A kako ti ono glasi?"

"James Bond."

Podsmjehnula se. "Zašto nisi izabrao Joe Doe?" Slegnula je ramenima. "Koga briga, uostalom? Možeš li dobiti američku vizu za dva dana? I potvrdu o cijepljenju?"

"Ne znam zašto ne bih mogao", rekao je Bond. (Odjel Q sredit će sve to.) "Nemaju ništa protiv mene u Americi. Ni u ovdašnjem Kriminalističkom dosjeu, kad smo već kod toga. Pod imenom Bond, to jest."

"Okej", rekla je. "Slušaj me sada. Ovo će ti trebati za Useljeničku. Odlaziš u Sjedinjene Države posjetiti čovjeka koji se zove Tree. Michael Tree. Odsjest ćeš u Astoru u New Yorku. On je tvoj prijatelj iz Amerike. Upoznao si ga u ratu." Malčice se opustila. "Čisto da znaš, taj čovjek zaista postoji. Potvrdit će tvoju priču. Makar inače nije poznat pod imenom Michael. Poznati je kao 'Shady' Tree među prijateljima. Ako ih uopće ima", kiselo je dodala.

Bond se osmjehnuo.

"Nije on tako smiješan kako zvuči", kratko je rekla djevojka. Otvorila je ladicu pisaćeg stola i izvadila iz nje snop novčanica od pet funti povezan gumicom. Prelistala ga je, izvadila otprilike polovicu ukupnog broja i vratila je u ladicu. Ostatak je zavrnila, obujmila ga gumicom i dobacila smotuljak Bondu preko sobe. Bond se prignuo i ulovio ga blizu poda.

"Unutra ti je oko petsto funti", rekla je. "Rezerviraj si sobu u Ritzu i daj Useljeničkoj tu adresu. Nabavi dobar rabljeni kofer i u njega spremi ono što bi ponio na golferski odmor. Ponesi palice za golf. Kloni se s vidika. BOAC-ov Monarch za New York. Utorak navečer. Sutra si odmah ujutro nabavi kartu za jednog putnika. Veleposlanstvo ti neće dati vizu ako im ne pokažeš kartu. Auto će te pokupiti pred Ritzom u 6.30 u četvrtak navečer. Vozač će ti dati loptice za golf. Stavi si ih u torbu. I," pogledala ga je ravno u oči, "da ti nije palo na pamet samostalno kretanje u posao s tom robom. Vozač će ostati uz tebe sve dok ti se prtljaga ne ukrca na avion. A ja ću biti u Londonskoj zračnoj luci. Znači, nema nikakvog izmotavanja. Okej?"

Bond je slegnuo ramenima. "Što da uopće radim s takvom robom?" nehajno je rekao. "Za mene je prekrupna. A što se ima dogoditi na suprotnom kraju?"

"Drugi će te vozač dočekati pred carinom. Reći će ti što ćeš dalje. Nego", glas joj je zazvučao strogo. "Ako se išta dogodi na carini, na bilo kojoj strani, ti ništa ne znaš, jasno? Naprosto ne znaš kako su ti se te loptice stvorile u torbi. Što god da te pitaju, samo im odgovaraj: 'To sam sâm.' Pravi se glup. Držat ću te na oku. Kao i drugi, možda. To ne bih znala. Ako završiš iza brave u Americi, traži britanskog Konzula i nastavi ga tražiti. Od nas pomoć nećeš dobiti. Ali zbog toga te i plaćamo. Okej?"

"Sasvim fer", rekao je Bond. "Jedina osoba koju bih mogao uvaliti u nevolju bila bi ti." Procijenio ju je pogledom. "A to mi ne bi bilo drago."

"Daj, molim te", rekla je s prezirom. "Ništa ti meni ne možeš prišiti. Bez brige za mene, prijatelju. Mogu se ja brinuti za sebe." Ustala je, prišla mu i stala pred njega. "I nemoj ti sa mnom k'o da sam curica", oštro mu je rekla. "Na zadatku smo. A ja se znam brinuti za sebe. Iznenadio bi se."

Bond se odmaknuo od prozorske daske. Sa smiješkom je pogledao u te prodorne, sive oči, sad tamne od nestrpljivosti. "'Sve mogu izvesti bolje nego ti'. Bez brige. Služit ću ti na čast. Ali daj se samo opusti i bar na minutu ne budi tako službena. Volio bih se opet vidjeti s tobom. Možemo li se naći u New Yorku ako sve prođe kako treba?" Bond se osjetio prijetvorno kad je to izgovorio. Svidjela mu se ova djevojka. Htio se sprijateljiti s njom. Ali to bi značilo iskoristiti prijateljstvo u cilju dopiranja dalje uz cjevovod.

Načas ga je zamišljeno pogledala i oči su joj se postupno lišile tame. Oštro stisnute usne opustile su joj se i blago razdvojile. U glasu joj se osjetila natruha zamuckivanja dok mu je odgovarala.

"Ja, ma... to jest", naprasno se okrenula od njega. "Kvragu", rekla je, ali riječ je zazvučala usiljeno. "Nemam ništa u petak navečer. Valjda i možemo otići na večeru. Klub '21' u 50. ulici. Svi ga taksisti znaju. U osam sati. Ako posao prođe okej. Odgovara ti?" Opet se okrenula prema njemu i pogledala ga u usta, a ne u oči.

"Može", rekao je Bond. Pomislio je kako je vrijeme da ode odavde dok još nije u nečemu pogriješio. "Dakle", rekao je poslovnim tonom. "Ima li još štogod?"

"Nema", rekla je, te oštro dodala, kao da se upravo nečega sjetila: "Koliko je sati?"

Bond je pogledao na sat. "Deset do šest."

"Moram se primiti posla", rekla je. Otpustivši ga pokretom ruke, krenula je prema vratima. Bond je pošao za njom. Kad je primila ključ, okrenula se. Pogledala ga je, i u očima joj je opazio povjerenje, gotovo čak toplinu. "Bit će s tobom sve u redu", rekla je. "Samo me se kloni za vrijeme Teta. Ne paničari ako štogod krene po krivu. Ako s tobom sve prođe okej," u glasu joj se opet začula pokroviteljska nota, "pokušat ću ti srediti još pokoji ovakav poslić."

"Hvala", rekao je Bond. "Bilo bi mi drago. Bilo bi mi ugodno raditi s tobom."

Blago slegnuvši ramenima, otvorila je vrata i Bond je izašao na hodnik.

Okrenuo se. "Vidimo se u tom tvom klubu '21'", rekao je. Htio je kazati još nešto, naći izgovor da ostane s njom, s ovom usamljenom djevojkom koja si pušta ploče s gramofona i promatra sebe u ogledalu.

Ali lice joj je već bilo distancirano. Slobodno joj je mogao biti potpun neznanac. "Može", nezainteresirano je rekla. Uputila mu je još jedan pogled, a onda mu polako ali čvrsto zatvorila vrata pred nosom.

Dok je Bond odlazio dugim hodnikom prema dizalu, djevojka se zadržala tik s druge strane vrata i osluškivala sve dok se njegovi koraci nisu izgubili. Tada je, sjetnih očiju, polako prošetala do gramofona i uključila ga. Uzela je Feyerovu ploču i potražila na njoj željeni utor. Stavila je ploču na aparat i iglom pronašla pravo mjesto. Melodija je bila *Je n'en connais pas la fin*. Ostala je stajati i slušati je i razmišljati o tome muškarcu koji je iznenada, iz vedra neba, pronašao put do njezina života. Bože, pomislila je s naletom ljutitog zdvajanja, još jedan prokleti lupež. Zar ih se nikada neće uspjeti riješiti? Ali kad je ploča završila, lice joj je bilo sretno, i tiho je počela pjevušiti tu melodiju dok si je pudrala nos i pripremala se za izlazak.

Vani, na ulici, zastala je i pogledala na sat. Šest i deset. Preostalo joj je još pet minuta. Prošetala je preko Trafalgar Squarea do postaje Charing Cross, poslagujući si u glavi ono što će kazati. Zatim se spustila u postaju i ušla u onu tamošnju govornicu kojom se uvijek služi.

Bilo je točno 6.15 kad je nazvala broj u Welbecku. Nakon uobičajena dva zvana začula je škljocaj kojim je automatski snimač počeo primati poziv. Idućih dvadeset sekundi čula je samo oštro siktanje igle na vosku. Zatim je neutralni glas koji pripada njezinu nepoznatom gazdi izrekao jednu riječ: "Govori." A onda je opet nastupila tišina, izuzev siktanja snimača.

Odavno ju je već prestala vrijeđati ta nagla, bestjelesna zapovijed. Progovorila je brzo, ali razgovjetno u crni mikrofonslušalice. "Case za ABC. Ponavljam. Case za ABC." Zastala je. "Nositelj zadovoljava. Kaže da mu je pravo ime James Bond i da će se koristiti tim imenom u putovnici. Igra golf i nosit će palice za golf. Predlažem loptice za golf. Služi se modelom Dunlop 65. Svi ostali dogovori stoje. Zvat ću za potvrdu u 19.15 i 20.15. To je sve."

Na trenutak je samo osluškivala siktanje snimača; zatim je spustila slušalicu i prošetala natrag do svog hotela. Nazvala je dostavu u sobu i naručila veliki suhi martini, a kad joj je stigao, sjela je i zapalila i pustila si gramofon, čekajući 7.15.

Tada, ili možda tek pri sljedećem pozivu u 8.15, preko telefonske žice javit će joj se taj neutralni, prigušeni glas: "ABC za Case. Ponavljam. ABC za Case..." I zatim će ona dobiti svoje upute.

I negdje, u nekoj unajmljenoj sobi u Londonu, siktanje snimača prekinut će se kad ona spusti slušalicu. A onda će se, možda, zatvoriti neka nepoznata vrata i koraci će se tiho začuti na nekom stubištu, izaći na neku nepoznatu ulicu i udaljiti se.

6. U tranzitu

Bilo je šest sati u četvrtak navečer i Bond se pakirao u svojoj sobi u Ritzu. Kofar mu je bio pohabani ali nekoć skupi Revelation od svinjske kože, sadržaja primjerena ulozi. Večernja odjeća, lagano odijelo s crno-bijelim uzorkom pasjeg zuba za ladanje i golf, golferske cipele Saxone, pandan tamnoplavom, tropskom odijelu od *worsted*a koje ima na sebi, te nekoliko bijelih svilenih i tamnoplavih pamučnih košulja Sea Island kratkih rukava s prikopčanim ovratnicima. Čarape i kravate, nešto najlonskog donjeg rublja, te dva para dugih svilenih pidžama-odijela koja nosi umjesto dvodijelne pidžame.

Nijedna od tih stvari nije nosila, ni tad ni prije, etikete s imenom inicijale.

Bond je dovršio posao i latio se smještanja ostatka svoje imovine, pribora za brijanje i kupanje, savjeta Tommyja Armoura o tome *Kako stalno biti najbolji u golfu*, te aviokarata i putovnice u malu aktovku, također od pohabane svinjske kože. Pripremio mu ju je odjel Q, tako da se pod kožom stražnje strane nalazio uzak pretinac s prigušivačem za njegov pištolj i trideset metaka kalibra 0,25.

Zazvonio je telefon. Pretpostavio je da je to auto uranio na sastanak, ali recepcionar mu je kazao da je stigao predstavnik "Universal Exporta" s pismom koje mora osobno uručiti Bondu.

"Pošaljite ga ovamo", rekao je Bond, pitajući se o čemu se radi.

Nakon nekoliko minuta, otvorio je vrata čovjeku u civilu kojeg je prepoznao kao jednog od dostavljača angažiranih pri Sjedištu.

"Dobra večer, gospodine", rekao je čovjek. Izvadio je veliku običnu omotnicu iz unutarnjeg džepa i predao je Bondu. "Trebam pričekati i odnijeti ga natrag nakon što ga pročitate, gospodine."

Bond je otvorio bijelu omotnicu i slomio pečat plave omotnice smještene u njoj.

Pronašao je otipkan list plavog uredskog papira bez adrese i potpisa. Bond je prepoznao naročito krupna slova koja M rabi u osobnim porukama.

Bond je mahnuo dostavljaču da sjedne i smjestio se za pisaći stol nasuprot prozoru.

Washington [pisalo je u memorandumu] izvještava da je Rufus B. Saye alias Jacka Spanga, kojega Kefauverov izvještaj spominje kao mogućega gangstera, premda nema kriminalistički dosje. On je, doduše, brat blizanac Seraffima Spanga, zajedno s kojim rukovodi mnogobrojnim djelatnostima "Spangled Moba" u Sjedinjenim Državama. Braća Spang kupila su prije pet godina vlasnički udio u House of Diamonds "kao investiciju", a o toj se tvrtki, čije poslovanje djeluje posve zakonito, ne zna ništa negativno.

Braća posjeduju i "telegrafsku službu" koja opslužuje kladioničare smještene izvan trkališta u Nevadi i Kaliforniji, čime je nezakonita. Nosi naziv

Telegrafaska služba Sure Fire. Vlasnici su i hotela Tiara u Las Vegasu, koji je sjedište Seraffima Spanga te, zbog okorištavanja poreznim zakonima Nevade, glavni uredski prostor za House of Diamonds.

Washington dodaje da se Spangled Mob zanima i za druge nezakonite aktivnosti poput narkotika i organizirane prostitucije, a te poslove iz New Yorka vodi Michael (Shady) Tree koji ima pet prethodnih pravomoćnih osuda za raznovrsne prijestupe. Gang ima podružna sjedišta u Miamiju, Detroitu i Chicagu.

Washington opisuje Spangled Mob kao jedan od najmoćnijih gangova u Sjedinjenim Državama koji uživa izvrsnu zaštitu državnih i saveznih vlasti, kao i policije. Uz clevelandski Outfit i detroitski gang "Purple", Spangled Mob nosi najvišu klasifikacijsku oznaku.

Nismo Washingtonu otkrili razlog našeg zanimanja za te stvari, ali u slučaju da te istrage dovedu u opasan doticaj s tim gangom, imaš se smjesta javiti, pa ćeš biti maknut sa slučaja, koji će potom biti predan FBI-u.

Ovo je naredba.

Vraćanjem ovog dokumenta u zapečaćenoj omotnici potvrdit ćeš primitak ove naredbe.

Nije bilo potpisa. Bond je još jednom prešao pogledom niz stranicu, presavio je i smjestio u omotnicu Ritza.

Ustao je i predao omotnicu dostavljaču.

"Hvala najljepša", rekao mu je. "Hoćete li se znati sami spustiti do izlaza?"

"Da, hvala, gospodine", rekao je dostavljač. Otišao je do vrata i otvorio ih. "Ugodna večer, gospodine."

"Ugodna večer."

Vrata su se tiho zatvorila. Bond je otišao do prozora i pogledao prema Green Parku.

Načas je imao jasnu predodžbu te suzdržane, postarije prilike zavaljen u stolicu u svom tihom uredu.

Predati slučaj FBI-u? Bond je znao da M to ozbiljno misli, ali znao je i koliko bi se M ogorčio kad bi morao zamoliti Edgara Hoovera da preuzme slučaj od Tajne službe i krene vaditi britansko kestenje iz vatre.

Operativne riječi u memorandumu bile su "opasan doticaj". Na Bondu će biti odluka o tome što točno tvori "opasan doticaj". Naspram nekih suparnika s kojima je dosad imao posla, ovakve bitange svakako neće biti ništa naročito. Ili ipak hoće? Bond se odjednom prisjetio masivnog, kvarcu sličnog lica Rufusa B. Sayea. Pa, u svakom slučaju ne bi bilo škode da pokuša baciti pogled na tog brata s egzotičnim imenom. Seraffimo. Ime za konobara u noćnom klubu ili sladoledara. Ali takvi su to ljudi. Jeftini i teatralni.

Bond je slegnuo ramenima. Pogledao je na sat: 6.25. Obazreo se po sobi. Sve je spremno. Osjetivši naglu potrebu, zavukao je desnu ruku pod sako i iz futrole od antilop kože obješene tik pod svojim lijevim pazuhom izvodio automatsku Berettu kalibra 0,25 s kosturnim drškom. Bio je to novi pištolj koji mu je M dao "kao suvenir" nakon prethodnog

zadatka, s porukom ispisanom M-ovom zelenom tintom u kojoj je stajalo: *Možda će ti trebati.*

Bond je prišao krevetu, trzajem izvadio okvir i izbacio onaj jedan metak iz cijevi na plahtu. Ponovio je postupak nekoliko puta i osjetio napetost u opruzi obarača kad ga je stisnuo i okinuo praznim pištoljem. Odmaknuo je zatvarač i provjerio da nema nimalo prašine oko igle koju je toliko sati brusio u savršen šiljak, te prešao rukom niz modru cijev s čijeg je vrška osobno otpilio tupi prednji ciljnik. Zatim je umetnuo dodatni metak natrag u okvir, a okvir u trakom omotani držak tankog pištolja, još jedanput repetirao za kraj, zakočio pištolj i vratio ga natrag pod Bako.

Zazvonio je telefon. "Auto vam je stigao, gospodine."

Bond je spustio slušalicu. Eto ga, dakle. "Odlazak". Zamišljeno je otišao do prozora i opet pogledao u zelene krošnje. Osjećao je blagu prazninu u želucu, iznenadno žacanje zbog kidanja spona s tim krošnjama što tvore London u zenitu ljeta, i osamljenost pri pomisli na onu veliku zgradu u Regent's Parku, na utvrdu koja će mu sada biti izvan dosega, izuzev ako poželi pozvati upomoć, što je znao da neće moći.

Začulo se kucanje na vratima, a kad je nosač došao po njegovu prtljagu, Bond je otišao za njim iz sobe i duž hodnika, i iz svijesti mu se izbrisalo sve osim onoga što ga čeka na grotlu cjevovoda koje se za njega otvara pred leptir-vratima hotela Ritz.

Bio je to crni Armstrong Siddeley Sapphire s crvenim tablicama poduzeća. "Radije sjednite naprijed", rekao mu je uniformirani vozač. Nije se radilo o pozivu. Bondove dvije torbe i palice za golf stavili su otraga. Udobno se smjestio i, kad su skrenuli na Piccadilly, proučio vozačevo lice. Vidio je samo tvrd, anonimn profil pod kapom sa šiltom. Crne vozačke naočale za sunce prikrivala su mu oči. Kožne su rukavice bile navučene na ruke koje su se stručno služile upravljačem i mjenjačem.

"Samo se opustite i uživajte u vožnji, *mister.*" Izgovor je bio brooklynski. "Ne trudite se čavrljati. To me živcira."

Bond se osmjehnuo i odšutjeo. Postupio je kako mu je rečeno. Četrdeset godina, pomislio je. Sedamdeset šest kilograma. Sto sedamdeset osam centimetara. Vrstan vozač. Vrlo dobro poznaje londonski promet. Ne miriše po duhanu. Skupe cipele. Uredna odjeća. Glatko izbrijan. Čini se da se dvaput dnevno brije električnim aparatom.

Prošavši kružni tok na kraju Great West Rooda, vozač se zaustavio uz rubnik. Otvorio je pretinac za rukavice i iz njega pažljivo izvadio šest novih loptica Dunlop 65 u omotima od crnog papira, neoštećenih naljepnica. Ostavivši motor u leri, izašao je s vozačkog mjesta i otvorio stražnja vrata. Bond se osvrnuo i počeo promatrati kako čovjek otkopčava remenčić na pretincu za loptice njegove torbe za golf te, jednu po jednu, pažljivo dodaje šest novih loptica među razne stare i nove već spremljene u pretinac. Zatim se čovjek bez riječi vratio na vozačko sjedalo i krenuli su dalje.

U Londonskoj zračnoj luci Bond je nehajno obavio rutinu s prtljagom i kartama, kupio si *The Evening Standard*, dopustivši da mu se ruka, dok je spuštao kovanice, očeše o privlačnu plavušu u drap putnom odijelu koja je dokono listala neku reviju, a onda je, u pratnji vozača, otišao za svojom prtljagom sve do carinske kontrole.

"Samo vaše osobne stvari, gospodine?"

"Da."

"A koliko engleskog novca imate kod sebe, gospodine?"

"Oko tri funte i nešto sitnija."

"Hvala, gospodine." Plava je kreda zapisala svoje na trima torbama, a nosač je uzeo kovčeg i palice i ukrao ih na kolica. "Pođite za žutim svjetlom do Useljeničkog, gospodine", kazao je i počeo gurati kolica prema prostoru za utovar.

Vozač je ironično salutirao Bondu. Dva su ga zamućena oka načas pogledala kroz tamno staklo vozačkih naočala, a usne su se istanjile u štur osmijeh. "Ugodna večer, gospodine. Uživajte u putovanju."

"Hvala, stari moj", rekao mu je Bond vedro, i sa zadovoljstvom primijetio kako osmijeh iščezava kad se vozač okrenuo i brzim korakom udaljio.

Bond je uzeo aktovku, pokazao putovnicu ljubaznom mladiću svježeg lica koji je stavio kvačicu uz njegovo ime na popisu putnika, te prošetao do Salona za odlaske. Tik iza sebe čuo je kako duboki glas Tiffany Case mladiću svježeg lica kaže: "Hvala", i trenutak potom ona je također ušla u salon i odlučila se za naslonjač između njega i vrata. Bond se osmjehnuo sebi u bradu. Tu bi i sâm odlučio sjesti kad bi pratio nekoga tko bi se mogao predomisлити.

Bond je pred sobom raširio *The Evening Standard* i počeo preko ruba novina ležerno proučavati ostale putnike.

Avion će biti gotovo pun (Bond je prekasno uzeo rezervaciju, tako da nije dobio spavaću kabinu) i laknulo mu je kad je otkrio da među četrdeset ljudi u salonu ne prepoznaje ni jedno jedino lice. Nešto prosječnih Engleza, dvije uobičajene časne sestre koje, spomenuo se Bond, nekako uvijek prelijeću Atlantik u ljetno doba — zbog Lourdesa, možda — pokoji neupadljivi Amerikanac, uglavnom poslovnjačkog Boja, dva dojenčeta da putnici ne bi slučajno zaspali, te šačica neodređenih Europljana. Tipična pošiljka, zaključio je Bond, priznajući pritom da dvoje među njima, on sâm i Tiffany Case, imaju svoje tajne, pa nema razloga da i mnogi od ovih dosadnih ljudi također ne polaze na put po čudnom zadatku.

Bond je osjetio da ga se promatra, ali radilo se tek o praznim pogledima dvojice putnika koje je procijenio kao američke poslovne ljude. Nehajno su pogledali u stranu i jedan je od njih, čovjek mladenačkog lica no preuranjeno sijede kose, kazao nešto drugome, pa su obojica ustali, ponijeli svoje stetsone, spremljene u vodonepropusne kutije usprkos ljetnome dobu, te otišli do šanka. Bond je čuo kako naručuju dvostruke brendije s vodom, i drugi je čovjek, bljedunjav i debeo, izvadio bočicu tableta iz džepa i popio jednu s brendijem. Dramamin, pretpostavio je Bond. Ovome putovanje neće lako pasti.

BOAC-ova otpremnica leta nalazila se blizu Bonda. Podigla je telefonsku slušalicu — za Kontrolu leta, pretpostavio je Bond — i rekla: "Imam četrdeset putnika u Završnom salonu." Pričekala je odobrenje, pa vratila slušalicu na mjesto i uzela mikrofon.

"Završni salon?" Vedra li početka prelijetanja Atlantika, spomenuo se Bond, a onda su svi prepješačili asfalt i popeli se u veliki Boeing, čiji su se motori, uz prasak ulja i metanolskog dima, počeli paliti jedan po jedan. Glavni je stjuard preko zvučnika objavio da će im sljedeće zaustavljanje biti u Shannonu, gdje ih čeka objed, te da će let trajati jedan sat i pedeset minuta, a zatim je veliki dvopalubni Stratocruiser polagano izrulao na pistu istok-zapad. Zrakoplov je zadržtao, opirući se kočnom sustavu, kad je Kapetan ubrzao četiri motora jedan za drugim sve do brzine polijetanja, a Bond je kroz svoj prozor promatrao kako iskušava upravljačka zakrilca. Zatim se moćni avion polako okrenuo prema zalazećem

suncu, došlo je do trzaja kad su se kočnice otpustile, a trava se sploštila s obje strane piste kad je Monarch, dobivajući na brzini, pojurio preko dvije milje prednapregnutog betona i uzdigao se prema zapadu, ciljajući da u konačnici pogodi još jednu malenu prugu betonske podloge na suprotnoj strani svijeta.

Bond je pripalio cigaretu i krenuo se smjestiti da prione na knjigu kad se prema njemu oštro nagnuo pomični naslon lijevoga od dvaju sjedala pred njim. To je izveo jedan od one dvojice američkih poslovnih ljudi, onaj debeli, otromboljeno ispružen i još privezan sigurnosnim pojasom oko trbušine. Preznojavao se, sav zelen u licu. Putni je kovčežić čvrsto privijao uz prsa tako da je Bond mogao pročitati ime na posjetnici umetnutoj u kožni pretinac za etiketu. Glasilo je *G-din W. Winter*, a pod njim je, urednim velikim slovima, crvenom tintom bilo dopisano KRVNA GRUPA MI JE F.

Siroti neotesanac, pomislio je Bond. Prestravljen je. Zna da će se avion srušiti. Jedina mu je još nada da od ljudi koji ga budu izvukli iz olupine dobije transfuziju prave krene grupe. Za njega ovaj avion nije ništa više od orijaške cijevi — pun je anonimnog balasta, u zraku ga održava šačica svjećica, a prema odredišta ga navodi trunčica elektriciteta. Nema nimalo vjere u njega, nema nimalo vjere ni u sigurnosnu statistiku. Pati od istih onih strahova koje je imao kao malo dijete — straha od buke i straha od padanja. Neće se usuditi čak ni otići na zahod, jer se boji da mu stopalo ne propadne kroz dno aviona dok bude ustajao.

Jedna je silueta prekinula zrake večernjeg sunca koje su kupale kabinu, i Bond je načas odmaknuo pogled od debeloga. Bila je to Tiffany Case. Prošla je pokraj njega do stubišta kojim se silazi u salon za koktele na donjoj palubi i izgubila se s vidika. Bond bi rado bio otišao za njom. Slegnuo je ramenima i pričekao da stjuard na kolicima donese pladanj s koktelima, kavijarom i kanapeima od dimljenog lososa. Opet se unio u knjigu i pročitao cijelu stranicu a da riječi nije shvatio. Istjerao si je djevojku iz glave i vratio se na početak stranice.

Bond je stigao do četvrtine knjige kad je osjetio kako mu se uši polako zaglušuju dok avion započinje pedeset milja dugo spuštanje prema zapadnoj obali Irske. "Zavežite pojaseve. Zabranjeno pušenje", i bljesnuli su zeleno-bijeli svjetionik Shannona i crvena i zlatna svjetla prepiste u hitanju prema njima, a za njima i blistavomodri reflektori za prizemljenje između kojih se Stratocruiser počeo vući prema prostoru za iskrcaj. Odrezak i šampanjac za večeru, pa izvrstan pehar vruće kave s primjesom irskog viskija, prekrivene s pola palca gustog tučenog vrhnja. Kratak pogled na smeće u prodavaonicama zračne luke, na "Krunice od irskog roga", na "Irsku harfu od hrasta lužnjaka" i na "Mjedene leprekone", sve po dolar pedeset, kao i na odurnu "Irsku glazbenu kolibu" po četiri dolara, na kosmata, nenosiva odijela od tvida i na ljupke irske lanene miljeiće i koktelske ubrusiće. A zatim irska brbljavija u objavi preko zvučnika iz koje se dalo razabrati jedino riječi "BOAC" i "New York", pa prijevod na engleski, posljednji pogled na Europu, te uspon na 15 000 stopa i polazak prema idućem dodiru s površinom svijeta, radijskim svjetionicima na meteorološkim brodovima *Jig* i *Charlie*, točkama tempiranja po svojim azimutima negdje nasred Atlantika.

Bond je dobro spavao i probudio se tek kad su se približavali južnim obalama Nove Škotske. Otišao je naprijed do toaleta, gdje se obrijao i grgljanjem otklonio okus noći provedene u stlačenom zraku, pa prošetao natrag do svog mjesta između redova zgužvanih,

bunovnih putnika i doživio uobičajeni trenutak ushita kad je sunce granulo preko oboda svijeta i kabinu okupalo krvlju.

Polako, s dolaskom zore, avion je oživio. Dvadeset tisuća stopa ispod njega počele su se ukazivati kućice, slične zrcima šećera prosutim po smeđem tepihu. Na površini zemlje ništa se nije micalo izuzev tankog crvuljka dima lokomotive, ravnog bijelog perca brazde ribarske brodice po jednom zatonu, i odsjaja kroma s autića za igru obasjanog suncem; ali Bond je praktički vidio kako se usnule nabreklinae pod posteljinom polako bude, a ondje gdje se tračak dima polako uzdizao u mirni jutarnji zrak osjećao je i aromu kave što se kuha po kuhinjama.

Stigao je doručak, ona neprimjerena kombinacija prehrambenih proizvoda koju BOAC oglašava kao "Engleski ladanjski zajutrak", i glavni im je stjuard podijelio carinske obrasce SADA — Obrazac br. 6063 Treasury Departmenta — i Bond je pročitao sitan tekst: *tko ne pravi bilo kakav artikal ili dade bilo kakvu namjerno netočnu izjavu... globom zatvorskom kaznom ili objema* i napisao: *Osobne stvari* i vedro potpisao tu laž.

A onda su stigla tri sata u kojima je avion mrtvo mirno visio nasred svijeta, i tek je blago bibanje mrljica jarkog sunčeva svjetla za pedalj gore ili dolje po stijenkama kabine davalo dojam kretanja. Ali napokon se pod njima prostro Boston s brojnim prigradskim naseljima, a za njim i upadljiv tlocrt petlje u obliku četverolisne djeteline na New Jersey Turnpikeu, i Bondu su se uši počele zaglušivati s laganim spuštanjem prema pokrovu izmaglice nad predgrađima New Yorka. Začuo se siktaj popraćen mučnim vonjem bombice insekticida, zračne su kočnice resko hidraulički zacviljele i stajni se trap spustio, nos aviona počeo je ponirati, gume su s treskom zabrazdile po pisti, elise su s ružnom rikom promijenile smjer kako bi avion usporio pred ulaznim prostorom, brektavo su nastavili po ravnici umorne trave prema asfaltiranom prostoru stajanke, vanjska su se vrata sa zveketom otvorila, i stigli su.

7. "Shady" Tree

Carinik, trbušast poklonik lagodna života s tamnim mrljama od znoja pod pazusima sive službene košulje, lijeno se došetao od Nadzornikova pulta do Bonda, koji je s tri komada prtljage pred sobom stajao pod slovom B. Pokraj njega, pod slovom C, djevojka je iz torbice izvadila kutiju Parlamenta i zataknila si cigaretu među usne. Bond je čuo kako nekoliko puta nestrpljivo kreše upaljačem, pa oštrij škljocaj kad je vratila upaljač u torbicu i opet je zakopčala. Bond je bio svjestan njezine pozornosti. Požalio je što joj ime ne počinje na Z, pa da mu ne stoji tako blizu. Zarathustra? Zacharias? Zophany...?

"Gospodine Bond?"

"Da."

"Je li ovo vaš potpis?"

"Da."

"Samo vaše osobne stvari?"

"Da, to je sve."

"Okej, gospodine Bond." Čovjek je istrgnuo carinsku markicu iz svoje knjižice i nalijepio je na kofer. Jednako je postupio i s aktovkom. Stigao je do palica za golf. Zastao je s knjižicom markica u ruci. Pogledao je u Bonda.

"Kol'ko pucate, gospodine Bond?" Bondu je mozak na trenutak trokirao. "To su palice za golf."

"Jasno", strpljivo je rekao čovjek. "Ali kol'ko pucate? Kol'ko napravite po rundi?"

Bondu je došlo da se ugrize jer mu je promaknuo taj amerikanizam. "Oh, oko osamdeset pet, valjda."

"U životu nisam prešao stotku", rekao je carinik. Prilijepio je blaženu markicu na bok torbe, na tek palac-dva od najskuplje neotkrivene krijumčarske pošiljke u povijesti Idlewilda.

"Ugodan vam odmor, gospodine Bond."

"Hvala", rekao je Bond. Pozvao je nosača i otišao za svojom prtljagom do posljednje prepreke, Inspektora na vratima. Nije bilo čekanja. Čovjek se sagnuo, potražio markice, ispečatio ih i mahnuo mu da prođe.

"*Mister* Bond?"

Čovjek je bio visok, uska i koščata lica, kose boje blata i pokvarenjačkih očiju. Nosio je komotne tamnosmeđe hlače i košulju boje kave.

"Imam auto za tebe." Kad se okrenuo i ispratio ga na vruće rano-jutarnje sunce, Bond je primijetio četvrtastu ispupčinu na stražnjem džepu njegovih hlača. Bila je otprilike veličine malokalibarskog automatskog. Tipično, pomislio je Bond. Izigrava Mikea

Hammera. Ovi američki gangsteri odviše su doslovni. Čitali su previše stripova strave i gledali previše filmova.

Auto je bio crni Oldsmobile Sedan. Bond nije čekao da mu se išta kaže. Sjeo je na prednje sjedalo, prepustivši čovjeku u smeđem da utovari njegovu prtljagu otraga i dade napojnicu nosaču. Kad su napustili neveselu preriju Idlewilda i priključili se u tok prigradskog prometa na Van Wyck Parkway, osjetio je da bi nešto trebalo reći.

"Kakvo vam je vrijeme ovih dana?"

Vozač nije odmaknuo pogled s ceste. "Stotinjak farenhajta, više-manje."

"Dosta vruće", rekao je Bond. "Nama u Londonu nije baš prelazilo sedamdeset pet."

"Ma je l'?"

"Koji nam je sada program?" upitao ga je Bond nakon nekog vremena.

Čovjek je bacio pogled u retrovizor i prešao u srednju traku. Idućih četvrt milje zaokupio se pretjecanjem niza sporijih vozila u unutaršnjim trakama. Zatim su izbili na prazni potez ceste. Bond je ponovio pitanje. "Kažem, koji nam je program?"

Vozač se načas osvrnuo prema njemu. "Shady te treba."

"Je li?" rekao je Bond. Odjednom je izgubio strpljivost s tim ljudima. Upitao se koliko će još čekati na priliku da se postavi prema njima. Izgledi mu nisu bili naročiti. Zadatak mu je zadržati se u cjevovodu i otići njime dalje. Na prvi znak neovisnosti ili odbijanja suradnje smjesta će ga se riješiti. Morat će se uniziti i ostati takav. Mora se samo priviknuti na to.

Zašli su u gornji dio Manhattana i nastavili duž rijeke sve do četrdesetih ulica. Tu su krenuli poprijeko grada i zaustavili se na pola puta duž Zapadne 46. ulice, newyorškog Hatton Gardena. Vozač je parkirao uz drugi auto pred neupadljivim ulazom. Njihovo se odredište stisnulo između otrcane prodavaonice kostimerskog nakita i elegantnog izloga obloženog crnim mramorom. Srebrna kurzivna slova iznad crnog mramornog ulaza u elegantnu trgovinu bila su tako diskretna da ih Bond sa svoga mjesta ne bi ni mogao dešifrirati da mu se to ime nije stalno motalo po mislima. Pisalo je "The House of Diamonds, Inc."

Kad je auto stao, jedan je čovjek sišao s pločnika i polako obišao vozilo. "Je li sve okej?" upitao je vozača.

"Jasno. Šef je tu?"

"Je. Da ti preparkiram krtiju?"

"Bio bih ti zahvalan." Vozač se okrenuo prema Bondu. "Stigli smo, kompa. Daj da izvadimo torbe."

Bond je izašao i otvorio stražnja vrata. Uzeo je svoju malu aktovku i posegnuo prema palicama za golf.

"Štapove ću ja uzet", rekao je vozač iza njega. Bond je poslušno izvukao svoj kofer. Vozač se nagnuo po palice i zalupio vrata auta za sobom. Drugi se čovjek već našao na vozačkom sjedalu i auto se opet priključio u promet dok je Bond išao za vozačem po pločniku do neupadljivih vrata, kroz koja su prošli.

U portirnici u malome hodniku sjedio je neki čovjek. Kad su ušli, podigao je pogled sa sportske rubrike *The Newsa*. "Bok", rekao je vozaču. Oštro je promotrio Bonda.

"Bok", rekao je vozač. "Smijemo ostaviti torbe kod tebe?"

"Samo izvol'te", rekao je čovjek. "Tu je okej." Mahnuo je glavom otraga.

Vozač je, s Bondovim palicama prebačenim preko ramena, pričekao Bonda uz vrata dizala na drugoj strani hodnika. Kad je Bond ušao za njim, pritisnuo je tipku četvrtog kata i šutke su se odvezli. Izašli su u još jedan mali hodnik. Sadržavao je dvije stolice, stol, veliku mjedenu pljuvačnicu i vonj ustajale zapare.

Otišli su po izlizanom tepihu do vrata sa staklenim oknom, na koja je vozač pokucao i prošao kroz njih ne čekajući odgovor. Bond je ušao za njim i zatvorio vrata.

Čovjek upadljivo crvene kose i široka, smirena, mjesecolika lica sjedio je za pisaćim stolom. Pred njim je stajala čaša mlijeka. Ustao je kad su ušli i Bond je primijetio da je grbav. Bond se nije sjećao da je ikad prije vidio crvenokosog grbavca. Mogao je zamisliti kako takva kombinacija dobro dođe za zastrašivanje sitne ribe koja radi za gang.

Grbavac je polako obišao pisaći stol i prišao Bondu. Nastavio je lagano koračati oko Bonda, napadno ga pregledavajući od glave do pete, a onda se zaustavio tik pred njim i odozdo pogledao Bonda u lice. Bond je suzdržano uzvratio pogled tom paru porculanskih očiju, tako praznih i nepomičnih da su slobodno mogle biti posuđene od neke preparirane životinje. Bond je imao dojam da ga podvrgava nekakvoj kušnji. Nehajno je i sâm promotrio grbavca, zapažajući velike uši s prilično povećanim resicama, suhe crvene usne krupnih, poluotvorenih usta, gotovo potpun izostanak vrata i kratke, jake ruke u skupoj košulji od žute svile, skrojenoj tako da ostavi mjesta za bačvasti prsni koš i oštru izbočinu grbe.

"Volim dobro pogledati ljude koje upošljavamo, *mister* Bond." Glas je bio oštar i pomalo piskutav.

Bond mu se pristojno osmjehnuo.

"London javlja da si ubio čovjeka. Vjerujem im. Vidim da si sposoban za to. Bi li nastavio raditi za nas?"

"Ovisno o poslu", rekao je Bond. "Ili, točnije," ponadao se da neće ispasti odviše teatralan, "o honoraru."

Grbavac se nasmijao kratkim ciktajem. Naglo se okrenuo prema vozaču. "Rocky, izvadi one loptice iz torbe i rasijeci ih. Evo"; brzo je protresao desnu ruku i otvorenim je dlanom ispružio prema vozaču.

Na njemu je sada ležao nož s obostranim sječivom i plosnatim drškom omotanim ljepljivom trakom. Bond je znao da se radi o nožu za bacanje. Morao je priznati da je opsjenarski trik bio dobro izveden.

"Da, šefe", rekao je vozač, a Bond je primijetio gorljivost s kojom je uzeo nož i kleknuo na pod da otkopča pretinac s lopticama na torbi za golf.

Grbavac se odmaknuo od Bonda i otišao natrag do svoje stolice. Sjeo je i uzeo čašu mlijeka. Gadjljivo ju je promotrio i iskapio nadušak u dva golema gutljaja. Pogledao je u Bonda kao da očekuje komentar.

"Čirevi?" suosjećajno ga je priupitao Bond.

"Tko te šta pita?" ljutito mu je rekao grbavac. Preusmjerio je ljutnju na vozača. "Što sad ti tu čekaš, Rocky? Stavi te loptice na stol, da dobro vidim što radiš. Broj na loptici ti je sredina čepa. Sve ih iščupaj."

"Evo, šefe", rekao je vozač. Ustao je s poda i položio šest novih loptica na pisaći stol. Njih je pet i dalje bilo u crnim omotima. Uzeo je šestu i obrnuo je prstima. Zatim je dohvatio nož, zabio vršak u poklopac na loptici i pomaknuo ga kao polugu. Kad se kružni dio loptice širine pola palca odvojio na vrhu oštrice, uručio je lopticu preko stola grbavcu, koji je istresao njezin sadržaj, tri nebrušena kamena od deset do petnaest karata, na kožnu radnu plohu stola.

Grbavac je zamišljeno razgrnuo kamenove prstima.

Vozač je nastavio s radom sve dok Bond nije nabrojao osamnaest kamenova na stolu. Nisu bili naročito dojmljivi u grubom stanju, ali ako su vrhunske kakvoće, Bond je smatrao da bi nakon brušenja mogli bez problema vrijediti 100 000 funti.

"Okej, Rocky", rekao je grbavac. "Osamnaest. Svi su na broju. Mići mi sada te vražje štapove za golf s očiju i pošalji dečka da u Astor odnese i njih i prtljagu ovog tipa. Tamo je prijavljen. Neka im kaže da sve dostave u njegovu sobu. Okej?"

"Okej, šefe." Vozač je ostavio nož i prazne loptice za golf na stolu, zakopčao pretinac za loptice na Bondovoj torbi, naprtio je na rame i izašao iz prostorije.

Bond je otišao do stolice smještene uza zid, privukao je, okrenuo nasuprot grbavcu s druge strane stola i sjeo. Uzeo je cigaretu i pripalio je. Pogledao je u grbavca prekoputa i rekao: "A sad, ako ste zadovoljni, rado bih primio onih 5000 dolara."

Grbavac, koji je cijelo vrijeme pažljivo promatrao Bondove kretnje, spustio je pogled na neurednu hrpicu dijamanata pred sobom. Prstima ih je razmaknuo u krug. Zatim je podigao pogled prema Bondu.

"Bit ćeš isplaćen u cijelosti, *mister Bond*", visok je glas bio precizan i služben. "A možda dobiješ i više od 5000 dolara. Ali metoda plaćanja bit će razrađena kako za tvoje, tako i za naše osiguranje. Neće biti izravne isplate. I shvatit ćeš zašto, *mister Bond*, jer si u provalničkoj karijeri jamačno već obavljao isplate. Vrlo je opasno kad čovjek odjednom postane prepun novca. Počne se hvastati. Počne se razbacivati. A ako žbirima to privuče pažnju, pa ga upitaju odakle mu toliki iznos, ne zna što bi im odgovorio. Slažeš se?"

"Da", rekao je Bond, iznenađen suvislošću i autoritativnošću toga što mu čovjek govori. "To ima smisla."

"Zato", rekao je grbavac, "ja i moji prijatelji obavljene usluge izravno isplaćujemo tek vrlo rijetko i u malim iznosima. Draže nam je udesiti da tip samostalno dođe do tog novca. Uzmi sebe za primjer. Koliko novca imaš u džepu?"

"Okolo tri funte i nešto sitniša", rekao je Bond.

"U redu", rekao je grbavac. "Danas si sreo svojeg prijatelja, *mistera Treeja*." Pokazao je na svoja prsa. "To sam ja. Savršeno uzorit građanin kog si upoznao 1945. u Engleskoj, kad se bavio raspačavanjem robe iz viškova kopnene vojske. Sjećaš se?"

"Da."

"Ostao sam ti dužan 500 dolara nakon partije bridža koju smo kartali u Savoyu. Sjećaš se?"

Bond je kimnuo.

"Kad smo se danas sreli, bacili smo novčić da vidimo hoćemo li udvostručiti ili biti kvit. Okrenuo se na tvoju stranu. Okej? Znači, ti sada imaš 1000 dolara i ja ću, kao

građanin i porezni obveznik, podržati tvoju priču. Evo ti novac." Grbavac je iz stražnjeg džepa izvadio lisnicu i gurnuo preko stola deset novčanica od sto dolara.

Bond ih je uzeo i ležerno stavio u džep sakoa.

"I onda si", nastavio je grbavac, "rekao da bi volio pogledati neke konjske utrke kad si već ovdje. A ja sam ti na to rekao: 'Zašto da ne baciš pogled na Saratogu? Tamošnji susret počinje u ponedjeljak.' I ti si pristao, pa si otputovao gore u Saratogu sa svojih tisuću zelembaća džepu. Okej?"

"Može", rekao je Bond.

"I tamo si se kladio na jednog konja. I on ti se isplatio barem peterostruko. I tako si došao do svojih 5000 dolara, a ako te itko pita odakle ti, zaradio si ih i možeš to dokazati."

"Što ako konj izgubi?"

"Neće."

Bond to nije prokomentirao. Znači, već je nešto postigao — ulazi gangsterski svijet na velika vrata. S trkačke strane. Pogledao je u blijede porculanske oči prekoputa. Bilo je nemoguće odrediti jesu li pristupačne. Samo su mu uzvraćale blijedim zurenjem. Ali sad treba izvesti veliki korak kroz ukazani otvor.

"Pa, to je u redu", rekao je Bond, nadajući se da je laskanje ključno. "Očito je da vi ništa ne prepuštate slučaju. Volim raditi za oprezne ljude."

U porculanskim očima nije bilo ni tračka ohrabrenja.

"Rado bih se klonio Engleske na neko vrijeme. Da vam možda kojim slučajem ne treba dodatan čovjek?"

Porculanske oči odmaknule su se od njegovih i zamišljeno počele polagano prelaziti po Bondovu licu i ramenima, kao da grbavac procjenjuje konjsko grlo. Zatim je čovjek spustio pogled na krug dijamanata pred sobom i pažljivo ih, zamišljeno, prstima oblikovao četverokut.

U sobi je zavladao tajac. Bond si je počeo razgledavati nokte.

Grbavac je napokon opet pogledao u njega. "Možda", zamišljeno je rekao. "Možda bi se dalo naći još nešto za tebe. Zasad nisi počinio nijednu grešku. Samo tako nastavi i ne turaj nos gdje mu nije mjesto. Javi mi se nakon utrke, pa ću ti reći kakva je odluka pala. Ali, kao što kažem, samo ne prenagljuj i postupi kako ti je rečeno. Okej?"

Bondu su se mišići opustili. Slegnuo je ramenima. "Zašto bih išao raditi nešto na svoju ruku? Treba mi posao. A možete reći svojoj bandi da nisam izbirljiv dokle god me se dobro plaća."

U porculanskim se očima prvi put ukazala emocija. Poprimile su povrijeđen i ljutit izgled, i Bond se upitao nije li pretjerao.

"Što ti misliš, tko smo mi?" Grbavčev se glas podigao do prezirnog skvičanja. "Nekakva banda jeftinih lupeža? Ma, kvragu." Rezinirano je slegnuo ramenima. "Ne može se očekivati da jedan Englezer shvati kako kod nas u današnje vrijeme stvari stoje." Oči su ponovno otupjele. "Slušaj sada što ću ti reći: Ovo je moj broj. Zapiši ga. Wisconsin 7-3697. A zapiši si i ovo. Ali zadrži to za sebe, da ti još ne odrežu jezik." Kratka, reska provala smijeha Shadyja Treeja bila je posve nevesela. "Četvrta utrka u utorak. Perpetuities Stakes. Milja i četvrt za trogodišnjake. I uložiti novac neposredno prije zatvaranja šaltera. Promijenit ćeš koeficijente tom svojom tisućicom. Okej?"

"Okej", rekao je Bond, poslušno držeći olovku nad bilježnicom.

"Dobro", rekao je grbavac. "Shy Smile. Veliki konj s lisom na licu i četiri bijele sokne. I kladi se na njegovu pobjedu."

8. Oko koje nikad ne spava

Bilo je 12.30 kad se Bond spustio dizalom i izašao na žestoku žegu ulice.

Skrenuo je nadesno i polako krenuo u šetnju prema Times Squareu. Dok je prolazio pokraj elegantnog pročelja House of Diamonds od crnog mramora, zastao je da prouči dva diskretna izložka obložena tamnoplavim baršunom. Na sredini svakoga nalazio se samo jedan komad nakita, naušnica načinjena od velikog kruškolikog dijamanta obješenog o drugi savršeni kamen, kružan, briljantskog reza. Ispod svake naušnice stajao je tanak pladanj od žutog zlata u obliku posjetnice s jednim sploštenim rubom. Na oba su pladnja bile ugravirane riječi *Dijamanti su vječni*.

Bond se osmjehnuo sebi u bradu. Upitao se koji je od njegovih prethodnika prokrijumčario ta četiri dijamanta u Ameriku.

Bond je lagano produžio u potragu za klimatiziranim barom gdje će se skloniti od vrućine i moći malo razmisliti. Bio je zadovoljan obavljenim razgovorom. Barem nije bio glatko odbijen, što je više nego upola očekivao. Grbavac mu je bio pomalo zabavan. U njemu ima nečega veličanstveno teatralnog, a i simpatična je njegova taština kad je o Spangled Mobu riječ. Ali nije nimalo smiješan.

Bond je šetao samo nekoliko minuta kad je odjednom dobio dojam da ga netko prati. Nije imao dokaza za to izuzev blagih žmaraca na tjemenu i posebne svjesnosti o okolnim ljudima, ali pouzdavao se u svoje šesto čulo i smjesta se zaustavio pred izlogom pokraj kojeg je upravo prolazio i nehajno se osvrnuo duž 46. ulice. Ništa osim šarolikog mnoštva koje se sporo kreće pločnicima, uglavnom na istoj strani kao i on, na strani zaklonjenoj od sunca. Nije bilo nikakva iznenadnog sklanjanja u haustor, nitko nije nehajno obrisao lice rupčićem ne bi li osujetio prepoznavanje, nitko se nije spustio u čučanj da zaveže cipelu.

Bond je proučio švicarske ručne satove u izlogu, a onda se okrenuo i nastavio šetnju. Nakon nekoliko metara opet se zaustavio. I dalje ništa. Produžio je i skrenuo ravno na Avenue of the Americas, te skrenuo u prvi haustor, ulaz u prodavaonicu ženskog rublja gdje je čovjek u bež odijelu, leđima okrenut njemu, pomno razgledavao crne čipkaste gaćice na lutki naročito realističnih oblina. Bond se okrenuo, naslonio na stup i počeo lijeno, ali pažljivo promatrati ulicu.

A onda ga je nešto šćepalo za onu ruku kojom puca i nečiji je glas zarežao: "Slušaj ti mene, Englezeru. Samo mirno, ako ne želiš olovo za užinu", i osjetio je kako ga nešto pritišće u leđa tik iznad bubrega.

Što mu se to učinilo poznatim u tom glasu? Da nije Zakon? Da nije Gang? Bond je načas spustio pogled da vidi što mu to drži desnu ruku. Ugledao je čeličnu kuku. Ma, taj čovjek ima samo jednu ruku! Munjevito se izmaknuo, nagnuo u stranu i lijevom šakom zadao udarac iz okreta, nitko po tijelu.

Začuo se pljesak kad mu je drugi čovjek ljevicom šćepao šaku i, u isti mah kad je taj dodir dao Bondovoj svijesti do znanja da pištolja onda nije moglo biti, začuo se onaj dobro

upamćeni smijeh, popraćen lijenim glasom koji govori: "Ništa od toga, James. Pripao si anđelima."

Bond se polako uspravio i na trenutak nije mogao učiniti ništa više doli da s tugom nevjericom zuri u iscereno, jastrebu slično lice Felixa Leitera, dok se nagomilana napetost polako opuštala u njemu.

"Znači, pratio si me sprijeda, gade jedan podmukli", napokon mu je rekao. Razdragano je promotrio prijatelja kojeg je posljednji put vidio kao čahuru prljavih zavoja na zakrvavljenom krevetu u jednom hotelu na Floridi, američkog tajnog agenta s kojim je proživio tolike pustolovine. "Kvragu, odakle ti ovdje? I koji ti je vrug došao da praviš prokletu budalu od mene po ovoj vrućini?" Bond je izvadio rupčić i njime si prebrisao lice. "Na trenutak si me zamalo prepao."

"Prepao!" Felix Leiter prezirno se nasmijao. "Već si se počeo moliti. A savjest ti je tako nečista da nisi čak ni znao hoće li te ukokati žbiri ili gang. Je l' tako?"

Bond se nasmijao i izbjegao odgovor. "Daj, dođi, špijunčino jedna kvarna", rekao mu je. "Počasti me pićem i ispričaj mi sve po redu. Naprosto ne vjerujem u ovako slabo vjerojatnu slučajnost. Dapače, možeš me počastiti pićem. Vi Teksašani plivate u novcu."

"Svakako", rekao je Leiter. Zavukao je čeličnu kuku u desni džep sakoa i lijevom rukom primio Bonda za nadlakticu. Izašli su na ulicu i Bond je primijetio da Leiter teško šepa pri hodu. "U Teksasu su čak i buhe tako bogate da si mogu unajmiti pse. Idemo. Sardi's je odmah prekoputa."

Leiter je zaobišao pomodnu salu u omiljenom hranilištu glumaca i pisaca, i poveo Bonda na kat. Pritom je počeo upadljivije šepati i pridržavati se za rukohvate. Bond to nije komentirao, ali kad je ostavio prijatelja za stolom u kutu blagoslovljeno klimatiziranog restorana i otišao do toaleta oprati ruke i umiti se, zbrojio je stečene dojmove. Cijele desne ruke više nema, kao ni lijeve noge, dok ispod ruba kose nad desnim okom ima neprimjetne ožiljke koji ukazuju na opsežna presađivanja, ali izuzev toga Leiter djeluje kao da je u dobroj formi. U sivim mu se očima ne odražava poraženost, u kuštravoj se kosi boje slame ne nazire ni tračak sjedina, niti se u Leiterovu licu daje zapaziti ogorčenost bogalja. Ipak, u Leiterovu se držanju za vrijeme njihove kratke šetnje naslućivao tračak suzdržanosti i Bond je osjećao da to ima neke veze s njime, Bandom, a možda i s Leiterovim sadašnjim aktivnostima. Svakako ne, pomislio je dok se vraćao kroz salu prema svom prijatelju, s Leiterovim ozljedama.

Dočekao ga je polusuhi martini s komadićem limunove korice. Bond se osmjehnuo Leiterovu dobrom pamćenju i kušao ga. Bio je izvrstan, ali nije prepoznao s kakvim je vermutom spravljen.

"U njemu je Cresta Blanca", objasnio mu je Leiter. "Nova domaća marka iz Kalifornije. Sviđa ti se?"

"U životu nisam okusio bolji vermut."

"I izložio sam se riziku, pa sam ti naručio dimljeni losos i Brizzolu", rekao je Leiter. "Ovdje poslužuju meso kojem rijetko gdje u Americi ima premca, a Brizzola je najbolje među njim. Govedina, ravno odsječena preko kosti. Pečena i zatim zapržena. Odgovara ti?"

"Kako god ti kažeš", rekao je Bond. "Toliko smo puta objedovali zajedno da jedan drugome poznajemo ukus."

"Kazao sam im da se ne žure", rekao je Leiter. Kucnuo je svojom kukom po stolu. "Najprije ćemo popiti još jedan martini, a dok ga piješ, bolje bi ti bilo da izneseš sve načistac." U osmijehu mu je bilo topline, ali oči su mu motrile Bonda. "Reci mi samo jednu stvar. Kakvog to posla ti imaš s mojim starim prijateljem Shadyjem Treejem?" Dao je narudžbu konobaru, prignuo se u stolici i pričekao.

Bond je popio svoj martini do kraja i pripalio cigaretu. Nehajno se osvrnuo u stolici. Stolovi pokraj njih bili su prazni. Okrenuo se natrag, ravno prema Amerikancu.

"Prvo ti meni reci jednu stvar, Felix", tiho mu je rekao. "Za koga ti radiš u današnje vrijeme? Još uvijek za CIA-u?"

"Nikako", rekao je Leiter. "Više nemam ruku kojom sam pucao, tako da su mi mogli ponuditi samo uredski posao. Bili su vrlo uviđavni i izdašno su me isplatili kad sam rekao da bih radije živio na svježem zraku. Onda mi je Pinkerton dao dobru ponudu. Znaš, ljudi 'Oka koje nikad ne spava'. I tako sada samo 'obijam vrata' — privatni sam detektiv. Rutina u stilu 'obuci nešto i otvaraj'. Ali baš mi je zabavno. Ugodno je raditi s tom ekipom, a moći ću se jednog dana povući u mirovinu s poklonjenim zlatnim satom koji ljeti pozeleni. Konkretnije, vodim im Odjel za trkačke gangove — doping, kvarno jahanje, noćne čuvare u konjušnicama, sve takve stvari. Dobar posao, a odvodi čovjeka diljem zemlje."

"Zvuči u redu", rekao je Bond. "Ali nisam znao da se imalo razumiješ u konje."

"Svojedobno nisam mogao ni prepoznati konja, osim ako nije bio upregnut u mljekarska kola", priznao mu je Leiter. "Ali brzo pokopčaš stvari, a tu se uglavnom moraš razumjeti u ljude, ne u konje. Što je s tobom?" Spustio je glas. "Još si u Staroj Tvrtki?"

"Tako je", rekao je Bond.

"Sada si na zadatku za njih?"

"Da."

"Inkognito?"

"Da."

Leiter je uzdahnuo. Zamišljeno je srknuo svoj martini. "Dobro", napokon je rekao. "Vraški si blesav što radiš samostalno ako to ima ikakve veze s dečkima iz Spangleda. Zapravo, tako si ozbiljan rizik da sam lud što sam uopće sjeo na ručak s tobom. Ali reći ću ti zašto sam jutros njuškao po Shadyjevu kvartu, pa si možda uzmognemo još pomoći. A da pritom ne uključujemo svoje organizacije, jasna stvar. Okej?"

"Znaš da bih volio surađivati s tobom, Felix", ozbiljno je rekao Bond. "Ali ja još uvijek radim za državne vlasti, dok si ti svojima vjerojatno konkurencija. Samo, ako se ispostavi da nam je meta ista, nema smisla da si stvaramo kratke spojeve. Ako gonimo istog zeca, drage volje ću u lov s tobom. Nego", Bond je upitno pogledao u Teksašanina. "Jesam li u pravu kad smatram da te zanima netko s lisom na licu i četiri bijele sokne? Po imenu Shy Smile?"

"Tako je", rekao je Leiter, ne naročito iznenađen. "Trči u Saratogi u utorak. A kakve bi veze trčanje tog konja moglo imati sa sigurnošću Britanskog imperija?"

"Rečeno mi je da se kladim na njega", rekao je Bond. "Tisuću dolara na pobjedu. Isplata za jedan drugi posao." Bond je podigao cigaretu i dlanom prekrio usta. "Jutros sam zrakoplovom prenio nebrušenih dijamanata u vrijednosti od 100 000 funti za *mistera* Spanga i njegove prijatelje."

Leiter je stisnuo oči. Ispustio je tih, iznenađen zvižduk.

"Čovječe!" rekao je s poštovanjem. "Svakako si u višoj ligi nego ja. Mene to zanima samo zbog toga što je Shy Smile dvojniki. Konj koji treba odnijeti pobjedu u utorku uopće neće biti Shy Smile. U svoje prethodne tri utrke Shy Smile nije bio niti među prvih tri. A, uostalom, ustrijelili su ga. Nastupit će vrlo brz trkač po imenu Pickapepper. Posve slučajno, i on ima lisu na licu i četiri bijele sokne. Krupan je riđan, a pošteno su mu preuredili kopita i razne druge sitne različitosti. Već više od godinu dana priređuju ovaj poslić. Daleko u pustinji Nevade, gdje Spangovi imaju nekakav ranč. I sve će slistiti! Utrka je velika, s dodanih 25 000 dolara. I možeš se kladiti da će dobro pognojiti tlo svojim novcem neposredno uoči početka. Bez daljnjega će biti bolje od pet naprama jedan. Prije deset ili petnaest. Zaradit će golemu svotu."

"Samo, mislio sam da svim konjima u Americi usne moraju biti istetovirane", rekao je Bond. "Kako su uspjeli to izbjeći?"

"Presadivanjem nove kože u usta Pickapeppera. Na nju su prekopirali oznake Shy Smilea. Ta finta s tetoviranjem već je pomalo zastarjela. Kod Pinkertona se priča da je Jockey Club odlučio prijeći na fotografije noćnih očiju."

"Što su to noćne oči?"

"To su ti oni žuljevi s unutarnje strane konjskih koljena. Englezi ih zovu 'kesteni'. Izgleda da su drugačiji na svakom konju. Kao otisci prstiju u čovjeka. Ali sve će ti opet biti po starome. Fotografirat će noćne oči svakoga konja za utrke u Americi, pa otkriti da su gangovi smislili način da ih promijene pomoću kiseline. Žbiri nikad ne uspiju sustići lopove."

"Kako si saznao sve to o Shy Smileu?"

"Ucjenom", veselo je rekao Leiter. "Jednom Spangovu stajskom momku priredio sam cijelu optužnicu za drogiranje. Pustio sam ga da si plati izlaznicu detaljnim opisivanjem ove male nepodopštine."

"Što ćeš poduzeti oko toga?"

"Ostaje da se vidi. U nedjelju idem gore u Saratogu." Leiteru se lice obasjalo. "Dovraga, zašto ne bi otputovao sa mnom? Idem svojim autom, a smjestit ću te u svoju gajbu. U Sagamore. Šminkerski motel. Negdje moraš spavati. Bilo bi bolje da nas baš ne viđaju često zajedno na otvorenome, ali moći ćemo se sastajati navečer. Što kažeš?"

"Prekrasno", rekao je Bond. "Bolje ne bi moglo ispasti. A sada već samo što nisu dva sata. Daj da ručamo, pa ću ti ispričati svoju stranu priče."

Dimljeni je losos bio iz Nove Škotske i slaba zamjena za izvorni škotski proizvod, ali Brizzola je bila sve što je Leiter kazao o njoj, tako meka da ju je Bond mogao vilicom rezati. Dopršio je ručak polovicom avokada s francuskim preljevom i zatim polagano počeo pijuckati *espresso*.

"I to bi ti bilo sve, od glave do pete." Bond je dovršio priču koju mu je pripovijedao između zalogaja. "A moja je pretpostavka da se Spangovi bave krijumčarenjem, dok se House of Diamonds, koji je u njihovu vlasništvu, bavi prodajom robe. Imaš štogod za dodati?"

Leiter je kuckanjem lijeve ruke istresao jedan Lucky Strike na stol i pripalio cigaretu plamenom Bondova Ronsona.

"Zvuči mi moguće", složio se nakon stanke. "Makar ne znam baš mnogo o tom Seraffimovu bratu, Jacku Spangu. A ako je Jack Spang taj 'Saye', onda sad prvi put nakon podosta vremena čujem za njega. Imamo dosjee o svim ostalim članovima bande, a naišao sam i na Tiffany Case. Simpatična cura, ali godinama se već mota uz gangove. Nije imala naročitih izgleda još od kolijevke. Majka joj je držala najotmjeniji kupleraj u San Franciscu. Išlo joj je dobro sve dok jedanput nije prokleta pogriješila. Odluči ti ona jednoga dana ne platiti mjesnoj ekipi za zaštitu. Toliko je obilno plaćala policajcima da je valjda vjerovala da će se oni pobrinuti za nju. Suludo. Jedne večeri dođe joj hrpetina članova bande i razvale cijeli lokal. Cure ostave na miru, ali priušte si redaljku s Tiffany. Tada joj je bilo samo šesnaest godina. Nije čudo da otada ne želi imati nikakve veze s muškarcima. Sutradan ti se ona domogne majčine kasice, razvali je i pobjegne u brda. A onda uobičajeno tezgarenje — garderobijerka za šešire, taksi--plesaćica, statistica u filmskim studijima, konobarica — sve do otprilike dvadesete. Tada joj život možda nije djelovao naročito dobro, jer se odala piću. Preselila se u pansion dolje na nekom otoku na Florida Keysu i odlučila se ubiti lokanjem. Došlo je do toga da su je tamo dolje prozvali Kuhana Šećerlema. A onda neki klinac padne u more, a ona skoči za njim i spasi ga. Ime joj dospije u novine, što se sviđa nekoj bogatašici koja ju praktički otme. Natjera ti ona nju da se učlani u Anonimne alkoholičare, a onda je povede oko svijeta kao svoju pratilju. Ali Tiffany joj šmugne kad su stigle u 'Frisco i doseli se svojoj staroj mami, koja se dotad povukla iz biznisa s curama. Ali nikad se nije mogla skrasiti i život joj je valjda postao pomalo monoton, pa je opet digla rep i završila u Renu. Neko vrijeme je radila u Harold's Clubu. Tu ti ona naleti na našeg druškana Seraffima, koga silno uzbudi time što odbije spavati s njim. On ti njoj ponudi nekakav posao u Tiari u Las Vegasu, gdje je ona sad već godinu-dvije. U međuvremenu odrađuje ta putovanja u Europu, valjda. Ali dobra je ona cura. Samo što nikad nije dobila poštenu priliku nakon onoga što joj je gang učinio."

Bond je opet ugledao te oči što ga natmureno promatraju iz zrcala, i začuo *Feuilles mortes* kako svira s gramofona u onoj samotnoj sobi. "Sviđa mi se", kratko je rekao. Osjetio je kako ga oči Felixa Leitera promatraju s nagađanjem. Pogledao je na sat. "Dakle, Felix", rekao je. "Čini se da smo ulovili istog tigra. Samo za različite repove. Bit će zabavno cimnuti oba u isti mah. A sad idem malo odspavati. Imam sobu u Astoru. Gdje da se nađemo u nedjelju?"

"Bolje se kloni ovog dijela grada", rekao mu je Leiter. "Nađemo se ispred Plaze. Rano ujutro, tako da uspijemo izbjeći gužvu na Parkwayu. Recimo u devet sati. Kod stajališta. Znaš, tamo gdje stoje fijakeri. Tako da se, ako budem kasnio, možeš posvetiti raspoznavanju konja. To će ti koristiti u Saratogi."

Podmirio je račun i zajednički su se spustili u prizemlje i izašli u pećnicu na ulici. Bond je pozvao taksi. Leiter je odbio ponudu da ga odbaci. Umjesto toga, srdačno je primio Bonda pod mišicu.

"Samo nešto, James", rekao mu je posve ozbiljnim glasom. "Možda misliš da američki gangsteri nisu ništa naročito. U usporedbi sa SMERŠ-om, na primjer, a i još ponekima od onih s kojima si dosad imao posla. Ali mogu ti reći da su dečki iz Spangleda vrhunski. Imaju dobru aparaturu, makar su si odlučili nadjenuti smiješna imena. A imaju i zaštitu. Tako ti je to u današnje vrijeme u Americi. Ali nemoj me krivo shvatiti. Istinski bazde. A da znaš da i ovaj tvoj zadatak bazdi." Leiter je pustio Bondovu mišicu i nastavio ga gledati dok je sjedao u taksi. Zatim se nagnuo kroz prozor.

"A znaš po čemu to bazdi tvoj zadatak, tupane jedan blesavi?" vedro ga je priupitao.
"Po formaldehidu i ljiljanima."

9. Gorki šampanjac

"Neću spavati s tobom," rekla je Tiffany Case sasvim neuvijeno, "pa ne troši novac na pokušaje da me napiješ. Ali popit ću još jedan, a nakon toga vjerojatno i još jedan. Samo ne želim piti tvoje votka-martinije uz lažna očekivanja."

Bond se glasno nasmijao. Dao je narudžbu, pa se opet obratio njoj. "Nismo još ni naručili večeru", rekao je. "Mislio sam ti predložiti školjke i teleću koljenicu. Možda bi se od toga predomislila. Navodno ta kombinacija ima prilično upečatljivo djelovanje."

"Slušaj, Bond," rekla je Tiffany Case, "rakovi s umakom *ravigotte* nipošto nisu dovoljni da me natjeraju u krevet s muškarcem. Uostalom, budući da ti častiš, naručit ću kavijar i ono što vi Englezi zovete 'kotleti', s ružičastim šampanjcem. Ne izlazim baš često sa zgodnim Englezom, pa večera ima biti na visini prigode." Odjednom se nagnula prema njemu, ispružila ruku i položila je preko njegove. "Oprosti", iznenada je rekla. "Nisam ozbiljno mislila ono o čašćenju. Večeru plaćam ja. Ali mislila sam ono o prigodi."

Bond joj se osmjehnuo u oči. "Ne budi guska, Tiffany", rekao je, prvi put je oslovivši imenom. "Već dugo iščekujem ovu večer. I naručit ću upravo to što i ti. I imam novca napretek da te počastim. Gospodin Tree jutros mi je bacio novčić za dvostruko ili kvit na petsto dolara, i dobio sam."

Na spomen Shadyja Treeja djevojčin se držanje promijenilo. "To bi trebalo pokriti račun", rekla je čvrsto. "Jedva. Znaš kako zovu ovaj lokal? 'Sve što možete pojesti za svega tristo dolara'."

Konobar je donio martinije, mućkane a ne miješane, kako je Bond zatražio, uz nekoliko komadića limunove korice u vinskoj čaši. Bond je iscijedio dvije i pustio ih da potonu na dno njegova pića. Podigao je čašu i pogledao djevojku preko oboda. "Nismo još nazdravili uspješno obavljenom zadatku", rekao je.

Kutovi djevojčinih usana sarkastično su se spustili. Popila je pola martinija nadušak i tvrdo spustila čašu na stol. "Kao ni srčanoj kljenuti koju sam jedva jedvice preživjela", oporo je rekla. "Ti i tvoj prokleti golf. Mislila sam da ćeš cariniku natenane prepričati onaj visoki udarac koji si stjerao u rupu nulto nulte. Da se samo malo više zainteresirao, bio si spreman izvaditi palicu i jednu od onih loptica i demonstrirati mu svoj zamah."

"Kad si me izbezumila. Tako kresati tim prokletim upaljačem ne bi li nekako zapalila cigaretu. Kladam se da si tutnula onaj Parliament s krive strane u usta i pripalila filter."

Kratko se nasmijala. "Sigurno si imao oči u ušima", priznala je. "Da znaš da mi je malo trebalo da upravo to izvedem. Okej. Recimo da smo kvit." Ispila je martini do kraja. "Daj. Nisi mi nešto rastrošan. Hoću još jedno ovakvo. Polako mi postaje zabavno. A što kažeš na naručivanje večere? Ili se nadaš da ću se obesvijestiti prije nego što dođeš do toga?"

Bond je mahnuo da im priđe *maître d'hôtel*. Dao mu je narudžbu, pa je vinski konobar, koji je potjecao iz Brooklyna ali je nosio prugasti Bako i zelenu pregaču, te čašicu za kušanje o srebrnom lancu oko vrata, otišao po Chicquot Rose.

"Budem li imao sina," rekao je Bond, "dat ću mu samo jedan savjet kada odraste. Reći ću mu: "Troši svoj novac kako te god volja, ali ne kupuj si ništa što jede."

"Vražju ti mamicu", rekla je djevojka. "Moram reći da je ovo zaista život s malim ž. Zar ne možeš radije dati neki kompliment mojoj haljini čemu već god, umjesto da cijelo vrijeme gundáš oko toga kako sam ti skupa? Znaš kako se kaže. "Ako ti se ne sviđaju moje breskve, zašto tresesh moju voćku?"

"Nisam je još počeo tresti. Kad mi ne daš ni da pošteno obujmim deblo."

Glasno se nasmijala i pogledala Bonda s odobravanjem. "Ma sunce vam Micikino, gosi'n Bond", rekla je. "Vi stvarno znate sve najljepše šta treba reć' curi."

"A što se oprave tiče," nastavio je Bond, "san je snova, što i sama znaš. Obožavam crni baršun, naročito na osunčanoj koži, i drago mi je što ne nosiš previše nakita, kao što mi je drago da si ne lakiraš nokte. Sve u svemu, kladim se da si noćas najzgodnija krijumčarka u New Yorku. S kime sutra krijumčariš?"

Uzela je svoj treći martini i pogledala ga. Zatim ga je vrlo polako, u tri gutljaja, iskapila do kraja. Odložila je čašu, uzela Parliament iz kutije pokraj svog tanjura i prignula se prema plamenu Bondova upaljača. Otvorila mu se udolina između njezinih grudi. Podigla je pogled prema njemu kroz dim cigarete, i oči su joj se odjednom raširile, a onda opet polako stisnule. "Sviđáš mi se", rekle su. "Sve je moguće između nas. Ali ne budi nestrpljiv. I budi drag. Ne želim da me itko ikad više povrijedi."

A onda je konobar došao s kavijarom, i iznenada je buka restorana banula u topao, tihi prostor unutar prostora koji su za sebe sazdali, i čarolija se raspršila.

"Što radim sutra?" ponovila je Tiffany Case glasom kakvim se govori pred konobarima. "Eto, namjeravam se pokupiti u Las Vegas. Sjest ću na 20th Century do Chicaga pa presjesti na Superchief za Los Angeles. Prilično zaobilazno putovanje, ali dosta mi je letenja za idućih nekoliko dana. A ti?"

Konobar je otišao. Neko su vrijeme šutke jeli kavijar. Nije bilo potrebe da se smjesta odgovori na pitanje. Bond je odjednom osjetio da imaju sve vrijeme na svijetu. Oboje znaju odgovor na krupno pitanje. Nema žurbe oko odgovaranja na ona sitna.

Bond se zavalio. Vinski je konobar donio šampanjac i Bond ga je kušao. Bio je ledenohladan i u njemu kao da se naslućivala blaga groma jagoda. Bio je izvrstan.

"Idem gore u Saratogu", rekao je. "Trebam se kladiti na konja koji će mi donijeti izvjesnu zgradu."

"Po svoj prilici je namještaljka", skiseljeno je rekla Tiffany Case. Otpila je malo šampanjca. Raspoloženje joj se ponovno promijenilo. Slegnula je ramenima. "Izgleda da si jutros prilično oduševio Shadyja", nezainteresirano je rekla. "Odlučio ti je dati da radiš za Mob."

Bond je spustio pogled na ružičastu lokvicu šampanjca. Osjećao je kako se magla prijetvornosti nadiže između njega i ove djevojke koja mu se sviđa. Istjerao je to iz misli. Mora i dalje izvoditi smicalice s njom.

"To je u redu", opušteno je rekao. "Bilo bi mi drago. Samo, tko je to 'Mob'?" Zaokupio se paljenjem cigarete, prizivajući profesionalca kako bi ušutkao čovjeka.

Osjećao je njezin oštri pogled na sebi. To ga je očeličilo. Tajni je agent preuzeo glavnu riječ i svijest mu je hladno prionula na djelo, pozorno prateći moguće naznake, moguće laži, moguća oklijevanja.

Kad je pogledao u nju, oči su mu djelovale iskreno.

To ju je očito zadovoljilo. "Zove se Spangled Mob. Dva brata po imenu Spang. Radim za jednoga u Las Vegasu. Izgleda da nitko ne zna gdje je drugi. Neki kažu da je u Europi. A tu je i netko po imenu ABC. Dok sam na ovoj raboti s dijamantima, sve mi naredbe stižu od njega. Taj drugi, Seraffimo, on je brat za kog radim. Više se zanima za kockanje i konje. Vlasnik je telegramske službe i Tiare u Vegasu."

"Što radiš tamo?"

"Samo radim tamo", rekla je, zatvarajući temu. "Sviđa ti se posao?"

Prešla je preko tog pitanja kao preglupog da bi se na njega udostojila odgovoriti.

"A tu je onda i Shady", nastavila je. "Nije on zapravo zlikovac, osim što je tako kvaran da ako se rukuješ s njim, radije si poslije prebroji prste. On se brine za kupleraje i drogu i ostatak svega skupa. Imaju i svu silu drugih tipova — ovakvih i onakvih probisvijeta. S njima nema labavo." Pogledala ga je i oči su joj otvrdnule. "Upoznat ćeš ih", podrugljivo je rekla. "Svidjet će ti se. Baš su po tvojoj mjeri."

"Vraga", rekao je Bond indignirano. "To je samo još jedan posao. Moram nekako zarađivati."

"Postoji niz drugih načina."

"Pa, to su ljudi za koje si ti odlučila raditi."

"I to što kažeš." Oporo se nasmijala, i led je ponovno bio probijen. "Samo, vjeruj mi, ulaziš u visoku ligu kad potpišeš suradnju sa Spangledima. Na tvome mjestu uzela bih si proketo dugo vremena za razmišljanje prije priključivanja našem malom, tijesnom krugu. I nemoj da si slučajno išao stati Mobu na žulj. Ako namjeravaš izvesti išta u tom stilu, bolje si počni uzimati poduku iz harfe."

Prekinuo ih je dolazak kotleta, popraćenih šparogama s umakom *mousseline*, te Kriendlerom, jednim od znamenite braće koja posjeduju "21" još otkako je to bila najbolja ilegalna točionica u New Yorku.

"Zdravo, gospođice Tiffany", rekao je. "Dugo je prošlo. Kako je kod vas u Vegasu?"

"Zdravo, Mac." Djevojka mu se osmjehnula. "Tiara se sasvim okej snalazi." Prešla je pogledom po krcatoj sali. "Očito ni tvom malom štandu za *hot dog* ne ide baš loše."

"Ne mogu se požaliti", rekao je visoki mladić. "Previše je aristokracije s dnevnicama. Nikad dovoljno zgodnih djevojaka. Morali biste nam češće svraćati." Osmjehnulo se Bondu. "Je li sve kako treba?"

"Bolje ne bi moglo biti."

"Dodite nam opet." Pucnuo je prstima prema vinskom konobaru. "Sam, pitaj moje prijatelje što bi im odgovaralo uz kavu." I, nakon što ih je oboje obuhvatio završnim osmijehom, otišao je do idućeg stola.

Tiffany je naručila Stinger spravljen s bijelom *crème de menthe*, a Bond se odlučio za isto.

Kad su im stigli likeri s kavom, Bond je nastavio razgovor ondje gdje su ga bili prekinuli. "Nego, Tiffany", rekao je. "Ova rabota s dijamantima djeluje mi sasvim lako. Zašto nas dvoje ne bismo to krenuli raditi kao par? Dva-tri putovanja godišnje donijela bi nam dobru zaradu, a to ne bi bilo dovoljno često da Useljениčkom ili carini dođe da počnu postavljati nezgodna pitanja."

Prijedlog se nimalo nije dojmio Tiffany Case. "Samo se usudi pitati ABC-ja" rekla je. "Stalno ti ponavljam da ti ljudi nisu glupi. Vode veliku operaciju s ovom robom. Nikad nisam imala istog nositelja dvaput, niti sam jedini čuvar koji prati prijenos. Povrh toga, prilično sam sigurna da nismo bili sami u onom avionu. Dala bih se kladiti da su dali još nekome da nas oboje nadzire. Oni svaki svoj vražji potez provjere i onda dodatno provjere." Sva se ozlojedila zbog omalovažavanja koje je iskazao prema kakvoći njezinih poslodavaca. "Ma, ja nikad nisam ni vidjela ABC-ja", rekla je. "Samo nazovem jedan broj u Londonu i dobijem naredbe preko daljinskog snimača. Ako hoću što god dodati, pošaljem to ABC-ju na isti način. Kažem ti, sve ovo je daleko prekomplikirano za tebe. Ti i tvoje vražje pljačke ladanjskih kuća." Sad ga je gazila. "Buras! Da samo znaš u kolikoj si zabludi!"

"Tako dakle", rekao je Bond uviđavno, pitajući se kako da, kvragu, iz nje izvuče telefonski broj ABC-ja. "Svakako se čini da na sve misle."

"Možeš se kladiti u sve na svijetu", ruho mu je rekla djevojka. Tema joj je sad postala dosadna. Namrgođeno se zagledala u svoj Stinger, a onda iskapila čašu.

Bond je osjetio da joj počinje *vin triste*. "Bi li htjela da odemo negdje drugdje?" rekao je, znajući da je upravo on sâm dotukao ovu večer.

"Kvragu, ne", rekla je tupo. "Vodi me doma. Već sam se polako nacvrckala. Vrag te odnio, zašto nisi mogao smisliti nikakvu drugu temu za razgovor osim tih prokletih propalica?"

Bond je podmirio račun i šutke su sišli stubama i izašli iz svježeg omotača restorana u sparnu noć koja je zaudarala po benzinu i usijanom asfaltu.

"I ja sam uzela sobu u Astoru", rekla je dok su ulazili u taksi. Utisnula se u suprotni kut stražnjeg sjedala i zgrbljeno sjela s bradom naslonjenom na dlan, gledajući van, u grozno, ubitačno noćno mračenje neona.

Bond ništa nije rekao. Gledao je kroz prozor i proklinjao svoj posao. Imao je potrebu ovoj djevojci reći samo: "Slušaj. Pođi sa mnom. Sviđaš mi se. Ne boj se. Ne može ti biti gore nego samoj." Ali kad bi ona pristala, on bi ispao pametan. A ne bi htio ispasti pametan s ovom djevojkom. Posao mu je da je iskoristi, ali bez obzira na zadanosti posla, jednim putem ovu konkretnu djevojku nikada ne bi bio u stanju iskoristiti. Putem srca.

Kad su stigli do Astora, pomogao joj je da izađe na pločnik, i ostala mu je okrenuta leđima dok je plaćao vozača. Popeli su se stubištem u ukočenoj šutnji bračnog para nakon loše večeri koja je završila svađom.

Uzeli su ključeve na recepciji i ona je rekla: "Peti" dječaku u dizalu. Stajala je licem okrenuta vratima dok su se uspinjali. Bond je primijetio da su joj zglobovi šake kojom drži večernju torbicu posve pobijeljeli. Na petom je hitro izašla i nije se pobunila kad je Bond krenuo za njom. Skrenuli su za nekoliko uglova sve dok nisu stigli pred njezina vrata. Sagnula se, uvukla ključ u bravu i odgurnula vrata. Zatim se okrenula na ulazu i pogledala prema njemu.

"Slušaj ti, Bonde jedan..."

Počela je kao da se spremila održati ljutit govor, ali onda je zastala i pogledala ga ravno u oči, i Bond je opazio da su joj trepavice vlažne. I odjednom ga je primila oko vrata i lice joj se našlo pred njegovim i kazala je: "Samo se čuvaj, James. Ne želim te izgubiti." A onda je privukla njegovo lice uza svoje i poljubila ga jedanput, tvrdo i dugo u usta, silovitom nježnošću u kojoj gotovo da i nije bilo seksualnosti.

Ali kad ju je Bond obujmio rukama i krenuo joj uzvratiti poljubac, odjednom se ukrutila i iskobeljala iz njegova zagrljaja, i trenutak je prošao.

Položivši ruku na kvaku otvorenih vrata, okrenula se i pogledala u njega, i u očima joj se opet pojavio onaj strasni sjaj.

"A sad mi se gubi s očiju", žestoko je rekla, te zalupila vrata i zaključala ih.

10. Studillacom do Saratoge

James Bond subotu je najvećim dijelom proveo u svojoj klimatiziranoj sobi u Astoru, gdje je izbjegavao vrućinu, naspavao se i sastavio brzjav od stotinu znakova naslovljen na Predsjedatelja, Universal Export, London. Poslužio se jednostavnom zamjenskom šifrom temeljenom na činjenici da je šesti dan u tjednu, a datum je četvrti dan osmog mjeseca.

U izvještaju je zaključio da dijamantski cjevovod počinje negdje blizu Jacka Spanga, u osobi Rufusa B. Sayea, i završava sa Seraffimom Spangom, te da je glavno stjecište cijevi ured Shadyja Treeja odakle se, po svoj prilici, kamenovi prosljeđuju u House of Diamonds, gdje se bruse i planiraju na tržište.

Bond je zatražio da London počne pomno pratiti Rufusa B. Sayea, ali upozorio ih je da osoba zvana "ABC" po svoj prilici izravno pred-vodi konkretno krijumčarenje za račun Spangled Moba, te da Bond nema pojma o pravom identitetu dotične osobe, osim što se čini da je smještena u Londonu. Valja pretpostaviti da bi jedino taj čovjek mogao pružiti trag do stvarnog izvora krijumčarenih dijamanta negdje na afričkom kontinentu.

Bond je izvijestio da sâm namjerava nastaviti uspon kroz cjevovod u smjeru Seraffima Spanga, pri čemu će mu nesvjesna posrednica biti Tiffany Case, čiju je ulogu ukratko opisao.

Bond je poslao brzjav Western Unionom na račun primatelja, otuširao se četvrti put toga dana i otišao u Voisin's, gdje je popio dvije votke-martini, te pojeo *Oeufs Benedict* i jagode. Uz objed je čitao prognoze za utrke na susretu u Saratogi, iz čega je zapazio da su općeniti favoriti za Perpetuities Stakes grlo Come Again, vlasnik g. C. V. Whitney, te grlo Pray Action, vlasnik g. William Woodward Jnr. Shy Smile nije bio ni spomenut.

Zatim je Bond prošetao natrag do hotela i legao na počinak.

Točno u devet sati u nedjelju ujutro crni se Studebakerov kabriolet zaustavio uz pločnik gdje je Bond stajao pokraj svog kofera za odijela.

Kad je ubacio kofer na stražnje sjedalo i sjeo pokraj Leitera, Leiter je podigao ruku pod krov i povukao jednu polugu unatrag. Zatim je pritisnuo tipku na upravljačkoj ploči i platneni se krov, uz slabašno cviljenje hidraulike, polagano uzdigao u zrak, sklopio poput harmonike i zavukao u utor između stražnjeg sjedala i prtljažnika. Zatim je, baratajući mjenjačem na upravljaču opuštenim kretnjama čelične kuke, brzo povezo automobil kroz Central Park.

"To ti je dvjestotinjak milja", rekao je Leiter kad su se spustili do Hudson River Parkwaya. "Praktički ravno na sjever uz Hudson. U državi New York. Odmah južno od Adirondacksa i ne baš daleko od kanadske granice. Ići ćemo Taconic Parkwayem. Nema žurbe, pa ćemo voziti lagano. A i ne bih da mi opale kaznu. U pretežitom dijelu države New York brzina je ograničena na pedeset na sat, a žbiri su žestoki. Ali obično im mogu umaknuti ako mi se žuri. Ne dobiješ kaznu ako te ne uspiju uloviti. Previše ih je sramota pojaviti se na sudu i priznati da je nešto brže od njihovih Indiana."

"Ali mislio sam da ti Indiani mogu dobrano nadmašiti devedeset", rekao je Bond, pomislivši kako mu je prijatelj postao pomalo razmetljiv u usporedbi sa starim vremenima. "Nisam znao da su ovi Studebakeri na visini tog izazova."

Pred njima se protegnuo ravan komad prazne ceste. Leiter je bacio kratak pogled u retrovizor i iznenada zabio ručicu mjenjača u drugu, pa nagazio na papučicu do daske. Bondu se glava trznula unatrag na ramenima, i osjetio je kako mu se kraljeznice zabija u naslon odvojenog sportskog sjedala. Pogledao je pun nevjerice u natkriveni brzinomjer. Osamdeset. Leiterova je kuka zveketavo prebacila mjenjač u najvišu. Auto je nastavio ubrzavati. Devedeset, devedeset pet, šest, sedam — a onda su naišli na most i priključivanje s drugom cestom i Leiterovo se stopalo našlo na kočnici, a duboko urlikanje motora prešlo je u postojano brektanje kad su se smirili na oko sedamdeset i s lakoćom počeli vijugati uza serpentine.

Leiter je iskosa bacio pogled prema Bondu i široko se osmjehnuo. "Još mi je gotovo trideset na raspolaganju", ponosno je rekao. "Nema tome dugo da sam platio pet dolara i provezao ga po mjerenoj milji u Daytoni. Izmjeren je na sto dvadeset sedam, a ta stara plaža nije baš naročito glatka."

"Ma, vrag me odnio", rekao je Bond s nevjericom. "Ali kakav ti je to uopće auto? Zar to nije Studebaker?"

"Studillac", rekao je Leiter. "Studebaker s Cadilhacovim motorom. Poseban prijenos i kočnice i stražnja osovina. Prerađen je. Prepravlja ih jedna mala tvrtka blizu New Yorka. Nema ih mnogo, ali daleko su bolji sportski automobili od onih Corvettea i Thunderbirdova. A bolju se karoseriju od ove ne može dobiti. Dizajnirao ju je onaj Francuz Raymond Loewy. Najbolji dizajner na svijetu. Samo što je malo prenapredna za američko tržište. Studebaker nikad nije dobio dovoljno priznanja za ovu karoseriju. Odviše je nekonvencionalna. Sviđa ti se auto? Kladim se da bi mogao isprašiti tvoj stari Bentley." Leiter se tiho nasmijao i posegnuo u lijevi džep za kovanicom od deset centi kad su došli do naplatnih kućica na mostu Henry Hudson.

"Sve dok ti neki kotač ne otpadne", jetko je rekao Bond kad su opet ubrzali. "Takva su ti friziranja sasvim u redu za klince koji si ne mogu priuštiti prava motorna kola."

Veselo su se nastavili nadmudrivati oko usporednih prednosti engleskih i američkih sportskih automobila sve dok nisu stigli do naplate u kotaru Westchester i zatim, nakon petnaest minuta, izbili na Taconic Parkway što zavojito vodi na sjever kroz stotinu milja livada i šuma, pa se Bond zavalio i šutke počeo uživati u jednom od najljepših krajolika oko autoceste na svijetu, i dokono se pitati što sada radi djevojka i kako da je se, nakon Saratoge, ponovno domogne.

U 12.30 zaustavili su se za ručak u The Chicken in the Basketu, svratištu smještenom u brvnari starog pograničnog stila sa standardnim uređenjem — visokim pultom prekrivenim najpoznatijim zaštićenim markama čokolada i bombona, cigareta, cigara, revija i džepnih knjiga, *jukeboxom* punim blistavog kroma i šarenih lampica koji je podsjećao na nešto iz znanstvene fantastike, barem tucet ulaštenih stolova od borovine pod stropnim gredama sale i još toliko niskih separea duž zidova, jelovnikom koji nudi prženu piletinu i "svježu gorsku pastrvu" što je mjesecima ležala u nekoj dalekoj hladnjači, kao i niz jela brze pripreme, te par konobarica kojima nije ni do čega.

Ali kajgana s kobasicama i maslacem premazani vrući raženi tost uz pivo Miller Highlife došli su im brzo i bili dobri, kao i ledena kava nakon njih, pa su se nakon druge čaše pustili "struke" i svojih privatnih života i opet prešli na Saratogu.

"Jedanaest mjeseci godišnje", objasnio je Leiter, "mjesto je naprosto mrtvo. Ljudi se dovuku onamo da natapaju svoje muke u vodama i blatnim kupkama, reumu i tome slično, i bude kao u bilo kojim drugim toplicama na svijetu izvan sezone. Svi su u krevetu do devet, a danju se jedini znakovi života vide kada se dva stara gospodina u panamcima krenu prepirati oko Burgoyneove predaje u Schuylervilleu, koji leži odmah tamo, ili oko toga je li mramorni pod u starom hotelu Union bio crni ili bijeli. A onda se tijekom jednog mjeseca — kolovoza — mjesto sasvim izbezumi. To je vjerojatno najotmjereniji trkački skup u Americi, i sve vrvi od Vanderbiltova i Whitneyja. Svi pansioni udeseterostruče cijene i hipodromsko povjerenstvo premaže stare tribine novim slojem boje i nekako uspije pronaći nekoliko labudova za jezerce nasred staze, usidriti stari indijanski kanu nasred jezera i uključiti fontanu. Nitko se ne sjeća odakle točno potječe taj kanu, a kad je jedan američki novinar koji prati konjske utrke to pokušao otkriti, uspio je saznati tek da to ima nekakve veze s nekom indijanskom legendom. Kaže da kad je to čuo, više mu se nije dalo truditi. Kaže da je u četvrtom razredu bio u stanju ispričati bolju laž od svake indijanske legende koju je u životu čuo."

Bond se nasmijao. "Što još?" rekao je.

"Trebao bi i sâm znati", rekao je Leiter. "Nekada je to bilo sjajno mjesto za Engleze — one potkožene, točnije rečeno. Tamo je često svračala Jersey Lily, vaša Lily Langtry. Otprilike u vrijeme kad je Novelty pobijedio Iron Masku u Hopeful Stakesu. Ali situacija se pomalo promijenila od Dekade Ciklame. Evo", izvadio je isječak iz džepa. "Ovime ćeš se ažurirati. Izrezao sam to jutros iz *The Posta*. Dotični Jimmy Cannon im je sportski kolumnist. Dobro piše. Zna o čemu govori. Pročitaj to u autu. Trebali bismo polako krenuti."

Leiter je ostavio nešto novca na računu pa su izašli i, dok je Studillac brektao po zavojitim cestama prema Troyu, Bond se uživio u tešku prozu Jimmyja Cannona. Dok je čitao, ona Saratoga iz dana Jersey Lily iščezla je u prašnjoj, slatkoj prošlosti, a dvadeseto ga je stoljeće pogledalo iz novinskog priloga i podrugljivo mu iskesilo zube.

Selo Saratoga Springs [pročitao je ispod fotografije markantnog mladog čovjeka širokih i izravnih očiju, te pomalo istanjena smiješka] bilo je Coney Island podzemlja sve dok Kefauverovi nisu počeli s televizijskim prijenosima. Oni su ustrašili seljake i otjerali propalice u Las Vegas. Ali mobovi su dugo držali prevlast u Saratogi. To je bila kolonija saveznih gangova, kojom se ravnalo pištoljima i palicama za *baseball*.

Saratoga se odcijepila od saveza, kao i druga kockarska mjestašca koja su svoje općinske vlasti stavile pod skrb reketarskih korporacija. To je i dalje mjesto gdje pristojni nasljednici starih bogatstava i znamenitih prezimena dolaze voditi svoje konjušnice pod trkačkim uvjetima koji su primitivni i podsjećaju na susrete na seoskim sajmovima za *quarter* konje.

Prije nego što se Saratoga zatvorila, stopere je u ćuzu bacalo redarstvo koje je plaću stavljalo u banku, a živjelo od napojnica ubojica i podvoditelja. Siromaštvo je u Saratogi bilo ozbiljno kršenje zakona. Pijane koji bi se oblili za

šankovima kockarnica također se smatralo prijetnjom javnom redu nakon što im džepovi presuše.

Ali ubojica je uživao slobodu u cijelome mjestu dokle god je uredno potplaćivao i držao udio u nekoj mjesnoj instituciji. Moglo se raditi o javnoj kući ili o kockanju u nekoj stražnjoj sobi, gdje oplindrani smiju igrati za sitniš.

Profesionalna me radoznalost tjera da čitam literaturu izvještaja o utrkama. Novinari koji prate utrke prisjećaju se godina spokoja kao da je Saratoga oduvijek bila kolijevka frivolne nevinosti. Kako li je to pokvarena varoš nekada bila.

Moguće je da se po gazdinstvima na zabačenim cestama kriju kvarne kockarnice. Te su rabote beznačajne i igrač mora biti spreman na to da ga se riješe čim krupje stigne zamijeniti kocke. Ali igračnice u kazinima Saratoge nikad nisu pošteno poslovale i svakoga tko bi ulovio vrući špil mjerili su za potkresivanje.

Svratišta su radila po cijelu noć na obalama jezera. Veliki su zabavljači razglašavali partije kojima financijsko pokriće nije dopuštalo poraz. Karte su dijelili i rulete vrtjeli po danu plaćeni nomadski maheri koji su zimi utirali kockarske putove od Newporta u Kentuckyju do Miamijsa, pa se u kolovozu vraćali put Saratoge. Većinom su se obrazovali u Steubenvilleu, savezna država Ohio, čije su partije za peni bile trgovačke škole dotične branše.

Potucali su se i najvećim dijelom nisu imali dara da zaribaju kartaški dug. Bili su to činovnici podzemlja koji bi se spakirali i otputovali čim bi ih pod tabanima i najmanje pecnulo. Sad su se uglavnom nastanili u Las Vegasu i Renu, gdje su njihovi bivši šefovi preuzeli glavnu riječ s dozvolama obješenim na zidove.

Njihovi poslodavci nisu bili kockari u tradiciji starog brigadira E. R.-a Bradleyja, koji je bio dostojanstven čovjek uljudne ćudi. Ali ima onih koji mi kažu da bi njegov kockarski bazar u Palm Beachu izlazio ususret namjerniku sve dok mu gomilica ne bi prerasla određenu visinu.

Tada bi, tvrde oni koji su se znali kartaški usprotiviti Bradleyju, mehanika preuzela glavnu riječ i iskoristila svaku mogućnost za održavanje solventnosti kuće. Oni koji se Bradleyja sjećaju oduševavaju se kad pročitaju kako je kanoniziran kao filantrop čiji je hobi bio bogatašima omogućavati sitne razbibrige koje su im hranile državne vlasti Floride. Ali, u usporedbi s gnjidama koje su upravljale Saratogom, brigadir Bradley ima puno pravo na sve pohvale koje dobiva u prisjećanjima sentimentalnih.

Hipodrom u Saratogi trošna je hrpica drva za potpalu, a klima je vruća i sparna. Ima nekih, poput Ala Vanderbilta i Jocka Whitneyja, koji su sportaši u zastarjelom smislu tog opisa. Konjske su utrke njihova igra, a oni su za nju predobri. Isto vrijedi za trenere poput Billa Winfreyja, koji je u utrke poslao Native Dancera. Ima džokeja koji bi vam razbili nos kad biste im predložili da uspore konja.

Njima je u Saratogi ugodno i jamačno im je drago što tipova poput Luckyja Luciana više nema u toj selendri koja je procvatila kad je dopustila prefriganim

facama da plindraju namjernike. Kladioničare su maltretirali na odlasku s hipodroma u eri bilježnica. Jednoga po imenu Kid Tatters olakšali su za 50 000 dolara na parkiralištu. Napadači su mu kazali da ga namjeravaju oteti ako im ne uspije dati još.

Kid Tatters je znao da Lucky drži udio u većini kockarskih sportova, pa ga je zamolio da ga riješi nevolje. Lucky mu je rekao da je stvar jednostavna. Nitko neće gnjaviti kladioničara bude li slušao što mu se kaže. Kid Tatters je imao dozvolu za vođenje oklada na hipodromu i znalo se da je čist, ali mogao se zaštititi samo na jedan način.

"Uzmi me za ortaka", obavijestio ga je Lucky, a taj mi je razgovor prepričao jedan tada nazočan čovjek. "Nitko neće na prepad zaskočiti jednog Luckyjevog ortaka."

Kid Tatters smatrao je sebe časnim čovjekom u poslu koji je država odobrila, ali popustio je i Lucky mu je bio ortak sve do svoje smrti. Upitao sam jednoga je li Lucky ikada uložio svoj novac ili radio za svoj udio u kladioničarevoj zgradi.

"Lucky je samo ubirao", rekao mi je dotični. "Ali u tim si je danima Kid Tatters sklopio dobru pogodbu. Nikad ga više nisu gnjavili."

Grad je zaista zaudarao, ali to vrijedi za sve kockarske gradove.

Bond je presavinuo isječak i spremio ga u džep.

"Svakako zvuči vrlo daleko od Lily Langtry", rekao je nakon stanke.

"Jasno", nezainteresirano je rekao Leiter. "A Jimmy Cannon ne odaje da zna kako su se velike face vratile, odnosno njihovi nasljednici. Samo što su danas oni vlasnici, kao naši pajdaši Spangovi, čiji se konji utrkuju protiv Whitneyjevih i Vanderbiltovih i Woodwardovih, i koji tu i tamo izvedu smicalicu poput te sa Shy Smileom. Namjera im je utržiti pedeset somova u ovom posliću, što je bolje nego klepiti kladioničara za pokoju stoticu. Jasno, u Saratogi se poneko ime promijenilo. Isto vrijedi i za blato u tamošnjim blatnim toplicama."

Velika se reklama nadnijela nad njih zdesna. Na njoj je pisalo:

SVRATITE U SAGAMORE.
KLIMATIZIRANO. KREVETI SLUMBERITE. TELEVIZIJA.
PET MILJA DO SARATOGA SPRINGSA,
I SAGAMORE - ZA GALANTAN ŽIVOT.

"To znači da će nam čaše za ispiranje zuba biti umotane u pojedinačne papirnate vrećice, a zahodska daska obavijena trakom dezinfekcijskog papira", kiselo je prokomentirao Leiter. "I da ti nije palo na pamet ukrasti te krevete Slumberite. Moteli su nekada uglavnom tjedno gubili po jedan. Sad ih pribijaju za pod."

11. Shy Smile

Prvi Bondov upečatljivi dojam Saratoge bila je zelena veličajnost brijestova, koji su diskretnim avenijama drvenih kuća u kolonijalnom stilu darivali dio mira i spokoja europskih toplica. A konja je bilo posvuda; prevodili su ih preko ulica dok je policajac zadržavao promet, izvodili ih iz konjskih prikolica oko prostranih nakupina staja, tjerali u lagani kas po troščanim prirubnicama i dovodili na treniranje po vježbovnoj stazi smještenoj uz hipodrom blizu središta grada. Konjušari i džokeji, bijelci, Crnci i Meksikanci, motali su se po uglovima ulica, a zrak je bio pun rzanja i povremenih trubećih vriskova konja.

Tu su se miješali Newmarket i Vichy, a Bond se odjednom spomenuo da mu se, premda ga konji ni najmanje ne zanimaju, prilično sviđa život koji uz njih ide.

Leiter ga je iskrcao u Sagamoreu, smještenom na rubu grada i na samo pola milje od hipodroma, te produžio svojim poslom. Dogovorili su se stupati jedan s drugim u doticaj samo noću ili ležerno u publici na utrkama, ali i posjetiti vježbovnu stazu zorom ako Shy Smile sutra u osvit dana izađe na završni trening. Leiter je rekao da će znati i to i još mnogošto nakon što provede večer oko staja i u Tetheru, cjelonoćnom restoranu i baru koji udomljava trkačko podzemlje na njegovim kolovoškim okupljanjima.

Bond se prijavio u glavnom uredu Sagamorea i potpisao s "James Bond, Hotel Astor, New York" pred ženom britka lica čije su oči pod čeličnim okvirima sumnjičavo slutile da Bond, kao i većina njezinih ostalih tragača za "galantnim životom", smjera ukrasti ručnike a možda i plahte, te platio trideset dolara za tri dana i dobio ključ sobe 49.

Odnio je kofer preko sparušenog travnjaka, između zasada krasne kolkvicije i usiljenih gladiola, i ušao u uredan dvosobni apartman s naslonjačem, stolićem uz uzglavlje, grafikom Curriera i Ivesa, komodom i smeđom plastičnom pepeljarom, standardnom opremom motela diljem Amerike. Toalet i tuš bili su besprijekorno čisti i elegantno osmišljeni, a kako je Leiter i prorekao, čaše za ispiranje zuba bile su spremljene u papirnate vrećice "za vašu zaštitu", dok je pristup zahodskoj dasci priječila papirnata traka s natpisom "dezinficirano".

Bond se otuširao i presvukao, te prošetao niz ulicu i popio dva Old Fashioneda s burbonom i pojeo Pileći objed za 2,80 dolara u klimatiziranoj zalogajnici na uglu, tipičnoj za "američki način života" koliko i motel. Zatim se vratio u svoju sobu i legao na krevet s listom *The Saratogian*, iz kojeg je saznao da će izvjesni T. Bell jahati grlo Shy Smile u Perpetuitiesu.

Nedugo nakon deset sati Felix Leiter tiho mu je pokucao na vrata i šepavo ušao. Smrdio je po žestokim pićima i dimu jeftinih cigara, i bio sav ponosan na sebe.

"Ima napretka", rekao je. Kukom je dovukao naslonjač do podnožja kreveta na kom je Bond ležao. Sjeo je i izvadio cigaretu. "Što znači da nam valja ustati vraški rano ujutro. U pet sati. Priča se da će mjeriti brzinu Shy Smilea na pola milje u 5.30. Volio bih vidjeti tko

će onamo svratiti dok to rade. Vlasnik je naveden kao Pissaro. Slučajno se tako zove jedan od upravitelja Tiare. Taj opet ima šaljivo ime. 'Lame-brain' Pissaro. Nekada im je vodio biznis s drogom. Prevezio ju je preko meksičke granice, pa je prepakiravao u sitnije i raspačavao posrednicima na obali. FBI ga je sklepaio i odrobijao je kaznu u San Quentinu. Kad je izašao, Spang mu je dao posao u Tiari u zamjenu za optužbu koju je primio na sebe. I sada je vlasnik konja za utrke kao i Vanderbiltovi. Baš zgodno. Zanima me vidjeti kako mu ide ovih dana. Gotovo je postao ovisnik u vrijeme dok je dilao koku. Dali su mu tretman u San Q-u, ali od toga mu se glava pomalo smekšala. Otuda to 'Lame-brain'. Tu je onda i džokej, 'Tingaling' Bell. Dobar jahač, ali ovakve mu spačke nisu ispod časti dokle god ga se dobro plaća a on ostaje čist. Htio bih popričati s Tingalingom ako ga uspijem dobiti nasamo. Imam jedan mali prijedlog za njega. Trener je također propalica — zove se Budd, 'Rosy' Budd. Sva ta imena zvuče prilično smiješno. Ali ne daj da te to zavede. Iz Kentuckyja je, tako da zna sve o konjima. Imao je problema sa zakonom po cijelom Jugu kao, kako to tamo kažu, 'mali habić' za razliku od 'velikog habića' — habitualni kriminalac. Otimačine, pljačke, silovanja — ništa krupno. Dovoljno da zaradi podeblju mapu u policijskim dosjeima. Ali posljednjih se godina drži poštenog rada, ako te volja to tako nazvati, kao trener za Spanga."

Leiter je precizno bacio cigaretu kroz otvoren prozor u lijehu gladiola. Ustao je i protegnuo se. "To su ti glumci redosljedom izlaska na scenu", rekao je. "Ugledna postava. Jedva im čekam potpaliti vatru pod petama."

Bond se zbunio. "Ali zašto ih samo ne prebaciš Stjuardima? Tko su tvoji glavni klijenti u svemu ovome? Tko tu plaća račune?"

"Podmiruju ih vodeći vlasnici", rekao je Leiter. "Plaćaju nam honorar uz bonuse prema rezultatima. A sa Stjuardima ne bih daleko dospio. Ne bi bilo fer strpati malog konjušara u ćuzu. Njemu bi to bila smrtna kazna. Veterinarska je odobrila konja, a pravi Shy Smile ubijen je i spaljen prije nekoliko mjeseci. Ne. Imam ja svojih ideja, a one će nauditi dečkima iz Spangleda daleko više nego zabrana nastupanja na utrkama. Vidjet ćeš. Uglavnom, pet sati, a ja ću doći da ti zalupam na vrata za svaki slučaj."

"Bez brige", rekao je Bond. "Bit ću na pragu s čizmama i sedlom još dok kojoti budu zavijali na mjesec."

Bond se probudio na vrijeme i u zraku se osjećala čudesna svježina dok je hodao za šepavom prilikom Leiterra kroz polusvjetlo što se prosijavalo kroz brijestove između sve budnijih konjušnica. Istočno je nebo bilo bisernosivo i sedefasto kao dječji balon pun cigaretnog dima, a po grmlju su ptice rugalice započinjale svoj prvi pjev. Modar se dim uzdizao ravno uvis iz vatri zapaljenih u privremenim nastambama iza staja, popraćen mirisima kave i dima drveta i rose. Čuli su lupkanje vjedara i druge sitne ranojutarnje šumove ljudi i konja, a kad su izbili iz drveća i prišli bijeloj drvenoj prečki postavljenoj uz rub staze onuda je naišla povorka dekama zagrnutih konja s po jednim konjušarom uz svako grlo, koji je svojem šticeniku držao povodac tik pod žvalama i obraćao mu se s tihom grubošću. "Hej, lijenčine, diž' te noge. Hajd'. Da znaš da mi jutros nikako nisi Man o' War."

"Idu se prirediti za jutarnje poslove", rekao je Leiter. "Za galopiranja. Ovo doba dana trenerima je najmrskije. Kada dolaze vlasnici."

Naslonili su se na prečku, razmišljajući o ranom jutru, i o doručku, a sunce je odjednom oblilo pola milje udaljena stabla na suprotnoj strani staze i oslikalo im vrhove

krošanja blijedim zlatom, i za nekoliko su se minuta posljednji mrakovi raspršili i svanuo je dan.

Kao da su dočekali znak, tri su muškarca izašla kroz drveće podalje slijeva, a jedan je vodio velikog riđana s lisom na licu i četiri bijele sokne.

"Ne gledaj ih", tiho je rekao Leiter. "Okreni se leđima stazi i promatraj one konje koji nailaze u vrsti. Onaj pognuti starkelja s njima je 'Sunny Jim' Fitzsimmons, najbolji trener u Americi. A ono su Woodwardovi konji. Većinom će biti pobjednici na ovom natjecanju. Samo djeluj opušteno, a ja ću držati naše prijatelje na oku. Ne bi valjalo da izgledamo previše zainteresiran. Dakle, da vidimo, jedan konjušar vodi Shy Smilea, i to Budd, nego što, s mojim starim prijateljem Lame-brainom u prekrasnoj košulji boje lavande. Taj je oduvijek bio kicoš. Konj dobro izgleda. Moćna pleća. Skinuli su deku s njega i studen mu nije po volji. Propinje se kao lud dok ga konjušar obuzdava. Stvarno se nadam da neće ritnuti gospodina Pissara u lice. Sad ga je primio Budd, pa se smirio. Budd pomaže konjušaru da se popne. Izvodi ga na stazu. Sada polako kasa suprotnom stranom staze do jednog stupića na osmini milje. Propalice su izvadili štoperice, gledaju oko sebe. Opazili su nas. Samo se drži opušteno, James. Kad im konj potrči, više ih nećemo zanimati. Aha. Sada se možeš okrenuti. Shy Smile je na suprotnoj strani staze, a oni ga promatraju dalekozorima da budu spremni za start. Pretrčat će četiri osmine. Pissaro stoji tik uz peti stupić."

Bond se okrenuo i pogledao nalijevo duž prečke prema dvije zbijene, napete prilike s čijih se dalekozora i štoperica u rukama ljeskalo sunce i, premda nije vjerovao da su ti ljudi ništa naročito, tmina kao da je istjecala iz podnožja zlatnih brijestova i oblijevala ih.

"Krenuo je." Bond je vidio kako smeđi konj u daljini hitro zaobilazi gornji kraj staze i izbija na dugi potez prema njima. S te udaljenosti do njih nije dopro ni najmanji šum, ali ubrzo se začuo tihi topot po stazi boje pijeska, i nastavio je jačati sve dok, s gromkim prolomom kopita, konj nije skrenuo oko zavoja pred njima, tik uz suprotne prečke, i odjezdio niz završnu osminu milje prema promatračima.

Srsi uzbuđenja spuznuli su Bondu niz hrbat kad je riđan sijevnuo pokraj njih, iskešenih zuba i iskolačenih očiju od napora, nabijajući oznojenim sapima i frktavo izdišući kroz raširene nosnice, s konjušarom na leđima svijenim poput mačke u stremenima, lica spuštена tako nisko da je konju gotovo dodirivalo vrat. A onda su se izgubili u prštanju zvuka i nadignute zemlje, a Bond je prešao pogledom na dvojicu promatrača, koji su sad čučali, i vidio je kako se dvije ruke trzaju naniže kada su zaustavili štoperice.

Leiter mu je dotaknuo mišicu, pa su se ležernim korakom udaljili odande i otišli ispod krošanja prema automobilu.

"Prokleta se dobro kreće", prokomentirao je Leiter. "Bolje nego što se pravi Shy Smile ikad kretao. Pojma nemam koje je vrijeme postigao, ali svakako je spalio stazu. Ako to uspije izvesti na milju i četvrt, razvalit će. A još će dobiti i poštedu od šest funti, budući da ove godine još nije dobio utrku. Što će mu pružiti dodatnu prednost. Idemo sad smazati vraški dobar doručak. Otvorio mi se tek dok sam gledao one lupeže tako rano ujutro." I zatim je tiho, gotovo sebi u bradu, dodao: "A onda idem vidjeti koliko će meštar Bell tražiti da kvarno jage i zgradi isključenje."

Nakon doručka, i nakon što je saslušao još neke Leiterove planove, Bond je dokono proveo ostatak prijepodneva, pa ručao uz hipodrom i pritom gledao nezanimljive utrke koje ga je Leiter upozorio da valja očekivati u prvome popodnevju susreta.

Ali dan je bio prekrasan, a Bondu je bilo ugodno upijati narječje Saratoge, mješavinu Brooklyna i Kentuckyja u vrevi publike, eleganciju vlasnika i njihovih prijatelja u konjušnici pod sjenovitim krošnjama, djelotvornu *mehaniku parimutuelu* i semafora na kojem treptave žaruljice bilježe koeficijente i uložene iznose, kretanja bez poteškoća kroz vučno otvarana startna vrata, jezero-igračku sa šest labudova i usidrenim kanuom i, posvuda, taj dodatni egzotični dodir Crnaca koji imaju tako velik udio, izuzev kao džokeji, u američkim konjskim utrkama.

Organizacija mu je djelovala bolje nego u Engleskoj. Činilo se da ima manje izgleda za pokvarenost kad postoji toliko mjera osiguranja protiv pokvarenosti, ali Bond je znao da u pozadini svega toga ilegalne telegrafске službe prenose rezultate svake utrke diljem Sjedinjenih Država, režu totalizatorske koeficijente na maksimalnih 20-8-4, dvadesetice za pobjedu, osmice za prvo ili drugo, te četvorke za plasiranje, i da se milijuni dolara svake godine slijevaju ravno u džepove gangstera kojima je utkrivanje samo još jedan izvor prihoda poput prostitucije ili droge.

Bond je iskušao sustav koji je proslavio "Chicago" O'Brien. Kladio se na plasiranje, ili "pojavu", kako su mu rekli da se to zove na prvom šalteru za listiće, svakog čvrstog favorita, i nekako je uspio zaraditi petnaest dolara i nešto centi do kraja osme utrke i današnjeg dijela susreta. Prošetao se doma zajedno s publikom, otuširao i malo odspavao, te pronašao jedan restoran blizu prodajnog ringa i sat vremena posvetio pijuckanju pića za koje mu je Leiter rekao da je pomodno u trkačkim krugovima — burbona s izvorskom vodom. Bond je slutio da voda zapravo potječe iz slavine iza šanka, ali Leiter mu je rekao da pravi poklonici burbona ustrajno piju viski na tradicionalan način, s vodom iz samog početka toka obližnje rijeke, gdje je najčišća. Šanker nije djelovao iznenađeno kad je to naručio, a Bondu je ta obmana bila simpatična. Zatim je pojeo solidan odrezak i, nakon još jednog burbona za kraj, prošetao do prodajnog ringa, koji je Leiter odredio za mjesto sastanka.

Radilo se o prostoru ograđenom bijelo oličenim drvetom, natkrivenom ali lišenom zidova, u kojem su se redovi klupa spuštali do kruga lažne tratine okružene srebrno obojenim konopima ispred dražbovateljeva podija. Kako su svakog konja dovodili pod sjaj neonske rasvjete, tako je dražbovatelj, strahotni Swinebroad iz Tennesseeja, navodio povijest konja i davao početni iznos koji je smatrao prihvatljivim, te ga isklicavao kroz stotice u svojevrsnom ritmičkom napjevu, i uz ispomoć dva čovjeka u smokinzima postavljena u prolaze lovio svako kimanje glavom ili podizanje olovke na klupama punim elegantno odjevenih vlasnika i posrednika.

Bond je sjeo iza jedne žgoljave žene u večernjoj haljini i nercu kojoj su zapešća zveckala i presijavala se od nakita pri svakom ulaganju ponude. Do nje je sjedio čovjek u bijelom smokingu i tamnocrvenoj večernjoj kravati, možda njezin muž ili trener, i vidno se dosađivao.

Plahi je smeđi mužjak nervozno ušao u ring s brojem 201 nemarno nalijepljenim na sapi. Započeo je strogi napjev. "Kličem sada šest tisuća ima li tkogod sedam tisuća? Kličem sedam tisuća i tri i četiri i pet samo sedam i pol za ovog naočitog teheranskog ždrijepca, osam tisuća hvala gospodine i ima li tkogod devet? Osam tisuća petsto kličem ima li mi tkogod devet osam pet ima li mi tkogod devet i šest i sedam i tko će ponuditi veliku cifru?"

Stanka, udarac čekićem, pogled iskrenog prijekora prema sjedalima uz ring gdje sjede veliki bogataši. "Narode, ovaj dvogodišnjak je prejeftin. Cijelo ljeto dosad nisam za ovolicni iznos prodao nagrađivanijeg ždrijepca. Dakle, osam tisuća sedamsto i ima li mi tkogod

devet? Gdje je devet, devet, devet?" (Mumificirana ruka s prstenjem i narukvicama izvadila je olovku od zlata i bambusovine iz torbice i počela računati po programu gdje je Bond vidio da piše: "34. godišnja prodaja jednogodišnjaka u Saratogi. Br. 201. Smeđi Ždrijebac." Zatim su olovne oči žene pogledale preko srebrnih konopa u električne oči konja i ona je podigla zlatnu olovku.) "I kličem devet tisuća ima li mi tkogod deset ima li tkogod? Diže li tkogod od devet tisuća čujem li devet jedan devet jedan devet jedan?" (Stanka i završni upitni pogled po stisci na bijelim sjedalima, pa udarac čekićem.) "Prodano za devet tisuća dolara. Hvala, gospođo."

I glave su se počele okretati i vratovi izvijati, a žena je djelovala kao da joj je sve to dosadno i kazala nešto muškarcu do sebe, koji je slegnuo ramenima.

I 201, "Smeđeg Ždrijepca", izveli su iz ringa, a 202 je bočno ušao i na trenutak zastao, dršćući od šoka rasvjete, i zida nepoznatih lica, i zapaha čudnih mirisa.

A u redu sjedala iza Bonda došlo je do kretanja, i Leiterovo se lice primaknulo uz njegovo i Leiterova su mu usta kazala u uho: "Riješeno. Koštalo me tri tisuće zelembaća, ali odigrat će smicalicu. Kvarno jahanje u posljednjoj osmini milje, upravo kad treba pobjednički odjuriti završnicu. Jao meni! Vidimo se ujutro." I šapat je završio, a Bond se nije osvrnuo, već je nastavio još neko vrijeme promatrati prodaju, a onda se polagano prošetao kući pod brijestovima, pun sažaljenja prema džokeju zvanom Tingaling Bell koji igra tako očajnički opasnu igru, i prema velikom riđanu zvanom Shy Smile koji sada ne samo da je dvojnik, nego će pride još biti kvarno jahan.

12. Perpetuities

Bond je sjedio visoko na tribinama i unajmljenim dalekozorom promatrao vlasnika Shy Smilea kako jede kozice.

Gangster je sjedio u restoranskom odjeljku četiri reda ispod Bonda. Njemu prekoputa sjedio je Rosy Budd, tamanio hrenovke s kiselim kupusom i pio pivo iz keramičke krigle. Premda je većina ostalih stolova za ručanje bila zauzeta, dva su se konobara motala oko ovoga, a *maître d'hôtel* često je svraćao da vidi je li im sve kako treba.

Pissaro je izgledao kao gangster iz stripa strave. Imao je okruglu, mjehurastu glavu nasred koje su se nagurale sve crte lica — dva točkasta oka, dvije crne nosnice, stisnuta, vlažna i rumena usta nad natruhom brade, i salasto tijelo u smeđem odijelu i bijeloj košulji s dugim, šiljatim ovratnikom i debelom leptir-kravatom boje čokolade. Nije se uopće osvrtao na pripreme za prvu utrku, već se posve uživio u svoju hranu, tu i tamo bacajući pogled preko stola na tanjur svoga sudruga kao da bi svaki čas mogao ispružiti ruku i vilicom s njega nešto prigrabiti za sebe.

Rosy Budd bio je širok, tvrda izgleda, s četvrtastim nepomičnim licem pokeraša u kojemu su svijetle oči stajale duboko ukopane pod tankim svijetlim obrvama. Nosio je prugasto odijelo od *seersuckera* i tamnoplavu kravatu. Jeo je polako i rijetko odvajao pogled od tanjura. Kad je dovršio, dohvatio je program utrka i udubio se u njega, pažljivo listajući stranice. Ne podižući pogled, odsječno je odmahnuo glavom kad mu je *maître d'hôtel* ponudio jelovnik.

Pissaro je čačkao zube sve dok mu nije stigla gomilica sladoleda, a onda je opet prignuo glavu i počeo brzo žličicom trpati sladoled u mala usta.

Dok ih je proučavao dalekozorom, Bond je razmišljao o njima dvojici. Na što se oni svode? Bond se sjećao hladnih, predanih Rusa, šahovskih majstora, i briljantnih, neurotičnih Nijemaca, i šutljivih, smrtonosnih, anonimnih ljudi iz Srednje Europe, kao i pripadnika vlastite Službe — dvostrukih odlikaša, prpošnih vojnika sreće, ljudi koji smatraju život valjano spiskanim za tisuću godišnje. Naspram takvih muškaraca, zaključio je Bond, ova su dvojica puke malodobničke tlapnje.

Objavili su rezultate treće utrke, i sad je do Perpetuitiesa preostalo još samo pola sata. Bond je odložio dalekozor i uzeo svoj primjerak programa, čekajući da veliki semafor na suprotnoj strani staze zatreperi kad novac počne ulaziti u totalizator i koeficijenti se krenu pomicati.

Bacio je završni pogled na pojedinosti. "Drugi dan. 4. kolovoza", pisalo je u programu. "Perpetuities Stakes. Dodanih 25 000 dolara. 52. utrka. Za trogodišnjake. Uz pretplatu od po 50 dolara, kao pratnju nominacije. Pristupnici plaćaju dodatnih 250. Uz dodanih 25.000 dolara, od čega 5000 drugoplasiranom, 2500 trećeplasiranom i 1250 četvrtoplasiranom. Vlasniku pobjednika ima se uručiti pokal. Jedna milja i četvrt." Te

popis dvanaest grla s vlasnicima, trenerima i džokejima, kao i prognoza koeficijenata iz *Morning Linea*.

Dvojica favorita, Br. 1, Come Again g. C. V. Whitneyja, te Br. 3, Pray Action g. Williama Woodwarda, zajednički su nosila prognozu od četiri za šest, Shy Smile g. P. Pissara, trener R. Budd, džokej T. Bell, bio je prognoziran na 15 za 1, kao najniže grlo u kladenju. Dobio je broj 10.

Bond je usmjerio dalekozor prema restoranskom odjeljku. Ona dvojica su otišla. Bondov je pogled produžio preko staze, gdje su svjetla bljeskala na velikom semaforu. Favorit je sada bio Br. 3, s 1 za 2. Come Again se spustio na izjednačeno. Shy Smile je bio naveden s 20 za 1, ali spustio se na 18 dok je Bond gledao semafor.

Preostalo je još četvrt sata. Bond se zavalio i pripalio cigaretu, ponovno si u glavi vrteći ono što mu je Leiter kazao, pitajući se hoće li to upaliti.

Leiter je pratio džokeja sve do kuće u kojoj je uzeo sobu, te mu ondje stavio svoju dozvolu privatnog detektiva pod nos. A zatim ga je posve staloženo ucijenio da izgubi utrku. Pobjedi li Shy Smile, Leiter će se obratiti Stjuardima i razobličiti dvojnika, a onda Tingaling Bell nikada više neće jahati. Ali džokej ipak još ima jednu priliku da se izvuče. Prihvati li je, Leiter mu je obećao da nikome ništa neće reći o dvojniku. Shy Smile mora dobiti utrku, ali zatim biti diskvalificiran. To se može postići ako u završnom jurišu džokej bude utjecao na trčanje konja najbližeg sebi tako da se dade pokazati kako je spriječio toga drugog konja da pobjedi. Tada će se uložiti prigovor, koji će se morati uvažiti. Bell će, na završnom zavoju prije trčanja do cilja, s lakoćom to izvesti na takav način da svome poslodavcu može objasniti kako se samo malo previše uživio u jahanje, kako ga je drugi konj stisnuo u lijevu stranu, kako se njegov konj spotaknuo. Nema nikakvog pojmljivog razloga zašto ne bi želio pobjediti (Pissaro mu je obećao dodatnih 1000 dolara u tom slučaju), tako da se radi samo o jednom od onih pehova do kojih zna doći na utrkama. A Leiter će sada dati Tingalingu 1000 dolara, dok ga čeka još 2000 ako postupi kako mu je rečeno.

I Bell se upecao. Bez imalo oklijevanja. I zatražio je da mu se tih 2000 dolara uruči nakon završetka današnje utrke u blatnim i sumpornim toplicama Acme, kamo odlazi svaku večer na blatnu kupku kako bi održavao nisku tjelesnu težinu. U šest sati. A Leiter mu je obećao da će tako i biti. I Bond je sada imao tih 2000 dolara u džepu nakon što je nevoljko pristao pomoći Leiteru odlaskom u toplice Acme da obavi isplatu u slučaju da Shy Smile ne uspije odnijeti pobjedu.

Hoće li to upaliti?

Bond je podigao dalekozor i njime prešao preko čitave staze. Zamijetio je četiri debela stupa na svakoj četvrtina milje gdje stoje automatske kamere što snimaju čitavu utrku i čiji film biva raspoloživ Stjuardima u roku od nekoliko minuta nakon svake završnice. Objektiv ove posljednje, blizu ciljnog stupića, vidjet će i snimiti sve što se dogodi na završnom zavoju. Bond je osjetio žmarce uzbuđenja. Preostalo je još pet minuta i startna su se vrata vukla na svoje mjesto stotinu metara njemu slijeva. Jedanput oko staze, pa još osmina milje, a ciljni je stupić odmah ispod njega. Usmjerio je dalekozor prema velikom semaforu. Nema promjene ni favorita ni cijene Shy Smilea. A sad su počeli pristizati i konji, krećući se laganim kasom prema polazištu. Na čelu im je bio Br. 1, Come Again, drugi favorit. Velik, crn konj u svijetloplavoj i smeđoj, bojama konjušnice Whitney. Klicanje je odjeknulo kad se pojavio favorit, Pray Action, vidljivo brz zelenko u Woodwardovoj bijeloj s crvenim

točkicama, bojama slavnog Belair Studa, a na začelju povorke bio je onaj veliki riđan s lisom na licu i četiri bijele sokne, uz probljedjelog džokeja u svilenoj jakni boje lavande s velikim crnim dijamantom na prsima i leđima.

Konj se kretao tako dobro da se Bond nije iznenadio kad je bacio pogled na semafor prekoputa i vidio da mu se cijena brzo vraća u 17-ice, pa u 16-ice. Bond je nastavio promatrati semafor. Za koji trenutak uložiti će se velik novac (sve osim ostatka od Bondovih 1000 dolara, koji će mu ostati u džepu) i cijena će se hitro strmoglaviti. Razglas je najavljavao utrku. Na lijevoj su se strani konji uvodili u startna vrata. Ping, ping, ping, svjetalca nasuprot Broju 1 na semaforu počela su treptati i bljeskati — 15, 14, 13, 12, 11, i napokon 9 naprama 1. Zatim su svjetalca prekinula svoju priču i totalizator se zatvorio. A koliko je još samo tisuća otišlo Western Unionom na posve nedužne brzopjavne adrese u Detroitu, Chicagu, New Yorku, Miamiu, San Franciscu i desecima drugih kladioničare izvan trkališta diljem Sjedinjenih Država?

Ručno je zvonce oštro odjeknulo. U zraku se osjećao naelektriziran miris, a žamor publike se stišao. Zatim se neravna jurišna linija gromovito stuštila prema tribinama i prošla ih i odjezdila dalje u topotu kopita i zahvaćene zemlje i piljevine. Načas su se ukazala oštra, blijeda lica napola skrivena iza pripijenih naočala, protok nabijajućih ramena i stražnjica, bljesak mahnitih bijelih očiju i zbrka brojeva među kojima je Bond opazio jedino presudni Br. 10 dobrano pri čelu i tik uz ogradu. A onda se prašina počela slijegati i smeđecrna masa stigla je do prvog zavoja i polako počela otjecati niz donji ravni potez, a Bond je osjetio kako mu se dalekozor skliže u znoju oko očiju.

Br. 5, crni autsajder, vodio je za dužinu tijela. Je li to sad neko nepoznato grlo koje će preoteti cijelu utrku? Ali onda se s njime poravnao Br. 1, a zatim i Br. 3. A Br. 10 zaostajao je za predvodnicima tek za polovicu dužine. Samo njih četvorica na čelu, uza sve ostale u gomili tri dužine iza. Obilazak zavoja, i Br. 1 sad je preuzeo vodstvo. Onaj Whitneyjev crni. A Br. 10 bio je četvrti. Niz dugi ravni potez na suprotnoj strani, i Br. 3 počeo se približavati čelu — s Tingalingom Bellom na riđanu za petama. Obojica su prešla Br. 5 i dobrano prišla uz Br. 1, koji je još vodio za pola dužine. A onda prvi gornji zavoj i gornji ravni potez, i Br. 3 prešao je u vodstvo sa Shy Smileom na drugome mjestu i Brojem 1 za dužinu iza. I Shy Smile se počeo poravnavati s predvodnikom. Poravnao se, i stizali su do završnog zavoja. Bondu je zastao dah. Sad! Sad! Praktički je čuo zujanje kamere sakrivene u velikome bijelom stupu. Br. 10 je vodio, točno na zavoj, ali Br. 3 nalazio se na unutarnjoj strani, uz ogradu. I publika je gromoglasno navijala za favorita. Sad je Bell malo-pomalo prilazio zelenku, glave dobrano spuštene uz vrat konja s izvanjske strane, ne bi li se mogao graditi da nije vidio zelenku uz ogradu. Mic po mic, konji su se primicali, i onda je iznenada glava Shy Smilea zakrila glavu Broja 3, zatim su njegove sapi izbile naprijed i, da, momak Pray Actiona odjednom se posve uspravio u stremenima, prisiljen da uspori zbog prekršaja, i Shy Smile smjesta je odmaknuo za dužinu.

Iz publike je dopro ljutit urlik. Bond je spustio dalekozor, naslonio se i samo gledao kako pjenom uprskani riđan tutnji pokraj stupa ispod njega, dok Pray Action ostaje punih pet dužina iza njega, a Come Again mu zamalo uspijeva preoteti drugo mjesto.

Nije loše, pomislio je Bond dok je publika urlala oko njega. Uopće nije loše.

I kako je to samo briljantno džokej izveo! Glavu je spustio tako nisko da će čak i Pissaro morati priznati kako Bell nije mogao vidjeti drugog konja. Prirodno skretanje prije završnog ravnog poteza. Glava mu je i dalje bila dobrano spuštена dok je prolazio pokraj

stupića, a bič je fijukao kroz posljednjih nekoliko dužina kao da Tingaling i dalje misli da odmiče Broju 3 za samo pola dužine.

Bond je čekao da se objave rezultati. Čula se graja zvižduka i glasni prigovora. "Br. 10, Shy Smile, pet dužina. Br. 3, Pray Action, 1/2 dužine. Br. 1, Come Again, tri dužine. Br. 7, Pirandello, tri dužine."

I konji su se laganim kasom vratili na vaganje, i publika je glasnim povicima počela tražiti krv kad je Tingaling Bell, isceren od uha do uha, dobacio bič poslužitelju, saskočio s oznojenog riđana i odnio svoje sedlo do vage.

A onda je došlo do provale pokliča odobravanja. Uz ime Shy Smilea umetnuli su riječ PRIGOVOR, bijelu na crnom, a razglas je progovorio: "Pažnja, molim. U ovoj je utrci džokej T. Lucky na grlu Br. 3, Pray Action, uložio prigovor na jahanje džokeja T. Bella na grlu Br. 10, Shy Smile. Ne drapajte svoje listiće. Ponavljam, ne drapajte svoje listiće."

Bond je izvadio rupčić i obrisao si dlanove. Lako je mogao zamisliti prizor u projekcijskoj sali iza sudačkog boksa. Sad sigurno proučavaju film. Bell stoji uz njih, vidno povrijeđen, a do njega džokej grla Br. 1, još vidnije povrijeđen. Jesu li i vlasnici s njima? Slijeva li se sada znoj Pissaru u ovratnik niz debele laloke? Jesu li uz njih i neki preostali vlasnici, blijedi i bijesni?

A onda se razglas opet oglasio i glas je rekao:

"Pažnja, molim. U ovoj je utrci Br. 10, Shy Smile, diskvalificiran, a Br. 3, Pray Action, proglašen je pobjednikom. Ovo je sada službeni rezultat."

Usred tutnjave publike Bond je ukočeno ustao sa svog mjesta i prošetao u smjeru bara. A sad, isplata. Možda mu burbon s izvorskom vodom pruži kakvu zamisao o načinu dostavljanje novca Tingalingu Bellu. Osjećao je nelagodu oko toga. Doduše, toplice Acme zvuče kao mjesto gdje će to posve jednostavno moći izvesti. Nitko ga u Saratogi ne poznaje. Ali nakon toga morat će prestati raditi za Pinkerton. Nazvati Shadyja Treeja i potužiti mu se da nije dobio svojih pet tisuća. Zagnjaviti ga oko vlastite isplate. Bilo je zabavno pomagati Leiteru da maltretira ove tipove. Zatim dolazi red na Bonda.

Progurao se u prepuni bar.

13. Acme, blatne i sumporne

U malome crvenom autobusu sjedila je samo jedna Crnkinja sparušene ruke i, do vozača, djevojka koja je prikrivala svoje bolesne šake od tuđih pogleda, glave potpuno zakrivene gustim crnim velom što joj je padao do ramena, poput pčelarskog šešira, ne dotičući joj kožu lica.

Autobus, na čijim je bokovima pisalo "Toplice Acme, blatne i sumporne", a iznad vjetrobrana "Svaki sat u puni sat", prošao je mjestom ne primivši nijednog putnika više, te skrenuo s glavne ceste na loše održavan makadamski put kroz zasad mladih jela. Nakon pola milje skrenuo je za zavoj i spustio se niz oniži brijeg prema šaćici trošnih sivih zgrada s daščanim pročeljima. Visok dimnjak od žute cigle stršao je iz središta zgrada, a iz njega se tanak pramen crnog dima uzdizao posve ravno u mirnome zraku.

Ispred Toplica nije bilo znakova života, ali kad se autobus zaustavio na korovom obrasloj pošljunčanoj čistini smještenoj pokraj očito glavnog ulaza, dva starca i jedna hroma tamnoputa žena pojavili su se na vratima sa žičanim zaslonom na vrhu stubišta i pričekati da se putnici iskrcaju.

Izvan autobusa smrad sumpora spopao je Bonda s mučnom silinom. Bio je to grozan vonj, potekao odnekud iz dubina utrobe svijeta. Bond se odmaknuo od ulaza i sjeo na grubu klupu pod krošnjama nekoliko naizgled uvelih jela. Prosjedio je ondje nekoliko minuta da se očeliči prije onoga što ga čeka iza tih žičanih vrata i da se riješi dojma tlačenja i gađenja. To je jednim dijelom potjecalo, zaključio je, iz reakcije zdrava tijela na doticaj s boleštinom, a drugim iz tog visokog, sumornog belsenskog dimnjaka i njegove perjanice nedužna dima. Ali prije svega je potjecalo iz neizbježne potrebe da prođe kroz ta vrata, kupi ulaznicu, te skine sve sa svoga čistog tijela i prepusti ga svim onim bezimanim postupcima koje već rade u ovoj odurnoj, ruševnoj ustanovi.

Autobus je otandrkao dalje i ostavio ga samog. Zavladao je apsolutna tišina. Bond je primijetio da dva bočna prozora s ulaznim vratima tvore par očiju i usta. Činilo mu se da ga ova zgrada gleda, da ga promatra, da iščekuje. Hoće li on ući? Hoće li ga oni primiti?

Bond se nestrpljivo meškoltio u svojoj odjeći. Ustao je i otišao ravno preko šljunka, pa po drvenim stubama, i zaslonska su se vrata s treskom zatvorila iza njega.

Zatekao se u prljavoj recepciji. Sumporni se ispah ovdje jače osjećao. Željezna je rešetka zakrivala pult. Uramljene svjedodžbe visjele su na zidovima, poneke s crvenim papirnatim pečatima ispod potpisa, a sa strane je stajala vitrina puna paketića u prozirnim omotima. Iznad nje, rukom ispisana ružna velika slova obavještavala su: "Ponesite kući Acme-Pak. Podarite si intiman tretman." Na kartonsku reklamu za jeftini dezodorans bio je prilijepljen cjenovnik. Slogan se još vidio. Pisalo je: "Zbrinite svoje pazuhe da mame uzdahe."

Oronula žena s nakovrčanom narančastom kosom nad licem sličnim žalosnoj puslici polako je podigla glavu i pogledala ga kroz rešetku, zadržavši prst na mjestu gdje ju je prekinuo u čitanju *Istinitih ljubavnih priča*.

"Izvolite?" Bio je to glas namijenjen neznancima, ljudima koji se još ne snalaze.

Bond je pogledao kroz rešetku s opreznim skanjivanjem koje je i očekivala. "Molio bih kupku."

"Blatnu ili sumpornu?" Slobodnom je rukom posegnula prema ulaznicama.

"Blatnu."

"Biste li htjeli knjižicu s ulaznicama? Dođe vam jeftinije."

"Samo jednu, molim."

"Dolar pedeset." Gurnula mu je ulaznicu boje ciklame i zadržala prst na njoj sve dok Bond nije položio puni iznos cijene.

"Kamo se ide?"

"Desno", rekla je. "Pratite hodnik. Najbolje bi vam bilo da ovdje ostavite vrednote." Provukla je veliku bijelu omotnicu ispod rešetke. "Zapišite svoje ime." Gledala je iskosa kako Bond stavlja ručni sat i sve iz svojih džepova na omotnicu, te zapisuje ime na nju.

Dvadeset novčanica od stotinu dolara nalazilo se u Bondovoj košulji. Upitao se što će s njima. Gurnuo je omotnicu natrag. "Hvala lijepa."

"Nema na čemu."

Niska vratašca nalazila su se u dnu recepcije s dvije drvene šake oličene u bijelo, čiji su obješeni kažiprsti pokazivali nadesno i nalijevo. Na jednoj je šaci pisalo BLATO, a na drugoj SUMPOR. Bond je prošao kroz vratašca i skrenuo nadesno, u memljivi hodnik s betonskim podom koji se polako spuštao. Otišao je njime do kraja, gdje je prošao kroz vrata na guranje i zatekao se u dugoj prostoriji sa svjetlarnikom u visokom stropu i kabinama duž zidova.

U prostoriji je bilo vruće, sparno i sumporno. Dva razmjerno mlada, meka muškarca, gola izuzev sivih ručnika oko struka, igrala su remi za kartaškim stolom blizu ulaza. Na stolu su stajale dvije pepeljare pune čikova, te kuhinjski tanjur krcat ključevima. Ljudi su pogledali prema Bondu kad je ušao, pa je jedan od njih odabrao ključ s tanjura i pružio mu ga. Bond mu je prišao i uzeo ključ.

"Dvanaestica", rekao je čovjek. "Imate kartu?"

Bond mu je pružio ulaznicu, a čovjek je pokazao prema kabinama iza sebe. Mahnuo je glavom prema jednim vratima na kraju prostorije. "Kupke su vam tamo." Obojica su se vratila kartanju.

U zapuštenoj kabini nije bilo ničega osim presavijenog ručnika iz kojeg je neprestano pranje izvuklo sva frotirna vlakna. Bond se skinuo i opasao ručnikom. Presavinuo je debeli snop novčanica i zavukao ih u džepić na prsima svoga sakoa, ispod rupčića. Nadao se da će to biti posljednje mjesto koje bi neki sitni lopov pregledao dok pretražuje na brzinu. Objesio je svoj pištolj u futroli za pleća na dobro vidljivu kuku, pa izašao i za sobom zaključao vrata.

Bond pojma nije imao što će ga dočekati iza vrata na suprotnoj strani prostorije. Prva mu je reakcija bila da je banuo u mrtvačnicu. Prije nego što je stigao pribirati dojmove

prišao mu je jedan debeli, ćelavi Crnac s čupavim obješenim brkovima i odmjerio ga od glave do pete. "Od čega bolujete, gospodine?" nezainteresirano ga je upitao.

"Ni od čega", kratko je rekao Bond. "Samo sam htio iskušati blatnu kupku."

"Okej", rekao je Crnac. "Imate problema sa srcem?"

"Ne."

"Okej. Ovamo." Bond je po skliskom betonskom podu otišao za Crncem do drvene klupe pokraj dviju pohabanih tuš-kabina, u jednoj od kojih je čovjek s gomoljastom ušnom školjkom sapirao debele naslage blata s nečijega golog tijela.

"Odmah se vratim", rekao je ležerno Crnac i velikim stopalima odšljapkao svojim poslom po mokrome podu. Bond je ispratio pogledom tog golemog, gumastog čovjeka, i sav se naježio od pomisli da će svoje tijelo prepustiti tim obješenim mesnatim šakama s izboranim ružičastim dlanovima.

Bond je gajio prirodenu naklonost prema tamnopusutima, ali spomenuo se kolike je sreće Engleska u odnosu na Ameriku, gdje se od školskih dana mora živjeti s problemom boje kože. Osmjehnuo se kad se prisjetio nečega što mu je Felix Leiter rekao na njihovu prethodnom zajedničkom zadatku u Americi. Bond je za Mistera Biga, znamenitog kriminalca iz Harlema, kazao da je "onaj prokleti crnčuga". Leiter ga je opomenuo. "Samo oprezno, James", rekao je tada. "Ljudi su ti ovdje tako proketo osjetljivi na boju da više ne možeš zatražiti ni dva krčaga ruma na šanku. Moraš zatražiti dva krnca."

Prisjećanje na Leiterovu doskočicu razvedrilo je Bonda. Odmaknuo je pogled s Crnca i pregledao ostatak Blatnih toplica Acme.

Radilo se o četvrtastoj prostoriji od sivog betona. Sa stropa su četiri gole žarulje pune mušjih ispljuvaka bacale ružan sjaj po nakvašenim zidovima i podu. Stolovi s nogarima stajali su uza zidove. Bond ih je automatski prebrojio. Dvadeset. Na svakom je stolu počivao težak drveni lijes s tročetvrtinskim poklopcem. Iz većine je lijesova preko ruba drvenih stijenki virio profil oznojena lica uperena u strop. Nekoliko se očiju upitno okrenulo prema Bondu, ali najveći dio zajapurenih rumenih lica izgledao je kao da drijeva.

Jedan je lijes bio otvoren, s poklopcem podignutim uza zid i rasklopljenom stijenkom. Činilo se da je taj predodreden za Bonda. Crnac ga je upravo prekrivao teškom, vidljivo nečistom plahtom koju je zaglađivao da posluži kao podstava sanduka. Dovršivši to, otišao je na sredinu prostorije i izabrao dva vjedra iz reda dupke napunjenih tamnosmeđim blatom što se pušilo od vreline, pa ih s dvostrukim treskom spustio uz otvoreni sanduk. Zatim je zabio ručerdu u jedno od njih i počeo mazati dno pokrova tom gustom, žitkom tvari, te nastavio tako sve dok cijeli donji dio nije prekrivio dva palca debelim blatom. Zatim ga je ostavio — da se ohladi, pretpostavio je Bond — i otišao do uljubljene sjedeće kade pune blokova leda, malo promuljao po njoj i izvukao nekoliko mokrih ručnika za ruke. Prebacio ih je preko podlaktice i obišao sve nastanjene lijesove, zastajkujući svako toliko da oznojeno čelo pojedinog stanovnika omota hladnim ručnikom.

Ništa se drugo nije zbivalo, i u prostoriji je vladala potpuna tišina, izuzev siktanja šmrka blizu Bonda. Kad je i to prestalo, jedan je glas rekao: "U redu, gospodine Weiss. To bi vam trebalo biti dosta za danas", a debeo, gol čovjek sav obrastao crnim dlakama slabašno je isteturao iz tuš-kabine i pričekao da mu čovjek s gomoljastim uhom pomogne odjenuti frotirni haljetak, nakon čega ga je na brzinu istrljao preko tkanine, te odveo prema vratima kroz koja je Bond ušao.

Zatim je čovjek s gomoljastim uhom otišao do vrata u suprotnom kutu prostorije i izašao kroz njih. Na nekoliko je trenutaka svjetlost bljesnula kroz otvorena vrata, i Bond je opazio travu i blagoslovljeni časak plavog neba na vanjskoj strani, a onda se čovjek vratio s još dvije kante pušćeg blata. Nogom je zalupio vrata za sobom i dodao kante u red nasred prostorije.

Crnac je prišao Bondovu lijesu i ispruženim dlanom dotaknuo blato. Okrenuo se i mahnuo Bondu da priđe. "Okej, gospodine", rekao je.

Bond mu je prišao, a čovjek mu je uzeo ručnik i objesio njegov ključ na kuku iznad sanduka.

Bond je ostao stajati gol pred njim. "Jeste li već kada bili u ovakvoj?"

"Ne."

"I mislio sam da možda niste, pa vam dajem blato na 110 stupnjeva. Ako se sviknete, možete podnijeti 120 ili čak 130. Lezite tu dolje."

Bond se oprezno popeo u sanduk i legao, osjetivši bolnu nelagodu u koži pri prvom doticaju s vrelim blatom. Polako se ispružio do pune dužine i spustio glavu na čisti ručnik postavljen preko jastuka od kapoka.

Nakon što se smjestio, Crnac je zario obje ruke u jednu kantu svježega blata i krenuo ga razmazivati svud po Bondovu tijelu.

Blato je bilo zagasite čokoladnosmeđe boje, glatko, teško i ljigavo na dodir. Smrad vrelog treseta dopro je do Bondovih nosnica. Gledao je kako ljeskave, salaste Crnčeve ruke obrađuju skaredni crni humak koji je nekoć bio njegovo tijelo. Je li Felix Leiter znao kako će ovo izgledati? Bond se zvjerski iscrbio prema stropu. Ako je ovo samo jedna od Felixovih neslanih šala...

Kad je Crnac napokon priveo posao kraju, Bond je ostao nakrcan vrelim blatom. Samo su mu lice i područje oko srca bili i dalje bijeli. Osjećao se zagušeno i znoj mu se počeo slijevati niz čelo.

Crnac se hitrom kretnjom prignuo, primio plahtu za rubove i čvrsto je omotao oko Bondova tijela i ruku. Zatim je dohvatio drugu polovicu prljavog pokrova i također je obavio oko njega. Bond je jedva još nekako mogao pomicati prste i glavu, ali izuzev toga kretnje su mu bile sputanije nego u luđačkoj košulji. Zatim je čovjek zatvorio dotad otvorenu stijenku lijesa, spustio teški drveni poklopac, i to je bilo to.

Sa zida iznad Bondove glave Crnac je skinuo pločicu, bacio pogled na sat smješten visoko na suprotnom zidu i pribilježio vrijeme. Bilo je tek šest.

"Dvadeset minuta", rekao je. "Dobro vam je?" Bond je samo neutralno prostenjao.

Crnac je otišao dalje svojim poslom, a Bond je samo tupo nastavio piljiti u strop. Osjećao je kako mu se znoj slijeva iz kose u oči. Proklinjao je Felixa Leitera.

Tri minute nakon šest sati vrata su se otvorila i pripustila golu, žgoljavu pojavu Tingalinga Bella. Imao je oštro lice prepredenog glodavca i bijedno tjelešce na kojem se isticala svaka koščica. Sav pun sebe odmarširao je na sredinu prostorije.

"Bok, Tingaling", rekao mu je čovjek s gomoljastim uhom. "Čujem da si danas upao u nekakvu gabulu. Baš šteta."

"Ti stjuardi su hrpetina čistog bezobrazluka", skiseljeno je rekao Tingaling. "Zašto bih ja htio prejahati Tommyja Luckyja? Pa on mi je jedan od najboljih pajdaša. I zašto bih

uopće trebao? Utrka je bila riješena. Hej, crni gade," podmetnuo je nogu Crncu koji je upravo prolazio s vjedrom blata, "moraš skinuti šest unca s mene. Upravo sam strusio tanjur *Pommes fritesa*. Još su mi povrh toga dali hrpetinu olova da ga sutra nosim na Oakridgeu."

Crnac je prekoračio ispruženu nogu i debeljuškasto se zacerekao. "Bez brige, mali", rekao mu je srdačno. "Uvijek ti stignem otkinit' ruku. De'š lakšeg načina da ti potkusurim težinu. Odmah se vraćam."

Vrata su se opet otvorila i jedan je kartaš provirio kroz njih.

"Hej, Boxer," kazao je čovjeku s gomoljastim uhom, "Mabel kaže da ne može dobiti delikatese da ti naruči njupu. Telefon je u kvaru. Pala je linija, šta ja znam."

"Ma, pobogu", rekao je ovaj. "Kaži Jacku da je donese u idućoj turi."

"Okej."

Vrata su se zatvorila. Kvar telefonske linije prava je rijetkost u Americi, i u ovom je trenutku sitan signal za uzbunu mogao zapištati u Bondovoj glavi. Ali nije. Umjesto toga, bacio je pogled na zidni sat. Još deset minuta u blatu. Crnac je lagano došetao s hladnim ručnicima prebačenim preko ruke i omotao jedan Bondu oko kose i čela. Donio mu je bajno olakšanje, i Bond je barem na trenutak pomislio da je cijela ova rabota možda još nekako i podnošljive.

Sekunde su otkucavale. Džokej se, uz izljev vulgarnosti, spustio u sanduk točno nasuprot Bondova, a Bond je pretpostavio da se njemu daje blato na 130 stupnjeva farenhajta. I on je zatim bio umotan u pokrov, pa se poklopac čvrsto zalupio nad njim.

Crnac je na džokejovu pločicu zapisao 6.15.

Bond je zažmirio i upitao se kako bi mu najbolje bilo potajice uručiti novac čovjeku. U toaletu nakon kupke? Moralo bi postojati neko mjesto kamo se odlazi prileći nakon svega ovoga. Ili u hodniku dok budu izlazili? Ili u autobusu? Ne. Bolje ne u autobusu. Bolje da ga nitko ne vidi s njim.

"U redu. Da sad nitko nije ni mrdnuo. Samo svi skupa budite mirni, pa nitko neće nastradati."

Bio je to tvrd, ubojit glas s kojim nema šale.

Bondu su se oči naglo otvorile, a tijelo ga je zapeckalo od smrada opasnosti koja je ušla u prostoriju.

Vrata koja su vodila van, vrata kroz koja je pristiglo blato, ostala su otvorena. Jedan je čovjek stajao na ulazu, a još se jedan kretao prema sredini prostorije. Obojica su držala pištolje u rukama i obojica su preko glava nosila crne kukuljice s razrezanim otvorima za oči i usta.

U prostoriji je zavladao tajac, izuzev šuma prštanja vode u tuš-kabinama. U obje se kabine nalazio po jedan goli muškarac. Virnuli su u prostoriju kroz veo vode, ustima hvatajući zrak dok im se iz kose slijevala u oči. Čovjek s gomoljastim uhom pretvorio se u nepomičan stup. Oči su mu se bjelasasto izvrnule, a šmrk u ruci počeo mu je vodom prskati stopala.

Čovjek s pištoljem koji se kretao sada je došao do vjedara s pušćim blatom na sredini. Zaustavio se pred Crncem, koji je stajao s po jednom punom kantom u svakoj ruci. Crnac se blago zatresao, tako da je ručka jedne kante lagano zazveketala.

Dok je čovjek s pištoljem netremice gledao Crnca u oči, Bond je opazio kako okreće pištolj u ruci tako da ga sad može primiti za cijev. Iznenada je, udarcem preko tijela u koji je unio punu snagu ramena, zabio držak revolvera posred Crnčeva golemog trbuha.

Od udarca se začuo samo oštar, mokar šamar, ali kante su se strovalile na pod kad je Crnac naglo pridigao obje ruke i primio se njima. Tiho je prostenjao i svalio se prema naprijed, na koljena, a svjetlucava obrijana glava pognula mu se gotovo do čovjekovih cipela, tako da je izgledao kao da mu izražava štovanje.

Čovjek je zabacio jednu nogu. "Gdje je džokej?" rekao je s prijetnjom u glasu. "Bell. Koji sanduk?"

Crnac je naglo ispružio desnu ruku.

Čovjek s pištoljem spustio je nogu. Okrenuo se i otišao prekoputa, do mjesta gdje su Bondova stopala ležala uz glavu Tingalinga Bella.

Najprije je prišao Bondu i odozgo ga pogledao u lice. Nekako se ukrutio. Dva iskričava oka promatrala su ga kroz proreze u crnoj kukuljici u obliku dijamanata. Zatim se čovjek odmaknuo nalijevo i stao iznad džokeja.

Načas je nepomično stajao, a onda je brzo poskočio i pridignuo se rukama, tako da je nasjeo na poklopac Tingalingova sanduka i zagledao mu se svisoka u oči.

"Vidi, vidi. Vrag me odnio ako to nije Tingaling Bell." Glas mu je odisao sablasnom prijaznošću.

"U čemu je problem?" Džokejov je glas zvučao pištavo i prestravljeno.

"Ma, Tingaling." Čovjek mu se razložno obratio. "U čemu bi bio problem? Pada ti štagoda na pamet?"

Džokej je progutao knedlu.

"Možda nikad nisi čuo za konja po imenu Shy Smile, Tingaling? Možda te nije bilo nigdje na vidiku kad je bio kvarno jahan oko pola tri danas popodne?" Glas je pri kraju dobio tvrd prizvuk.

Džokej je tiho zacmizdrio. "Pobogu, gazda. Nisam ja bio kriv za to. Svakom se to moglo desiti." Bilo je to cmoljenje djeteta koje zna da ga čeka kazna. Bond se lecnuo.

"Moji pajdaši si misle da je to možda bila dupla prevara." Čovjek se sada sasvim unio džokeju u lice, a glas mu je postajao sve jarosniji. "Moji pajdaši si misle da je jedan ovakav džokejčić samo namjerno mog'o izvest ovakvo što. Moji pajdaši su pretražili tvoju sobu i pronašli soma dolara utaknutih u grlić od lampe. Moji pajdaši traže da se raspitam odakle ti to perje."

Oštar šamar i rezak jauk odjeknuli su u isti mah.

"Pjevaj, mater ti tvoju, dok ti mozak nisam rascopao." Bond je začuo škljocaj zapinjanja oroza.

Iz sanduka se začuo mucav vrisak. "To mi je ušteđevina. Sve što imam. Sakrio sam si je u lampu. To mi je ušteđevina. Kunem se. Isusa mi, morate mi vjerovati. Morate." Glas je jecao i moljaka.

Čovjek je zgađen progundao i podigao pištolj, tako da se sad našao u Bondovu vidnom polju. Palac s velikom, upaljenom bradavicom na prvom zglobu polako je zapeo oroz. Čovjek je saskočio sa sanduka. Pogledao je džokeja u lice i glas mu je poprimio ljigav ton.

"Previše mi jašeš u zadnje vrijeme, Tingaling", praktički je prošaptao. "Uopće nemaš kondicije. Treba ti odmor. Potpuno mirovanje. Tipa u nekak'om sanitariju." Čovjek se polako počeo udaljavati kroz prostoriju. Nastavio je govoriti tiho i brižno. Sad je izašao iz džokejova vidokruga. Bond ga je vidio kako se priginje i uzima jednu od onih kanti blata što su se još pušile. Čovjek se zatim vratio, držeći kantu nisko, i dalje pričajući, i dalje ga smirujući.

Prišao je džokejovu sanduku i pogledao u njega.

Bond se ukočio i osjetio kako mu se blato teško komeša na koži.

"Kao što kažem, Tingaling. Potpuno mirovanje. Da neko vrijeme ništa ne jedeš. Samo fina zamračena soba sa spuštenim zavjesama, da te sunce ne vidi."

Blagi je glas samo bruja u mrtvoj tišini. Ruka se polako podizala. Sve više, sve više.

A onda je džokej ugledao kantu i shvatio što ga čeka, i počeo jaukati. "Ne, ne, ne, ne, ne."

Premda je u prostoriji bilo vruće, iz crne se tvari podigla jaka para kad se žitko izlila iz kante.

Čovjek je hitro odstupio i bacio praznu kantu na čovjeka s gomoljastim uhom, koji je samo mirno stajao i pustio da ga pogodi. Zatim je brzo otišao preko prostorije, do vrata gdje je stajao drugi čovjek s pištoljem.

Okrenuo se. "Neću nikak'e zafrkancije. Nema žbira. Telefon je sređen." Grubo se nasmijao. "Bolje iskopajte tipa dok mu se očne jabučice nisu spržile."

Vrata su se zalupila i zavladao je potpuni muk, izuzev kloketanja blata i šikljanja vode u tuš-kabini.

14. "Pogreške nam nisu po volji"

"Što je onda bilo?"

Leiter je sjedio u Bondovu motelskom naslonjaču, a Bond je koračao amo-tamo po sobi, zastajkujući svako toliko da otpije viski s vodom iz čaše pokraj kreveta.

"Prokleti kaos", rekao je Bond. "Svi počnu zapomagati da ih se pusti iz sanduka, a čovjek s gomoljastim uhom krene Tingalingu ispirati lice šmrkom i glasno dozivati onu dvojicu u drugoj sobi da mu pomognu. Crnac stenje na podu, a golaći iz tuš-kabina glavinjaju unaokolo kao pilići odrubljenih glava. Ona dva kartaša banu unutra i skinu poklopac s Tingalingova sanduka i razmotaju ga i odnesu pod tuš. Rekao bih da je bio na samom izdisaju. Napola ugušen. Cijelo mu se lice nadulo od opekline. Grozan prizor. Onda se jedan golać uspije pribрати, pa počne otvarati sanduk po sanduk i puštati ljude da izađu, i onda ti se svi skupa tako nađemo, dvadesetorica nas do grla u blatu, a imamo samo jedan slobodan tuš. Situacija se postupno razriješila. Jedan od onih pomoćnika odvezao se u grad da dovede ambulanta kola. Netko je pljusnuo Crnca vodom, pa je ovaj malo-pomalo došao sebi. Praveći se da me to baš i ne zanima, pokušao sam otkriti ima li itko pojma tko su bila ta dvojica naoružanih. Nitko nije imao blage veze. Smatralo se da su iz neke bande koja nije odavde. Nikoga više nije bilo briga, sad kad nije nastradao nitko osim džokeja. Jedino ih je zanimalo što prije saprati to blato sa sebe i izgubiti se odande glavom bez obzira." Bond je otpio još jedan gutljaj viskija i pripalio cigaretu.

"Jesi li uspio zapaziti išta više na toj dvojici?" upitao ga je Leiter. "Visinu, odjeću, bilo što drugo?"

"Nisam baš dobro vidio onoga kod vrata", rekao je Bond. "Bio je niži od drugoga, i mršaviji. Nosio je tamne hlače i sivu košulju bez kravate. Pištolj mu je izgledao kao 0,45. Možda je bio Colt. Drugi čovjek, onaj koji je obavio posao, bio je krupan, odeblji. Brzih, ali odmjerenih kretnji. Crne hlače. Smeđa košulja s bijelim prugicama. Bez sakoa i kravate. Crne cipele, elegantne, skupe. Police Positive 0,38. Bez ručnog sata. E, da", odjednom se prisjetio Bond. "Imao je bradavicu na gornjem zglobu desnog palca. Bila je sva crvena, kao da ju je sisao."

"Wint", smjesta je rekao Leiter. "A drugi je bio Kidd. Uvijek rade zajedno. Oni su glavna torpeda za Spangove. Wint je okrutan gad. Pravi sadist. Sviđa mu se to. Stalno si siše tu bradavicu na palcu. Zovu ga 'Windy'. Ne u lice, jasna stvar. Cijela ta ekipa ima sulude nadimke. Wint ne podnosi putovanja. Spopadne ga mučnina u autu i vlaku, a avioni su za njega smrtonosne klopke. Moraju mu platiti poseban bonus kad mu daju zadatak na kome mora obilaziti zemlju. Ali sasvim je smiren kad su mu noge na zemlji. Kidd je zgođušan dečko. Prijatelji ga zovu 'Boofy'. Vjerojatno je spetljan s Wintom. Od tih homića budu najgori ubojice. Kidd je sasvim sijed, makar mu je tek trideset godina. To im je dodatni povod da često rade zakukuljeni. Ali taj će Wint jednoga dana gorko zažaliti što nije dao da mu se ta bradavicu spali. Pao mi je na pamet čim si je spomenuo. Sve mi se čini

da ću svratiti do žbira i natuknuti im ponešto. Tebe neću spominjati, jasna stvar. Ali opisat ću im sve po redu što se Shy Smilea tiče, a ostalo neka sami prokljuve. Wint i njegov kompanjon sigurno su već u vlaku za Albany, ali neće biti štete ako im se malo potpali pod petama." Leiter se okrenuo na vratima. "Samo mirno, James. Vraćam se za sat vremena, a onda se idemo počastiti dobrom večerom. Saznat ću kamo su odveli Tingalinga, pa ćemo mu onamo doznačiti lov. Možda ga to malo razvedri, sirotog malog bijednika. Vidimo se."

Bond se skinuo i proveo deset minuta pod tušem, sapunajući si cijelo tijelo i perući kosu ne bi li se riješio svih zaostataka prljave uspomene na toplice Acme. Zatim se obukao u hlače i košulju, pa otišao do telefonske govornice na recepciji i s nje nazvao Shadyja Treeja.

"Linija je zauzeta, gospodine", zacvrkutala je telefonistica. "Da nastavim nazivati?"

"Da, molim", rekao je Bond s olakšanjem zbog toga što je grbavac još u svom uredu i što će mu sada istinito moći kazati da ga je već prije pokušao dobiti. Imao je dojam da se Shady možda pita zašto mu se još nije javio da se potuži na Shy Smilea. Nakon što je vidio što se dogodilo džokeju Bond je bio spremniji odnositi se s poštovanjem prema Spangled Mobu.

Telefon je ispustio ono suho mutno brujanje koje služi kao zvono u američkom sustavu.

"Vi ste trebali Wisconsin 7-3697?"

"Da."

"Dobila sam vašu stranku, gospodine. Izvolite, New York", pa visok, piskutav grbavčev glas: "Da. Tko zove?"

"James Bond. Već sam vas vas prije pokušao dobiti."

"Da?"

"Shy Smile mi se nije isplatio."

"Znam. Džokej je sprčkao stvar. Što onda?"

"Novac", rekao je Bond.

Na liniji je zavlдалo zatišje. Zatim: "Okej, počinjeno ispočetka. Brzjaviti ću ti soma, onih soma dolara koje si osvojio od mene. Sjećaš se?"

"Da."

"Čekaj uz telefon. Nazvat ću te opet kroz koju minutu da ti kažem što da radiš s tim. Gdje si smješten?" Bond mu je rekao. "Okej. Novac ti stiže ujutro. Javim ti se uskoro." Linija se prekinula.

Bond je otišao do recepcijskog pulta i uzeo pregledavati policu s džepnim knjigama. Bilo mu je zabavno i prilično dojmljivo kako pedantno ovi ljudi vode knjigovodstvo i kako pomno paze na to da im svaki korak djelovanja štiti legitiman, planiran paravan. Imaju pravo, naravno. Gdje bi se on, kao Englez, uspio domoći 5000 dolara ako ne hazardiranjem? I koji će mu sljedeći hazard biti?

Telefon ga je pozvao mehaničkim prstom, pa je ušao u govornicu, zatvorio vrata i podigao slušalicu.

"Ti si, Bond? Sad me dobro slušaj. Dobit ćeš ga u Las Vegasu. Spusti se do New Yorka i sjedni na avion. Naplati kartu meni. Odobrit ću je. Imaš izravnu vezu za Los Angeles, a odande ti svakih pola sata idu lokalni letovi za Vegas. Imaš rezervaciju u Tiari. Snadi se i —

a sad me dobro slušaj — točno u pet minuta nakon deset sati u četvrtak navečer otiđi do srednjeg od tri stola za *blackjack* u Tiari na strani sale prema šanku. Je li to jasno?"

"Da."

"Sjedni i odigraj maksimum, što ti je sorra dolara, pet puta zaredom. Zatim ustani i prekini s igrom na tom stolu. I ne kockaj dalje. Jesi li me čuo?"

"Da."

"Račun u Tiari ti je podmiren. Nakon partije, ostani tamo i pričekaj daljnje upute. Je li to jasno? Ponovi."

Bond je ponovio.

"Štima", rekao je grbavac. "Da nisi pričao i da nisi ni u čemu pogriješio. Pogreške nam nisu po volji. Otkrit ćeš to i sâm iz sutrašnjih novina."

Začuo se tihi škljocaj. Bond je spustio slušalicu i zamišljeno prošetao travnjakom do svoje sobe.

Blackjack! Dobri stari ajnc iz dječaćkih dana. Prizivao mu je u sjećanje velike užine u sobama za igru druge djece; odrasle koji odbrajaju raznobojne koštane žetone na hrpe, tako da ih svako dijete dobije za točno jedan šiling; ono uzbuđenje kad se dobiju desetka i as, pa isplata bude udvostručena; ushićenje one pete karte kad se već ima sedamnaest, pa još treba dobiti četvorku ili manje za "pet i ispod".

A sad će opet zaigrati tu igricu za malu djecu. Samo što će ovaj put djelatelj biti lupež, a raznobojni žetoni njegova uloga vrijedit će po tristo funti u svakom krugu. Odrastao je, pa će sada i ovo biti prava igra za odrasle.

Bond je legao na svoj krevet i zagledao se u strop. Dok je čekao Felixa Leitera, misli su mu već hitale prema tom slavnom kockarskom gradu, i pitao se kako će mu tamo biti, pitao se u kojoj će se mjeri moći vidati s Tiffany Case.

Pet se čikova stiglo skupiti u plastičnoj pepeljari prije nego što je začuo Leiterove šepave korake na pošljunčanom putu pred ulazom. Zajedno su se prošetali travnjakom do Studillaca, pa mu je Leiter prenio sve novosti dok su se vozili avenijom.

Svi momci iz Spangleda odjavili su se — Pissaro, Budd, Wint, Kidd. Čak je i Shy Smile već krenuo na prvu etapu svog dugog putovanja konjskom prikolicom preko cijelog kontinenta do ranča u Nevadi.

"FBI je sada preuzeo slučaj," rekao je Leiter, "ali to će biti samo još jedna kratka priča u njihovim sabranim djelima o Spangovima. Bez tebe kao svjedoka nitko pojma neće imati o identitetu one dvojice naoružanih, a iznenadilo bi me da se FBI naročito uzruja oko Pissara i njegova konja. Prepustit će to meni i mojoj tvrtki. Čuo sam se s glavnim uredom i oni mi kažu da odem u Vegas i nekako pronađem gdje su pokopani ostaci pravoga Shy Smilea. Moram se dočepati njegova zubala. Kako ti se to sviđa?"

Prije nego što je Bond stigao to prokomentirati, zaustavili su se pred Pavillionom, jedinim otmjenim restoranom u Saratogi. Izašli su i parkiranje auta prepustili vrataru.

"Dobro je što opet možemo zajedno objedovati", rekao je Leiter. "Nikad nisi jeo pečenog jastoga iz Mainea s topljenim maslacem kakvog ovdje pripravljavaju. Ali ne bi mi bio tako ukusan kad bi postojala mogućnost da za susjednim stolom netko od Spangovih momaka klopa špagete s Carusovim umakom."

Bilo je kasno i većina je gostiju već privela objede kraju i otišla do prodajnog ringa. Dobili su cijeli stol u kutu za sebe i Leiter je kazao natkonobaru da se ne žuri s jastozima, ali da im donese dva vrlo suha martinija spravljena s vermutom Cresta Blanca.

"Znači, ideš u Las Vegas", rekao je Bond. "To spada u zabavne koincidencije." Prepričao je Leiteru svoj razgovor sa Shadyjem Treejem.

"Jasno", rekao je Leiter. "Nema tu nikakve koincidencije. Obojica putujemo lošim cestama, a sve loše ceste vode u loš grad. Prvo moram malo počistiti tu u Saratogi. I napisati hrpetinu izvještaja. Pola života kod Pinkertona odlazi nam na to, na pisanje izvještaja. Ali stići ću u Vegas prije kraja tjedna, da malo pronjuškam. Neću se baš naročito moći vidati s tobom točno Spangu pod nosom, ali možda se uspijemo s vremena na vrijeme naći i razmijeniti zapažanja. Znaš što", dodao je. "Imamo tamo dobrog čovjeka. Radi inkognito. Taksist, zove se Cureo, Ernie Cureo. Dobar momak, dojavit ću mu da stižeš i on će se pobrinuti za tebe. Zna svačije prljavo rublje, gdje su velike namještaljke, tko je iz tuđih bandi u gradu. Zna čak i gdje se mogu naći jednoruki banditi koji isplaćuju najbolje postotke. A automati na kovanice koji najbolje isplaćuju najvrednija su tajna na cijelome vrazjem Stripu. I, jao meni, ništa nisi vidio dok nisi vidio taj Strip. Pet punih milja kockarnica. Neonska rasvjeta naspram koje Broadway izgleda kao dječje božićno drveće. Monte Carlo!" Leiter je frknuo. "To je iz doba parnjača."

Bond se osmjehnuo. "Koliko ništica imaju na ruletu?"

"Dvije, valjda."

"Eto ti odgovora. Mi u Europi barem igramo prema poštenom postotku. Slobodno si uzmite svoju neonsku rasvjetu. Ona svijetli samo zbog te druge ništice."

"Možda. Ali kocka isplaćuje tek mrvu više od jedan posto Kući. A to nam je nacionalna igra."

"Znam", rekao je Bond. "Bebi treba novi par cipela.' Sve takve djetinjaste priče. Baš bih volio čuti kako bankar Grčkog sindikata prigovara da 'Bebi treba novi par cipela' kad već ima jednu devetku protiv sebe za glavnim stolom, a na svakom tablou stoji po deset milijuna franaka."

Leiter se nasmijao. "Kvragu", rekao je. "Lako tebi s tom kvarnom isplatom na stolu za *blackjack*. Moći ćeš se samo šepiriti kad se vratiš u London i pričati priču o tome kako si ih oplindrao u Tiari." Leiter je otpio gutljaj viskija i zavalio se u stolici. "Ali bolje bi bilo da te malo uputim u pozadinu igara, čisto za slučaj da ti padne na pamet da svoju siću uložiš protiv njihova ćupa zlata."

"Samo izvoli."

"I to pravog ćupa zlata", nastavio je Leiter. "Vidiš, James, cijela država Nevada, koja se, što se javnosti tiče, sastoji isključivo od Rena i Las Vegasa, ćup je zlata na kraju duge. Odgovor na sveopće snatrenje o stjecanju 'bogatstva badava' može se dobiti već po cijeni avionske karte na Stripu u Las Vegasu ili na Main Stemu u Renu. A ćup je stvarno tamo. Nema tome dugo, kad su se zvijezde i kockice poklopile, jedan je mladi vojnik dobio dvadeset osam pobjeda zaredom na stolu za kocke u Desert Innu. Dvadeset osam! Da je počeo s dolarom i smio ostaviti dobitak na stolu te prekoračiti ograničenja kuće što, znajući gospodina Wilbura Clarka iz Inna, po svoj prilici nije, bio bi zaradio dvjesto pedeset milijuna dolara! Naravno da nije ostavljao dobitak na stolu. Kibiceri su na okladama zaradili sto pedeset tisuća dolara. Vojnik je zaradio sedamsto pedeset dolara i dao petama

vjetra kao da ga sâm vrag Boni. Nisu ga stigli ni pitati kako se zove. Danas je taj par crvenih kockica izložen na satenskom jastučiću u vitrini u Desert Inn Casinu."

"Sigurno im je to bila dobra reklama."

"Itekako!" rekao je Leiter. "Svi marketinški ljudi na svijetu nisu u snu to mogli bolje smisliti. Tu se ostvario san o bunaru koji ispunjava želje — a čekaj samo da vidiš kolike želje imaju po tim kazinima. U samo jednom od njih svaka dvadeset četiri sata iskoriste po osamdeset parova kockica i po sto dvadeset paketa plastičnih karata, pedeset automata na kovanice svaki dan u zoru odvezu na servis. I čekaj da vidiš sitne starice u rukavicama kako obrađuju te automate. Imaju košare za kupovinu da u njima nose *nickele i dimeove i quartere*. obrađuju automate po deset, dvadeset sati dnevno, a da i ne svrate u toalet. Ne vjeruješ mi? Znaš zašto nose te rukavice? Da im šake ne prokrvare."

Bond je neodređeno promrmljao.

"U redu. U redu", složio se Leiter. "Jasna stvar da ti ljudi kolabiraju. Histerija, srčani udari, apopleksija. Trešnje i šljive i zvonca uspnu im se kroz oči u mozak. Ali sva kazina imaju liječnike na raspolaganju dvadeset četiri sata dnevno, pa te sitne starice samo iznesu dok vrište: *Jackpot! Jackpot! Jackpot!*" kao da im je to ime pokojne ljubavi. I baci pogled na salone za tombolu, i na kola sreće, i na redove automata na kovanice u centru grada, u Golden Nuggetu i Horseshoeu. Ali da mi se samo nisi zarazio tom groznicom i zaboravio na svoj posao i svoju curu i, čak, na svoje bubregge. Slučajno znam temeljne koeficijente u svim igrama i znam koliko ti se mili hazardiranje, pa mi učini uslugu i utuvi si ih u tu svoju nedokazanu tikvu. Hajde sad, zapiši ih."

Bond se zainteresirao. Uzeo je olovku i otrgnuo prugu papira s jelovnika.

Leiter je pogledao u strop. "1,4 posto u korist Kuće na kockama, 5 posto u *blackjacku*" — spustio je pogled prema Bondu. "Osim u tvojoj partiji, lupežu! — 5¹/₂ posto na ruletu. Čak do 17 posto na tomboli i kolu sreće, i 15-20 posto na automatima. Nije loše za Kuću, hn? Jedanaest milijuna klijenata godišnje igra protiv gospodina Spanga i njegovih pajdaša uz te koeficijente. Uzmi dvjesto dolara kao kapital prosječnog naivca, pa slobodno sâm izračunaj koliko ostane u Vegasu u godinu dana igranja."

Bond je spremio olovku i komad papira u džep. "Hvala ti na dokumentaciji, Felix. Ali čini mi se da zaboravljaš da ja ne idem onamo u provod."

"Okej, vrag te odnio," rezignirano je rekao Leiter, "ali samo da se nisi išao glupirati po Vegasu. Oni tamo vode krupan posao i neće trpjeti nikakve majmunarije." Leiter se nagnuo preko stola. "Da ti ispričam. Neki dan ti je tamo bio jedan djelatelj. Za *blackjack*, čini mi se. Odluči ti se on baciti u samostalno poslovanje. Jednu večer si za vrijeme igre potajice spremi nekoliko novčanica u džep. Pa, primijetili su ga. Sutradan neki nedužni tip vozi iz Boulder Cityja prema gradu, pa primijeti da nešto rumeno strši iz pustinje. Nije to mogao biti ni kaktus ni išta slično, pa on stane i priđe da malo bolje vidi." Leiter je načas taknuo Bondova prsa vrškom prsta. "Prijatelju moj, to rumeno što je stršalo bila je ruka. A šaka na vrhu ruke držala je puni špil karata, raširenih u lepezu. Žbiri su došli s lopatama i iskopali unaokolo i pronašli ostatak tipa pod zemljom na suprotnom kraju te ruke. To je bio taj djelatelj. Metkom su mu raznijeli tjeme i pokopali ga. Cijeli trud oko ruke i karata služio im je samo kao upozorenje ostalima. E sad, kako ti se to sviđa?"

"Nije loše", rekao je Bond.

Večera im je stigla, pa su prionuli na jelo.

"Samo pazi", rekao je Leiter između zalogaja pečenog jastoga. "Djelitelj nije smio biti tako glup da se daje uhvatiti s prstima u pekmezu. U tim kazinima u Vegasu imaju jedan dobar trik. Baci pogled na stropnu rasvjetu. Vrlo im je suvremena. Samo otvori u stropu kroz koje reflektori obasjavaju stolove. Bacaju vrlo snažne snopove bez bočnog odblijeska koji bi smetao klijentelu. Onda ponovno baci pogled i primijetit ćeš da iz svakog drugog otvora ne dopire svjetlost. Izgledaju kao da su postavljeni samo zato da upotpunjavaju dezen." Leiter je polagano odmahnuo glavom lijevo-desno. "Nije tako, prijatelju. Gore, na katu iznad, nalazi se televizijska kamera na kolicima koja se kreće po cijelome podu i povremeno virne kroz te prazne otvore. Obavi svojevrstu štih-probu igre. Ako su u nedoumici oko nekog djelitelja, ili oko nekog igrača, snimat će cijelo trajanje jedne partije za tim konkretnim stolom, pa će svaku vražju kartu bacanje gledati ekipa koja mirno sjedi na katu. Pametno, hn? U tim ti gajbama postoje detektori za sve osim za miris. Ali djelitelji to znaju, a dotični se tip samo nadao da kamera gleda u nešto drugo. Fatalna greška. Žalim slučaj."

Bond se osmjehnuo Leiteru. "Čuvat ću se", obećao je. "Ali ne zaboravi da nekako moram doprijeti stupanj dalje niz cjevovod. Pa sve do slavine na kraju. Zapravo, moram doći skroz do tvog prijatelja, gospodina Seraffima Spanga. A to ne mogu postići tako da mu samo pošaljem svoju posjetnicu. I reći ću ti još nešto, Felix." Bondov je glas postao odlučan. "Ta braća Spang odjednom su mi se zamjerila. Nisu mi se sviđala ona dvojica u kukuljicama. Kako je čovjek udario onog debelog Crnca. Ono kipuće blato. Ne bi mi toliko smetalo da su samo prebili džokeja — uobičajena stvar u igri žbira i lopova. Ali ono blato otkrilo je zlotvorski um. A zamjerali su mi se i Pissaro i Budd. Ne znam o čemu se točno radi, ali naprosto su mi se svi zajedno zamjerali." U Bondovu se glasu začuo ton isprike. "Čisto da te upozorim."

"Okej", Leiter je odgurnuo prazan tanjur. "Bit ću u blizini, pa ću pokušati pokupiti tvoje zaostatke. I kazat ću Ernieju da te drži na oku. Ali da ti nije palo na pamet da zatražiš odvjetnika ili pomoć britanskog Konzula ako se nađeš u gabuli s Mobom. Jedina pravnička tvrtka u tom ti se kraju zove Smith & Wesson." Opalio je svojom kukom po stolu. "Bolje popij još jedan burbon s izvorskom vodom za kraj. To područje u koje ideš prava je pustinja. Suha kao barut i vrelija od pakla u ovo doba godine. Nema rijeka, pa nema ni izvora iz kojih bi crpili vodu. Pit ćeš ga sa sodom i onda si ga rupčićem brisati s čela. Tamo će biti sto dvadeset u hladu. Samo što hlada nema."

Viski im je stigao. "Nedostajat ćeš mi tamo, Felix", rekao je Bond, sretan što se uspio odvojiti od svih misli. "Neće biti nikoga da me podučava američkom načinu života. I, usput, smatram da si obavio vraški vrstan posao oko Shy Smilea. Volio bih da možeš poći sa mnom, pa da se zajedno uhvatimo u koštac sa Spangom seniorom. Uvjeren sam da bismo ga zajednički uspjeli srediti."

Leiter je privrženo pogledao svog prijatelja. "Takve grubosti ne vrijede kad se radi za Pinkertona", rekao je. "I ja nastojim sklepati tog tipa, ali moram ga srediti na zakonit način. Uspijem li otkriti gdje su pokopani ostaci onog konja, tom se propalici jako crno piše. Ti slobodno možeš doputovati ovamo, potkvačiti se s njime i na brzaka vratiti natrag u Englesku. Gang nema pojma tko si. Prema onome što mi kažeš, nikada to neće moći ni otkriti. Ali ja ovdje moram živjeti."

Da se upustim u oružani obračun ili išta slično sa Spangom, njegovi bi se pajdaši okomili i na mene i na moju obitelj i na moje prijatelje. I ne bi stali sve dok mi ne naude

gore nego što sam ja ikad naudio njihovom druškanu. Čak i ako ga ubijem. Nije baš veselo vratiti se doma i otkriti da ti je sestri izgorjela kuća s njom unutra. A takve su stvari, nažalost, moguće i dan-danas u ovoj zemlji. Gangovi nisu nestali s Caponeom. Uzmi Murder Inc. Uzmi Kefauverov izvještaj. Sad propalice ne švercaju pića. Upravljaju vladama. Vladama saveznih država poput Nevade. Članci se pišu o tome. I knjige i govori. Propovijedi. Ali što sad, kvragu." Leiter se naprasno nasmijao. "Možda uspiješ zadati udarac u ime Slobode, Doma i Ljepote tim svojim starim hrđavim izjednačivačem. To je još uvijek ona Beretta?"

"Da," rekao je Bond, "još uvijek je ona Beretta."

"Još uvijek imaš onaj broj 00 koji znači da ti je dozvoljeno ubiti?"

"Da", rekao je Bond suho. "Imam."

"Dobro, onda", rekao je Leiter i ustao. "Idemo doma da legneš i malo odmoriš to oko kojim gađaš. Sve mi se čini da će ti trebati."

15. Rue de la Pay

Avion je izveo veliki zaokret nad iskričavim plavetnilom Tihog oceana, pa zaokrenuo natrag preko Hollywooda i dodatno se uzdigao da prođe preko prijevoja Cajon u silnoj zlatnoj litici Visokih Sierra.

Bond je načas opazio beskrajne milje avenija s drvoredima palmi, prskalice za zalijevanje što se vrte nad smaragdnom livadama pred gracioznim kućama, prostrane tvornice zrakoplova, vanjske parcele filmskih studija s prepletom drečavih kulisa — gradskih ulica, rančeva za vesterne, nekakvom minijaturnom piste za autotrke, u zemlju usađenom škunom s četiri jarbola u prirodnoj veličini — a onda su zašli u planine i prešli ih i počeli letjeti nad beskonačnom crvenom pustinjom što leži iza pozornice Los Angelesa.

Preletjeli su Barstow, razdjelnicu od koje jednotračna pruga Santa Fea zalazi u pustinju na dug put preko platoa Colorado, obilazeći desni bok gorja Calico, svojedobne svjetske prijestolnice boraksa, i ostavljajući daleko slijeva kostima posute pustoši Doline smrti. Zatim su naišle nove planine, prošarane prugama crvenim poput desni što krvare nad trulim zubima, pa letimično ukazanje zelenila usred tog sažganog, marsovskog krajobraza, te polagano spuštanje i "molimo vežite se i ugasite cigarete".

Žega je poput šake udarila Bonda u lice, i preko pedeset metara između svježine njegova aviona i blaženog olakšanja klimatizirane zgrade terminals počeo ga je oblijevati znoj. Staklena vrata, upravljana fotočelijama električnog oka, siktavo su se otvorila kad im je prišao i polagano zatvorila za njim, i automati na kovanice, u četiri reda, već su mu se našli točno na putu. Bilo je prirodno izvaditi sitniš i povući ručice i gledati kako se limuni i naranče i trešnje i zvonasto voće vrte sve do završnoga škljoc-stanka-ting, popraćenog tihim mehaničkim uzdahom. Pet centi, deset centi, *quarter*. Bond ih je sve iskušao, a samo su mu jedanput dvije trešnje i zvonasta voćka iskašljale tri kovanice za jednu odigranu.

Kad se udaljio i pričekao da se prtljaga njih pet-šest putnika pojavi na platformi kod izlaza, pogled mu je pao na obavijest iznad velikog aparata koji je izgledao kao da je za ledenu vodu. Pisalo je: KISIK-BAR. Lagano mu je prišao i pročitao ostatak: UDAHNITE ČISTI KISIK, pisalo je. ZDRAV I BEZOPASAN. ZA BRZO BODRENJE. OLAKŠAVA ŠTETNE POSLJEDICE NEUMJERENOSTI, POSPANOSTI, MALAKSALOSTI, NERVOZE I MNOGIH DRUGIH SIMPTOMA.

Bond je poslušno umetnuo *quarter* u prorez i prignuo se da mu široka dihalica od crne gume obuhvati nos i usta. Pritisnuo je tipku i, prema uputama, punu minutu samo polako udisao i izdisao. Bilo mu je baš kao da udiše vrlo hladan zrak — bez okusa, bez mirisa. Na kraju te minute aparat je škljocnuo i Bond se uspravio. Osjećao je samo blagu vrtoglavicu, ali naknadno je shvatio da je pomalo nehajno uputio ironičan osmijeh čovjeku s kožnim priborom za brijanje pod rukom koji je stajao u blizini i promatrao ga.

Čovjek mu je uzvratio kratak smiješak, okrenuo se i otišao.

Razglas je zamolio putnike da preuzmu prtljagu, pa je Bond uzeo svoj kofer i prošao kroz izlazna vrata na guranje u usijano vrelo naručje podneva.

"Vi ste za Tiaru?" obratio mu se neki glas. Krupan čovjek s velikim, vrlo izravnim smeđim očima pod vozačkom šiltericom ispalio je pitanje u njega širokim ustima iz kojih je stršala drvena čačkalica.

"Da."

"Okej. Idemo." Čovjek se nije ponudio ponijeti Bondov kofer. Bond je otišao za njim do elegantnog Chevroleta s repom rakuna obješenim za sreću na kromiranu maskotu gole žene. Ubacio je kofer na stražnje sjedalo i sjeo do njega.

Auto se pokrenuo i izašao iz zračne luke prema autocesti. Otišao je do suprotne trake i skrenuo nalijevo. Drugi su automobili fjukali pokraj njih. Bondov se vozač držao unutar trake, vozeći polako. Bond je osjećao kako ga proučava kroz retrovizor. Bacio je pogled na vozačevu iskaznicu pod krovom. Pisalo je: "ERNEST CUREO. Br. 2584." Sa strane se nalazila fotografija čije su oči također smireno gledale u Bonda.

Taksi je smrdio po ustajalom dimu cigara, pa je Bond pritisnuo tipku za električno spuštanje prozora. Udar zraka iz grotla visoke peći natjerao ga je da ga opet zatvori.

Vozač se napola okrenuo na sjedalu. "Radije nemojte, gospodine Bond", kazao mu je prijateljskim tonom. "Taksi je klimatiziran. Možda se ne čini, al' bolje je nego vani."

"Hvala", rekao je Bond, a zatim: "Čini mi se da si prijatelj Felixa Leitera."

"Jasno", kazao mu je vozač preko ramena. "Simpa tip. Rekao mi je da vas čuvam. Bit će mi drago učiniti' šta god treba dok ste tu. Dugo ostajete?"

"Ne bih znao", rekao je Bond. "Nekoliko dana, u svakom slučaju."

"Znate šta", rekao je vozač. "Nemojte mislit' da vas hoću preveslat', al' ako mislimo surađivat' a vi imate štagod para, možda bi vam bilo najpametnije da si unajmite taksi po danu. Pedeset baksa, al' moram i ja od nečeg živit'. To će imat' smisla hotelskim vratarima i ostaloj ekipi. Ne znam kako bi' inače stalno mog'o bit' uz vas. Ovako će s'vaćat' što se pola dana motam onuda dok vas čekam. Sve vam je to sumnjičava žgadija, tamo na Stripu."

"Bolje ne može." Bondu se čovjek smjesta svidio i odlučio mu je pokloniti povjerenje. "Dogovoreno."

"Okej." Vozač je krenuo malo pojasniti. "Vidite, gospodine Bond. Ljudi vam ovdje ne vole ništa što iskače od normale. K'o što kažem. Sumnjičavi su. Hoću reć'. Kad čo'ek izgleda k'o bilo šta osim turista koji je doš'o spiskat pare, njih strahovito počne svrbiti' nos. Uzmite sebe. Sva'ko vidi da ste Englezer i prije nego što išta zucnete. Zbog odjeće i tako dalje. Dobro, šta tu radi jedan Englezer? I kakav je to točno Englezer? Reklo bi se da je rabijatan tip. Pa de da ga malo bolje pogledamo." Napola se okrenuo. "Jeste vid'li jednoga šta se mota po terminalu s kožnim priborom za brijanje pod rukom?"

Bond se prisjetio čovjeka koji ga je promatrao kod Kisik-bara. "Da, jesam", rekao je, i tek tada shvatio da je od kisika postao nesmotren.

"Možete se kladit' u sve na svijetu da taj sad razgledava vaše snimke", rekao je vozač. "Ima šesn'es'mil'metarsku kameru u tom priboru za brijanje. Samo se potegne patent i stisne mišicom, pa okine. Sigurno je snimio pedeset stopa. Anfas i profil. A to će do popodne stić na Identificiranje lica u Sjedištu, zajedno s popisom svega iz prtljage. Ne bi' rek'o da nosite pištolj. Možda imate plošnu futrolu. Al' ako ga nosite, uz vas će cijelo vrijeme dok ste u salama bit' još jedan s pištoljem. Do naveče će javit' svima po redu. Bolje se čuvajte svakoga 'ko nosi kaput. Tu ih nose samo kad treba prikrit' artiljeriju."

"Pa, hvala", rekao je Bond, jedeći se na samoga sebe. "Vidim da ću morati biti malčice budniji. Izgleda da ovdje imaju prilično dobru aparaturu."

Vozač je potvrdno progundao i nastavio voziti šutke.

Upravo su zalazili na znameniti "Strip". Iz pustinje s obje strane ceste, dotad prazne s mjestimičnim izuzetkom panoa s reklamama za hotele, počele su nicati benzinske postaje i moteli. Provezli su se pokraj jednog motela s nadzemnim bazenom prozirnih staklenih stijenki. Dok su prolazili, jedna je djevojka skočila u vodu žive zelene boje i u oblaku mjhurića tijelom prosjekla spremnik. Zatim je naišla benzinska postaja s elegantnim autorestoranom. GASETERIA, pisalo je. OSVJEŽITE SE OVDJE! HOT DOG! JUMBOBURGER!! ATOMBURGER!! LEDENOHLADNA PIĆA!!! UĐITE AUTOM, i dva-tri auta koja su upravo posluživale konobarice u visokim potpeticama i dvodijelnim kupaćim kostimima.

Velika šesterotračna autocesta protezala se šumom šarenih znakova i pročelja, polako se gubeći prema gradskom središtu u uzbibanom jezeru valova topline. Dan je bio vreo i zažaren kao plameni Opal. Nabreklo je sunce peklo odozgo ravno posred spržena betona i nigdje nije bilo sjene, izuzev pod krošnjama mjestimičnih raštrkanih palmi pred ulazima u motele. Iskričavi rafali krhotina svjetlosti pucali su Bondu po očima s vjetrobrana automobila iz suprotnog smjera i s njihovih blještavih kromiranih uresa, i osjećao je kako mu se mokra košulja lijepi uz kožu.

"Sada stižemo na Strip", rekao je vozač. "Inače zvan 'Rue de la Pay'. Piše se P-A-Y, kao plaćanje. Šala. Kužite?"

"Shvaćam", rekao je Bond.

"Vama zdesna, Flamingo", rekao je Ernie Cureo dok su prolazili pokraj niskog modernističkog hotela s golemim neonskim tornjem sad ugašena neona sprijeda. "To vam je sagradio Bugsy Siegel još 1946. Jednog dana je svratio u Vegas s obale i malo bolje bacio pogled. Im'o je hrpu ilegalnih para koje je treb'o neđe investirat'. Vegasu je baš išlo punom parom. Grad širom otvoren. Kockanje. Legalizirani kupleraji. Sve fino sređeno. Bugsyju nije trebalo dugo da se uključi. Opazio je on mogućnosti."

Bond se nasmijao na taj pregnantni izraz.

"Nego šta, gospodine," nastavio je vozač, "Bugsy je opazio mogućnosti i smjesta krenio na pos' o. Radio je na njemu do 1947., kad su mu glavu rascopali s toliko metaka da ih žbiri nikad nisu uspjeli sve pronać'. Onda vam je tu i Sands. Hrpa ilegalnog stoji iza njega. Ne bi' vam baš znao reć' čiji je. Sagradilo ga prije par godina. Paravan mu je simpatičan č'ek, zove se Jack Intratter. Prije je radio u Copi u New Yorku. Možda ste čuli za njega?"

"Nažalost ne", rekao je Bond.

"A eto, tu vam je onda i Desert Inn. Drži ga Wilbur Chark. Ali novac je stig'o iz stare kombinacije Cheveland-Cincinnati. A ona rupa s natpisom na čeličnim gredama je Sahara. Nešto najnovije. Nazivni vlasnici su šačica Bitnih kockara iz Oregona. Što je najsmješnije, izgubili su 50.000 dolara to veće kad su je otvorili. Možete vi to vjerovat'! Svi najveći maheri došli su s punim džepovima da malo zaigraju reda radi, da im prvo veće krene kako treba, jasno vam je. Ovdje vam je običaj da se komkurentske ekipe skupe na otvaranju. Al' č'o'eće, karta nikako da krene naruku i na kraju ih ovi suparnici ogule za pedeset sorra! Grad im se još smije zbog toga. Onda", mahnuo je nalijevo, gdje je neon bio oblikovan u dvadeset stopa duga zatvorena kola u punom galopu, "imate Last Frontier. Onđe slijeva

leži lažni gradić iz vesterna. Vrijedi ga vidit'. A tamo vam je Thunderbird, a prekoputa njega Tiara. Najotmjereniji lokal u Vegasu. Rek'o bi' da znate za gospodina Spanga i sve to?" Usporio je i zadržao se prekoputa Spangova hotela, navrh kojeg se kočio vojvodski krunski vijenac pun blistavih svjetalaca što su se treptavo palila i gasila u izgubljenoj bici protiv blještavog sunca i odbljesaka s glavne ceste.

"Da, znam osnovne crte", rekao je Bond. "Ali bilo bi mi drago da mi ih nadopuniš nekom prilikom. I što sad?"

"Što god vi 'oćete, gospodine."

Bond je odjednom osjetio da mu je dosta odurnog blještavila Stripa. Htio je samo ući pod krov da se skloni od vrućine, nešto ručati i možda malo otplivati i odmoriti se sve dok ne padne večer. To je i rekao.

"Meni paše", rekao mu je Cureo. "Valjda vam prvo veče ne bi trebalo bit' nikak'ih naročitih problema. Ipak, ne prećerujte i držite se onako prirodno. Ako imate kaki pos'o u Vegasu, bolje se strpite dok se malo ne snađete. I pazite se s kockanjem, kume." Tiho se nasmijao. "Jeste ikad čuli za one Kule tišine tamo u Indiji? Kažu da onim strvinarima treba samo dva'es' minuta da oglobaju čo'eka do kosti. U Tiari im valjda treba mrvičak duže. Može bit' da ih Sindikati usporavaju." Vozač je gurnuo ručicu mjenjača u prvu. "Svejedno," rekao je, promatrajući promet u svom retrovizoru, "bio je jedan šta je iz Vegasa otišo sa sto soma." Zastao je, čekajući priliku da prijeđe glavnu cestu poprijeko. "Jedino šta je taj im'o pola miliona kad je poč'o igrat'."

Auto je naglo skrenuo preko traka i zašao pod trijem sa stupovima pred širokim staklenim vratima prostrane građevine s ružičastom žbukom. Glavni podvornik u nebeskoplavoj livreji otvorio je vrata taksija i uzeo Bondov kofer. Bond je izašao na žegu.

Dok se provlačio kroz staklena vrata čuo je kako Ernie Cureo govori podvorniku: "Neki ljudi Englezer. Uz'o me za pedeset baksa dnevno! Živ čo'ek da ne povjeruje!"

A onda su se vrata zatvorila za njim i predivan hladni zrak studenim ga je poljupcem pozdravio na ulasku u svjetlucavu palaču čovjeka koji se zove Seraffimo Spang.

16. Tiara

Bond je ručao u klimatiziranom "Sunburst Roomu" uz veliki bazen za plivanje u obliku bubrega (SPASILAC: BOBBY BILBO - BAZEN SE SVAKODNEVNO ISPIRE HIDROMLAZOM, glasio je natpis) te, zaključivši da je otprilike samo jedan posto klijentele u dovoljno dobroj formi da nosi kupaći kostim, vrlo laganim korakom kroz vrelinu prešao dvadeset metara sažežene tratine što je dijelila središnju građevinu od njegove zgrade, gdje se skinuo i posve gol bacio na krevet.

U Tiari je postojalo šest zgrada s hotelskim sobama, a svaka je nosila naziv nekog dragulja. Bond je dobio smještaj u prizemlju zgrade "Tirkiz". Motiv joj je bila pačje plava boja s tamnoplavim i bijelim elementima dekora. Soba mu je bila izuzetno udobna i opremljena skupim i vrsno oblikovanim suvremenim namještajem od srebrnkastog drveta, možda brezovine. Uz krevet je imao radio, a pokraj širokog prozora televizijski uređaj s ekranom od sedamnaest palaca. Pred prozorom se nalazila mala, zatvorena terasa za doručkovanje. Bilo je vrlo tiho i termostatom podesiva klimatizacija nije stvarala nikakve šumove, tako da je Bond gotovo smjesta zaspao.

Spavao je četiri sata, a za to vrijeme je žičani snimač, prikriven u dnu stolića uz uzglavlje, utrošio nekoliko stotina stopa žice na mrtvu tišinu.

Kad se probudio, bilo je sedam. Žičani je snimač zabilježio da je podigao slušalicu i zatražio gđicu Tiffany Case, te nakon stanke rekao: "Biste li joj, molim, rekli da ju je zvao gospodin James Bond" i zatim poklopio. Uređaj je potom snimio šumove Bondova kretanja po sobi, šuštanje tuša i, u 7.30, škljocanje njegova ključa u bravi kad je izašao i za sobom zatvorio vrata.

Nakon pola sata snimač je začuo kucanje na vratima njegove sobe, a potom, nakon kratke stanke, šumove otvaranja vrata. Čovjek obučen kao konobar, s košaricom voća uz poruku "Sa srdačnim pozdravima uprave", ušao je u sobu i brzim koracima prišao stoliću uz uzglavlje. Odrnuo je dva vijka, uklonio namot tanke žice na kolutu snimača, namjesto njega stavio novi namot, položio košaricu voća na toaletni stolić, te izašao i zatvorio vrata za sobom.

I onda se još nekoliko sati snimač nečujno vrtio i dalje, snimajući muk.

Bond je sjedio za dugim šankom Tiare, pijuckao votka-martini i profesionalnim okom proučavao veliku kockarnicu.

Prije svega je zapazio da je Las Vegas očito izmislio novu školu funkcionalne arhitekture, "Školu pozlaćene mišolovke", kako bi se po svoj prilici mogla zvati, čija je glavna svrha sprovoditi mišju klijentelu prema središnjoj kockarskoj zamci, htjela se ona domoći sira ili ne.

Postojala su samo dva ulaza, jedan izvana s ulice i jedan iz građevina s hotelskim sobama i bazenom za plivanje. Nakon što bi se ušlo kroz bilo koji od njih, bilo u želji da se kupe novine ili cigarete na kiosku, da se popije piće ili objeduje u jednom od dva

raspoloživa restorana, da se ode na šišanje ili na masažu u "Health Chub", ili da se samo posjeti toalet, nije bilo načina da se stigne do željenog cilja i pritom izbjegne prolaz kroz redove automata na kovanice i kockarskih stolova. A nakon što bi vas zarobio taj vrtlog zujećih automata, među kojima bi neprestano odnekud odjekivalo ono neodoljivo, srebrno slijevanje kovanica u metalnu zdjelu, ili povremeno onaj zlatni poklič: "*Jackpot!*" iz grla jedne od cura zaduženih za razmjenu žetona, više vam nije bilo spasa. Ovako opkoljen uzbuđenim čavrljanjem oko triju velikih stolova za kocke, zamamnom vrtnjom dvaju kola ruleta i zveckanjem srebrnih dolarskih kovanica po zelenim ploham stolova za *blackjack*, miš bi zaista morao biti čeličan da uspije proći ovuda a da bar malčice ne gricne ovaj slasni komad sira sreće.

Samo, spomenuo se Bond, ovo bi mogla biti zamka tek za naročito neprofinjene miševe — za miševe koje bi i najgrublji sir doveo u napast. Ovo nije nimalo elegantna zamka, očita je i vulgarna, a u buci automata ima neke užasne mehaničke ružnoće koja tuče u mozak. Podsjeća na monotono tandrkanje motora nekog starog tegljača za željeznu rudaču na putu u rezalište, nepodmazanog, zapuštenog, odbrojanih dana.

A kockarice su stajale i grčevito potezale ručice automata kao da mrze to što rade. I nakon što bi kroz stakleno okance prozrele što im je suđeno, nisu čekale da se kotačići prestanu vrtjeti, već bi samo zabile novu kovanicu i podigle desnu ruku koja već točno zna kamo treba poći. Zapinjanje-rondanje-zveckanje. Zapinjanje-rondanje-zveckanje.

A kad bi povremeno i došlo do srebrnog slijevanja, metalna bi se zdjela prepunila kovanicama, pa bi se kockarica morala spustiti na koljena da ispod automata izvuče pokoji novčić što se onamo otkotrljao. Jer, kako je Leiter i rekao, to su uglavnom žene, postarije žene iz klase imućnih kućanica, koje hrpimice stoje za redovima automata kao kokoši u boksovima za nesilice, uvjetovane ugodnom svježinom sale i glazbom vrtnje kotačića da samo legu i legu na pokretnu traku sve dok im perja ne ponestane.

I tad, baš dok je Bond promatrao, jedna cura za razmjenu uzviknula je: "*Jackpot!*" i neke su žene podigle glave i prizor se promijenio. Sad su podsjetile Bonda na pse dra. Pavlova kojima se laloke oblijevaju slinom na zvuk tog prijetrovnog zvonca koje im ne nosi obrok, i sav se stresao od pomisli na prazne oči ovih žena, na njihovu kožu i njihova vlažna, poluotvorena usta, i na ruke prekrivene modricama.

Bond je okrenuo leđa cijelome prizoru i otpio gutljaj martinija, slušajući s pola uha glazbu sastava znamenita imena koji je svirao na suprotnoj strani sale, pokraj pet-šest prodavaonica. Iznad jednog od tih lokala stajao je svijetloplavi neonski natpis s riječima "House of Diamonds". Bond je mahnuo šankeru da mu priđe. "Je li gospodin Spang navraćao večeras?"

"Nisam ga vidio", rekao mu je šanker. "Najčešće dođe nakon prve predstave. Oko jedanaest. Znae ga?"

"Ne osobno."

Bond je podmirio račun i udaljio se u smjeru stolova za *blackjack*. Zaustavio se uz onaj središnji. Taj će biti njegov. Točno pet minuta nakon deset sati. Pogledao je na svoj sat. Osam i trideset.

Stol je bio malen, plosnat bubreg od zelene čohe. Osam je igrača sjedilo na visokim stolcima nasuprot djelatelju, koji je stajao s trbuhom uz rub stola i dijelio po dvije karte na osam obrojčanih polja na tkanini ispred postavljenih uloga. Ulozi su uglavnom bili pet ili

deset dolara u srebrnim kovanicama, ili žetoni od dvadeset. Djelitelj je bio muškarac od svojih četrdeset godina. Na licu mu je titrao ljubazan poluosmijeh. Nosio je djelatničku uniformu — bijelu košulju zakopčanu na zapešćima, tanku crnu kravatu zapadnjačkih kockara, zeleni šilt, crne hlače. Mala pregača od zelene čohu štítala mu je prednji dio hlača od habanja o stol. U jednom je kutu bilo izvezeno ime "Jake".

Djelitelj je dijelio karte i baratao ulozima sa staloženom okretnošću. Za stolom nije bilo razgovora, osim kad bi neki igrač naručio "gratis" piće ili cigarete od jedne od konobarica u crnim svilenim spavaćicama koje su kružile po središnjem prostoru unutar prstena stolova. Iz tog su središnjeg prostora odvijanje igre nadzirala dva prekaljena nadzornika risjih očiju s pištoljima za strukom.

Igra je tekla brzo, djelotvorno i dosadno. Bila je monotona i mehanička koliko i automati na kovanice. Bond ju je neko vrijeme promatrao, a onda otišao prema vratima s natpisima "Prostorija za pušenje" i "Prostorija za pudranje" na suprotnoj strani kazina. Putem je prošao pokraj četvorice "Šerifa" u elegantnim sivim zapadnjačkim uniformama. Nogavice su im bile utaknute u poluvelingtonke. Ti su ljudi neupadljivo stajali sa strane, ne gledajući ni u što, ali zapažajući sve. Na oba su boka nosili po jedan pištolj u otvorenoj futroli, a ulašteni mjed pedeset naboja ljeskao im se na pojasovima.

Zaštite ima u izobilju, pomislio je Bond dok je odgurivao leptir-vrata "Prostorije za pušenje". Unutra je, na pločicama obloženom zidu, visjela obavijest: "Priđite bliže. Kraći je nego što mislite." Zapadnjački humor! Bond se upitao usuđuje li ga se uvrstiti u svoj sljedeći pismeni izvještaj M-u. Zaključio je da ne bi bio blagonaklono dočekan. Izašao je i prošetao se natrag između stolova do vrata ispod neonskog natpisa "Opalna sala".

Niski kružni restoran u nijansama ružičaste, bijele i sive bio je napola pun. Smjesta mu je prišla "Domaćica" i odvela ga do stola u kutu. Prignula se da namjesti buket na sredini stola i pokaže mu kako joj je solidno poprsje najmanje dopola pravo, pa mu se ljubazno osmjehnula i otišla. Nakon deset minuta pojavila se konobarica s pladnjem i stavila mu na stol pecivo s četvorinom maslaca. Također je postavila zdjelu s maslinama i malo celera, obloženu narančastim sirom. Zatim je kratkim koracima do njega došla i druga, starija konobarica, pružila mu jelovnik i rekla: "Odmah se vraćam."

Dvadeset minuta nakon što je sjeo Bond je dobio priliku naručiti tucet srednje velikih školjaka i odrezak, te, budući da je predviđao još jedno podulje čekanje, drugi suhi votka-martini. "Vinski konobar dolazi odmah", užtogljeno je rekla konobarica i izgubila se u smjeru kuhinje.

"Izdašna ljubaznost i manjkava usluga", spomenuo se Bond, i pomirio se s ovim ugostiteljskim obredom.

Za vrijeme izvrsne večere koja se naposljetku ukazala Bond je razmišljao o svemu što ga večeras čeka i o načinima na koje bi mogao ubrzati tempo odvijanja zadatka. Već mu je svojski dojadila ova uloga lupeža na probnom roku koji samo što nije dobio isplatu za svoj prvi pokusno odrađeni posao i koji bi zatim, stekne li naklonost u očima g. Spanga, mogao dobiti redovito zaposlenje uz ostatak odraslih malodobnika od kojih se ovaj gang sastoji. Srdilo ga je što nema inicijativu — što je poslušno otišao u Saratogu, a onda i u ovu odurnu zamku za naivce po nalogu šačice visoko rangiranih propalica. I eto ga kako jede njihovu večeru i spava u njihovu krevet, dok oni gledaju njega, Jamesa Bonda, i odvaguju ga i raspravljaju o tome ima li dovoljno smirenu ruku, dovoljno pouzdan izgled i dovoljno dobro zdravlje za nekakav pokvaren zadatak u nekoj njihovoj opačini.

Bond je žvakao odrezak kao da se radi o prstima g. Seraffima Spanga i proklinjao dan kad je prihvatio ovu idiotsku ulogu. Ali onda je zastao i nastavio smirenije jesti. Oko kog se on to vruga uzrujava? Ovo je važan zadatak koji zasad dobro protječe. A sad je dopro do samoga kraja cjevovoda, skroz do salona g. Seraffima Spanga koji, zajedno sa svojim bratom u Londonu i s tim zagonetnim ABC-jem, vodi najveći krijumčarski pothvat na svijetu. Kakve veze ima kako se Bond pritom osjeća? Radilo se samo o trenutku gnušanja nad samim sobom, o mrvici mučnine izazvane time što je on stranac koji je previše dana proveo preblizu ovih gnusno moćnih američkih gangova, preblizu barutom parfimiranog "galantnog života" gangsterske aristokracije.

Suština problema, zaključio je Bond uz kavu, leži u tome što ga muči nostalgija za pravim identitetom. Slegnuo je ramenima. Vrag odnio i Spangove i barabama krcat grad Las Vegas. Pogledao je na sat. Upravo je bilo deset. Pripalio je cigaretu, ustao, laganim koracima otišao kroz salu i izašao u kazino.

Imao je dva načina da odigra ostatak partije: tako da se primiri i samo čeka da se nešto dogodi — ili da prisilno ubrza tempo, tako da se nešto mora dogoditi.

17. Hvala na provodu

Prizor u velikoj kockarnici u međuvremenu se promijenio. Bilo je mnogo mirnije. Orkestar je otišao, kao i gomiletine žena, a za stolovima je bilo još svega nekoliko igrača. Za ruletom su bile dvije-tri "pecaljke", atraktivne djevojke u elegantnim večernjim haljinama koje su dobile po pedeset dolara da njima malo zagriju mrtve stolove, a jedan se vrlo pijan čovjek držao za visoki obodni zid stola za kocku i povcima nagovarao kockice da padnu kako treba.

I još se nešto promijenilo. Djelitelj u sredini stola za *blackjack* najbližeg šanku sad je bila Tiffany Case.

Znači, ovo je njezino radno mjesto u Tiari.

A onda je Bond primijetio da su svi djelitelji *blackjacka* sada zgodne žene, i da sve na sebi imaju isti zapadnjački sivo-crni komplet — kratku sivu suknju sa širokim crnim remenom posutim metalnim zakovicama, sivu bluzu s crnom maramom oko vrata, sivi sombrero što im visi na leđima o crnoj uzici i crne poluvelingtonke obuvane preko najlonki boje kože.

Bond je opet bacio pogled na sat i polagano zašao u salu. Znači, Tiffany će mu namještenim dijeljenjem omogućiti da osvoji pet tisuća dolara. I, naravno, odlučili su se za trenutak kad je njoj smjena tek počela, a prva predstave znamenite revije još traje u Platinastoj sali. Bit će sâm s njom za stolom. Bez svjedoka za slučaj da ona zabrlja dijeljenje s dna špila.

Točno u 10.05 Bond se ležerno došetao do stola i sjeo sučelice njoj. "Dobra večer."

"Bok." Uputila mu je suh, primjeren osmijeh. "Koliki je maksimum?"

"Tisuću."

Kad je Bond položio deset novčanica od sto dolara preko crte za uloge, nadzornik igre prišao je stolu i stao uz Tiffany Case. Jedva da je pogledao prema Bondu. "Možda bi čovjek htio nove karte, gospođice Tiffany", rekao je. Pružio joj je zapakirani špil.

Djevojka je skinula omotnicu s njega i vratila mu rabljene karte.

Nadzornik igre odmaknuo se za nekoliko koraka i naizgled izgubio zanimanje.

Djevojka je razlistala špil gipkom kretnjom ruku, razdvojila ga, stavila dvije polovice jednu uz drugu na stol i izvela naizgled besprijeckorno Scarneovo miješanje. Ali Bond je primijetio da se dvije polovice nisu sasvim spojile, tako da je, kad je podigla špil sa stola i nedužno ga ponovno promiješala, vratila dvije polovice špila u prvotni poredak. Još jednom je izvela isti manevar i stavila špil pred Bonda, pozivajući ga da presiječe. Bond je presjekao karte i pohvalno promotrio kako ona izvodi teško jednoručno Poništavanje, jedan od najtežih gambita u varanju na kartama.

Znači, "novi" je špil namješten, a jedina je posljedica cijelog ovog igrokaza o fer igri vraćanje svih karata u poredak koji su imale kad su izašle iz omota. Ali manipulacija je bila vrhunska i Bond se ispunio divljenjem prema sigurnosti djevojčinih ruku.

Pogledao ju je u te sive oči. Je li opazio tračak suučesništva u njima, natruhu zabavljanja čudnom partijom koju su zaigrali sa suprotnih strana uske zelene ploče?

Podijelila mu je dvije karte, pa dala dvije sebi. Bond je odjednom shvatio da će morati biti na oprezu. Mora voditi igru na doslovce konvencionalan način, inače bi mogao poremetiti cijeli slijed u kojem su karte priređene.

Preko stola su bile otisnute riječi "Djelitelj mora vući na šesnaest i stati na sedamnaest". Može se zaključiti da su mu oni dodijelili karte s kakvima nije moguće ne pobijediti, ali čisto za slučaj da za stol dođe još jedan igrač ili kibicer moraju to izvesti tako da njegove pobjede izgledaju kao prirodan slijed dobrih karata, umjesto da, na primjer, samo svaki put njemu dodijele dvadeset jedan, a djevojci sedamnaest.

Bacio je pogled na svoje karte. Dečko i desetka. Pogledao je prema djevojci i odmahnuo glavom. Ona je okrenula šesnaest i izvukla kartu, te se porazila kraljem. Pri ruci je imala stalak na kojem su se nalazile samo srebrne dolarske kovanice i žetoni za dvadeset, ali nadzornik igre brzo joj je prišao s pločicom od 1000 dolara. Uzela ju je i dobacila Bondu. Stavio ju je preko crte i spremio svoje novčanice u džep. Dobacila je još dvije karte njemu i dvije sebi. Bond je dobio sedamnaest i opet odmahnuo glavom. Ona je dobila dvanaest, pa izvukla trojku i zatim devetku — dvadeset četiri i opet poraz. I opet je nadzornik smjene priskočio s pločicom. Bond ju je pospremio i zadržao prvotni ulog. Ovaj put je on dobio devetnaest, a nju su dopale desetka i sedmica na kojima je, prema pravilu, morala stati. Još jedna je pločica završila u Bondovu džepu.

Široka vrata na suprotnom kraju sale uto su se otvorila i svjetina je počela pritjecati u kockarnicu s večernje revije. Uskoro će se ljudi početi okupljati oko stolova. Ovo mu je posljednja runda. Nakon nje mora ustati od stola i napustiti je. Nestrpljivo ga je gledala. Uzeo je dvije karte koje mu je dala. Dvadeset. A nju su također dopale dvije desetke. Bond se osmjehnuo ovoj profinjenoj doradi. Na brzinu mu je podijelila još dvije karte baš kad su za stol došla još tri igrača i smjestila se na visoke stolce. On je dobio devetnaest, a ona šesnaest.

I to je bilo to. Nadzornik igre nije si čak ni dao truda da djevojci uruči četvrtu pločicu, već ju je samo dobacio Bondu preko stola s izrazom lica uvelike sličnim kivnom podsmijehu.

"Iii-suse", rekao je jedan od novopridošlih igrača dok je Bond spremao pločicu u džep i ustajao.

Bond je pogledao djevojku preko stola. "Hvala ti", rekao je. "Prekrasno dijeliš."

"To sigurno!" rekao je onaj isti igrač.

Tiffany Case tvrdo je pogledala Bonda. "Nema na čemu", rekla je. Zadržala je njegov pogled još djelić sekunde, a onda spustila oči prema svojim kartama, temeljito ih promiješala i predala jednom od novih igrača da ih presiječe.

Bond je okrenuo leđa stolu i krenuo se prošetati kroz salu, razmišljajući o njoj, i povremeno pogledavajući postrance prema toj uspravnoj, sitnoj prilici carskog držanja u uzbuđljivoj uniformi iz vesterna. Drugima je očito bila privlačna koliko i Bondu, jer uskoro

je za njezinim stolom sjedilo osam muškaraca, a bilo je i drugih koji su je došli samo gledati.

Bonda je začnula ljubomora. Otišao je do šanka i naručio si burbon s izvorskom vodom da proslavi tih pet tisuća dolara u svom džepu.

Šanker je izvadio začepljenu bocu vode i stavio je uz Bondov "Old Grandad".

"Gdje se ovo puni?" upitao je Bond, prisjetivši se što je rekao Felix Leiter.

"Tamo kod brane Boulder", ozbiljno je rekao šanker. "Svakodnevno nam stiže kamionom. Bez brige", dodao je. "Prava je."

Bond je bacio srebrni dolar na šank. "Siguran sam da je", kazao je s jednakom ozbiljnošću. "Zadrži ostatak."

Stao je ledima okrenut šanku, s čašom u ruci, i uzeo razmišljati o svom sljedećem potezu. Dakle, sad je dobio svoju isplatu, a Shady Tree mu je rekao da se ni u kojem slučaju ne vraća za stolove.

Bond je iskapio piće i otišao ravno kroz salu do najbližeg stola za rulet. Samo je šaćica hazardera sjedila za njim i igrala na sitno.

"Koliki vam je tu maksimum?" upitao je čovjeka s grabljicama, proćelavog starčića mrtvih očiju koji je upravo vadio kuglicu od bjelokosti iz kotača.

"Pet tisuća", nezainteresirano je rekao čovjek.

Bond je iz džepa izvadio četiri pločice i deset stodalarskih novčanica i stavio ih pokraj krupjea. "Na Crveno."

Krupje se uspravio u svojoj stolici i iskosa zaškiljio prema Bondu. Odbacio je četiri pločice jednu po jednu na Crveno, prihvaćajući ih i namještajući grabljicama. Izbrojao je Bondove novčanice, gurnuo ih u prorez na stolu, pa uzeo petu pločicu sa stalka pri ruci i odbacio i nju na isto polje, pokraj ostalih. Bond je primijetio kako mu se koljeno podiglo ispod stola. Nadzornik igre začuo je zujalicu i došetao se do stola upravo kad je krupje zavrtio kotač.

Bond je izvadio cigaretu i pripalio je. Ruka mu je bila mirna. Obuzeo ga je čudesan osjećaj slobode zbog toga što je napokon preoteo inicijativu ovim ljudima. Znao je da će dobiti. Jedva da je bacio pogled prema kotaču dok je usporavao, a kuglica od bjelokosti čegrtavo se smještali u svoju pregradu.

"Trideset šest. Crveno. Visoko i Par."

Čovjek s grabljicama privukao je nekoliko gubitničkih žetona i srebrnih dolara sebi, pa dobacio nešto novca niz stol pobjednicima. Zatim je sa svog stalka izvadio tanku ploču veliku poput molitvenika i lagano je položio pokraj Bonda.

"Crno", rekao je Bond. Čovjek je prebacio zasebnu ploču za pet tisuća dolara na Crno, te onamo odgurnuo i Bondov ulog s Crvenog.

Oko stola je zabrujao uzbuđen žamor, i prišlo je još nekoliko ljudi i zastalo da gleda. Bond je osjećao znatiželjne oči na sebi, ali gledao je samo preko stola u oči nadzornika igre. Bile su zlonamjerne kao u zmije otrovnice, no opet i nekako ustrašene.

Bond mu se suho osmjehnuo kad se kotač zavrtio, a kuglica je s fijukom krenula na svoje putovanje.

"Sedamnaest. Crno. Nisko i Nepar", rekao je čovjek s grabljicama. Uzdah je prostrujao među okupljenima i gladne su oči počele promatrati kako se velika ploča vadi iz stalka i stavlja pred Bonda.

Još jedanput, pomislio je Bond. Ali ne u ovoj rundi.

"Suzdržat ću se", kazao je krupjeu. Čovjek je načas pogledao prema Bondu, pa ispružio grabljice, privukao Bondov ulog i predao mu ga.

A onda se unutar igračnice stvorio još jedan čovjek, uz rame nadzornika igre, i počeo gledati u Bonda svijetlim, tvrdim očima sličnim objektivima kamere, dok mu se debela cigara sa sredine rumenih usana upirala ravno kao pištolj u Bonda. Krupno četvrtasto tijelo u ponoćnoplavom smokingu bilo mu je posve nepomično, i odisalo je svojevrsnom napetom smirenošću. Bio je to tigar koji promatra privezanog magarca, a ipak osjeća opasnost. Lice je bilo blijedo poput bjelokosti, ali bilo je izvjesne sličnosti s bratom u Londonu u vrlo ravnim, ljutitim crnim obrvama i kratkom obronku čvrste kose ošišane *en brosse*, kao i u nemilosrdno izbočenoj čeljusti.

Kotač se opet zavrteo i dva su se para očiju prignula da ga promotre.

Kuglica je pala u jednu od dviju zelenih pregrada na kotaču i Bondu se srce ozarilo jer se uspio izvući.

"Dvostruka ništica", rekao je čovjek s grabljicama i prigrabio sav novac sa stola.

A sad zadnje bacanje, pomislio je Bond — i onda odlazak odavde s dvadeset tisuća dolara Spangova novca. Pogledao je u svog poslodavca prekoputa. Dva objektiva kamere i cigara još uvijek su bili usmjereni njega, ali blijedo je lice bilo bezizražajno.

"Crveno." Pružio je ploču od 5000 dolara krupjeu i ispratio je pogledom kad je odgmizala preko stola.

Hoće li tražiti previše od stola tom željom za završnim dobitkom? Ne, samouvjereno je zaključio Bond. Neće.

"Pet. Crveno. Nisko i Nepar", poslušno je rekao krupje. "Uzet ću i ulog", rekao je Bond. "I hvala na provodu."

"Dođite nam opet", hladno je rekao čovjek s grabljicama.

Bond je položio ruku preko četiri debele ploče u džepu svog sakoa, progurao se iz gomile koja se okupila iza njega i otišao ravno na suprotnu stranu duge sale do blagajničkog šaltera. "Tri novčanice od po pet tisuća i pet od po jednu", rekao je čovjeku sa zelenim šiltom iza rešetke. Blagajnik je uzeo Bondove četiri ploče i izbrojio mu novčanice, a Bond ih je spremio u džep i otišao do recepcije. "Omotnicu zračne pošte, molim", rekao je. Premjestio se za pisaći stol postavljen uza zid, sjeo za njega, stavio tri krupne novčanice u omotnicu i na nju napisao: "Na ruke. Upravni direktor, Universal Export, Regents Park, London, N.W.1, Engleska." Zatim je kupio marke na recepcije i ubacio omotnicu u pretinac s oznakom "Pošta SAD-a", u nadi da će ondje, najsakrosanktnijem repozitoriju u Americi, biti sigurna.

Bond je bacio pogled na svoj sat. Bilo je pet minuta do ponoći. Prešao je pogledom po prostranoj sali još jedanput za kraj, primijetio da je nova djelatnica preuzela posao za stolom Tiffany Case, te da g. Spanga nema nigdje na vidiku, a onda izašao kroz staklena vrata u vruću, sparnu noć, otišao preko travnjaka do zgrade Tirkiz, te ušao svoju sobu i zaključao vrata za sobom.

18. Smrkavanje u Svrtištu strasti

"Kako vam je prošlo?"

Bila je sljedeća večer i taksisti Ernieja Curea polako je vozio Stripom prema gradskom središtu Las Vegasa. Bondu je bilo dojadilo čekati da se nešto dogodi, pa je nazvao Pinkertonova čovjeka i predložio mu da se nađu i porazgovaraju.

"Ne baš loše", rekao je Bond. "Uzeo sam im nešto novca na ruletu, ali sve mi se čini da to neće zabrinjavati našeg prijatelja. Kažu mi da ima i više nego dovoljno."

Ernie Cureo se podsmjehnuo. "Dašta", rekao je. "Taj vam je tako dobro potkožen da ne mora stavljati naočale kad ode u vožnju. Dao je da se vjetrobrija njegovih Cadillaca izbruse točno na dioptriju koju mu je dao okulist."

Bond se nasmijao. "Na što još troši osim toga?" upitao je.

"Blesav je", rekao je vozač. "Luduje za starim Zapadom. Kupio je čitav jedan gradić duhova, daleko odavde, skroz kod Autoceste 95. Upicano je čitavo mjesto — ima drvene pločnike, otmjeni salun, hotel s drvenom fasadom gdje mu spavaju momci, čak i starinsku željezničku stanicu. Skroz tamo neđe '05. ta vam je zabit — Spectreville, tako se zove, budući da leži odmah uz gorje Spectre — bila mahnito iskapalište srebra. Neđe tri godine samo su vadili milijune iz tih planina i odvojkom prevozili rudu u Rhyolite, pedesetak milja odatle. I to vam je poznat grad duhova. Sad je turistički centar. Imaju čitavu kuću napravljenu od boca viskija. Nekad je to bila završna točka pruge, odakle su prevozili rudaču do obale. Eto, Spang si je kupio staru lokomotivu, onu staru 'Highland Light', ako ste ikako čuli za taj model, i jedan od prvih Pullmanovih salon-vagona, i sad ih drži tamo na stan'ci u Spectrevilleu i vikendom vodi društvo na vožnju do Rhyolitea i natrag. Sâm je sebi vlakovođa. Šampanjac i kavijar, orkestar, cure — sve po redu. Sigurno je doživljaj. Al' nikad to nisam vidio. Onamo se ne smije ni primirisati'. Eto, gospodine moj," vozač je spustio bočni prozor i napadno pljunuo na cestu, "tako vam *mister* Spang troši svoj novac. Blesav je, k'o što kažem."

Eto objašnjenja, pomislio je Bond. Eto zašto cijeli današnji dan nije ništa čuo ni od g. Spanga ni od njegovih prijatelja. Petak je, pa su sigurno svi otišli u šefov gradić da se igraju vlakićem, dok se on cijeli dan kupao i spavao i motao po Tiari, čekajući da se nešto dogodi. Točno, znao je tu i tamo opaziti kako se nečije oko odmiče od njega, i u njegovoj se blizini uvijek zadržavao nekakav poslužitelj ili pak neki uniformirani šerif, i vrlo pedantno radio ništa konkretno, ali izuzev toga Bond je slobodno mogao biti samo običan hotelski gost.

Samo je jedanput uspio opaziti glavnoga, i to u okolnostima koje su mu pružile perverznu nasladu.

Otprilike u deset sati ujutro, nakon što je plivao i doručkovao, Bond je bio odlučio otići na šišanje u brijačnicu. Vani je tad još bilo vrlo malo ljudi, i jedini je klijent u lokalu osim njega bio krupan čovjek u ljubičastom frotirnom haljetku za kupanje čije su lice, dok je ležao u unatrag nagnutoj stolici, prikrivali vrući ručnici. Desnu šaku, koju je pustio da

visi preko naslona za ruke, upravo mu je dotjerivala zgodna manikerka. Imala je rumen i bijelo lice lutke i kratku kovrčavu frizuru boje maslaca, i čučala je pokraj njega na niskoj stoličici, nastojeći držati zdjelu punu instrumenata u ravnoteži na vrhovima koljena.

Dok je gledao u zrcalo pred vlastitom stolicom, Bond je sa zanimanjem promatrao kako glavni brijač oprezno odmiče prvo jedan kut vrućih ručnika, a zatim i drugi, te s beskonačnom obazrivošću potkresuje dlačice iz ušiju klijenta malim, tankim škaricama. Prije nego što će vratiti rub ručnika preko drugog uha, prignuo se i ponizno kazao u njega: "A nosnice, gospodine?"

Ispod vrućih ručnika doprlo je kratko, potvrdno gundanje, i brijač je krenuo stvarati otvor kroz ručnike u blizini čovjekova nosa. Zatim je opet oprezno prionuo na posao tankim škaricama.

Nakon ove ceremonije u maloj prostoriji prekrivenoj bijelim pločicama zavlada je mrtva tišina, izuzev tihog škljockanja škara oko Bondove glave i povremenog zveckanja kad bi manikerka odložila neki komad pribora u svoju emajliranu zdjelu. A onda se začulo tiho škriputanje kad je glavni brijač oprezno počeo zavrtati ručicu na klijentovoj stolici da je uspravi.

"Kako vam se sviđa, gospodine?" rekao je Bondov šišač i stavio mu ručno ogledalo iza glave.

To se dogodilo upravo dok je Bond pregledavao svoj zatiljak.

Možda se zbog promjene visine stolice djevojci omaknula ruka, ali odjednom se začuo prigušen urlik i čovjek u ljubičastom haljetku naglo je skočio sa stolice, strgnuo ručnike s lica i zabio si prst u usta. Zatim ga je izvadio, brzo se sagnuo i ošamario djevojku tako snažno da je pala sa stoličice, a emajlirana zdjela s priborom odletjela joj je na drugi kraj prostorije. Čovjek se uspravio i okrenuo ljutito lice prema šišaču.

"Daj otkaz toj kuji", zarežao je. Vratio si je ozlijeđeni prst u usta, a papuče su mu zahrskale među raštrkanim priborom kad je naslijepo otkoračao kroz vrata i nestao.

"Da, svakako, gospodine Spang", rekao je šišač ošamućenim tonom. Stao se derati na uplakanu djevojku. Bond je okrenuo glavu i tiho rekao: "Prekinite." Ustao je sa svoje stolice i odmotao si ručnik s vrata.

Šišač ga je iznenađeno pogledao. Zatim je hitro kazao: "Da, svakako, gospodine" i prignuo se da pomogne djevojci prikupiti pribor.

Dok je Bond plaćao svoje šišanje čuo je kako djevojka molećivo govori s poda na kojem je klečala: "Nisam ja bila kriva, gospodine Lucian. Danas je bio sav nervozan. Ruke su mu se tresle. Časne mi riječi. Nikad ga prije nisam vidjela takvog. Napetog, nekako."

I Bond je doživio trenutak naslade pri pomisli na napetost g. Spanga.

Glas Ernieja Curea oštro ga je prekinuo u razmišljanju. "Imamo pratnju, gospodine", kazao mu je iz kuta usana. "Dvojica su. Odnaprijed i otraga. Nemojte se osvrtat'. Vidite onaj crni Chevyjev sedan ispred nas? S dva tipa. Obojica gledaju u retrovizore i drže nas na oku i održavaju naš tempo već poprilično dugo. Otraga nam je jedan mali crveni zavodnički gliser. Stari Jagov sportski model s prtljažničkim sjedalom. To su još dva tipa. S palicama za golf otraga. Al' ja čisto slučajno znam te tipove. Detroiti Purple Mob. Par ljubičica. Znate, dečkići su tetkice. Golf nije njihova igra. Jedino željezo kojime znaju baratati' im je u džepu. Samo blago skren'te pogled k'o da se divite krajoliku. Pripazite neće l' izvaditi pištolje, a ja ih idem malo iskušati. Spremni?"

Bond je postupio kako mu je rekao. Vozač je nagazio papučicu pasa i u isti mah otpustio prekidač paljenja. Iz ispuha je grunulo kao iz 88-milimetarske cijevi i Bond je opazio kako se dvije desne ruke zavlače u dva sportska sakoa jarkih boja. Bond je nehajno okrenuo glavu natrag. "Imaš pravo", rekao je. Zastao je. "Bolje me pusti da izađem, Ernie. Ne bih te htio dovesti u nepriliku."

"Jarca", zgađen je rekao vozač. "Ne mogu oni meni ništa. Pristanite mi platit' štetu na taksiju ako je bude, pa ću ih se probat' otrest'. Okej?"

Bond je izvadio novčanicu od 1000 dolara iz lisnice, prignuo se i strpao je vozaču u prednji džepić košulje. "Tu ti je tisuću za sve troškove", rekao je. "I hvala ti, Ernie. Da vidimo što sad tu možeš."

Bond je izvadio svoju Berettu iz futrole i poduhvatio je dlanom. Upravo je ovo čekao, spomenuo se.

"Okej, momak", razdragano je kazao vozač. "Samo čekam priliku da malo žacnem taj gang. Ne volim kad me se pritišće, a oni već stvarno predugo pritišću mene i neke moje prijatelje. Čvrsto se Bržite. Krećemo."

Zašli su na ravni potez kolnika gdje promet nije bio naročito gust. Daleki gorski vrhovi bili su žuti pod zalazećim suncem, a ulica je polako poprimila onu modru boju u petnaestak minuta smiraja dana kad se ne možete odlučiti biste li trebali upaliti farove.

Vozili su laganih četrdeset milja na sat s nisko polegnutim Jaguarom odmah iza sebe i crnim sedanom ulicu sprijeda. Odjednom, tako da je Bond poletio prema naprijed, Ernie Cureo tvrdo je prikočio i suho proklizao do zaustavljanja s vrištanjem guma. Odjeknuo je razoran tresak smrskavanja metala i stakla kad se Jaguar zabio u njihove stražnje branike. Taksi se zanio prema naprijed usprkos kočnicama, a onda ga je vozač stavio u prvu i oslobodio se, uz užasno trganje željeza, razvaljenog hladnjaka automobila iza sebe, pa jurnuo dalje niz ulicu.

"To ih je s — kako treba", zadovoljno je rekao Ernie Cureo. "Kako su prošli?"

"Otišla im je rešetka hladnjaka", rekao je Bond, gledajući kroz stražnji prozor. "Oba prednja krila su sploštena. Branik im visi. Vjetrobran je naprsnuo, možda se razbio." Izgubio je pogled na auto u sutonu i okrenuo se natrag. "Izašli su na ulicu i pokušavaju skinuti prednje blatobrane s guma. Možda uspiju dosta brzo pokrenuti auto, ali ovo je bio dobar početak. Imaš još koju takvu fintu?"

"Sad više neće bit' tako lako", progundao je vozač. "Objavili smo im rat. Čuvajte se. Bolje se spustite. Chevy se parkirao uz rubni kamen. Možda probaju zapucat'. Evo ga, sad će."

Bond je osjetio kako automobil naglo ubrzava. Ernie Cureo napola se ispružio preko prednjeg sjedala, vozeći jednom rukom i vireći prema kolniku tik preko vrha upravljačke ploče.

Odjeknuo je tresak uz dva oštra praska kad su projurili pokraj Chevroleta. Šaka sigurnosnog stakla sasula se oko Bonda. Ernie Cureo opsovao je, a automobil se zanio u stranu, pa vratio u početni smjer.

Bond je kleknuo na stražnje sjedalo i drškom pištolja izbacio staklo iz stražnjeg prozora. Chevrolet je jurio prema njima zažarenih očiju.

"Drž'te se", rekao je Cureo čudnim, prigušenim glasom. "Izveš' ću oštar zaokret i stat' u zaklon idućeg bloka zgrada. Ima' ćete čist pogodak kad skrenu za nama."

Bond se pridržao kad su gume zavrištale i automobil se bočno zanio na dva kotača, pa se ponovno izravnao i zaustavio. Zatim je izjurio kroz vrata i čučnuo s podignutim pištoljem. Farovi Chevroleta zabrazdili su u pokrajnju ulicu i odjeknula je cika izmučenih guma kad je izveo skretanje na pogrešnoj strani. Sad, pomislio je Bond, dok se nije stigao izravnati.

Pras — stanka. Pras. Pras. Pras. Četiri metka, s dvadeset metara, ravno u metu.

Chevrolet se nije izravnao. Prešao je pločnik na suprotnoj strani ulice, bočno udario u stablo, odbio se od njega i zabio u uličnu svjetiljku, pa se okrenuo u sasvim suprotni smjer i polagano prevalio na bok.

Dok ga je Bond promatrao, čekajući da mu odjeci smrkavanja metala prestanu odzvanjati u ušima, plamenovi su polagano počeli istjecati iz kromiranih usta automobila. Netko je grozničavo hvatao po prozoru ne bi li se iskobeljao. Vatra će svaki čas pronaći vakuumsku crpku i proširiti se cijelom dužinom šasije prema spremniku. A onda će za zarobljenog čovjeka biti prekasno.

Bond je pošao preko ulice kad je začuo stenjanje s prednjeg sjedala taksija, pa se okrenuo i ugledao kako Ernie Cureo pada ispod upravljača na pod automobila. Bond je smetnuo zapaljeni auto s uma kad je svom snagom otvorio vrata taksija i nagnuo se preko vozača. Krvi je bilo posvuda, a vozaču je cijela lijeva ruka ispod ramena bila natopljena njome. Bond ga je nekako uspio pridignuti u uspravan položaj na sjedalu i vozač je otvorio oči. "Joj, brale", rekao je kroz stisnute zube. "Vozite me odavde, gospodine, i vozite k'o da vas svi vrati gone. Onaj Jag samo što nas nije spopao. A onda mi nađte bolničara."

"Okej, Ernie", rekao je Bond i smjestio se za upravljač. "Pobrinut ću se za to." Zabio je mjenjač u prvu i smjesta odjurio niz ulicu, odlazeći od razjarene lomače i ustrašenih ljudi koji su se uobličila iz sutona i sada samo stajali i promatrali požar, pridižući ruke do usta.

"Samo vozite", promrmljao je Ernie Cureo. "Ovako ćete stić' blizu ceste za Boulder Dam. Vidite štagoda u retrovizoru?"

"Nisko polegnut auto s jednim reflektorom brzo ide za nama", rekao je Bond. "Mogao bi biti onaj Jag. Sad je oko dva bloka dalje." Nagazio je na gas i taksij se siktavo prohujao praznom pokrajnjom ulicom.

"Samo vozite", rekao je Ernie Cureo. "Moramo se neđe prikrit' i pustit' ih da nam izgube trag. Znae šta. Ima vam jedno Svrtište strasti' točno tamo de ova izlazi na 95. Autokino. Evo ga, tu smo. Usporite. Oštro desno. Vidite ona svjetla. Brzo uđite. Desno. Ravno preko pijeska i između onih auta. Ugasite farove. Lagano. Stanite."

Taksij se lagano zaustavio u stražnjem od pet-šest redova automobila svrstanih nasuprot betonskom ekranu koji se uzdizao u nebo, na kojem je neki golemi čovjek upravo nešto govorio nekoj golemoj djevojci.

Bond se osvrnuo niz prorede metalnih motki sličnih parkirnim automatima s kojih se u auto mogu priključiti zvučnici da prenose ton. Dok je motrio, dovezao se još pokoji automobil i svrstao u zadnji red. Nijedan dovoljno nizak da bi bio Jaguar. Ali sad se već smrknilo i slabo se vidjelo, tako da je ostao okrenut u sjedalu, očiju uprtih u ulaz.

Prišla im je poslužiteljica, zgodna djevojka u kostimu paža s pladnjem obješenim oko vrata. "To vam dode dolar", rekla je, bacivši pogled u auto da provjeri ne krije li se i treći gledatelj na podu. Preko desne podlaktice nosila je namotane priključke, pa je uzela jedan,

utaknula ga u najbližu motku i objesila mali zvučnik kroz prozor s Bondove strane. Golemi čovjek i žena na ekranu počeli su razljučeno razgovarati.

"Coca-Cola, cigarete, bomboni?" upitala je djevojka, uzimajući novčanicu od Bonda.

"Ne, hvala", rekao je Bond.

"Nema na čemu", rekla je djevojka i prošetala prema drugim zakašnjelim gostima.

"Gospodine, k'o Boga vas molim, dajte ugasite tu larmu", zamolio ga je Ernie Curoc kroz stisnute zube. "I samo drž'te četvore oči otvorene. Pusti' ćemo im još malo. Onda me vodite doktoru. Da mi iskopa to zrno." Glas mu je bio slab, a sad kad je djevojka otišla, prillegao je na sjedalu s glavom uz vrata.

"Neće još dugo, Ernie. Pokušaj izdržati." Bond je počeo pregledavati zvučnik, pa pronašao prekidač i isključio glasnu prepirku. Golemi čovjek na ekranu izgledao je kao da se sprema udariti ženu, a ona je razjapila usta u bezvučnom vrisku.

Bond se okrenuo i pokušao očima proniknuti kroz mračno prostranstvo iza njih. Još uvijek ništa. Osvrnuo se prema okolnim automobilima. Dva lica prilijepljena jedno uz drugo. Bezoblično grčenje na stražnjem sjedalu. Dvoje uštogljenih, pozornih, postarijih lica zagledanih uvis. Odsjaj svjetlosti s prevrnutе boce.

A onda mu je val mošusne kolonjske vodice zapahnuo nosnice i tamna se prilika uzdigla sa zemlje i pištolj mu se našao pred licem, a glas sa suprotne strane auta, pokraj Ernieja Curea, tiho je prošaptao: "Okej, dečki. Samo polako."

Bond je pogledao u lojasto lice pred sobom. Oči su se hladno smješ kale. Vlažne usne razmaknute su se i šaptom rekle: "Van, Englezeru, da ti pajdaš ne završi u hladnjači. Prijatelj mi ima prigušivač. Ideš u vožnju s nama."

Bond je okrenuo glavu i opazio crnu metalnu kobasicu pritisnutu straga uz vrat Ernieja Curea. Donio je odluku. "Okej, Ernie," rekao je, "bolje jednog nego obojicu. Idem s njima. Uskoro se vraćam da te odvedem doktoru. Čuvaj se."

"Šaljivac jedan", rekao je lojasti. Otvorio je vrata, cijelo vrijeme držeći pištolj uperen u Bondovo lice.

"Oprosti, prijatelju", rekao je Ernie Curoc umornim glasom. "Valjda..." ali onda se začuo oštar tresak kad ga je pištolj opalio iza uha, pa se svalio prema naprijed i utihnuo.

Bond je zaškrgutao zubima i mišići su mu se napeli pod sakoom. Upitao se bi li mogao dosegnuti Berettu. Kratkim je pogledom prešao s jednog pištolja na drugi, odmjeravajući, odvagujući izgledе. Četiri oka iznad dva pištolja pohlepno su žudjela za nekim izgovorom da ga ubiju. Obadvoja su se usta smješ kala, samo čekajući da on nešto pokuša. Osjetio je kako mu se krv hladi. Pričekao je još trenutak, pa polako izašao iz automobila, držeći ruke na vidjelu, pospremvši umorstvo duboko u sebe, za kasnije.

"Produži do izlaza", tiho mu je rekao lojasti. "Ponašaj se prirodno. Držim te na nišanu." Pištolj mu se više nije vidio, ali ruka mu je sad bila u džepu. Pridružio im se i onaj drugi, desne ruke zataknute za pojas hlača. Postavio se Bondu uz drugi bok.

Njih su se trojica brzim korakom udaljila prema izlazu, a mjesec koji se počeo uzdizati nad planine objahao je duge sjene na bijelom pješčanom tlu pred njima.

19. Spectreville

Crveni je Jaguar stajao pred ulazom, parkiran uza zid ograđenog prostora. Bond je pustio da mu oduzmu pištolj i sjeo na suvozačko sjedalo.

"Da nisi izvodio nikakve štosove ako želiš da ti glava ostane na ramenima", rekao je lojasti, sjedajući na prtljažničko sjedalo do palica za golf. "Pištolj je uperen u tebe."

"Krasan ste autić donedavno imali", rekao je Bond. Smrskani je vjetrombran sad ležao spušten preko poklopca motora, a komad kroma iz hladnjaka virio je poput zastavice između dviju prednjih guma bez krila. "Kamo ćemo u posmrtnim ostacima?"

"Vidjet ćeš", rekao je vozač, koščat čovjek s okrutnim ustima i zaliscima. Izveo je auto na cestu i ubrzao natrag prema gradu, pa su ubrzo zašli u džunglu neona i prošli kroz nju, te hitro nastavili dvotračnom autocestom što se vijugavo udaljavala po mjesečinom obasjanoj pustinji prema planinama.

Prošli su pokraj velikog putokaza na kojem je pisalo "95" i Bond se prisjetio onoga što mu je Ernie Cureo kazao, i znao da sad putuje u Spectreville. Sagnuo se u sjedalu što niže može da zaštiti oči od prašine i mušica, i uzeo razmišljati o neposrednoj budućnosti i načinima na koje bi mogao osvetiti prijatelja.

Znači, ovi ovdje i ona druga dvojica u Chevroletu bili su poslani da ga dovedu g. Spangu. Zbog čega su im za to trebala čak četvorica? Nije li to bila pomalo pretjerana reakcija na Bondovo prkošenje primljenim naredbama u kazinu?

Automobil je gutao posve ravnu cestu dok je kazaljka brzinomjera titrala oko osamdeset. Telegrafski stupovi promicali su s metronomskim otkucajima.

Bond je odjednom shvatio da ne zna baš dovoljan broj odgovora.

Je li sada potpuno razobličen kao neprijatelj Spangled Moba? Mogao bi se izvući iz neprilike s partijom ruleta objašnjenjem da nije dobro shvatio primljene naredbe, a ako je i izazvao izvjesne nevolje kad su ta četvorica došla po njega, mogao bi se barem pretvarati da je pomislio kako ga to prati neki suparnički gang. "Ako ste me trebali, zašto me niste samo posjetili u mojoj sobi?" čuo je Bond sebe kako govori povrijeđenim tonom.

Ako ništa drugo, pokazao im je da je dovoljno prekaljen za svaki zadatak koji bi mu g. Spang mogao ponuditi. A u svakom slučaju, podsjetio se Bond, samo što nije ostvario svoj glavni cilj — stići do kraja cjevovoda i nekako povezati Seraffima Spanga s njegovim bratom u Londonu.

Bond je čučao, pogleda uprta u obasjane kazaljke pred sobom, sav usredotočen na razgovor koji ga čeka, kao i na promišljanje o tome koliko bi se korisnih podataka o cjevovodu pritom dalo izvući. Poslije su mu se misli svrnule na Ernija Curea i osvetu koju mu duguje.

Nije mu bilo u naravi da se zabrinjava oko načina na koji će se sâm izvući nakon što ostvari ta dva cilja. Vlastita ga sigurnost nimalo nije zabrinjavala. I dalje nije gajio nimalo poštovanja prema ovim ljudima. Samo prezir i odbojnost.

Bond je još u glavi uvježbavao zamišljene razgovore s g. Spangom kad je, nakon dva sata vožnje, osjetio kako se brzina automobila smanjuje. Povirio je preko upravljačke ploče. Vozili su se s otpuštenim gasom prema potezu visoke žičane ograde s ulazom i velikim natpisom osvjetljenim jednim reflektorom. Pisalo je: SPECTREVILLE. GRADSKA MEDA. ULAZ ZABRANJEN. OPASNI PSI. Auto se zaustavio ispod natpisa i pokraj željeznog stupa s betonskim temeljem. Na stupu se nalazila tipka zvonca s malom željeznom rešetkom, uz crveni tekst: POZVONI I NAVEDI RAZLOG DOLASKA.

Ne napuštajući upravljač, čovjek sa zaliscima nagnuo se u stranu i pritisnuo tipku. Nakon kraće stanke, metalni je glas rekao: "Da?"

"Frasso i McGonigle", kazao je vozač glasno.

"Okej", rekao je glas. Začuo se oštar škljocaj. Visoka žičana vrata polako su se otvorila. Prošli su kroz njih i preko željeznog utora u uskom zemljanom putu s druge strane. Bond se osvrnuo i vidio kako se ulazna vrata zatvaraju iza njih. Također je sa zadovoljstvom primijetio kako je lice čovjeka koji se po svoj prilici zove McGonigle prekriveno prašinom i krvlju mrtvih mušica.

Zemljani je put vodio još otprilike milju po brutalnoj, kamenitoj površini pustinje u kojoj je jedino rastao pokoji mjestimični izboj gestikulirajućih kaktusa. Zatim su pred sobom ugledali sjaj, i zaobišli su krak gorskog obronka i spustili se niz jedno brdašce u dobro rasvijetljenu nakupinu od dvadesetak raštrkanih građevina. Na suprotnoj se strani mjesec ljeskao s jednotračne željezničke pruge koja je ravno poput kopija hitala prema udaljenom obzorju.

Zaustavili su se među sivim kućama s daščanim pročeljima i lokalima s natpisima APOTEKA, BRIJAČ, FARMERSKA BANKA i WELLS FARGO, pod siktavom plinskom svjetiljkom pred jednokatnicom na kojoj je izlizanim zlatnim slovima pisalo SALUN PINK GARTER, a ispod toga *Pivo i vino*.

Kroz onodobna potkraćena leptir-vrata žuta je svjetlost istjecala na ulicu i na elegantni crno-srebrni dvosjed-kabriolet Stutz Bearcat iz 1920., parkiran uz nogostup. Čulo se slatko nazalno otezanje *honkey-tonk* klavira kako izvodi *I Wonder Who's Kissing Her Now*, pomalo učmalo. Glazba je podsjetila Bonda na piljevinom posute podove, čaše s pićem na šanku i djevojačke noge u mrežastim čarapama najširih očica. Cijeli prizor izgledao je kao da potječe iz nekog izuzetno dobro produciranog "vesterna".

"Van, Englezeru", rekao je vozač. Sva su trojica ukočeno izašla iz automobila na podignuti drveni nogostup. Bond se prignuo da si protrlja nogu koja mu je utrnula, držeći na oku stopala ove dvojice.

"Idemo, šmizlo", rekao je McGonigle i pogurnuo ga labavo primljenim pištoljem. Bond se polako uspravio, odmjeravajući pedlje. Teško je šepajući krenuo za čovjekom prema ulazu u salun. Zastao je kad su mu se otpuštena leptir-vrata zanjihala natrag prema licu. Osjetio je kako ga Frasso otraga podbada pištoljem.

Sad! Bond se naglo uspravio i skočio kroz vrata koja su se i dalje njihala amo-tamo. McGonigleova leđa našla su se tik pred njim, a iza njih se prostirala rasvijetljena i prazna barska sala u kojoj je mehanički glasovir svirao sâm za sebe.

Bond je naglo ispružio ruke i ščepao čovjeka za nadlaktice. Podigao ga je s nogu, okrenuo u zamahu i bacio u leptir-vrata i u Frassa, koji je upravo prolazio kroz njih. Cijela je daščara zadrhtala kad su se dva tijela sudarila, a Frasso je pao unatraske kroz vrata i tresnuo na nogostup.

McGonigle se odrazio natrag na noge i izvio glavu prema Bondu. Počeo je pridizati pištolj. Bond ga je potkvačio ljevicom u rame. U isti je mah desnim dlanom iz sve snage pljesnuo po pištolju. McGonigle se prevalio nauznak na petama u dovratnik. Pištolj se stropoštao na pod.

Njuška Frassova revolvera provirila je kroz leptir-vrata. Brzo je zavijugala u stranu prema Bondu, poput zmiје koja cilja. Kad je načas zapalucala modrikastožutim jezikom, Bond, u kome je krv zapjevala od boja, bacio se na pod u smjeru pištolja pod McGonigleovim nogama. Uspio ga je zgrabiti i smjesta ispaliti dva hica uvis s poda prije nego što mu je McGonigle nagazio na šaku kojom je pucao i svalio se na njega. Pri padu je Bond na trenutak opazio kako Frassov pištolj pada u luku kroz leptir-vrata, pljucajući metak za metkom u strop. A ovaj put je tresak tijela na daske pred vratima zvučao konačno.

Zatim su se McGonigleove šake stuštile po njemu i Bond se zgrčio na podu, skvrčenih koljena i pognute glave, ne bi li zaštitio oči. Pištolj je i dalje ležao na podu, nadohvat prvaj slobodnoj ruci.

Nekoliko sekundi borili su se šutke, životinjski, a onda se Bond osovio na jedno koljeno, svom silom odupro ramenima i zamahnuo uvis prema načas opaženom licu, i težina je spala s njega, pa se pridigao u čučanj. U tom je trenu McGonigleovo koljeno doletjelo poput klipa Bondu pod bradu i udarcem ga osovilo na noge uz škljocaj zubi od kog mu se cijela lubanja zatresla.

Bond si nije stigao razbistriti glavu prije nego što je gangster muklo prostenjao i navalio na njega, spuštene glave, lamaćući objema rukama.

Bond se izvinuo u stranu da si zaštititi trbuh i gangsterova ga je glava pogodila u rebra, a dvije su mu se šake zabile u tijelo.

Bondu je dah zvižduknuo kroza zube od bola, ali ostao je usredotočen na McGonigleovu glavu pod sobom, pa je zakrenuo tijelo tako da cijelu snagu ramena može unijeti u zamah šake, tvrdo opalio ljevicom i, kad je gangster podigao glavu, desnicom ga punom silinom potkvačio u bradu.

Snaga dvaju udaraca uspravila je McGoniglea tako da se teturavo osovio na noge. Bond ga je spopao kao pantera, unijevši se u njega i obasipajući mu tijelo udarcima sve dok gangster nije počeo glavinjati. Bond ga je ščepao za jedno mlitavo zapešće, hitro se prignuo da mu zgrabi gležanj i odigao ga od poda. Zatim je upro iz sve snage, izveo gotovo pun okret da dobije na zamahu, i postrance odbacio tijelo kroz salu.

Prvo je odjeknuo žičani prasak kad je leteće tijelo pogodilo uspravnu pijanolu a onda se, uz eksploziju metalne disharmonije i skršenog drveta, umiruće glazbalo prevalilo unatrag i s raskrečenim McGonigleom na sebi gromko tresnulo na pod.

Usred sve tišeg krešenda odjeka Bond je ostao stajati nasred sale, čvrsto osovljen na noge od završnog napora, dok mu je dah hripao u grlu. Polako je podigao ruku punu modrica i prošao njome kroz kosu oblivenu znojem.

"Rez."

Glas je bio ženski i dopro je iz smjera šanka.

Bond se stresao i polagano okrenuo na suprotnu stranu.

Četvero je ljudi ušlo u salun. Sad su stajali rame uz rame, leđima okrenuti šanku od mahagonija i mjedi s policama punim svjetlucavih boca poredanih sve do stropa. Bond pojma nije imao koliko su dugo već tu.

Korak ispred ostalih troje stajao je vodeći građanin Spectrevillea, raskošan, nepomičan, dominantan.

G. Spang na sebi je nosio puni kostim iz vesterna, upotpunjen dugim srebrnim mamuzama na ulaštenim crnim čizmama. Cijeli je kostim, zajedno sa širokim kožnim nadhlačama koje su mu prekrivale noge, bio crne boje, obrubljen i urešen srebrom. Krupne, mirne šake počivale su na bjelokosnim dršcima dvaju revolvera dugih cijevi koji su mu virili iz futrola pri dnu obaju bedara, a po širokom crnom pojasu s kojeg su visjeli rebrasto se protezalo streljivo.

G. Spang trebao je izgledati apsurdno, ali nije. Veliku je glavu blago izbacio prema naprijed, a oči su mu bile tek hladni, ljutiti prorezi.

G. Spangu zdesna, s rukama na bokovima, stajala je Tiffany Case. U vestern-opravi bijele i zlatne boje izgledala je kao da je upravo izašla iz mjuzikla *Annie Get Your Gun*. Samo je gledala u Bonda. Oči su joj blistale. Pune crvene usne bile su joj blago razmaknute i dahtala je kao da je upravo primila poljubac.

Druga polovica kvarteta sastojala se od one dvojice u crnim kukuljicama iz Saratoge. Svaki od njih držao je Police Positive kalibra 0,38 uperen u Bondov zadihani trbuh.

Bond je polako izvadio rupčić i obrisao si njime lice. U glavi mu se pomalo vrtjelo, a prizor u blistavo rasvijetljenom salunu, punom mjedenih instalacija i starinskih reklama za davno iščezle marke piva i viskija, odjednom mu je postao sablastan.

G. Spang je prekinuo tišinu. "Dovedite ga." Čvrste čeljusti koje su upravljale oštrim, tankim usnama razdvajale su se i rezale svaku pojedinca riječ kao da sijeku odreske mesa. "I recite nekome da nazove Detroit i kaže onima tamo da boluju od samoobmana o vlastitoj sposobnosti. I poručite im da nam pošalju još dvojicu. I napomenite da ti moraju biti bolji od ovih zadnjih. I recite nekom drugom da dođe počistiti ovaj nered. 'Kej?'"

Mamuze su tiho zazveckale po drvenom podu kad je g. Spang izašao iz sale. Uputivši Bondu još samo jedan pogled, pogled kojim mu je poručivala nešto više od očitog upozorenja, djevojka je otišla za njim.

Preostala dvojica prišla su Bondu i krupniji mu je rekao: "Čuo si." Bond je polagano otišao za djevojkom, a dva su čovjeka jedan iza drugoga pošla za njim.

Iza šanka su se nalazila vrata. Bond ih je odugrnuo i prošao kroz njih u postajnu čekaonicu s klupama, staromodnim obavijestima o vlakovima i natpisima s upozorenjem da se ne pljuje na pod. "Desno", rekao je jedan od njih dvojice, i Bond je skrenuo kroz potkraćena leptir-vrata na daščani peron postaje.

A onda je Bond zastao u mjestu i jedva osjetio oštro podbadanje cijevi pištolja koje je dobio u rebra.

Bio je to vjerojatno najljepši vlak na svijetu. Lokomotiva je bila jedna od onih starih parnjača klase "Highland Light" iz otprilike 1870., za koje je Bond već čuo da se nazivaju najpristalijim ikad izrađenim parnim lokomotivama. Rukohvati od ulaštene mjedi, stožasta

kupola za pijesak i teško zvono za upozoravanje nad dugim, ljeskavim cilindrom kotla svjetlucali su na njoj pod siktavom plinskom rasvjetom postaje. Pramen pare dopirao je iz visokog balonskog dimnjaka stare pogonske peći na drva. Iznad velike, brišuće kravolovke stajala su tri masivna mjedena reflektora — ispušćeni pilotski far pri podnožju dimnjaka uz dvije maglenke odozdo. Iznad dva visoka pogonska kotača vrsnim je ranoviktorijanskim zlatnim velikim slovima pisalo *The Cannonball*, a isti se naziv ponavljao duž boka crnom i zlatnom bojom oličenog vagoneta punog brezovih trupaca iza visoke, četvrtasto kabine vlakovođe.

Na vagonet je bio prikopčan Pullmanov salonski vagon bordo boje. Lučni prozori iznad uskih panela od mahagonija bili su mu naglašeni krem bojom. Na ovalnoj ploči po sredini stajalo je *The Sierra Belle*. Iznad prozora i ispod blago izbočenog bačvastog krova velikim krem slovima pisalo je *Tonopah and Tidewater R. R.* na tamnoplavoj pozadini.

"Sigurno nikad nisi vidio ništa ovakvo, Englezeru", ponosno je rekao jedan čuvar. "A sad, 'ajmo." Crna svilena kukuljica prigušivala mu je glas.

Bond je polako prišao vagonu i popeo se na promatračku platformu s mjedenim rukohvatima i blistavim kočničarskim kolom na sredini. Prvi put u životu shvatio je zašto bi netko htio biti milijunaš i odjednom, također prvi put, pomislio da bi u ovom čovjeku Spangu moglo biti nešto više od onoga s čim je računao.

Unutrašnjost Pullmana sva se iskrila od viktorijanskog luksuza. Svjetlost malih kristalnih lusterata pod krovom stvarala je odsjaje na zidovima od ulaštenog mahagonija i treptala sa srebrnih instalacija, vaza od brušena stakla i stalaka za svjetiljke. Tepisi i elegantno naborane zavjese bili su vinski crvene boje, dok je stropni svod, ravnomjerno isprekidan ovalno uokvirenim slikama anđelčića s vijencima i isprepletenih cvjetnih bokora spram pozadine neba i oblaka, prekrivala krem boja, baš kao i letvice spuštenih venecijanskih roleta.

Najprije je naišao na malu blagovaonicu s ostacima večere za dvoje — košarom voća i otvorenom bocom šampanjca u srebrnom vjedru — a zatim na uzak hodnik iz kojeg su troja vrata vodila u, pretpostavio je Bond, spavaće sobe i toalet. Bond je još razmišljao o takvome rasporedu prostorija kad je, s čuvarima za petama, otvorio vrata salona.

Na suprotnom kraju salona, leđima okrenut malom otvorenom kaminu okruženom policama za knjige s kojih su se bogato presijavali kožni hrpti sa zlatotiskom, stajao je g. Spang. U crvenom kožnom naslonjaču pokraj malog pisaćeg stola na pola puta duž vagona Tiffany Case sjedila je uspravno kao motka. Bondu se nije svidio način na koji drži cigaretu. Odisao je napetošću i izvještačenošću. Odisao je strahom.

Bond je prešao nekoliko koraka niz vagon do udobnog naslonjača. Okrenuo ga je tako da gleda prema njih dvoje, pa sjeo i prebacio nogu preko noge. Izvadio je tabakeru, pripalio cigaretu, duboko udahnuo dim punim plućima i ispustio ga kroza zube s dugim, opuštenim siktajem.

Nepripaljena je cigara stršala točno iz sredine usta g. Spanga. Izvadio ju je. "Ostani ovdje, Wint. Kidd, produži dalje i obavi što sam ti rekao." Snažni su zubi odgrizali riječi kao okrajke celera. "A sad, ti," oči su mu ljutito zaiskrile prema Bondu, "tko si ti i što se to ovdje zbiva?"

"Treat će mi piće ako mislimo razgovarati", rekao je Bond. G. Spang hladno ga je odmjerio. "Donesi mi piće, Wint."

Bond je napola okrenuo glavu. "Burbon s izvorskom vodom", rekao je. "Pola-pola."

Začulo se kratko, bijesno gundanje i Bond je začuo škripanje drvenog poda kad je teški čovjek krenuo natrag niz Pullman.

Bondu se nije naročito svidjelo pitanje g. Spanga. Opet si je odvrtio priču u glavi. I dalje mu se činila u redu. Sjedio je i pušio i promatrao g. Spanga, odvagujući ga.

Piće mu je stiglo i čuvar mu ga je tutnuo u ruku tako grubo da se dijelom proliło po tepihu. "Hvala, Wint", rekao je Bond. Otpio je velik gutljaj. Bilo je jako i dobro. Otpio je još jedan. Zatim je odložio čašu na pod pokraj sebe.

Ponovno je pogledao u to napeto, tvrdo lice. "Ja samo ne volim kad me se pritišće", opušteno je rekao. "Obavio sam svoj posao i dobio isplatu. Ako sam se odlučio kockati s tim novcem, to je bila moja stvar. Mogao sam izgubiti. A onda mi je hrpa vaših ljudi stala disati za vrat i izgubio sam živce. Ako ste htjeli razgovarati sa mnom, zašto me niste samo nazvali na telefon? Nije bilo prijateljski naprtiti mi onu pratinju. A kad su postali neugodni i počeli pucati, zaključio sam da je red da sad i ja malo pritisnem."

Crnobijelo lice pred raznobojnim knjigama ostalo je nepopustljivo. "Ne shvaćaš ti poruku, momak", tiho je rekao g. Spang. "Možda bolje da ti kažem što ima nova. Primio sam šifriranu poruku jučer iz Londona." Ruka mu se mašila prednjeg džepića na crnoj zapadnjačkoj košulji i iz njega polako izvadila papirić dok je čvrsto gledao Bonda u oči.

Bond je znao da taj papirić nosi lošu vijest, istinski lošu vijest, s onakvom sigurnošću s kakvom se pročita riječ "duboko" na početku brzojava.

"Ovo mi javlja jedan dobar prijatelj iz Londona", rekao je g. Spang. Polako je odvojio oči od Bondovih i spustio ih prema papiriću. "Piše: 'Pouzdan obaviješten da policija drži Petera Franksa pod nenavedenom optužbom. Nastoj po svaku cijenu zadržati ubačenog nositelja utvrdi moguću ugroženost operacija elimiraj ga i izvijesti.'"

U vagonu je zavladao tajac. Oči g. Spanga podigle su se s papirića i rumen zakrijesile prema Bondu. "Pa, gospodine Tkovećesi, sve mi se čini da je ovo dobra godina da te snađe nešto grozno."

Bond je znao da mu nema spasa i dijelom svijesti polako probavio tu spoznaju, pitajući se kako će to izgledati. Ali drugi mu je dio svijesti u isti mah davao do znanja da je otkrio ono što ga je zanimalo, ono zbog čega je i doputovao u Ameriku. Dva brata Spang doista predstavljaju početak i kraj dijamantskog cjevovoda. U ovom je trenutku priveo kraju zadatak koji je krenuo obaviti. Saznao je odgovore. A sad, kako god zna i umije, mora te odgovore dostaviti M-u.

Bond je uzeo svoje piće s poda. Led je šuplje zazveckao kad je otpio završni duboki gutljaj i odložio čašu. Otvoreno je pogledao u g. Spanga nad sobom. "Preuzeo sam posao od Petera Franksa. Njemu se nije sviđalo kako izgleda, a meni je trebao novac."

"Nećeš mene tako muljati", suho je rekao g. Spang. "Ti si ili žbir nekakav privatni detektiv, a ja ću otkriti tko si, i za koga radiš, i sve što znaš — što si radio u toplicama Acme pokraj onog kvarnog džokeja, zašto nosiš pištolj i gdje si naučio pucati iz njega, kako to da si vezan uz Pinkerton u liku onog lažnog taksista. Takve stvari. Izgledaš mi kao špija i ponašaš se kao špija, a", odjednom se ljutito okomio na Tiffany Case, "kako si ti uspjela pasti na njega, kujetino glupa, to mi nikako ne ide u glavu."

"Ma nemoj, vrag te odnio", proplamsala je Tiffany Case. "ABC mi uvali ovog tipa i on se ponaša okej. Misliš da sam možda trebala reći ABC-ju da pokuša ponovno. Da ne bih,

buraz. Znam ja svoje mjesto u ovom poslu. I ne umišljaj si da *mene* možeš maltretirati. Uostalom, tko zna, ovaj tip možda i govori istinu." Ljutitim je očima prešla preko Bonda i on je u njihovoj dubini opazio odsjaj strahovanja, strahovanja za njega.

"Pa, to namjeravamo otkriti," rekao je g. Spang, "i nastaviti to otkrivati sve dok tip ne odapne, a ako misli da će to moći izdržati, čeka ga neugodno iznenađenje." Pogledao je čuvara preko Bondove glave. "Wint, idi po Kidda i vratite se s obućom."

S obućom?

Bond je samo šutke sjedio, prikupljajući snagu i hrabrost. Bio bi gubitak vremena da krene raspravljati s g. Spangom ili pokuša pobjeći ovdje, na pedeset milja usred pustinje. Već se znao izvući i iz gorih škripaca. Dokle god ga zasad nemaju namjeru ubiti. Dokle god im ništa ne oda. Tu je Ernie Curoo i tu je Felix Leiter. Postoji mala mogućnost da je tu i Tiffany Case. Pogledao je u stranu prema njoj. Glava joj je bila pognuta. Udubljen si je pregledavala nokte.

Bond je začuo kako mu dva čuvara prilaze straga.

"Izvedite ga na peron", rekao je g. Spang. Bond je opazio kako je isplazio kut jezika i lagano si dotaknuo tanke usne. "Brooklynsko cipelarenje. Osamdesetpostotno. 'Kej?'"

"Okej, gazda." Glas je pripadao Wintu. Zvučao je željno.

Dvojica u kukuljicama prišla su i sjela jedan uz drugoga na tamnocrveni *chaise longue* koji se protezao duž vagona prekoputa Bonda. Odložili su nogometne kopačke na debeli tepih sa strane i počeli si odvezivati cipele.

20. Oganj kulja odozgo

Crno ronilačko odijelo mu je tijesno. Posvuda ga boli. Kvrugu, zašto se Strangways nije pobrinuo da Admiralitet dobije njegove točne mjere? A pod morem je vrlo mračno i struje su snažne i povlače ga na koralje. Morat će zaplivati iz sve snage da im se odupre. Ali sad ga je nešto ščepalo za ruku. Što to, kvragu...?

"James. Isuse Bože. James." Odmaknula je usta od njegova uha. Ovaj put je štipnula golu krvavu nadlakticu iz sve snage, i Bondove su se oči napokon otvorile između otečenih vjeđa i pogledao je u nju s drvenog poda i drhtavo uzdahnuo.

Počela ga je povlačiti, prestravljena od pomisli da će joj se on opet izgubiti. Kao da je to shvatio, pa se prevalio na bok i nekako uspio pridići na sve četiri, dok mu se glava ostala klatiti prema podu kao ranjenoj životinji.

"Možeš hodati?"

"Čekaj." Grleni šapat što je dopro kroz izubijane usne zazvučao mu je čudno. Možda ga nije shvatila. "Čekaj", ponovio je, i svijest mu je počela istraživati vlastito tijelo da vidi što je od njega ostalo. Osjeća stopala i šake. Može pomicati glavu lijevo-desno. Vidi pruge mjesečine na podu. Uspio je i nju čuti. Sve bi trebalo biti u redu, ali jednostavno se ne želi pomaknuti. Snaga volje ga je napustila. Samo bi htio zaspati. Ili čak umrijeti. Bilo što, samo da umanjí te bolove u sebi i svud po sebi što ga hodu, mlate, melju — i da ubije sjećanje na one četiri kopačke što se zabijaju u njega, i na stenjanje koja pritom ispuštaju one dvije zakukuljene prilike.

Čim se prisjetio te dvojice i g. Spanga, nalet volje za životom pokuljao je natrag u Bonda i on je rekao: "Okej." A onda je ponovio: "Okej", čisto da bude siguran da ga je ona shvatila.

"U čekaonici smo", prišapnula mu je djevojka. "Moramo stići do kraja postaje. Kroz vrata, pa nalijevo. Čuješ me, James?" Ispružila je ruku i obrisala mu mokru, ljepljivu kosu s čela.

"Moram puzati", rekao je Bond. "Za tobom."

Djevojka je ustala s poda, odgurnula vrata i pridržala mu ih. Bond je stisnuo zube i ispuzao na mjesečinom obasjani peron, a kad je vidio tamnu mrlju na podu, gnjev i želja za osvetom udahnuli su mu snagu, pa se nespretno osovio na noge, protresao glavu da ga crveno-crni valovi ne utope te, dok mu je Tiffany Case pridržavala tijelo, oteturao po podnim daskama do mjesta gdje su se spuštale prema tlu pokraj blistavih tračnica.

A ondje se, na jednotračnom kolosijeku, nalazila željeznička drezina.

Bond je zastao i zagledao se u vozilo. "Benzin?" neodređeno je upitao.

Tiffany Case mahnula je prema kanistrima naslaganim uza zid postaje. "Upravo sam natočila do vrha", odgovorila mu je šaptom. "Ovo im služi za pregled pruge. A ja znam

upravljati. I prebacila sam skretnice. Brzo. Ukrcaj se", zadihano se zahihotala. "Sljedeća postaja: Rhyolite."

"Bože moj, prava si", prišapnuo joj je Bond. "Ali nastat će paklenska buka kad ovo pokrenemo. Čekaj. Imam jednu ideju. Imaš možda šibice?" Polovica bolova mu je prošla. Dah mu je u kratkim naletima izbijao kroza zube kad se okrenuo od nje i počeo promatrati utihnule građevine, suhe kao barut.

Na sebi je sad imala široke hlače i košulju. Zavukla je ruku u džep hlača i pružila mu svoj upaljač. "Kakvu to ideju?" rekla je. "Trebalo bi krenuti."

Ali Bond se samo odvukao do naslaganih kanistara benzina i počeo ih otvarati i izljevati po drvenim zidovima i peronu. Nakon što je ispraznio pet-šest kanistara vratio se do nje. "Pokreni stroj." S paklenskom se mukom sagnuo i podigao zgužvane novine što su ležale pokraj tračnica. Začulo se ljutito cviljenje automatskog paljenja, a onda se mali dvotaktni motor pokrenuo i počeo marljivo brektati.

Bond je kresnuo upaljač. Komad papira primio je plamen i on ga je odbacio daleko od sebe među kanistre benzina. Udar buktinje zamalo ga je zahvatio kad se bacio unatraske na malu platformu vozila. Ali onda je djevojka otpustila kvačilo i drezina je krenula kolosijekom.

Započelo je tandrkanje i mučno naglo zavijanje na skretnici, a onda su izbili na glavnu prugu i brzinomjer je počeo podrhtavati oko trideset, i njezina je kosa poput zlatnog barjaka zavijorila unatrag prema njemu.

Bond se okrenuo i pogledao prema golemom plamenom cvatu koji su ostavili za sobom. Praktički je čuo kako suhe daske pucketaju i kako spavači s uzvicima izlijeću iz svojih soba. Kad bi samo požar smoždio Winta i Kidda i zahvatio boju na Pullmanu i pripalio drvo u vagonetu Cannonballa i dokrajčio cijelu tu kutiju gangsterovih igračaka!

Ali on i djevojka imali su vlastite probleme. Koliko je sati? Bond je počeo halapljivo udisati svježi noćni zrak i tjerati mozak da mu opet proradi. Mjesec je nisko. Oko četiri? Bond se bolno odvukao po platformi do dva zasebna sjedala i nekako uspio prijeći preko naslona i sjesti do djevojke.

Obgrlio ju je oko ramena, a ona se okrenula i osmjehnula mu se u oči. Podigla je glas da se čuje kroz buku motora i čekićanje željeznih kotača po tračnicama. "Stvarno smo otišli u velikom stilu. Kao u nekom starom filmu Bustera Keatona. Kako ti je?" Pregledala mu je izubijano lice. "Izgledaš grozno."

"Ništa mi nije slomljeno", rekao je Bond. "Valjda im to znači kad kažu osamdesetpostotno." Bolno se osmjehnuo. "Bolje je dobiti nogom nego metkom."

Djevojci se lice bolno zgrčilo. "Morala sam samo sjediti i praviti se da me nije briga. Spang je ostao slušati i samo me držao na oku. Onda, kad si izgubio svijest, prekinuli su, bacili te u čekaonicu i svi zajedno veselo otišli leći. Ja sam pričekala sat vremena u svojoj sobi, pa prionula na posao. Najgore mi je bilo dok sam te pokušavala probuditi."

Bond ju je čvršće primio oko ramena. "Reći ću ti što mislim o tebi kad me ne bude tako boljelo. Ali što je s tobom, Tiffany? Naći ćeš se u škripcu ako nas sustignu. I tko su ona dvojica u kukuljicama, Wint i Kidd? Kako će oni reagirati na sve ovo? Ne bih imao ništa protiv još pokoje prilike da se vidim s tom dvojicom."

Djevojka je krajičkom oka pogledala u te smrknuto izvijene natečene usne. "Nikad ih nisam vidjela bez tih kukuljica na glavi", iskreno mu je rekla. "Navodno su iz Detroita."

Strogo nose loše vijesti. Obavljaju snagatorske poslove i posebne zadatke inkognito. Svi će nam oni sada biti za petama. Ali da se nisi brinuo za mene." Opet je pogledala u njega, i oči su joj sad bile blistave i sretno. "Najprije treba ovu šklopociju dovesti u Rhyolite. Onda ćemo morati negdje pronaći nekakav auto i prijeći preko državne granice u Kaliforniju. Imam više nego dovoljno novca. Onda ćemo te odvesti nekom doktoru, platiti ti kupanje i kupiti košulju, pa opet razmisliti. Imam tvoj pištolj. Donijela ga je posluha kad su završili pospremanje ostataka one dvojice s kojima si se hrvao u Pink Garteru. Zdipila sam ga nakon što je Spang otišao leći." Otkopčala je košulju i zavukla ruku pod struk širokih hlača.

Bond je uzeo Berettu i osjetio toplinu nje na metalu. Izbacio je okvir. Ostala su mu još tri zrna. Uz jedno u zatvaraču. Vratio je okvir na mjesto, zakočio pištolj i zataknuo ga za pojas hlača. Pritom je prvi put opazio da više nema sako na sebi. Jedan rukav košulje vidio mu je u dronjcima s ramena. Otrgnuo ga je i bacio da odleti. Opipao se po desnom stražnjem džepu hlača, tražeći tabakeru. Nije više bila kod njega. Ali u lijevom je džepu i dalje imao svoju putovnicu i lisnicu. Izvadio ih je. Pod svjetlošću mjeseca vidio je da su ispucane i ulubljene. Zavukao je prste u lisnicu da provjeri je li mu novac još unutra. Bio je. Vratio si je stvari u džep.

Neko su se vrijeme samo vozili dalje dok su tek pređenje malog motora i klopotaanje kotača remetili sveprisutni noćni muk. Dokle god im je pogled sezao tanka srebrna crta tračnica pružala se prema obzorju uz tek pokojni prekid, naznačen ručicom skretnice, na mjestima gdje je neki odvojak zavojito skretao prema tamnoj masi gorja Spectre njima zdesna. S njihove lijeve strane nije bilo ničega izuzev beskonačne pustinijske ravnice na kojoj je nagovještaj zore polako počinjao modrinom obrubljavati izobličeni izboje kaktusa i, dvije milje od njih, čeličnosivi odblijesak mjesečine s Autoceste 95.

Drezina je radosno jezdila prugom. Nije bilo upravljačkog mehanizmi oko kojeg bi se trebalo brinuti izuzev ručice kočnice i svojevrsne pilotske palice s obrtnim dodavanjem gasa koji je djevojka odvrnula do kraja i držala ga s brzinomjerom na postojanih trideset. I milje i minute otkucavale su putem, a Bond bi se svako toliko bolno osvrnuo u sjedalu da promotri rascvjetavanje rumenila na nebu iza njih.

Putovali su tako gotovo punih sat vremena kad se Bond ukočio od tihog prizvuka zujanja u zraku ili u tračnicama. Ponovno se osvrnuo. Nije li to opazio sićušno titranje neke krijesnice između njih i lažne rumene zore požara u gradu duhova?

Bond je osjetio žmarce na tjemenu. "Vidiš išta tamo otraga?"

Okrenula je glavu. Zatim je bez odgovora usporila motor, tako da su nastavili jezditi u tišini.

Oboje su načulili uši. Da. Zvuk je dopirao iz tračnica. Tiho podrhtavanje, ništa više od uzdisanja u daljini.

"To je Cannonball", suho je rekla Tiffany. Oštro je zavrnila palicu pasa i drezina je opet pohitala punom brzinom.

"Koliko može postići?" upitao ju je Bond. "Možda šezdeset."

"Koliko još ima do Rhyolitea?"

"Oko trideset."

Bond je na trenutak šutke razmotrio brojke. "Bit će tijesno. Ne mogu odrediti koliko je udaljen od nas. Ne možeš izvući ništa više iz ovoga?"

"Ni mrvicu", kazala je smrknuto. "Pa ni da se zovem Casey Jones, umjesto Cases'

"Bit će sve u redu", rekao je Bond. "Samo ti vozi dalje. Možda mu, ne znam, putem eksplozora kotao."

"Ma svakako", rekla je. "Ili mu se možda opruga istroši, a on je ostavio ključ svoje lokomotive kod kuće u džepu hlača."

Idućih su petnaest minuta samo jurili u tišini, i sad je Bond jasno vidio snažni pilotski far lokomotive kako prosijeca noć na ne više od pet milja iza njih, kao i razjareno prštanje iznad njega stvoreno ognjenim buktanjem drvene žeravice iz velikog tuljca dimnjaka. Tračnice su podrhtavale pod njima, a donedavno udaljeno uzdisanje sada je bilo potmuli, prijeteći mrmor.

Možda mu ponestane drveta, pomislio je Bond. Potaknut iznenadnim porivom, smireno je priupitao djevojku: "Dobro stojimo s gorivom, valjda?"

"O, jasno", rekla je Tiffany. "Natočila sam cijeli kanistar. Nema kazaljke, ali ovi ti mogu voziti cijelu vječnost na jednom galonu benzina."

Praktički prije nego što je stigla izreći te riječi, i kao da ih želi prokomentirati, mali je motor ispustio prezirno kašljanje. "Puć. Puć-puć." Zatim je veselo nastavio voziti.

"Isuse", rekla je Tiffany. "Jesi to čuo?"

Bond ništa nije rekao. Osjetio je kako mu se dlanovi znoje. I opet. "Puć. Puć-puć."

Tiffany Case oprezno je pomilovala palicu pasa.

"O, dragi mali motoriću", molećivo je rekla. "Prekrasni, pametni maleni motoriću. Budi nam dobar, molim te."

"Puć-puć. Puć-puć. Sikt. Puć. Ššš..." I odjednom su počeli u gluhoj tišini jezditi dalje bez dodatnog pogona. Dvadeset pet, pokazivao je brzinomjer. Dvadeset... petnaest... deset... pet. Nakon što je Tiffany Case još jednom zavrnila gas i udarila nogom po kućištu motora, zaustavili su se u mjestu.

"—", rekao je Bond, jedanput. Bolno je sišao s drezine na rub tračnica i odšepao do spremnika za benzin na stražnjem kraju, pa iz džepa hlača izvukao rupčić pun krvavih mrlja. Odvrnuo je poklopac za natanje goriva i spustio uvijeni rupčić kroz njega, tako da sigurno dopre sve do dna spremnika. Izvukao ga je, pa ga opipao i onjušio. Suh kao barut.

"To bi bilo to", kazao je djevojci. "Daj da sad dobro mućnemo glavom." Promotrio je cijelu okolicu. S lijeve strane nema nikakva zaklona, a do ceste je najmanje dvije milje. S desne leže planine, udaljene možda četvrt milje. Mogli bi se popeti onamo i sakriti. Samo, koliko bi im vremena trebalo za to? Činilo se kao najizgledniji izbor. Tlo mu je podrhtavalo pod nogama. Pogledao je niz prugu prema tom blještavom, neumoljivom oku. Koliko ima do njega? Dvije milje? Bi li Spang uspio ugledati drezinu na vrijeme? Bi li se stigao zaustaviti? Možda bi ga ona izbacila iz tračnica? Ali onda se Bond prisjetio velike, izbočene kravalovke koja bi sigurno pomela malo vozilo s puta kao balu slame.

"Dođi, Tiffany", pozvao ju je. "Moramo se popeti u brda."

Gdje li je ona? Odšepao je oko drezine. Opazio ju je kako trči natrag niz potez pruge pred njima. Zadihano mu je prišla. "Odmah ispred nas je jedan odvojak", propentala je. "Ako uspijemo ovo odgurati na njega, a ti znaš namjestiti stare skretnice, možda nas on još i promaši."

"Bože moj", polako je rekao Bond. Zatim je, s divljenjem u glasu, dodao: "Ima još nešto bolje od toga. Daj, pomози mi", pa se prignuo, stisnuo zube da podnese bolove i počeo gurati.

Nakon što se jednom pokrenula, drezina se počela lako kotrljati, pa su samo morali ići za njom i paziti da se nastavi kretati. Došli su do skretnice i Bond je nastavio gurati sve dok se nisu udaljili dvadeset metara od nje.

"Što sad, kvragu?" uspuhano je rekla Tiffany.

"Dođi", rekao je Bond, napola teturajući a napola trčeći natrag do zahrđale skretnice što je stršala uvis pokraj tračnica. "Daj da prebacimo Cannonball na ovaj odvojak."

"Čovječe!" rekla je Tiffany Case s udivljenjem. A onda su oboje primili skretnicu i Bondu su izubijani mišići počeli pucati kad je upro.

Zahrđali se metal polagano počeo pomicati u ležištu gdje je pedeset godina nepomično počivao i, milimetar po milimetar, među tračnicama se počeo otkrivati procjep, a zatim i sve širi razmak dok je Bond potezao i cimao polugu.

A onda su je napokon prebacili i Bond je kleknuo na zemlju spuštene glave, opirući se vrtoglavici koja je prijetila da ga cijelog oblije i potopi.

Ali tada je tlo obasjao bljesak reflektora i Tiffany ga je počela vući i opet se našao na nogama i počeo teturati natrag prema drezini, i cijeli se zrak ispunio grmljavinom i turobnim zveckanjem zvona za upozoravanje dok je silna plamena željezna zvijer s urlikom tutnjala prema njima.

"Lezi i ostani tako", viknuo je Bond kroz buku i gurnuo je na zemlju iza slabašnog zaklona drezine. Zatim je brzo odšepao do ruba pruge i izvadio oružje i zauzeo bočni stav s ispruženim pištoljem u ruci kao da sudjeluje u dvoboju, i zaškiljio unatrag niz tračnice u silno nailazeće oko ispod vulkana uskovitlanog ognja i dima.

Bože, koja neman. Hoće li uopće uspjeti proći kroz zavoj? Neće li se samo probiti prema njima i zgnječiti ih u kašu?

Hitala je sve bliže.

"Pft." Nešto se strelovito zarilo u zemlju pokraj njega, a iz kabine je doprla točkica bljeska.

"B-o-i-n-g-g-g." Dopro je još jedan bljesak, a zrno je pogodilo tračnicu i pištavo se odbilo s nje u noć.

"Pras. Pras. Pras." Sad je čuo pucnje kroz urlikanje lokomotive. Nešto mu je oštro zazvonilo u uhu.

Bond je zadržao paljbu. Samo četiri metka i zna kad ih valja ispaliti.

A onda je, dvadesetak metara pred njim, lokomotiva u punom naletu zatutnjala u zavoj i skrenula u odvojak s trzajem od kojeg su drveni trupci poletjeli prema Bondu s vrha vagoneta.

Odjeknuo je rezak vrisak metala kad su prirubnice na šest stopa visokim pogonskim kotačima zabrazdile kroz zavoj, uz kratko ukazanje dima i vatre i gromkog stroja, a onda se pružio časovit pogled na kabinu i na crno-srebrnu priliku Spanga kako se raširenih nogu jednom rukom pridržava za bok kabine dok ispruženom drugom drži dugu željeznu ručicu poluge za gas.

Bondov pištolj izviknuo je svoje četiri riječi. U munjevitom se trenu ukazalo bijelo lice trzajem zadignuto prema nebu, a onda je velebna crno-zlatna lokomotiva protutnjali dalje, hitajući prema sjenovitoj zidini gorja Spectre, snopom pilotskog fara koseći mrak pred sobom, zvoneći žalosno i dalje svojim automatskim zvonom za upozoravanje, ding-dong, ding-dong, ding-dong.

Bond je polako zataknuo Berettu u hlače i nastavio pogledom pratiti lijes g. Spanga, a perjanica dima prešla mu je preko glave i načas zastrla mjesec.

Tiffany Case dotrčala je do njega i stali su rame uz rame i samo ostali gledati u ognjeni barjak iz visokog dimnjaka i slušati kako obronci odbijaju odjeke tutnjeće lokomotive. Djevojka ga je šćepala za mišicu kad se lokomotiva iznenada zaniжела i nestala s vidika iza jednog izboja stijene. I sad se više nije čulo ništa osim udaljenog bubnjanja u gorju i vidjeli su se tek treperavi odsjaji rumenila po kršu dok je Cannonball jurio usjekom prema utrobi stijene.

I odjednom se pogledu otkrio golem proplamsaj ognja popraćen grozomornim treskom željeza, kao da se to bojni brod nasukao na greben. Zatim je došlo do prigušenog zvečanja koje kao da im je nastalo ispod nogu. I, napokon, do potmulog, dalekog tutnja iz grotla zemlje, uz kanonadu kojekakvih odjeka.

A onda, kad je buka prošla, ravnomjerni, piskutava tišina. Bond je ispustio težak uzdah, kao da se tek budi. Znači, ovo je kraj jednoga Spanga, jednog od tih brutalnih, teatralnih ljudi, zabludjelih u odrastanju, od kojih se sastoji Spangled Mob. Bio je tek scenski gangster, okružen kazališnim rekvizitima, ali to ne mijenja činjenicu da je imao svaku namjeru ubiti Bonda.

"Idemo odavde", žurno mu je rekla Tiffany Case. "Dosta mi je ovoga."

Bond je osjetio kako mu se bolovi opet prikrajavaju u tijelo s popuštanjem napetosti. "Da", rekao je kratko. Bilo mu je drago okrenuti leđa sjećanju na ono uvis okrenuto bijelo lice u onoj prekrasnoj crnoj hitajućoj lokomotivi. U glavi mu se vrtjelo. Upitao se hoće li moći prevaliti put. "Moramo stići do ceste. Neće nam biti lako. Doći."

Trebalo im je sat i pol da prijeđu te dvije milje, a kad se napokon uspio svaliti u prašinu pokraj betonskog kolnika autoceste, Bond je bio u deliriju. Uspio je stići dotle samo zahvaljujući djevojci. Da nije bilo nje nikako ne bi uspio zadržati pravi smjer. Samo bi nasumce bauljao među kaktusima, kamenjem i tinjcem sve dok ga snaga posve ne izda, pa kipuće sunce naiđe da privede posao kraju.

A ona je sada nježno privijala njegovu glavu uz se i tiho mu pričala i skutom svoje košulje brisala znoj s njegova čela.

I svako toliko zastala bi da pogleda amo pa tamo niz potpuno ravan potez betonske ceste čija su obzorja već treperili u ranojutarnjim valovima vrelina.

Nakon sat vremena skočila je na noge i zavukla košulju u hlače, pa otišla do sredine ceste i tamo stala. Niski crni automobil pristizao je iz uzvrjele izmaglice koja je prikrivala dolinu Las Vegasa u daljini.

Auto se lagano zaustavio točno ispred nje i jastrebu slično lice pod razbarušenom kosom boje slame provirilo je kroz prozor. Oštre sive oči kratko su je odmjerile. Bacile su pogled prema ispruženoj prilici čovjeka u prašini pokraj ceste, pa se vratile na nju.

Zatim je vozač s ljubaznim teksaškim otezanjem kazao: "Felix Leiter, gđice. Vama na usluzi. A kako bih vam mogao pomoći ovog prekrasnog jutra?"

21. Ništa ne posreduje kao neposrednost

"... i kad se vratim u grad nazovem ti ja svog prijatelja Ernija Curea. James ga zna. I njegova žena ima histerični napadaj, a Ernie je u bolnici. Smjesta odem onamo i on mi kaže kako stvari stoje, pa zaključim da bi Jamesu dobro moglo doći malo pojačanje. I tako skočim na svoju ugljenocrnju kobilu i galopom projašem cijelu noć, a kad stignem blizu Spectrevillea, opazim to svjetlo na nebu. Gospodin Spang si malo roštilja, zaključim. I vrata u ogradu su otvorena, pa se odlučim pridružiti gozbi. Pa, vjerovala ti meni ili ne, u čitavom tom mjestu nema ni žive duše, osim jednog tipa s nastrijeljenom nogom i krpom modrica koji puze niz cestu ne bi li pobjegao. A mene ti on strahovito podsjeti na mladog propalicu po imenu Frasso iz Detroita za kog mi je Ernie Cureo rekao da je bio jedan od onih koji su odveli Jamesa. Momku nije dovoljno dobro da bi to išao poricati, pa ja više-manje pokopčam situaciju i zaključim da mi je iduća postaja Rhyolite. I tako kažem malome da mu uskoro stiže veliko društvo iz Vatrogasne službe, pa ga odvezem do ulaza i ostavim tamo, a onda nakon nekog vremena opazim nekakvu curu koja stoji nasred pustinje i izgleda kao iz topa ispaljena, i tako ti mi svi skupa završimo ovdje. A sad ti pričaj."

Znači sve ovo *nije* samo san i ja *zbilja* ležim na stražnjem sjedalu Studillaca i ovo je *zaista* Tiffanyno krilo pod mojom glavom i ono naprijed je *doista* Felix i mi *stvarno* jurimo glavom bez obzira ovom cestom prema sigurnosti, prema liječniku, prema punoj kadi, prema malo hrane i pića i beskrajnom slatkom snu. Bond se pomaknuo i osjetio Tiffanynu ruku u svojoj kosi što mu daje do znanja da je sve to stvarno i baš onako kako se nadao, a onda nastavio mirno ležati i šutjeti i privijati svaki trenutak uza se i slušati njihove glasove i hitanje guma po cesti.

Kad je Tiffany privela priču kraju, Felix Leiter ispustio je zvižduk pun poštovanja. "Pobogu, gđice", rekao je. "Izgleda da ste vas dvoje stvarno probili rupetinu u Spangled Mobu. Što će sad biti, dovraga? U košnici je još hrpa drugih stršljenova, a oni teško da će samo dokono sjediti i zujati. Ta će ekipa biti željna akcije."

"Pratim", rekla je Tiffany. "Spang je bio član Sindikata u Vegasu, a u toj ekipi jedni drugima si uglavnom drže leđa. Tu su onda i Shady Tree i ona dva torpeda Wint i Kidd, tko god oni zapravo bili. Što brže prijeđemo državnu granicu, to bolje. A što onda?"

"Zasad nam ide sasvim u redu", rekao je Felix Leiter. "U Beattyju smo za deset minuta, a onda skrećemo na 58 i za pola sata prelazimo granicu. Zatim nas čeka duga vožnja kroz Dolinu smrti, pa preko planina sve dolje do Olanche, gdje nailazimo na Br. 6. Možemo tamo stati i odvesti Jamesa nekom doktoru i nešto pojesti i malo se urediti. Zatim se samo držimo šestice sve dok ne dođemo u L. A. Bit će to paklenska vožnja, ali trebali bismo u L. A. stići do ručka. Onda se možemo malo odmoriti i opet razmisliti. Meni se čini da bi tebe i Jamesa trebalo što prije maknuti iz zemlje. Dečki će i tebi i njemu pokušati prišiti svakojake lažne optužbe, a nakon što vam jednom uđu u trag ne bih se kladio u

pišljiv bob ni na jedno od vas. Najbolje ćete izgledati imati ako vas oboje noćas smjestimo na avion za New York i sutra otpremimo u Englesku. James može dalje preuzeti stvar."

"To valjda ima smisla", rekla je djevojka. "Ali tko je uopće ovaj Bond? Čime se bavi? Je li on detektiv?"

"Najpametnije da ga to sama pitaš, gđice", čuo je Bond oprezne Leiterove riječi. "Ali ne bih se na tvome mjestu previše zabrinjavao oko toga. Pobrinut će se on za tebe."

Bond se osmjehnuo sebi u bradu i u dugoj tišini koja je uslijedila utonuo u nespokojan san koji je potrajao sve dok nisu prevalili pola puta kroz Kaliforniju i stali pred bijelim vratima na drvenoj ogradi s natpisom "Dr. med. Otis Fairplay".

A onda se, kao masa kirurške ljepljive trake i sav premazan merbrominom, opran i obrijan i s golemim doručkom u želucu, opet zatekao u autu i vratio u svijet, i Tiffany Case povukla se u svoje staro, ironično i beskompromisno držanje, a Bond se trudio biti od koristi tako što je držao na oku svaku mogućnost pojave prometne policije dok je Leiter održavao brzinu iznad osamdeset po beskrajnoj bliještećoj cesti prema udaljenom potezu oblaka što su zakrivali Visoku Sierru.

Zatim su se zatekli u lagodnoj vožnji po Sunset Boulevardu kroz drvored palmi između smaragdnh travnjaka, gdje je prašinom išibani Studillac djelovao neprimjereno među blistavim Corvettama i Jaguarima, i napokon su, predvečer, sjedili u tamnom, svježem baru Beverly Hills Hotela, i imali su nove kofere u foajeu i odjeću netom kupljenu u Hollywoodu, i čak ni Bondovo lice puno bojnih ožiljaka nije značilo da svi zajedno nisu upravo priveli kraju samo neko studijsko snimanje.

Na stolu im je pokraj martinija stajao telefon. Felix Leiter priveo je kraju razgovor s New Yorkom po četvrti put otkako su doputovali.

"Pa, to je riješeno", rekao je kad je poklopio slušalicu. "Moji pajdaši iz ureda smjestili su vas na *Elizabeth*. Zadržala se zbog štrajka lučkih radnika. Isplovljava sutra navečer u osam. Oni će vas dočekati ujutro na La Guardiji s kartama, pa se možete ukrcati u bilo koje doba popodneva. Pokupili su ostatak tvojih stvari u Astoru, James. Jedan omanji kofer i tvoje famozne palice za golf. A Washington nam je izašao ususret s putovnicom za Tiffany. U zračnu luku dolazi i čovjek iz State Departmenta. Oboje ćete morati potpisati neke obrasce. Sredio sam to preko jednog svog starog pajdaša iz CIA-e. Dnevne novine razglasile su vijest na sva usta — 'Grad duhova otišao u zalazak sunca' i sve tako — ali po svemu sudeći još nisu uspjeli pronaći našeg druškana Spanga, a vaša imena se ne spominju. Dečki mi kažu da žbiri nemaju raspisanu tjeralicu za vama, ali jedan od naših koji rade inkognito kaže da gangovi tragaju za vama i da se vaš osobni opis raspačava. Uz nagradu od deset somova. Zato je i bolje što brzo dajete petama vjetra. Najbolje bi bilo da se zasebno ukrcate. Prikrijte se koliko možete, siđite u svoje kabine i ostanite s njima. Sav će pakao provaliti kad stignu do dna onog starog rudnika. To će značiti najmanje tri leša naprama nijednom, a njima takav rezultat nimalo nije po volji."

"Pinkerton očito ima izuzetnu aparaturu", rekao je Bond s divljenjem. "Ali bit će mi drago kad se oboje sklonimo odavde. Nekad sam mislio da su vaši gangsteri samo hrpa talijanskih žabara koji po cijeli tjedan pune glave *pizzom* i pivom, a onda subotom odu opljačkati nekog automehaničara ili ljekarnika ne bi li imali za ulog na konjskim utrkama. Ali na platnom popisu im je svakako sva sila nasilja."

Tiffany Case prezirno se nasmijala. "Bolje daj tu svoju glavu na pregled", suho je rekla. "Ako se uspijemo živi i zdravi ukrcati na *Lizzie*, bit će to pravo čudo. Eto koliko su oni dobri. Zahvaljujući našem Kapetanu Kuki imamo izvjesnih izgleda, ali ništa više od toga. Da žabari!"

Felix Leiter se zacerekao. "Hajde, golupčići", rekao je, pogledavši na sat. "Trebalo bi polako krenuti. Ja se noćas još moram vratiti u Vegas da krenem u potragu za kosturom našeg starog nijemog prijatelja Shy Smilea. A vi morate stići na svoj let. Slobodno nastavite svađu na dvadeset tisuća stopa. Omande ćete imati bolju perspektivu. Možda se čak odlučite pomiriti i sprijateljiti. Znaite kako se ono kaže." Mahnuo je konobaru da priđe. "Ništa ne posreduje kao neposrednost."

Leiter ih je odvezao do zračne luke i ondje iskreao. Bondu se grlo stisnulo kad se vitki čovjek šepavo udaljio prema svom automobilu nakon što je primio topao zagrljaj od Tiffany Case.

"Da znaš da ti je to dobar prijatelj", rekla je djevojka nakon što su vidjeli kako je Leiter zalupio vratima i čuli duboku tutnjavu ispuha kad je počeo ubrzavati u daljinu na svom dugom povratnom putu u pustinju.

"Da", rekao je Bond. "Felix je u redu."

Opazili su odsjaj mjesečine na čeličnoj kuki kad im je Leiter još jedanput mahnuo na rastanku, a onda se prašina počela slijegati po cesti i metalni glas iz razglasa kazao je: "TransWorld Airlines, let 93, objavljuje ukrcaj na ulazu br. 5 za Chicago i New York. Svi putnici, molim", pa su se progurali kroz staklena vrata i prešli prve korake svoga dugog puta preko pola svijeta do Londona.

Novi Super-G Constellation gromko je pošao u prelet preko zamračenog kontinenta, a Bond je ležao u svom udobnom krevetu na kat i čekao da mu san ponese bolno tijelo i razmišljao o Tiffany, koja je spavala na donjem krevetu, i o tome kako sad stoji sa svojim zadatkom.

Razmišljao je o tom ljupkom licu što počiva na raširenom dlanu ispod njega, tako nevino i nezaštićeno u snu, posve lišeno svakog prezira u tim izravnim sivim očima i ironičnog spuštanja u kutovima tih strasnih usana, i Bond je znao da mu još vrlo malo treba da se zaljubi u nju. A njoj? Koliko je snažan taj bunt protiv muškog roda što se rodio one noći u San Franciscu kad su joj toliki muškarci provalili u sobu i uzeli je? Hoće li to dijete i ta žena ikada uspjeti proviriti iza pregrade koju je te noći počela podizati da se zaštiti od svih muškaraca na svijetu? Hoće li ona ikada izaći iz te ljuštore koja joj samo biva sve jača sa svakom godinom samovanja i povlačenja?

Bond se prisjećao trenutaka iz proteklih dvadeset četiri sata kad je znao odgovor na to, trenutaka kad je jedna topla, strastvena djevojka veselo znala pogledati u njega kroz tu krinku prekaljene gangsterske suradnice, krijumčarice, pecaljke, djelatnice *blackjacka*, i kazati mu: "Primi me za ruku i povedi me. Otvori vrata i zajedno ćemo izaći na sunce. Budi bez brige. Držat ću korak s tobom. Oduvijek sam držala korak s onim tobom kojeg sam nosila u sebi, samo što mi ti nikako nisi dolazio, pa sam cijeli život provela u slušanju nečijeg tuđeg takta."

Da, pomislio je. Bit će sve u redu. S te strane. Samo, je li on pripravan na posljedice? Nakon što je jedanput primi za ruku, to će biti vječno. On će preuzeti ulogu izlječitelja, psihoanalitičara, na kojeg je pacijentica prenijela svu svoju ljubav i povjerenje na putu

prema oporavku od oboljenja. Nema te okrutnosti koja bi bila ravna ispuštanju njezine ruke nakon što ju jedanput primi svojom. Je li spreman za sve što bi to značilo za njegov život i karijeru?

Bond se okrenuo na svom krevetu i otjerao problem od sebe. Prerano je za to. Trči pred rudo. Bolje je pričekati da vidi što će biti. Korak po korak. I tako je tvrdoglavo stavio cijelu tu temu na stranu i prešao na razmišljanje o M-u i zadatku koji još valja privesti kraju prije nego što bude mogao početi trošiti vrijeme na brige oko privatnog života.

Pa, jedan dio zmiije uspio je smrskati. Je li to bila glava ili rep? Teško je reći, ali Bond je bio sklon zaključku da su Jack Spang i taj zagonetni ABC stvarni voditelji krijumčarskog posla, dok je Seraffimo samo vodio prihvatni kraj. Seraffima se može zamijeniti. Tiffany se može odbaciti. Shadyja Treeja, kojeg bi ona mogla umiješati u krijumčarenje dijamanta, morat će se smjestiti u zaklon sve dok oluja, ako je Bond doista najava oluje, ne prođe. Ali nema ničega što bi moglo dokazati umiješanost ni Jacka Spanga ni House of Diamonds, a jedini trag koji vodi do ABC-ja onaj je telefonski broj u Londonu koji će, podsjetio se Bond, morati izvući iz djevojke što prije može. Taj broj, kao i aparatura kontakata vezanih uz njega, promijenit će se smjesta nakon što u Londonu doznaju potpune činjenice o Tiffanynu prelasku na suprotnu stranu i Bondovu bijegu, i to po svoj prilici od Shadyja Treeja. Sve to znači, spomenuo se Bond, da je Jack Spang njegova sljedeća meta, pa preko njega i ABC. Zatim će preostati samo još početak cjevovoda u Africi, a do njega će uspjeti doći jedino putem ABC-ja. Bondu je najpreča zadaća, zaključio je prije nego što je dopustio snu da ga odnese, podnijeti izvještaj o cijeloj situaciji M-u što prije bude bilo moguće nakon ukrcaja na *Queen Elizabeth*, i prepustiti Londonu da preuzme stvar. Vallanceovi ljudi primit će se zadatka. Bond neće imati naročitog posla čak ni nakon što se vrati. Pisanje hrpe izvještaja. Uobičajena uredska rutina. A navečer će mu Tiffany biti u gostinskoj sobi u stanu pokraj King's Rooda. Morat će brzojaviti May da priredi sve što treba. Da vidimo — cvijeće, aromatične kupke iz Florisa, prozračene plahte...

Samo deset sati nakon odlaska iz Los Angelesa gromko su preletjeli La Gardiju i izveli okret nad pučinom prije dugog slijetanja.

Bilo je osam sati u subotu ujutro i vrlo se malo ljudi nalazilo u zračnoj luci, ali jedan ih je dužnosnik presreo dok su pješice prelazili pistu i odveo do pokrajnjeg ulaza gdje su ih čekala dva mlada muškarca, jedan iz Pinkertonove agencije i jedan iz State Departmenta. Dok su čavrljali o letu, donijeli su im prtljagu, pa ih odveli do pokrajnjih vrata i izveli do elegantnog bordo Pontiacu koji ih je čekao s brujećim motorom i navučnim zavjesama na stražnjim prozorima.

A onda su proveli nekoliko praznih sati u stanu koji je pripadao Pinkertonovu čovjeku sve dok, otprilike oko četiri popodne, ali s četvrt sata razmaka, nisu otišli natkrivenim mostićem u veliku, sigurnu, crnu i britansku utrobu broda *Queen Elizabeth*, te napokon smjestili u svoje kabine na palubi M i zaključali vrata da im nitko na svijetu ne može ući. kad su najprije Tiffany Case, a za njom i James Bond, prošli kroz ulaz na mostić, jedan je lučki radnik iz sindikata Anastasia's Longshoreman's hitrim korakom otišao do telefonske govornice u carinskoj kućici.

A tri sata nakon toga jedan je crni Sedan iskrcao dva američka poslovna čovjeka na molu, i oni su stigli taman na vrijeme da prođu useljenički i carinski pregled, te da se popnu mostićem prije nego što je razglas počeo pozivati sve posjetitelje da napuste brod, molim.

I jedan od tih poslovnih ljudi bio je podosta mlad, naočita lica i s tračkom prerano posijedjele kose pod Stetsonom s vodonepropusnom presvlakom, a na aktovci koju je nosio stajalo je ime B. Kitteridge.

A drugi je bio krupan, odeblji muškarac čije su sitne oči nervozno zvjerale kroz bifokalne naočale, i on se obilato znojio i neprestano si brisao cijelo lice velikim rupcem.

I na etiketi pri ručki njegova kofera stajalo je ime W. Winter, a ispod imena crvenom je tintom pisalo: KRVNA GRUPA MI JE F.

22. Ljubav umak béarnaise

Točno u osam sati od silnih odjeka izdisaja sirene broda *Queen Elizabeth* prozorska su okna zadrhtala na neboderima, i remorkeri su pedantno izvukli veliki brod u riječnu maticu i okrenuli ga u pravom smjeru, pa je, s opreznih pet čvorova, polako zaplovio niza struju mirnom vodom na prijelazu iz plime u oseku.

Još jedanput će zastati da iskrea peljara na platformi Ambrose Light, a onda će četverostruki propeleri uzbućkati more u vrhnje i *Elizabeth* će se s drhtajem otpustiti i jurnuti po dugom, ravnom luku uvis od 45. do 50. paralele i točke na njoj koja je Southampton.

Dok je sjedio u svojoj kabini, slušao tiho škripanje drvenarije i gledao kako mu se olovka na toaletnom stoliću polako kotrlja između češlja i ruba putovnice, Bond se prisjećao vremena kad je trasa broda bila drugačija, kad je znao zalaziti u cik-cak duboko u Južni Atlantik pri igri lovice s vučjim čoporima U-Bootova na plovidbi prema požarima Europe. I dalje je ovo pustolovina, ali sada se *Queen*, zaštićena kukuljicom radijskih impulsa — svojim radarom, svojim loranom, svojim ehosonderom — kreće s oprezom kakva orijentalnog potentata među svojim tjelohraniteljima i prethodnicima, a što se Bonda tiče, na putu još prijete jedino dosada i loša probava.

Podigao je slušalicu i zatražio gđicu Case. Kad mu je začula glas, teatralno je prostenjala. "Mornar mrzi more", rekla je. "Već mi je muka, a još smo samo na rijeci."

"I bolje", rekao joj je Bond. "Ostani u svojoj kabini i živi na dramaminu i šampanjcu. Od mene neće biti vajde još dva-tri dana. Angažirat ću doktora i masera iz turske kupelji da me pokušaju nekako opet skrpiti. A, uostalom, neće biti štode od sklanjanja s vidika većim dijelom plovidbe. Postoji izvjesna mogućnost da su nas nekako opazili u New Yorku."

"Pa, ako mi obećaš da ćeš me svaki dan nazivati", rekla je Tiffany, "i da ćeš me odvesti u taj Veranda Grill čim osjetim da bih mogla progutati malo kavijara. Okej?"

Bond se nasmijao. "Ako baš apsolutno inzistiraš", rekao je. "A sad slušaj, zauzvrat hoću da se pokušaš prisjetiti svega što možeš o ABC-ju i londonskoj strani njegova poslovanja. Onog telefonskog broja. I bilo čega drugog. Reći ću ti o čemu se tu radi i zašto me to zanima čim budem mogao, ali dotad ćeš mi jednostavno morati vjerovati na riječ. Je li dogovoreno?"

"Ma jasno", nezainteresirano je rekla djevojka, kao da je cijela ta strana njezina života izgubila svaku važnost; i Bond ju je sljedećih minuta ispitivao potanko, ali s izuzetkom pokoje sitne pojedinosti neplodonošno, o ABC-jevoj rutini.

Zatim je spustio slušalicu i nazvao stjuarda da naruči nešto za objed, pa sjeo napisati dugi izvještaj koji će morati prebaciti u šifru i odaslati još noćas.

"Metalni Mike" mirno je vodio brod dalje u mrak, a mala se naseobina od tri tisuće petsto duša skrasila u petodnevnu životnu kolotečinu u kojoj će biti svih onih zbivanja do

kojih prirodno dolazi u svakom drugom gradiću podjednake veličine — pljački, svađa, zavoda, pijanstava, prevara; možda i pokojeg poroda, mogućeg samoubojstva i, tijekom stotinu preplovljavanja, čak umorstva.

Dok je željezni grad lagano grabio širokim dubinskim valovima Atlantika, a lagani je noćni lahor brujao i stenjao u jarbolu, radijske su antene već prenosile Morseove signale dežurnog operatera načuljenom uhu u Portisheadu.

A to što je dežurni operater točno u deset sati navečer po istočnom standardnom vremenu slao bio je brzopisno adresiran na: ABC, PRI HOUSE OF DIAMONDS, HATTON GARDEN, LONDON, s tekstom: STRANKE LOCIRANE STOP AKO STVAR ZAHTIJEVA DRASTIČNO RJEŠENJE NEOPHODNO DA NAVEDETE CIJENU PLATIVU U DOLARIMA. Potpis je glasio WINTER.

Sat vremena nakon toga, dok je operater na *Queen Elizabeth* uzdisao pri pomisli da mora otipkati petsto skupina od po pet slova adresiranih na: UPRAVNI DIREKTOR, UNIVERSAL EXPORT, REGENTS PARK, LONDON, radiotehničar u Portisheadu slao je kratak brzopisno adresiran na: WINTER PUTNIK PRVE KLASA QUEEN ELIZABETH, u kojem je stajalo: ŽELIM DA SE CASE PONAVLJAM CASE UREDNO I BRZO ZAKLJUČI PLAĆAM DVADESET TISUĆA STOP OSOBNO ČU SE POBRINUTI ZA DRUGU STRANKU PO DOLASKU U LONDON POTVRDI ABC.

I operater je potražio Wintera u popisu putnika, pa stavio poruku u omotnicu i poslao je dolje, u jednu kabinu na palubi A, palubi ispod Bonda i djevojke, u kojoj su dva čovjeka u košuljama igrala remi, a dok je stjuard izlazio iz kabine, čuo je kako onaj debeli zagonetno kaže onome posve sijedom: "Ma vidi ti to, Booful! Koks ti ga danas dođe punih dvadeset somova, jao si ga meni!"

Tek su se treći dan plovidbe Bond i Tiffany dogovorili naći na koktelima u Panoramskom salonu i otići poslije na večeru u Veranda Grill. Oko podneva je vladala potpuna bonaca, a nakon ručka u kabini Bond je primio kategoričku poruku napisanu oblim ženskim rukopisom na listu papira s brodskim zaglavljem. Glasila je: "Sredi mi danas rendes. Bez izgovora", i Bondova je ruka istog trenutka dohvatila slušalicu.

Žeđali su za uzajamnim društvom nakon trodnevne razdvojenosti, ali Tiffany je bila u punoj obrambenoj pripravnosti kad mu se pridružila za zabitim stolom u kutu koji je izabrao u blistavom polukružnom koktel-baru pri pramcu.

"Kakav ti je sad ovo stol?" sarkastično ga je priupitala. "Ti se to mene stidiš, je li? Evo, ja se skockam u nešto najbolje što one tetkice iz Hollywooda mogu smisliti, a ti me odlučiš prikrivati kao da sam Miss Rajninog zlata iz 1914. Baš mi treba malo zabave na ovom starom lopatičaru, a ti me strpaš u kut kao da sam zarazna."

"O tome se otprilike i radi", rekao je Bond. "Tebi je samo stalo do toga da drugim muškarcima dižeš temperaturu."

"A čime da se cura bavi na *Queen Elizabeth*? Pecanjem?"

Bond se nasmijao. Mahnuo je konobaru i naručio suhe votka-martinije s koricom limuna. "Mogao bih ti dati jednu alternativu."

"Dragi dnevniče," rekla je djevojka, "prekrasno se provodim s pristalim Englezom. Problem je u tome što se on namjerio na moje obiteljske dragulje. Što da radim? Srdačno tvoja, zbunjena." Zatim se odjednom prignula i položila ruku preko njegove. "Slušaj ti mene, Bond", rekla je. "Sretna sam kao cvrčak. Volim što sam ovdje. Volim što sam s tobom. I volim ovaj lijepi mračni stol gdje nitko ne vidi kako te držim za ruku. Pusti moje priče. Samo ne mogu doći sebi od sreće. Ne zamjeraj mi na glupavim šalama, dobro?"

Nosila je bež košulju od teškog šantunga i suknju boje ugljena od mješavine pamuka i vune. Neutralne su joj boje isticale osunčanu kožu nijanse kave s mlijekom. Mali četvrtasti Cartierov sat na crnoj traci bio joj je jedini ures, a kratke nokte na maloj smeđoj ruci što je ležala preko njegove nije premazala lakom. Odrazi sunca izvana blistali su s teškog zavojitog pada te blijedozlatne kose, iz dubina *chatoyancea* u tim sivim očima, i s bljeska bijelih zubi između tih raskošnih usana, poluotvorenih nakon postavljenog pitanja.

"Ne", rekao je Bond. "Ne, neću ti zamjeriti, Tiffany. Sve je na tebi kako treba."

Pogledala ga je u oči i bila zadovoljna onime što vidi. Piće im je stiglo, pa je povukla ruku i upitno ga promotrila preko oboda svoje čaše.

"Sad ti meni reci nekoliko stvari", kazala je. "Prije svega, čime se baviš i za koga radiš? Na početku, u hotelu, mislila sam da si lupež. Ali čim si izašao kroz vrata nekako sam znala da nisi. Valjda sam trebala upozoriti ABC-ja, pa bi se izbjegla hrpa nevolja. Ali naprosto nisam. Hajde, James. Karte na stol."

"Radim za vlasti", rekao je Bond. "Žele zaustaviti ovo krijumčarenje dijamanta."

"Ti si nekakav tajni agent?"

"Samo državni službenik."

"Okej. Onda, što ćeš sa mnom kada stignemo u London? Staviti ćeš me iza brave?"

"Da. U gostinsku sobu svoga stana."

"Tako je *već* bolje. Hoću li i ja postati podanica Krajice, poput tebe? Da znaš da bih voljela biti nečija podanica."

"Mislim da bi se to dalo srediti."

"Jesi li oženjen?" Zastala je. "Ili išta takvo?"

"Ne. Povremeno imam veze."

"Znači, ti si jedan od onih staromodnih muškaraca koji vole spavati sa ženama. Kako to da se nikad nisi oženio?"

"Sve mi se čini da je to zato što mislim da se samostalno bolje snalazim u životu. Većina brakova ne pribroji dvoje ljudi. Nego ih oduzme jedno od drugoga."

Tiffany Case razmislila je o ovome. "Možda ima nečeg u tome", napokon je rekla. "Ali sve ovisi o tome što želiš da tvoj zbroj bude. Nešto ljudsko ili nešto neljudsko. Ne možeš samostalno biti cjelina."

"A ti?"

Djevojka nije htjela čuti to pitanje. "Možda sam se ja samo pomirila s onim neljudskim", odsječno je rekla. "I, kvragu, imaš ti neki prijedlog o tome za kog sam se trebala udati? Za Shadyja Treeja?"

"Sigurno je bilo mnogo drugih."

"Pa, nije", ljutito je rekla. "Možda misliš da se nisam smjela spetljati s tim ljudima. Pa, očito sam se samo uspjela iskreati na pogrešnom stajalištu." Proplamsaj bijesa minuo je i pogledala ga je s pravdanjem u očima. "To se zna dogoditi ljudima, James. Stvarno se zna. I ponekad stvarno nisu sami za to krivi."

James Bond dohvatio joj je ruku i čvrsto je primio. "Znam, Tiffany", rekao je. "Felix me malo uputio u situaciju. Zato ti nisam postavljao nikakva pitanja. Samo ne razmišljaj o tome. Sada postoji samo ovdje i danas. A ne jučer." Promijenio je temu. "Sad ti meni reci

poneke činjenice. Recimo, zašto nosiš ime Tiffany i kako je to raditi kao djelatnica u Tiari? Kako si, kvragu, postala tako dobra? Bila si fenomenalne dok si baratala onim kartama. Ako ti to može poći za rukom, onda može i sve ostalo."

"Hvala, druškane", ironično je rekla djevojka. "Kao što? Igranje po brodovima? A ime Tiffany dobila sam zato što je, kad sam se rodila, dragom ocu Caseu bilo do te mjere krivo što nisam muško da je dao mojoj majci tisuću dolara i pudrijeru iz Tiffanyja i ostavio je. Priključio se marincima. Na koncu je poginuo na Iwo Jimi. I tako mi je majka samo dala ime Tiffany Case i posvetila se zarađivanju za život za nas dvije. Počela je od lanca eskort-djevojaka, a onda postala ambicioznija. Tebi to možda ne zvuči naročito lijepo?" Pogledala ga je očima u kojima je bilo branjenja koliko i molećivosti.

"To me ne zabrinjava", suho je rekao Bond. "Nisi ti bila jedna od tih djevojaka."

Slegnula je ramenima. "Onda su nas razbucali gangovi." Zastala je i strusila ostatak svog martinija. "A ja sam udarila vlastitim putem."

Na uobičajenim poslovima koji se daju djevojkama. Pa sam nekako stigla do Rena. Tamo imaju Djelatelsku školu, pa sam se upisala i svojski prionula na učenje. Prošla sam cijeli tečaj. Dobila sam diplome iz kocaka, ruleta i *blackjacka*. Na dijeljenju se može dobro zaraditi. Dvjesto tjedno. Muškima je drago kad im djevojke dijele, a ženama to ulijeva samopouzdanje. Očekuju da ćemo biti drage prema njima. Ono, u smislu sestara pod kožom. Strah ih je od muških djelatelja. Ali da ti nije palo na pamet da je to zabavno. To je bolje čitati nego živjeti."

Zastala je i uputila mu osmijeh. "Sad je opet na tebi red", rekla je. "Počasti me još jednim pićem, pa mi reci kakva bi se to žena mogla pribrojiti s tobom."

Bond je dao narudžbu stjuardu. Pripalio je cigaretu i ponovno se okrenuo prema njoj. "Neka koja je vična spravljanju umaka *béarnaise* koliko i vođenju ljubavi", rekao je.

"Sunce ti tvoje! Bilo koja glupa babuskara koja zna kuhati i izvaliti se na leđa?"

"O, ne. Mora imati sve ono uobičajeno što svaka žena ima." Bond ju je proučio pogledom. "Zlatnu kosu. Sive oči. Grešna usta. Savršenu figuru. I, naravno, mora stalno zbijati duhovite šale i znati se odijevati i kartati i tako dalje. Sve ono uobičajeno."

"I oženio bi se tom osobom kad bi je pronašao?"

"Ne nužno", rekao je Bond. "Da ti pravo kažem, već sam praktički u braku. S jednim muškarcem. Preziva se na M. Morao bih se najprije razvesti od njega prije nego što se usudim na brak sa ženom. A nisam siguran da bih to baš htio. Ona bi me tjerala da poslužujem kanapee u našem salonu u obliku slova L. I dolazilo bi do onakvih grozних svađa u stilu 'Da, jesi — ne, nisam' koje očito idu uz brak. Ne bi to potrajalo. Spopala bi me klaustrofobija i pobjegao bih od nje. Potrudio se da me pošalju u Japan ili gdje već."

"A djeca?"

"Volio bih ih imati", kratko je rekao Bond. "Ali tek nakon umirovljenja. Inače ne bi bilo fer prema djeci. Nije da mi je posao lišen opasnosti." Pogledao je u svoje piće i iskapio ga. "A kako ti gledaš na to, Tiffany?" rekao je da promijeni temu.

"Svaka bi djevojka valjda voljela pronaći šešir na stoliću u predvorju kad se vrati kući", zamišljeno je rekla Tiffany. "Problem je samo u tome što nikad nisam pronašla šešir pod kojim bi raslo ono pravo. Možda nisam tražila dovoljno marljivo, ili gdje treba. Znaš kako to bude kad upadneš u kolotečinu. Postane ti sasvim dovoljno drago što ne moraš gledati preko ruba. U tom smislu bilo mi je dobro sa Spangovima. Uvijek sam znala odakle

mi pristiže sljedeći obrok. Stavila sam nešto novca na stranu. Ali djevojka u tom društvu ne može imati prijatelje. Ili staviš znak 'Zabranjen ulaz', ili kronično oboliš od polijeganja. Makar, rekla bih da mi je sad već puna kapa samačkog života. Znaš kako kažu koristice na Broadwayu? 'Samotno li je prati rublje kad u njemu nema muške košulje'."

Bond se nasmijao. "Pa, sad si izašla iz kolotečine", rekao je. Upitno ju je pogledao. "Samo, što je bilo s *misterom* Seraffimom? One dvije spavaće sobe u Pullmanu i večera sa šampanjcem postavljena za dvoje..."

Prije nego što je stigao dovršiti, oči su joj na trenutak buknule, a onda je ustala od stola i izašla ravno iz bara.

Bond je prokleo samoga sebe. Spustio je nešto novca na račun i požurio za njom. Sustigao ju je na pola puta niz Promenadnu palubu. "Slušaj sad, Tiffany", započeo je.

Otresito se okrenula i pogledala ga u oči. "Kako možeš biti tako zloban?" rekla je, a ljutite su joj suze ljesnule na trepavicama. "Zašto sve moraš upropastiti tako bezosjećajnom opaskom? O, James", zdvojno se okrenula prema prozorima i počela tražiti rupčić po torbici. Otrla si je oči. "Kad tebi nije jasno."

Bond ju je obgrlio i privukao uza se. "Mila moja." Znao je da ništa osim velikog koraka tjelesne ljubavi neće moći izliječiti ove nesporzume, ali da svejedno valja utrošiti riječi i vrijeme. "Nisam te mislio povrijediti. Samo sam se htio uvjeriti. Ono mi je bila ružna noć u vlaku, a onaj stol za večeru povrijedio me daleko više od svega što se poslije dogodilo. Morao sam te pitati."

Sumnjičavo je pogledala u njega. "Ozbiljno to kažeš?" rekla je dok su joj oči pretraživale njegovo lice. "Hoćeš reći da sam ti se tad već sviđala?"

"Ne budi guska", nestrpljivo je rekao Bond. "Zar ne znaš ništa ni o čemu?"

Okrenula mu se leđima i kroz prozor pogledala prema beskrajnom plavetnilu pučine i šaćici ponirućih galebova što su pravili društvo njihovu čudesno razmetnom brodu. Nakon nekog vremena rekla je: "Jesi li ikada čitao *Alicu u Zemlji čudesa*?"

"Prije mnogo godina", iznenađeno je rekao Bond. "Zašto?"

"Ima tamo jedna replika koja mi često padne na pamet", rekla je. "Glasi: 'O, Mišu, znaš li za izlaz iz ovog jezera suza? Jako sam se umorila od plivanja po njemu, o Mišu.' Sjećaš se? Pa, ja sam mislila da ćeš ti meni reći gdje je izlaz. Umjesto toga, potopio si me u jezero. To me pogodilo." Načas je podigla pogled prema njemu. "Ali sve mi se čini da me nisi namjeravao povrijediti."

Bond je šutke pogledao u njezina usta, a onda ju tvrdo poljubio u usne.

Nije mu uzvratila, već mu se izmakla, a oči su joj opet bile nasmijane. Primila ga je visoko pod ruku i okrenula se prema otvorenim vratima kojima se ide prema dizalu. "Vodi me dolje", rekla je. "Moram si opet iscrtati lice, a ionako si hoću dati vremena na volju da dotjeram prodajni izložak." Zastala je, pa prislonila usta tik uz njegovo uho. "Čisto za slučaj da te to zanima, James Bond", tiho mu je rekla. "Ja nikad u životu nisam, kako bi se reklo, 'spavala s muškarcem'." Cimnula ga je za ruku. "A sada, dođi", odsječno je rekla. "I, uostalom, vrijeme je da si odeš priuštiti Vrući domaći. Sve mi se čini da je to dio pojmovlja koje ćeš htjeti da usvojim. Da znaš da vi podanički narodi stvarno stavljate najsuludije natpise u svoje kupaonice."

Bond ju je ispratio do njezine kabine, pa otišao u svoju i oprao se u "Vrućoj slanoj" kupki, te potom stao pod "Hladni domaći" tuš. Zatim je legao na krevet i samo se smješkao

sebi u bradu zbog nekih stvari koje je rekla, i zamišljao je kako leži u svojoj kadi i promatra šumu slavina i razmišlja o punim razmjerima ludosti Engleza.

Začulo se kucanje na vratima, i njegov je stjuard ušao s malim pladnjem koji je stavio na stol.

"Što je sad to, kvragu?" rekao je Bond.

"Upravo je stiglo od šefa kuhinje, gospodine", rekao je stjuard, pa izašao i zatvorio vrata kabine za sobom.

Bond je sišao s kreveta, otišao do pladnja i proučio njegov sadržaj. Osmjehnuo se. Uz bočicu Bollingera od dva decilitra i vreli tanjur s četiri komadića goveđeg odreska na prepečenicima stajala je zdjelica umaka. Uz nju se nalazila rukom napisana poruka: "Ovaj umak *béarnaise* spravila je gđica T. Case bez moje pomoći", potpisana sa "*Chef*".

Bond si je natočio punu čašu šampanjca, izdašno namazao komadić odreska *béarnaiseom* i pažljivo ga prožvakao. Zatim je otišao do telefona.

"Tiffany?"

Začuo je grlen, oduševljen smijeh sa suprotnog kraja.

"Pa, svakako znaš spravljati izvrstan umak *béarnaise*..."

Vratio je slušalicu na aparat.

23. Posao je na drugom mjestu

Opojan je trenutak u ljubavnoj vezi kada prvi put na nekom javnom mjestu, u restoranu ili kazalištu, muškarac spusti ruku i položi je na bedro djevojke, a ona svoju stavi preko njegove i čvršće pritisne muškarčev dlan uza se. Te dvije geste kažu sve što se kazati može. Sve je dogovoreno. Svi su sporazumi potpisani. I dođe do one duge minute šutnje u kojoj krv pjeva.

Bilo je jedanaest sati i tek su se još malobrojni zadržavali po zakucima Veranda Grilla. Čulo se tiho uzdisanje mjesečinom obasjanog mora izvana dok je veliki linijski brod kosio crnu tratinu Atlantika, a na palubi je tek najsitnije bibanje pri kretanju otkrivalo duge, meke valove, polaganih dvanaest otkucaja srca usnulog oceana u minuti, dvama ljudima što su sjedili jedno uz drugo iza svjetiljke s ružičastim sjenilom.

Konobar im je donio račun i ruke su se razdvojile. Ali sada su imali sve vrijeme na svijetu i nisu im trebale potvrde ni riječi ni doticaja, i djevojka je pogledala u Bonda i sretno se nasmijala kad je konobar počeo pospremati stol, pa su pošli prema izlazu.

Ušli su u dizalo za Promenadnu palubu. "I što sad, James?" rekla je Tiffany. "Rado bih popila još jednu kavu, uz Stinger spravljen s bijelom *Crème de Menthe*, dok slušamo Dražbu fonda. Toliko sam se naslušala o njoj da mislim da bismo se mogli obogatiti."

"U redu", rekao je Bond. "Kako god hoćeš." Privio je njezinu ruku uza se dok su se šetali kroz veliku salu u kojoj je još trajala tombola, pa kroz pripravnu balsku dvoranu gdje su glazbenici iskušavali prve akorde. "Ali ne tjeraj me da kupujem broj. To je čisti hazard, a pet posto ide u milodare. Koeficijenti su loši gotovo kao i u Las Vegasu. Ali bude zabavno ako je dražbovatelj dobar, a čujem da s nama putuje sva sila bogataša."

Pušačka je sala bila je gotovo prazna, i izabrali su mali stol podalje od podija na kojem je Glavni stjuard postavljao dražbovateljski rekvizitarij, kutiju s obrojčanim papirićima, bat, stolnu bocu vode.

"U kazalištu ovo zovu 'ukrašavanje prazne kuće'", rekla je Tiffany dok su sjedali usred šume praznih stolica i stolova. Ali, dok je Bond izdavao naredbu stjuardu, otvorio se prolaz prema kinu i uskoro se u Pušačkoj sali okupilo gotovo stotinu ljudi.

Dražbovatelj, trbušast, žovijalan poslovni čovjek iz Midlandsa s crvenim karanfilom u zapučku smokinga, kucnuo je po stolu da žagor utihne i objavio da kapetanova procjena sutrašnjeg prevaljenog puta leži između 720 i 739 milja, da je svaka razdaljina kraća od 720 Nisko polje, a svaka duža od 739 Visoko polje. "A sada, dame i gospodo, da vidimo možemo li oboriti rekord ovog putovanja, koji stoji na dojmljivom iznosu od 2400 funti u Fondu" (pljesak).

Jedan je stjuard ponudio kutiju s presavijenim brojevima uočljivo najbogatijoj nazočnoj ženi, pa dražbovatelju predao listić papira koji je ona izvukla.

"Pa, dame i gospodo, ovdje imamo izuzetno dobar broj za početak. 738. Pri samom vrhu raspona, a budući da večeras ovdje vidim mnogo novih lica (smijeh) mislim da se svi možemo složiti kako je more iznimno mirno. Dame i gospodo. Što mi se nudi za 738? Smijem li reći 50 funti? Daje li mi itko 50 funti za ovaj sretni broj? Rekli ste 20, gospodine? Pa, odnekud valja početi. Diže li tkogod... 25. Hvala, madam. I 30. Eno, 40, stjuarde. I 45 od mog prijatelja, gospodina Rothblatta. Hvala, Charlie. Diže li tko s 45 funti za broj 738? 50. Hvala vam, madam, i sad smo se svi lijepo vratili na početak. (Smijeh.) Diže li tko s 50 funti? Nikoga ne kopka? Visok broj. Mirno more. Hoće li tkogod reći 55? Kličem 50 funti. Prvi put. Drugi put." I podignuti je bat tresnuo po stolu.

"Pa, hvala nebesima da je dražbovatelj dobar", rekao je Bond. "Broj je bio pristojan, a i jeftin ako ovo vrijeme potraje i nitko ne padne preko palube. Visoko polje večeras će doseći lijepu svotu. Svi će očekivati da prevalimo više od 739 milja po ovakvom vremenu."

"Što je tu tebi lijepa svota?" priupitala ga je Tiffany.

"Dvjesto funti. Možda i više. Očekujem da se obični brojevi prodaju za oko stotinu. Prvi broj uvijek bude jeftiniji od ostalih. Ljudi se još nisu zagrijali. U ovoj igri jedino je pametno kupiti prvi broj. Svaki od njih može pobijediti, ali prvi manje košta."

Kad je Bond dovršio, sljedeći je broj isklican za 90 funti zgodnoj, uzbuđenoj djevojci koju je očito financijski podupirao njezin pratitelj, sijed muškarac svježih crta lica koji je izgledao kao karikatura sponzorskog tatice iz *Esquirea*.

"Hajde. Kupi mi broj, James", rekla je Tiffany. "Stvarno ne znaš počastiti djevojku. Gledaj samo kako onaj dragi čovjek časti svoju djevojku."

"Prevalio je dob konsenzusa", rekao je Bond. "Sigurno mu je šezdeset godina. Do četrdesete djevojke ne koštaju ništa. Nakon toga ih valja plaćati novcem, ili pričanjem priče. Od tog dvoga, priča najviše boli." Osmjehnuo joj se u oči. "A ja ionako još nisam prevalio četrdesetu."

"Ne budi uobražen", rekla je djevojka. Pogledala ga je u usta. "Kažu da su stariji muškarci daleko najbolji ljubavnici. A tebi škrtost nije prirodna. Kladim se da si takav samo zato što je kockanje nezakonito na podaničkim brodovima, ili nešto slično."

"Dopušteno je izvan granice od tri milje", rekao je Bond. "Ali Cunard se svejedno vraški trudi ne miješati Kompaniju u to. Slušaj ovo." Uzeo je narančastu karticu koja im je ležala na stolu. "Dražbovne igre na sreću vezane uz dnevno prijeđeni put broda", pročitao je. "U svjetlu zaprimljenih upita smatra se poželjnim ponoviti stav Kompanije glede gore navedenog. Kompanija ne želi da stjuard Pušačke sale ili drugi članovi broskog osoblja imaju aktivnu ulogu u organiziranju igara na sreću vezanih uz dnevno prijeđeni put broda." Bond ju je pogledao. "Vidiš", rekao je. "Igraju s prilično zatvorenim kartama. A zatim dodaju: Kompanija predlaže da putnici sami između sebe izaberu Povjerenstvo koje bi formuliralo i nadgledalo relevantne nastavnice... Stjuard Pušačke sale smije, ako se od njega to zatraži, a dužnosti mu dopuštaju, pružiti pomoć pri dražbi brojeva kakvu od njega već zatraži Povjerenstvo."

"Prilično prepredeno", prokomentirao je Bond. "Povjerenstvu ostane beba u rukama ako dođe do ikakvih problema. I slušaj ovo. Tu sad dolazi do problema." Nastavio je čitati: "Kompanija posebno svraća pozornost na odredbe Financijskog pravilnika Ujedinjenog Kraljevstva vezane uz unovčivost sterlinških čekova i ograničenja uvoza sterlinških novčanica u Ujedinjeno Kraljevstvo."

Bond je odložio karticu. "I tako dalje", rekao je. Osmjehnuo se Tiffany Case. "Recimo da ti kupim broj koji se upravo nudi i da osvojiš dvije tisuće funti. To bi ti bila hrpetina dolarskih i sterlinških novčanica i čekova. Jedinu priliku da potrošiš sav taj novac, čak i pod pretpostavkom da su svi čekovi valjani, što baš i nije izgledno, dobila bi ako ga prokrijumčariš pod halterom. A onda bismo se oboje ponovno našli u istoj staroj raboti, samo što bih ja sada bio na strani nečastivog."

Djevojke se to nije dojmilo. "U gangovima je svojedobno bio jedan tip koga su zvali Abadaba", rekla je. "Pokvareni lumen koji je znao sve odgovore. Izračunavao je izgled na trkalištima, određivao postotke u ilegalnoj lutriji, radio sve za što treba pameti. Zvali su ga 'Čarobnjak Iz Mozga'. Koknuli su ga sasvim slučajno pri ubojstvu Dutcha Schultza", usput je dodala. "Sve mi se čini da si ti samo još jedan Abadaba dok se tako trudiš uvjeriti samoga sebe da se ne moraš baciti u trošak zbog djevojke. A, što sad," reznirano je slegnula ramenima, "hoćeš li barem svoju djevojku počastiti još jednim Stingerom?"

Bond je mahnuo stjuardu. Kad se čovjek udaljio, ona se prignula tako da mu je kosom ostrugnula uho i tiho rekla: "Da znaš da mi se uopće ne pije. Popij ga ti. Noćas hoću biti trijezna kao nedjelja." Uspravila se na stolici. "A sad, što se tu uopće zbiva?" nestrpljivo je rekla. "Daj da više vidim malo akcije."

"Upravo stiže", rekao je Bond. Dražbovatelj je podigao glas i u sali je zavladao tajac. "A sad, dame i gospodo", suzdržano je rekao. "Dolazimo do pitanja od šezdeset četiri tisuće dolara. Tko će mi ponuditi 100 funti za izbor Visokog ili Niskog polja? Svi znamo što to znači — mogućnost izbora Visokog polja, koje je, rekao bih, večeras popularan izbor (smijeh) kad se ima u vidu prekrasno vrijeme koje nas prati. Dakle, tko će otvoriti nadmetanje sa 100 funti za izbor Visokog ili Niskog polja?"

"Hvala vam, gospodine! I 110. 120 i 130. Hvala vam, madam."

"Sto pedeset", začuo se muški glas nedaleko od njihova stola.

"Sto šezdeset." Glas je ovaj put bio ženski.

Muški je glas monotono doviknuo 170.

"Osamdeset", rekao je netko.

"Dvije stotine funti."

Nešto je natjeralo Bonda da se osvrne prema čovjeku koji je to rekao.

Bio je prilično krupan. Lice mu je imalo masnjikav, bljedunjav izgled pljuvačke mete. Hladne tamne očice gledale su prema dražbovnom podiju kroz nepomične bifokalne naočale. Čovjeku je vrat izgledao kao da mu se sav skupio na zatiljku. Kovrčave crne alge kose lijepile su mu se od znoja, i sad je skinuo naočale, uzeo ubrus i obrisao znoj sa sebe kružnim pokretom koji mu je krenuo od lijeve strane lica i zavinuo sve do tjemena, gdje je posao preuzela desna ruka i privela ga kraju na kapljicama orošenome nosu. "Dvije stotine deset", dobacio je netko. Krupnom je čovjeku zadržtao podbradak, a onda je otvorio čvrsto zakopčana usta i kazao: "Dvije stotine dvadeset" smirenim američkim glasom.

Što je to u ovom čovjeku začulo Bondova sjećanja? Dok je promatrao to krupno lice, pretraživao je arhivski sustav u svome mozgu, izvlačio ladicu za ladicom u lovu na traženu indiciju. To lice? Taj glas? Engleska? Amerika?

Bond je odustao i svrnuo pozornost na drugog čovjeka za stolom. I opet je osjetio isti onaj upozoravajući pojam prepoznavanja. Neobično krhke, mladenačke crte lica pod zalizanom sijedom kosom. Meke smeđe oči pod dugim trepavicama. Ljepuškast na prvi

pogled, što kviri samo mesnati nos nad širokim, tankim ustima, sad rastvorenim u četvrtast, prazan osmijeh sličan cerenju poštanskog pretinca.

"Dvije stotine pedeset", mehanički je rekao krupni čovjek.

Bond se okrenuo prema Tiffany. "Jesi li ikad prije već vidjela ovu dvojicu?" rekao je, a ona je primijetila zabrinutu boricu između njegovih očiju.

"Nisam", odlučno je rekla. "Nikada. Izgledaju mi kao nekakvi iz Brooklyna. Ili kao par šnajdera iz Tekstilne četvrti. Zašto pitaš? Oni tebi nešto znače?"

Bond se ponovno osvrnuo prema njima. "Ne", sumnjičavo je rekao. "Mislim da ne."

Salom se odjednom prolomio pljesak, a dražbovatelj je sav ozaren kucnuo po stolu. "Dame i gospodo", pobjedonosno je rekao. "Ovo je doista veličanstveno. Tri stotine funti nudi mi šarmantna dama u prekrasnoj ružičastoj večernjoj haljini. (Glave su se stale okretati, vratovi izvijati, i Bond je opazio kako usta izgovaraju: 'Tko je ona?') A sad, gospodine", okrenuo se prema stolu debelog čovjeka. "Smijem li reći 325 funti?"

"Tri stotine pedeset", rekao je debeli čovjek. "Četiri stotine", ciknula je ružičasta žena.

"Pet stotina." Glas je bio bezizražajan, nezainteresiran.

Ružičasta je djevojka ljutito zapiskutala na svog pratitelja. Čovjeku je odjednom postalo vidno dosadno. Ulovio je dražbovateljev pogled i odmahnuo glavom.

"Diže li itko s 500 funti!" rekao je dražbovatelj. Sad je znao da je iz okupljenih iscijedio sve što se može. "Prvi put. Drugi put." Tras! "Prodano onom ondje gospodinu, koji zaista zaslužuje da ga se nagradi pljeskom." Zapljeskao je, a okupljeni su se poslušno povelili za njime, premda bi im bilo draže da je ružičasta djevojka pobijedila.

Debeli se čovjek pridigao za pola pedlja sa stolice, pa opet sjeo. Ljeskavo mu lice nije odražavalo ni tračka zahvalnosti na pijesku i samo je netremice gledao u dražbovatelja.

"A sad moramo odraditi formalnost i upitati ovoga gospodina koje bi Polje htio. (Smijeh.) Gospodine, izabirete li Visoko polje ili Nisko polje?" Dražbovatelju se jasno čula ironija u glasu. Pitanje je bilo čisti gubitak vremena.

"Nisko polje."

U gužvi Pušačke sale načas je zavladao mrtvačka tišina. Za njom je smjesta naišao žamor komentara. Nije bilo upitno. Bilo je očito da će čovjek uzeti Visoko polje. Vrijeme je savršeno. *Queen* sigurno plovi brzinom od najmanje trideset čvorova. Zna li on nešto? Da nije podmitio nekoga na mostu? Sprema li im se oluja? Pregrijava li se neko Težište?

Dražbovatelj ih je stišao kucanjem. "Ispričavam se, gospodine," rekao je, "ali, jeste li rekli Nisko polje?"

"Da."

Dražbovatelj je opet zakucao. "U tom slučaju, dame i gospodo, nastaviti ćemo s dražbom Visokog polja. Madam", obratio se s naklonom djevojci u ružičastom. "Biste li htjeli otvoriti nadmetanje?"

Bond se okrenuo prema Tiffany. "Čudne li rabote", rekao je. "Nevjerojatan potez. More je mirno kao ulje." Slegnuo je ramenima. "Jedini je odgovor da oni nešto znaju." Stvar ga se ionako nije nimalo ticala. "Netko im je nešto rekao." Osvrnuo se i nehajno promotrio onu dvojicu, pa pustio da mu pogled prođe pokraj njih, u stranu. "fini se da ih jako zanimamo."

Tiffany je bacila pogled preko njegova ramena. "Sada nas ne gledaju", rekla je. "Ja bih rekla da su obojica samo budale. Sijedi mi izgleda glupo, a debeli si siše palac. Baš su bezveznjaci. Sumnjam da znaju što su uopće kupili. Samo su im se pobrkali lončići."

"Siše palac?" rekao je Bond. Smeteno je prošao rukom kroz kosu dok ga je salijetalo neko neodređeno prisjećanje.

Da mu je dopustila da nastavi tragom razmišljanja, možda bi se i sjetio. Međutim, položila je ruku preko njegove i nagnula se prema njemu tako da mu je kosom podraškala lice. "Zaboravi, James", rekla je. "I ne razbijaj glavu tim glupanima." Oči su joj odjednom postale usrdne i prohtjevne. "Dojadilo mi je tu. Vodi me negdje drugdje."

Ne rekavši ništa više, ustali su od stola i izašli iz bučne sale prema stubištu. Dok su stubama silazili prema donjoj palubi, Bond je obgrlio djevojku oko struka, a njezina mu je glava pala na rame.

Došli su do vrata Tiffanyne kabine, ali ona ga je odvukla od njih i nastavila voditi niz dugi hodnik pun tihog škriputanja.

"Hoću da to bude u tvojoj kući, James", rekla je.

Bond ništa nije rekao sve dok nogom nije čvrsto zatvorio vrata svoje kabine iza njih, pa su se isprepleli jedno oko drugoga i ostali čvrsto pripijeni nasred čudesno intimne, čudesno anonimne sobice. A onda je on samo rekao, tiho: "Mila moja", i zavukao joj jednu ruku u kosu, da joj može postaviti usta tamo gdje ih želi.

I nakon nekog vremena druga mu je ruka primila patent-zatvarač na leđima njezine haljine, a ona se nije odmaknula od njega dok se izvlačila iz oprave i hvatala zrak između poljubaca. "Hoću sve, James. Sve što si ikada radio nekoj djevojci. Sada. Brzo."

I Bond se prignuo i poduhvatio je rukom oko bedara i podigao je i nježno položio na pod.

24. Smrt je tako trajna

Posljednje čega se Bond sjećao prije nego što je telefon zazvonio bila je Tiffany kako se naginje nad njega u krevetu i ljubi ga s riječima: "Ne bi smio spavati na lijevom boku, zlato moje. Loše je za srce. Moglo bi ti stati. Okreni se." I on se poslušno okrenuo, a kad su vrata škljocnula smjesta je ponovno utonuo u san dok su ga njezin glas i uzdisanje Atlantika i lagano valjanje broda ljuljuškali u naručju.

A onda je ljutito zvono zazvrndalo u mračnoj kabini i nastavilo zvoniti i Bond je opsovao i dohvatio slušalicu i glas mu je rekao: "Ispričavam se na smetnji, gospodine. Upravo vam je stigao šifrirani brzojav s *en clair* naznakom 'Najžurnije'. Da vam ga pročitam, ili da vam ga pošaljem u sobu?"

"Pošaljite mi ga u sobu, može?" rekao je Bond. "I hvala."

Što je sad, kvragu? Sva ljepota i žar i uzbuđenje strastvene ljubavi grubo su mu se raspršili kad je upalio svjetla, izvukao se iz kreveta i, protresajući glavom da je razbistri, prešao dva koraka do tuša.

Pustio je da voda punu minutu pljušti po njemu, a onda se obrisao, pokupio hlače i košulju s poda i uvukao se u njih.

Začuo je kucanje na vratima i preuzeo brzojav, te sjeo za pisaći stol, pripalio cigaretu i smrknuto prionuo na posao. A kako su se skupine postupno pretakale u riječi, oči su mu bivale sve stisnutije, a koža mu se po tijelu sve jače ježila.

Brzojav je poslao Šef ureda. Pisalo je:

PRVO TAJNO PRETRAŽIVANJE SAYEOVA UREDA OTKRILO BRZOJAV S QE ADRESIRAN NA ABC
POTPISAN WINTER S DOJAVOM DA STE TI I CASE NA BRODU I TRAŽENJEM UPUTA STOP
ODGOVOR ADRESIRAN NA WINTER POTPISAN ABC NAREĐUJE ELIMINIRANJE CASE ZAREZ
CIJENA DVADESET TISUĆA DOLARA STOP DRUGO SMATRAMO DA JE RUFUS B SAYE ABC JER TO
DIJELOM ZVUČI KAO NJEGOVI INICIJALI NA FRANCUSKOM OVAKO A CRTICA BE CRTICA SEJ
STOP TREĆE MOGUĆE UZBUNJEN NAZNAKAMA PRETRAŽIVANJA SAYE JUČER ODLETIO U PARIZ
I INTERPOL SAD JAVLJA DA JE U DAKARU STOP TO PODUPIRE NAŠU SUMNJU DA DIJAMANTI
POTJEČU IZ RUDNIKA SIJERA LEONEA ODAKLE SE PREKO GRANICE KRIJUMČARE U
FRANCUSKU GVINEJU STOP OZBILJNO SUMNJAMO U ČLANA ZUBARSKOG OSOBLJA SIERRA
INTERNATIONALA KOJI JE POD NADZOROM STOP ČETVRTO RAF CANBERRA ČEKA TE U
BOSCOMBE DOWNU ZA HITAN NASTAVAK LETA SUTRA NAVEČER ZA SIJERA LEONE
POTPIS ŠEF U.

Bond je načas ostao skamenjen u stolici. Iznenada mu je u svijesti nepozvano bljesnuo onaj najzloslutniji stih u cjelokupnom pjesništvu: "Loš je račun što mene ne broji. Kad mene lete, ja krila jesam."

Znači, netko iz Spangled Moba nalazi se na brodu i putuje zajedno s njima. Tko? Gdje?

Ruka mu je dohvatila slušalicu. "Gospođicu Case, molim."

Čuo je kako joj se telefon pokraj uzglavlja spaja, pa zvoni prvi put. I drugi put. I treći. I još samo jedanput. S treskom je poklopio slušalicu, istrčao iz svoje sobe i dojurio hodnikom do njezine kabine. Ništa. Prazna. Krevet i dalje namješten. Svjetla gore. Ali večernja joj torbica leži na tepihu pred vratima, sadržaja raštrkanog unaokolo. Znači da je ušla. Čovjek je stajao iza vrata. Možda je pala macola. A što zatim?

Prozorska su okna bila zatvorena. Pogledao je u kupaonicu. Ništa.

Bond je stajao nasred kabine, glave hladne kao led. Što bi on, Bond, učinio? Prije nego što je ubije, ispitao bi je. Saznao što ona zna, što je rekla, tko je taj Bond. Odveo bi je u svoju kabinu, gdje ju neometano može obrađivati. Da netko i naiđe dok je nosi onamo, bilo bi mu dovoljno samo namignuti i odmahnuti glavom. "Večeras je malo pretjerala sa šampanjcem. Ne, hvala, mogu ja." Ali u koju kabinu? Koliko vremena ima?

Bond je pogledao na sat dok je tihim hodnikom trčao natrag. Tri su sata. Otišla je od njega sigurno negdje iza dva. Da nazove most? Da digne uzbunu? Grozna panorama objašnjavanja, sumnjičavosti, odgađanja. "Dragi moj gospodine. Teško da je moguće." Pokušaji da ga se smiri. "Naravno, gospodine, dat ćemo sve od sebe." Pristojne oči dežurnog narednika čiji će se zaključci vrtjeti oko pijanstva i ljubavne prijevare — čak i oko nečijeg pokušaja da zadrži brod kako bi osvojio Nisko polje u Brodskoj dražbi.

Nisko polje! Čovjek u moru! Zadržavanje broda!

Bond je zalupio vratima svoje kabine i skočio po Popis putnika. Naravno. Winter. Evo ga. A49. Paluba niže. A onda se odjednom Bondu mozak poklopio kao komptometar. Winter. Wint i Kidd. Ona dva torpeda. Onaj zakukuljeni dvojac. Opet na popis putnika. Kitteridge. Također u A49. Sijedi čovjek i debeli čovjek u BOAC-ovu letu iz Londona. "Krvna grupa mi je F". Tajna pratnja za Tiffany. I Leiterov opis. "Zovu ga 'Windy' zato što ne podnosi putovanja."

"Jednog će dana gorko zažaliti zbog te bradavice na palcu." Crvena bradavica na prvom zglobu koji je zapeo oroz pištolja iznad Tingalinga Bella. I Tiffanyne riječi: "Baš su bezveznjaci. Debeli si siše palac!" I ona dvojica iz Pušačke sale okreću zgradu na unaprijed ugovorenoj smrti. Žena u moru. Uzbuna dignuta anonimno, za slučaj da je promaknula stražaru na krmu. Brod se zaustavlja, okreće, daje u potragu. I dodatnih tri tisuće funti ubojicama.

Wint i Kidd. Dva torpeda iz Detroita.

Cijeli kolot zbrkanih snimki odmotao se Bondu pred očima u bljesku otkrivenja, i još dok ih je pregledavao krenuo je otvoriti svoju malu aktovku i iz tajnog pretinca u njoj izvući zdepasti prigušivač. Automatski, dok je vadio Berettu između svojih košulja u dnu ladice, provjeravao okvir i navrtao prigušivač na cijev, u sebi je odvagivao izgled i planirao svoje poteze.

Pronašao je tlocrt broda koji je dobio s kartom. Raširio ga je dok je navlačio čarape. A49. Točno ispod njegove. Bi li ikako uspio metkom razvaliti bravu i srediti obojicu prije nego što oni srede njega? Praktički nikako. A sigurno ne samo da su zaključali vrata, već su na njih navukli i zasun. Ili da sa sobom povede nekoga iz osoblja, uspije li ga uvjeriti da

Tiffany prijeti opasnost? Za vrijeme klafranja i "Ispričavam se, gospodo", bacili bi je kroz okno i uzeli nedužno čitati knjige ili se kartati uz "Čemu sva ova strka?"

Bond si je zataknuo pištolj za struk i širom otvorio jedno od svojih dvaju prozorskih okana. Provukao je ramena kroza nj i s olakšanjem otkrio da su najmanje za palac šira od njega. Izvio je vrat naniže. Dva slabo osvijetljena kruga točno pod njim. Koliko ima donde? Oko osam stopa. Noć je i dalje posve mirna. Nema vjetra, a na zasjenjenoj je strani broda. Bi li ga opazili s otvorenog mosta? Hoće li njima neko okno biti otvoreno?

Bond je uskočio natrag u svoju kabinu i strgnuo plahte s kreveta. Krvavi čvor. Taj će biti najsigurniji. Ali morat će rasparati plahte napola da mu budu dovoljno duge. Ako pobijedi, morat će si uzeti plahte iz A49 i prepustiti njihovu stjuardu da smisli gdje su nestale. Ako izgubi, ništa više neće biti bitno.

Bond je svalio svu svoju težinu na uže. Trebalo bi izdržati. Dok je vezivao jedan kraj oko šarke okna bacio je pogled na sat. Potratio je samo dvanaest minuta otkako je pročitao brzoglav. Je li to bilo predugo? Stisnuo je zube, bacio uže niz bok broda i provukao se glavom kroz otvor.

Ne misli. Ne gledaj dolje. Ne gledaj uvis. Zaboravi na čvorove. Polagano, čvrsto, zahvat po zahvat.

Noćni ga je vjetar lagano cimao i zanosio prema crnim željeznim zakovicama, a daleko odozdo čulo se duboko tutnjanje i hujanje mora. Odnekud odozdo dopiralo je strunasto brujanje vjetra stvorenog brzinom u snasti, a daleko iznad toga zvijezde su se po svoj prilici lagano ljuljale oko dvaju jarbola.

Hoće li te proklete, te voljene plahte izdržati? Hoće li ga svladati vrtoglavica? Mogu li mu ruke izdržati težinu? Ne misli o tome. Ne misli o golemome brodu, o gladnome moru, o silnim četverostrukim propelerima što samo čekaju zasjeći tijelo. Ti si dječak koji se spušta niz stablo jabuke. Tako je lako i tako sigurno tu u voćnjaku, gdje se pada na travu.

Bond je odagnao sve misli i samo gledao svoje ruke i osjećao grubu boju trupa na zglobovima ruku, a stopala su mu bila osjetljiva poput antena dok su pod njim napipavala prvi dodir s otvorom okna.

Evo. Prstima desnog stopala napipao je izbočeni rub. Mora stati. Sad se MORA strpjeti dok mu lijevo stopalo istražuje dalje — širom otvoreno okno, pridržano dugom mjedenom kukom; dodir tkanine na čarapi: navučene zavjese. Sad može nastaviti. Pred samim je krajem.

I još dva zahvata i lice mu se našlo u razini i uspio se primiti za metalni obod okvira i prebaciti dio težine s napetog bijelog užeta i pružiti malo blaženog odmora jednoj, a zatim i drugoj ruci, premjestiti teret s popucalih mišića i prirediti se za sporo uzdizanje uvis i uzduž, a onda i za završno bacanje pri kojem će mu se jedna ruka mašiti pištolja.

Osluškiavao je, gledajući u krug lagano njišuće zavjese, nastojeći smesti s uma da se drži poput muhe na pola puta niz bok broda *Queen Elizabeth*, nastojeći ne slušati more daleko pod sobom, nastojeći smiriti vlastito teško disanje i tvrdo nabijanje srca.

U sobici se začulo neko mumljanje. Nekoliko riječi nekog muškog glasa. A zatim ženski glas, i krik: "Ne!"

Trenutak tišine, a onda je odjeknuo šamar. Bio je glasan kao pucanj iz pištolja i naglo je povukao Bondovo tijelo uvis i kroz okno, kao da ga je konop potegnulo unutra.

Čak i kad je nekako uspio čisto skočiti kroz tri stope široki krug pitao se u što će udariti, i lijevom si je rukom zaštitio glavu dok mu je desna posezala za pištoljem.

Tresak na kofer pod oknom, mučno prebacivanje preko glave koje ga je odvelo na polovicu sobe, i osovio se na noge i počeo uzmicati, nisko pognut, prema oknima, i zglobovi su mu pobijeljeli od napetosti na šaci kojom je držao pištolj, a oko stisnutih usana stvorila mu se tanka bijela crta.

Ledenosive oči zvjerale su mu amo-tamo kroz posve stisnute vjeđe. Tupi, crni pištolj stajao je u mrtvoj sredini između te dvojice.

"U redu", rekao je Bond, polako se uspravljajući do pune visine.

Bila je to činjenične izjava. Imao je prevlast, a grotlo njegova pištolja već je reklo da bi je i trebao imati.

"Tko je tebe pozvao?" rekao je debeli. "Ti nisi u igri."

U glasu mu je bilo skrivenih zaliha. Ni tračka panike. Čak ni dovoljno iznenađenja.

"Došao si nam biti četvrti u džinu?"

Sjedio je u zakopčanoj košulji, bočno okrenut toaletnom stoliću, a očice su mu iskrile na masnom licu. Pred njim, leđima okrenula Bondu, Tiffany Case sjedila je na stolcu s podstavom. Bila je gola izuzev kratkih gaćica boje kože, a krupni joj je čovjek bedrima držao koljena. Lice je, puno crvenih tragova po blijedoj puti, okrenula prema Bondu. Oči su joj bile mahnite kao u životinje u stupid, a usta otvorena u nevjerici.

Sijedi je čovjek dotad opušteno ležao na jednom krevetu. Sad se pridigao na lakat, a drugom rukom mašio za košulju, na pola puta prema pištolju u crnoj futrolu ispod ruke. Nezainteresirano je pogledao Bonda, a usta su mu poprimila četvrtast izgled od ispraznog osmijeha poštanskog pretinca. Posred tog osmijeha drvena je čačkalica stršala između stisnutih zuba kao zmijski jezik.

Bond je pištoljem pokrivao neutralni prostor između njih dvojice. Kad je progovorio, glas mu je bio dubok i napet.

"Tiffany", rekao je polako i razgovijetno. "Spusti se na koljena. Odmakni se od tog čovjeka. Drži spuštenu glavu. Dođi do sredine sobe."

Ne gledajući prema njoj, nastavio je naizmjenice zvjerati prema čovjeku na stolici i čovjeku na krevetu.

Sad se odmaknula od tih dviju meta.

"Tu sam, James." Glas joj je zadrhtao od nadanja i uzbuđenja.

"Ustani i uđi ravno u kupaonicu. Zatvori vrata za sobom. Uđi u kadu i leži."

Okrznuo ju je pogledom da vidi je li ga poslušala. Ustala je i okrenula se prema njemu. Oči su mu zapazile crven otisak cijele raširene šake na bjelini njezina tijela. Zatim ga je poslušala, i vrata kupaonice škljocnula su kad su se zatvorila za njom.

Sad je sigurna od metaka. I neće posvjedočiti onome što se mora učiniti.

Pet je metara dijelilo njih dvojicu i Bond je razabrao da će ga dovesti u škripac ako uspiju dovoljno brzo povući. Kod ovakvih ljudi, čak i u djeliću sekunde nakon što ubije jednog od njih, onaj drugi će stići povući i opaliti. Dokle god njegov pištolj bude šutio, prijetnja mu je nemjerljiva. Ali prvim će metkom na trenutak otkloniti prijetnju od onoga drugog.

"Četrdeset osam — šezdeset pet — osamdeset šest."

Varijacija signala iz američkog nogometa, jednog od pedeset pojedinačnih kombinacija koje su sigurno tisuću puta zajednički uvježbavali, procijedila se iz usta debelog čovjeka. On se u isti mah bacio na pod, a ruka mu je sijevnula prema pojasu.

U kovitlacu kretanja, čovjek na krevetu bacio je noge u stranu, odmaknuvši ih od Bonda, tako da mu je tijelo sad postalo tek uska, sučeljena meta. Ruka na prsima trznula mu je naviše.

"Tup."

Bondov pištolj kratko je, prigušeno prostenjao. Modra ključanica otvorila se tik ispod uvis začušljanog razdjeljka u sijedoj kosi.

"Bum", odgovorio je mrtvačev pištolj, opaljen zadnjim trzajem prsta, i zrno se zarilo u postelju pod njegovim truplom.

Debeli čovjek na podu je vrisnuo. Gledao je uvis, u samotno, prazno crno oko kojem nimalo nije bilo stalo do njega, jer ga je zanimalo samo to koji će četvorni centimetar njegove ovojnice najprije rastvoriti.

A debeli je uspio pridići svoj pištolj tek do visine Bondovih koljena i sad ga je uzaludno upirao između Bondovih čvrsto raširenih nogu u bijelo oličene instalacije iza njih.

"Baci ga."

Začuo se tih štopot kad je pištolj pao na tepih. "Ustani."

Debeli se s mukom osovio na noge i zagledao u Bondove oči kao što sušičavac gleda u svoj rupčić, s iščekivanjem punim strepnje.

"Sjedni."

Je li u tim predanim očima načas bljesnulo olakšanje? Bond je ostao napet kao mačka dok vreba.

Debeli se čovjek polagano okrenuo. Ispružio je ruke iznad glave, premda mu Bond nije rekao da tako postupi. Prešao je dva koraka natrag do svoje stolice i polako se okrenuo, kao da se sprema sjesti.

Stao je okrenut prema Bondu i posve prirodno pustio da mu ruke padnu uz bokove. I dvije su se ruke, sad opuštene, prirodno zanijele unatrag, desna dalje od lijeve. A onda se iznenada, ispružena unatrag do kraja, desna ruka napela i sijevnula prema naprijed, i nož za bacanje rascvao se kao bijeli plamen s vrhova prstiju.

Tup.

Tihi metak i tihi nož mimoišli su se usred leta, i oči dvojice muškaraca trznule su se u isti mah kad su njihova oružja pogodila.

Ali trzaj u očima debeloga pretvorio se u kolutanje očiju uvis kad je pao nauznak, grabeći se za srce, dok su se Bondove oči samo nezainteresirano spustile prema mrlji što mu se počela širiti po košulji i plosnatom dršku noža što je labavo ostao visjeti iz njezinih nabora.

Odjeknuo je tresak kad se stolica smrskala pod debelim čovjekom, i začuo se tih hropac, a zatim su pete zabubnjale po podu.

Bond je bacio jedan pogled, pa se okrenuo prema otvorenom prozorskom oknu.

Neko je vrijeme samo stajao leđima okrenut ostatku sobe i gledao u lagano njihanje zavjesa. Gutao je zrak i slušao prekrasne zvukove mora iz izvanjskoga svijeta što još pripada njemu i Tiffany, ali ne i drugoj dvojici. Tijelo i napeti živci vrlo su mu se polako opustili.

Nakon nekog vremena izvadio si je nož iz košulje. Nije ga pogledao, samo je primio zavjesu, odmaknuo je u stranu i bacio nož daleko u mrak. Zatim je, gledajući i dalje van, u mirnu noć, zakočio Berettu i rukom koja mu je odjednom postala teška poput olova polako zataknuo pištolj natrag u struk svojih hlača.

Gotovo se nevoljko okrenuo i pogledao u razvaline u kabini. Pomno ih je promotrio i nesvjesnom gestom otro ruke o bokove. Zatim je pažljivim koracima otišao do kupaonice i rekao: "Ja sam, Tiffany", umornim, suhim glasom, i otvorio vrata.

Nije mu čula glas. Ležala je potrbuške u praznoj kadi s rukama preko ušiju, a kad ju je pridigao i primio u naručje još nije mogla povjerovati, već se pripila uz njega, a onda mu počela polako opipavati lice i prsa ne bi li se uvjerila da je to istina.

Lecnuo se kad mu je taknula zasječeno rebro, i ona se odvojila od njega i pogledala ga u lice, pa u krv na svojim prstima, pa u njegovu grimizom natopljenu košulju.

"O, Bože. Ranjen si", rekla je suho i smetnula vlastite more s uma kad mu je skinula košulju i sapunom i vodom oprala razderano rebro, pa ga povezala trakama ručnika rasječena britvom jednog od poginulih.

Ništa ga nije upitala ni nakon što je Bond prikupio njezinu odjeću s poda kabine, predao joj je i kazao da ne izlazi sve dok on ne bude bio spreman, te da sve pospremi i prebriše svaki predmet koji je dodirnula, kako bi uklonila otiske prstiju.

Samo je stajala i blistavim očima gledala u njega. A kad ju je Bond poljubio u usta, i dalje ništa nije rekla.

Bond se osmjehnuo da je primiri, pa je izašao, zatvorio vrata kupaonice za sobom i posvetio se svom poslu, obavljajući sve krajnje promišljeno i zaustavljajući se prije svakog poteza kako bi proučio kakav će dojam ostaviti na oči i mozgove detektiva koji će se ukrcati na brod u Southamptonu.

Prvo je zavezao pepeljaru u svoju okrvavljenu košulju da je optereti, pa prišao oknu i bacio je što dalje može. Iza vrata su visjeli smokinzi ove dvojice. Izvadio je rupčice iz džepića na prsima, umotao si njima ruke i stao pretraživati ormare i komodu sve dok nije pronašao večernje košulje sijedog čovjeka. Obukao je jednu i načas zastao nasred kabine da razmisli. Zatim je stisnuo zube i prevalio debeloga u sjedeći položaj, skinuo mu košulju s tijela i otišao do okna, gdje je izvadio svoju Berettu, prislonio je uz rupicu na košulji na mjestu preko srca i ispalio još jedan metak kroz tu rupu. Sad je oko rupice ostala mrlja od dima, tako da je izgledalo kao samoubojstvo. Opet je obukao truplo u košulju, temeljito obrisao svoju Berettu, pritisnuo svud po njoj prste mrtvačeve desne ruke i na koncu mu namjestio pištolj u šaku s kažiprstom na obaraču.

Nakon još jedne stanke nasred sobe skinuo je Kiddov smoking s vješalice i u njega odjenuo Kiddovo truplo. Zatim je odvukao čovjeka preko poda do prozorskog okna i, znojeći se od napora, podigao ga do okna i progurao kroz njega.

Obrisao je okno da ukloni otiske i ponovno zastao, hvatajući dah i pregledavajući malu pozornicu, a onda prišao kartaškom stolu koji je, prekriven ostacima nedovršene partije, stajao uza zid, te ga prevrnuo na pod tako da su se karte raštrkale po tepihu. Zatim

mu je nešto palo na pamet, pa je opet prišao truplu debeloga, izvukao svežanj novčanica iz njegova bočnog džepa i razbacao ih među karte.

Prizor će sigurno držati vodu. Metak koji je Kidd na umoru ispalio u krevet ostat će zagonetka, ali to će se pripisati trenutku za vrijeme nadjačavanja. Tri su hica ispaljena iz Berette i tri su čahure na podu. Dva su zrna mogla završiti u Kiddovu tijelu, koje je sada u Atlantiku. Tu su i dvije plahte koje će morati ukrasti s drugog kreveta. Njihov nestanak ostat će bez objašnjenja. Možda je Wint u njih umotao Kiddovo tijelo kao u posmrtni pokrov prije nego što je gurnuo Kiddu kroz prozorsko okno. To će pristajati uz Wintovo kajanje i samoubojstvo nakon oružanog obračuna zbog karata.

U svakom slučaju, spomenuo se Bond, držat će vodu sve dok policija ne stigne u pristanište, a dotad će on i Tiffany već uspjeti sići s broda i izgubiti se, i jedini njihov trag u kabini bit će još Bondova Beretta, a na njoj, kao i na svakom drugom komadu oružja u vlasništvu Tajne službe, nema brojeva.

Uzdahnuo je i slegnuo ramenima. Sad još samo da uzme plahte i neopaženo odvede Tiffany natrag u svoju kabinu, odreže uže što mu visi s prozorskog okna, baci ga u more zajedno s dodatnim okvirima za Berettu i praznom futrolom, i onda mu, napokon, stiže cijeli vijek sna s njezinim milim tijelom priljubljenim uz svoje, dok je grli čvrsto, vječno.

Vječno?

Dok je polako hodao kroz kabinu prema kupaonici, Bondu je pogled pao na prazne oči trupla na podu.

A oči čovjeka kojem je Krvna grupa bila F obratile su mu se i kazale: "Gospodine. Ništa nije vječno. Samo smrt traje zauvijek. Ništa nije vječno osim ovoga što ste vi meni učinili."

25. Zatvaranje cjevovoda

U korijenu velikog trnova grma što raste na tromeđi afričkih država više nije živjela nijedna škorpija. Krijumčar iz rudnika nije imao ništa što bi ga zaokupilo izuzev beskrajne kolone mrava *siafu* što je tekla između niskih zidina koje su vojnici mravinjaka podigli uz obje strane tri palca široke prometnice.

Bilo je vruće i sparno, a čovjek skriven u trnovu grmu bio je nestrpljiv i nespokojan. Ovo mu je zadnji odlazak na sastanak. To je neosporno. Oni će si morati naći nekog drugog. Naravno, morat će se prema njima pošteno ponijeti. Upozorit će ih da odustaje i dati im razlog — uposlen je novi zubarski pomoćnik koji očito ne zna dovoljno o stomatologiji. Čovjek je zacijelo špijun — s tim pozornim očima, s tankim, riđim brčićima, s lulom, s čistim noktima. Da nisu ulovili nekoga? Da nije netko prešao u Kraljičine svjedoke?

Krijumčar se premjestio. Dovraga, gdje je taj zrakoplov? Uzeo je šaku zemlje i bacio je nasred toka mravlje kolone. Zastali su, a onda se prelili preko zidina svoje ceste kad su ih straga pritisnule užurbane pridošlice. Zatim su se vojnici mahnito primili kopanja i odnošenje, i za nekoliko su minuta raščistili prometnicu.

Čovjek je izuo cipelu i iz sve snage njome opalio po kretanju kolone. Na trenutak je opet zavladao zbunjenost. Zatim su se mravi stušili na mrtva tjelešca i proždri ih, i opet otvorili cestu, i crna je rijeka nastavila protjecati.

Čovjek je kratko opsovao na afrikanskom i obuo cipelu. Crne mrcine. Pokazat će on njima. Čučnuo je, podigavši ruku da se zakloni od grmlja, i počeo lupati duž mravlje kolone sve do mjesečine na otvorenom. Dat će im to razloga da se zamisle.

Zatim je zaboravio na mržnju koju gaji prema svim crnim stvorovima i nakrivio glavu prema sjeveru. Hvala nebesima! Obišao je grm da izvadi baterijske svjetiljke i paketić dijamanata iz kutija za alat.

Milju odande, u niskom grmlju, veliko željezno uho detektora zvuka već je obustavilo potragu, a operater, koji je dotada tiho dojavljivao udaljenost trojici pokraj vojnog kamiona, sada je kazao: "Trideset milja. Brzina sto dvadeset. Visina devet stotina."

Bond je bacio pogled na sat. "Izgleda da im je sastanak zakazan u ponoć punog mjeseca", rekao je. "I da će kasniti desetak minuta."

"Tako se čini, gospodine", rekao je časnik iz garnizonske posade Freetowna, koji je stajao pokraj njega. Okrenuo se prema trećemu. "Desetniče. Pripazite da se kroz maskirnu mrežu ne prozire metal. Ova mjesečina sve otkriva."

Kamion je stajao pod zaklonom niskog raslinja na zemljanoj stazi što preko ravnice vodi prema selu Telebadou u Francuskoj Gvineji. Te su noći krenuli s pobrđa čim je lokator otkrio zvuk zubareva motocikla na dvosmjernoj stazi. Vozili su bez farova i zaustavili se čim je stao i motocikl, lišivši ih zaštite buke njegova motora. Prekrili su kamion i lokator

maskirnom mrežom, kao i izbočinu Boforsa montiranog pokraj njega. Zatim su pričekati, ne znajući što da očekuju na mjestu zubareva sastanka – još jedan motocikl, jahača na konju, džip, zrakoplov?

Sada su začuli udaljeno brektanje na nebu. Bond se kratko nasmijao. "Helikopter", rekao je. "Ništa drugo ne buči tako. Pripremite se za skidanje mreže nakon što sleti. Možda će ga trebati upozoriti hicem. Je li megafon uključen?"

"Jest, gospodine", rekao je desetnik za lokatorom. "A brzo se približava. Za minutu bi vam trebao doći u vidokrug. Vidite li svjetla koja su se upravo upalila, gospodine? To mu je jamačno sletišta."

Bond je bacio pogled na četiri tanka snopa svjetlosti, pa opet počeo promatrati velebno afričko nebo.

Znači, stiže posljednji među njima, posljednji član ganga, a ipak prvi. Čovjek kojega je otišao pogledati u Hatton Gardenu. Prvi čovjek Spangled Moba, ganga koji je u Washingtonu tako visoko kotirao. Jedini, izuzev bezopasnog, pomalo simpatičnog Shadyja Treeja, kojega

Bond dosad nije morao ubiti – ili, kad se sjetio saluna Pink Garter i one dvojice iz Detroita, zamalo ubiti. Premda nije imao namjeru ubiti te ljude. M mu je samo povjerio zadatak da sazna više o njima. Ali oni su, jedan za drugim, pokušali ubiti njega i njegove prijatelje. Nasilje im je bilo prva instanca, a ne posljednja. Nasilje i okrutnost bili su im jedino oružje. Onoj dvojici u Chevroletu u Las Vegasu koji su pucali u njega i pogodili Ernieja Curea. Onoj dvojici u Jaguaru koji su ošamutili Ernieja i prvi izvukli oružje kad je došlo do obračuna. Seraffimu Spangu, koji ga je krenuo mučiti do smrti i zatim ih pokušao nastrijeliti ili smrskati na željezničkoj pruzi. Wintu i Kiddu, koji su obradili Tingalinga Bella, pa Bonda, pa Tiffany Case. A od njih sedmorice ubio je petoricu – ne zato što mu se to sviđalo, već zato što je netko morao. I imao je sreće i troje dobrih prijatelja, Felixa i Ernieja i Tiffany. I zlikovci su izgubili život.

A sad stiže i posljednji zlikovac, čovjek koji je naredio njegovu smrt, kao i smrt Tiffany, čovjek za kojega M tvrdi da je razradio krijumčarenje dijamanata, organizirao cjevovod i godinama nemilosrdno, djelotvorno upravljao njime.

Pri telefonskom razgovoru s Boscombe Downom M je bio odsječan i zvučao je napeto. Dobio je Bonda na liniji Ministarstva zraka nekoliko minuta prije nego što je Canberra trebala poletjeti za Freetown. Bond je primio poziv u uredu Zapovjednika postaje, uz vrisak iskušavanja mlaznih motora Canberre u pozadini.

"Drago mi je da si se vratio zdrav i čitav."

"Hvala, gospodine."

"Što to čitam u večernjem izdanju o dvostrukom ubojstvu na *Queen Elizabeth*?" U M-ovu se glasu čulo više od sumnjičavosti.

"Dvojica ubojica iz ganga bila su na brodu, gospodine. Putovali su pod imenima Winter i Kitteridge. Stjuard mi je rekao da su se navodno posvađali zbog karata."

"Misliš da je tvoj stjuard bio u pravu?"

"To mi zvuči moguće, gospodine."

Usljedila je stanka. "Smatra li to i policija?"

"Nisam se vidio ni sa kim od njih, gospodine."

"Razgovarat ću s Vallanceom."

"Da, gospodine", rekao je Bond. Znao je da mu M tako daje do znanja da će se, u slučaju da je Bond doista ubio te ljude, pobrinuti da pri istrazi ne budu spomenuti ni Bond ni Služba.

"Uostalom," rekao je M, "to su bili sitni igrači. Dotični Jack Spang, ili Rufus Saye, ili ABC, ili kako već sebe naziva. Želim da ga uloviš. Koliko uspijevam razabrati, krenuo je unatrag duž cjevovoda. Zatvara ga. Vjerojatno putem ubija. Na kraju trase je taj zubar. Pokušaj ih uloviti obojicu. Već otprilike tjedan dana 2804 mi radi uz zubara, i Freetown smatra da su dovoljno razjasnili tamošnju sliku. Ali htio bih zaključiti ovaj slučaj i vratiti te na pravo radno mjesto. Ovo se pokazalo kao prljava rabota. Od samog mi se početka nije sviđalo. Stigli smo sve dovde prije zahvaljujući sreći nego sposobnom vodstvu."

"Da, gospodine", rekao je Bond.

"Što ćemo s tom djevojkom Case?" rekao je M. "Razgovarao sam s Vallanceom. Ne želi je kazneno goniti ako tebi nije naročito stalo do toga."

Je li M-ov glas bio za nijansu odviše nezainteresiran?

Bond je nastojao ne zvučati odviše nehajno u odgovoru. "Izuzetno mi je pomogla, gospodine", rekao je, i to opušteno, nadao se. "Možda bismo mogli donijeti odluku o tome nakon što podnesem završni izvještaj."

"Gdje je ona sada?"

Crna je slušalica postajala skliska Bondu u ruci. "Putuje u London u unajmljenom Daimleru, gospodine. Smjestit ću je u svoj stan. U gostinsku sobu, to jest. Imam vrlo dobru kućepaziteljicu. Ona će se brinuti za nju dok se ne vratim. Sigurno će biti sve u redu s njom, gospodine." Bond je izvadio rupčići obrisao si znoj s lica.

"Sigurno", rekao je M. U glasu mu nije bilo ironije. "U redu, onda. Dakle, želim ti svu sreću." Uslijedila je stanka. "Čuvaj se. I", glas na drugoj strani žice odjednom je postao otresit, "nemoj misliti da mi nije drago zbog dosadašnjeg razvoja situacije. Prekoračio si nalog, naravno, ali čini mi se da si se vrlo dobro odupro tim ljudima. Doviđenja, James."

"Doviđenja, gospodine."

Bond je pogledao uvis, u zvjezdano nebo, i pomislio na M-a, i na Tiffany, i ponadao se da će ovo doista biti kraj, i da će biti brz i lak, i da će se uskoro vratiti kući.

Krijumčar iz rudnika stajao je i čekao s četvrtom baterijskom svjetiljkom u ruci. Evo ga. Stiže točno preko mjeseca. Paklenski je bučan, kao i obično. Što je još jedan rizik kojeg će se drage volje riješiti.

Spustio se i sada zadržao nad tlom dvadeset stopa iznad njegove glave. Pomolila se ruka i bljesnula mu A, a čovjek na tlu treptanjem joj je uzvratio B i C. Zatim su se elise rotora izravnale i veliki se željezni kukac polako prizemljio.

Prašina se slegla. Krijumčar dijamanata odmaknuo je ruku s očiju i nastavio gledati kako pilot silazi svojim malim ljestvama na tlo. Nosilac letjelice kacigu i naočale. Neobično. I djeluje viši od onog Nijemca. Čovjeku su srsi spuznuli hrptom. Tko je ovo? Krenuo mu je polako ususret.

"Imaš robu?" Dva hladna oka pod ravnim crnim obrvama oštro su ga pogledala kroz letačke naočale. Kad je čovjek pomaknuo glavu, mjesečina se odrazila s njih i prikrila mu oči. Sada su postale tek dva kruga blistave bjeline nasred kacige od ulaštene crne kože.

"Da", rekao je nervozno čovjek iz rudnika. "Samo, gdje je Nijemac?"

"On više neće doći." Dva bijela kruga slijepo su zurila u krijumčara. "Ja sam ABC. Zatvaram cjevovoda"

Glas je bio američki, tvrd i plošan i konačan. "Oh."

Krijumčar je automatski posegnuo rukom u košulju. Izvadio je namočeni paketić i pružio ga kao svojevrsan mirovni zalog. Kao i škorpija prije mjesec dana, osjetio je podignut kamen nad sobom.

"Pomozi mi s gorivom."

Bio je to ton nadzornika koji izdaje naredbu kuliju, ali krijumčar je brzo priskočio da ga poslušaju.

Radili su šutke. Zatim su obavili posao i sišli natrag na zemlju. Krijumčar je cijelo to vrijeme očajnički mozgao. Smogao je u sebi glas ravnopravnog partnera, glas osobe koja zna kako stvari stoje i u jednakoj mjeri drži konce u rukama.

Zaškiljio je u prostor mraka boje indiga, gdje je pilot stajao s rukom na ljestvama.

"Razmišljao sam o svemu ovome i bojim se da..."

A onda se glas prekinuo i usne su se zadigle sa zuba u rastvorenim ustima, a usta su počela ispuštati glas između režanja i vrištanja.

Pištolj u ruci pilota triput je štucnuo. Krijumčar je snishodljivim glasom rekao: "Oh." Svalio se nauznak u prašinu, jedanput napeo, te ostao nepomično ležati.

"Stoj." Limeni je glas dopro preko ravnice uz kreštavu jeku pojačala. "Držimo te na nišanu." Začuo se zvuk paljenja motora.

Pilot nije zastao da se začudi glasu. Skočio je na ljestve. Vrata kabine zalupila su se i začulo se brujanje mehanizma za samopaljenje. Motor je zaurlao, a elise rotora zanijele su se i počele polako pojačavati vrtnju sve dok se nisu pretvorile u dva srebrna vrtloga. Zatim se helikopter s trzajem vinuo u zrak i počeo posve okomito uzdizati u nebo.

Dolje, među niskim grmljem, kamion se naglo zaustavio, a Bond je skočio na željezno sedlo Boforsa.

"Uvis, desetniče", naglo je rekao čovjeku za ručicom podizača. Primaknuo je oči mrežastom ciljniku kad se cijev počela uzdizati prema mjesecu. Dohvatio je ručicu birača paljbe i prebacio je s položaja "Zakočeno" na "Pojedinačno". "I lijevo deset."

"Punit ću vam obilježavajuće." Časnik pokraj Bonda u rukama je držao dva okvira s po pet žuto obojenih metaka.

Bond je smjestio stopala na pedale okidača i sada ulovio helikopter u središte mreže. "Mirno", tiho je rekao.

"Bumpa."

Zvezdana pruga obilježavajućeg metka u lijenoj se krivulji uzdigla u nebo, tek nešto sporija od zvuka.

Prenisko i lijevo.

Desetnik je oprezno podesio dvije ručice. "Bumpa."

Pruga je zavojito preletjela stroj koji se uspinjao. Bond je ispružio ruku i prebacio ručicu birača na "Automatsku". U kretnji ruke bilo mu je oklijevanja. Sada će smrt biti sigurna. Morat će to opet učiniti.

"Bumpa-bumpa-bumpa-bumpa-bumpa."

Crvena paljba zaprštala je nebom. Helikopter se svejedno nastavio uspinjati prema mjesecu, i sad je počeo skretati prema sjeveru.

"Bumpa-bumpa."

Žuta je svjetlost bljesnula blizu repnog rotora i začula se udaljena eksplozija.

"Jesmo ga", rekao je časnik. Uzeo je noćni dalekozor. "Ostao je bez repnog rotora", rekao je. A zatim, uzbuđeno: "Zaboga. Izgleda da se cijela kabina obrće zajedno s glavnim rotorom. Pilotu je sigurno pakieno."

"Još koji?" rekao je Bond, držeći uskovitlani stroj u ciljniku.

"Ne, gospodine", rekao je časnik. "Voljeli bismo ga se domoći živog ako bude moguće. Samo, čini se da... da, sad je izgubio kontrolu. Spušta se u velikim lukovima. Zacijelo mu nešto nije u redu s glavnim elisama rotora. Evo ga."

Bond je podigao glavu s mrežastog ciljnika i rukom zaklonio oči od blistavog mjeseca.

Da. Evo ga. Na još samo oko tisuću stopa iznad tla, motor je urlao, a velike su se elise beskorisno vrtjele dok se zgužvani metal naginjao i skretao niz nebo u dugim, supijanim glavinjanjima.

Jack Spang. Čovjek koji je naredio Bondovu smrt. Koji je naredio Tiffanynu smrt. Čovjek kojeg je Bond samo jedanput, na nekoliko minuta, vidio u pregrijanoj prostoriji u Hatton Gardenu. Gospodin Rufus B. Saye. Iz House of Diamonds. Potpredsjednik za Europu. Čovjek koji igra golf u Sunningdaleu i jedanput mjesečno posjećuje Pariz. "Uzoran građanin", kako ga je nazvao M. Gospodin Spang iz Spangled Moba, koji je upravo ubio čovjeka – posljednjega u nizu od njih koliko?

Bond je lako zamislio prizor u uskoj kabini, krupnog čovjeka koji se pridržava jednom rukom a drugom poteže upravljačke ručice dok gleda kako kazaljka visinomjera ponire u stotinama. I u očima mu je sigurno rumeni odsjaj strave, i džep pun dijamanata vrijednih sto tisuća funti za njega je tek običan balast, i pištolj koji mu je još od dječastva snažna desna ruka ne pruža mu nikakvu utjehu.

"Vraća se ravno natrag do grma", nadglasao je desetnik buku s neba. "Sada je gotov", kazao je satnik, napola za sebe.

Odgledali su posljednja zanošenja i skretanja, pa zadržali dah kad je letjelica, u mahnitom cik-cak propadanju, posljednji put spustila nos i, kao da joj je grm neprijatelj, ljutito krenula ponirati u dvadesetmetarskom luku, te zarila i sebe i mlataće elise u stog trnja.

Prije nego što su odjeci udara zamrli, iz srca grma odjeknuo je šupalj prasak popraćen rastrganom plamenom kuglom što je nabrekla i pokuljala u zrak, zatamnivši sjaj mjeseca i oblivši cijelu ravnicu narančastim odsjajem.

Satnik je prvi progovorio.

"Jao!" uživiljeno je rekao. Polako je spustio noćni dalekozor i obratio se Bondu. "Eto, gospodine", rezignirano je rekao. "To bi vam otprilike bilo to. Bojim se da do jutra nećemo uspjeti stići ni blizu onome tamo. A onda će proteći još sati prije nego što se bude moglo

početi pročešljavati olupinu. A ovo će natjerati francuske graničare da galopom stignu ovamo. Na svu sreću, u dosta smo dobrim odnosima s njima, ali Guverner će se baš lijepo provesti u raspravi s Dakarom oko strane na koju je novčić pao." Časnik je pred sobom već vidio bespuće papirologije. Od te je perspektive postao još umorniji. Bio je to izravan čovjek. Bilo mu je dosta za jedan dan. "Smijemo li malo ubiti oko, gospodine?"

"Samo izvolite", rekao je Bond. Pogledao je na sat. "Bolje ležite pod kamion. Sunce izlazi za oko četiri sata. Ja još ne osjećam umor. Nastavit ću držati požar na oku, da se slučajno ne počne širiti."

Časnik je bacio znatiželjan pogled prema ovom tihom, zagonetnom čovjeku koji je iznenada stigao u Protektorat praćen mećavom dojava "Apsolutnog prioriteta". Ako je ikad nekome trebao san... Ali sve to nema nikakve veze s Freetownom. Londonska stvar. "Hvala, gospodine", rekao je i saskočio s kamiona.

Bond je polako odmaknuo stopala s pedala okidača i naslonio se u željeznom sedlu. Automatski si je, pogleda i dalje prikovana uz razbuktali požar, prepipao džepove iznošene kaki tropske košulje, posuđene od zapovjednika garnizona, da pronađe upaljač i cigarete, te izvadio jednu cigaretu, pripalio je i zatim sve zajedno vratio u džepove.

Znači, ovo je kraj dijamantskog cjevovoda. I završna stranica u dosjeu. Udahnuo je dim punim plućima i ispustio ga kroza zube u dugom, tihom uzdahu. Šest mrtvih naspram nijednog. Gern i set.

Bond je podigao ruku i njome obrisao orošeno čelo. Odmaknuo je mokri čuperak kose iznad desne obrve i crvena mu je buktinja obasjala mršavo, tvrdo lice i zatreptala u umornim očima.

Dakle, ova velika crvena točka označava kraj Spangled Moba i kraj njihova famoznog krijumčarenja dijamanta. Ali ne i kraj dijamanta koji se peku u srcu požara. Oni će preživjeti i krenuti dalje diljem svijeta, možda donekle zamućeni, ali neuništivi, trajni poput smrti.

I Bond se odjednom prisjetio očiju mrtvaca kojem je krvna grupa nekoć bila F. Nisu bile u pravu. Smrt je vječna. Ali i dijamanti su.

Bond je saskočio s kamiona i laganim korakom krenuo prema visokim plamenovima. Mrko se osmjehnuo sebi u bradu. Cijela ta priča o smrti i dijamantima odviše je ozbiljna. Za Bonda je to samo kraj još jedne pustolovine. Još jedne pustolovine kojoj bi epitaf mogao biti jedno oporo zapažanje Tiffany Case. Vidio je kako njezina strastvena, ironična usta izgovaraju te riječi:

"To je bolje čitati nego živjeti."

k k k "VU_Ub!_b^][UWa

O Ianu Flemingu

Ian Fleming rođen je 28. svibnja 1908. u Londonu. Svoj prvi roman *Casino Royale* napisao je 1952. godine — i svijetu predstavio Jamesa Bonda. U sljedećih dvanaest godina Fleming je godišnje pisao jedan roman o najznamenitijem špijunu toga doba. Za svojeg je sina također napisao dječju priču o letećem automobilu - po imenu *Chitty Chitty Bang Bang* — koja je nadahnula filmsku ekranizaciju i kazališne adaptacije.

Fleming se školovao u Etonu, gdje je bio zapažen sportaš. Nakon što nije uspio dovršiti časničku obuku u Sandhurstu, proveo je formativne godine u Austriji i Njemačkoj, gdje je naučio jezike i stekao trajnu ljubav prema Alpama. Počeo je raditi za agenciju Reuters, te naučio pisati precizno i brzo. Njegovu novu karijeru u londonskom Cityju obustavilo je izbijanje rata 1939. godine.

Kao pomoćnik direktora Mornaričke obavještajne službe cijelim trajanjem Drugoga svjetskog rata, Fleming je pronašao svoju užu struku. To obavještajno iskustvo pružilo mu je niz događaja i likova za romane o Bondu.

Kasnije, dok je radio za *The Sunday Times* kao urednik stranih dopisništava, svake je godine zimovao dva mjeseca na Jamajci, u vili Goldeneye, i tamo pisao romane. Njegovo zanimanje za automobile, putovanja, dobru hranu i lijepe žene, kao i ljubav prema golfu i kocki, odražavali su se u knjigama koje će se prodati u milijunskim nakladama, potpomognutima izuzetno uspješnom filmskom franšizom.

Ian Fleming imao je priliku vidjeti tek prva dva filma, *Dr. No* i *Iz Rusije s ljubavlju*; umro je od srčanih tegoba 1964., u dobi od pedeset šest godina.